

VENÄJÄN VALLANKUMOUS

KIRJOTTANUT

WM. Z. FOSTER

ENGL.-KIELESTÄ SUOMENTANUT

K. E. HEIKKINEN

AMERIKAN SUOMAL. SOSIALISTISTEN
KUSTANNUSLIIKKEIDEN KUSTANTAMA

*Tämä teos on rakkaudella omistettu
Vaimolleni Estherille*

Tyomies Print. Superior, Wis.

J O H D A N T O.

Tämä kirja on tulos neljäntoista viikon oleskelemisestä Neuvosto Venäjällä Federated Pressin kirjeenvaihtajana keväällä ja kesällä v. 1921. Sen tarkoituksena ei lainkaan ole olla minään tieteellisenä esityksenä Venäjän vallankumouksesta: se on vain yritys aakkosten antamiseksi tilanteesta. Mitä tässä olen koettanut tehdä on yksinkertaisesti ja työläisten kielellä kuvata tämän suuren nousun laajoja ääri viivoja: vastata asiasta vähätietoisten työläisten tekemiin moniin luonteenomaisiin kysymyksiin selostamalla yleisesti tämän uuden yhteiskunnan useitten tärkeitten yhteiskunnallisten laitosten, kuten valtion, poliittisten puolueitten, ammattiunionien, teollisuuksien, armeijan, jne. kehitystä, nykyistä tilannetta ja niiden edessä olevia probleemeja. Se on lyhyt työläisten historia vallankumouksesta.

Koska Venäjän yhteiskunnallinen hajaannus on hyvin suuri ja kaikki muuttuu uskomattoman nopeasti, on yksinpä kotimaisillekin tutkijoille äärimmäisen vaikeata saada tilanteesta tarkkoja tietoja. Ja luonnollisestikin ulkomaalaiselle, kuten minulle, joka en puhu venettä, tämä vaikeus oli melkoista suurempi. Onneksi kuitenkin kykenen puhumaan ranskaa ja saksaa — muodin vuoksi. Tämä auttoi minua suuresti, sillä venäläiset ovat ihmeellisiä kieliniekkoja ja heidän sivistyneisyytensä on vain harvoja, jotka eivät puhu jompaa kumpaa tai molempia näitä kieliä oman kielensä lisäksi. Harvoin jouduin tekemisiin johtajan kanssa, sellaisen, joka todella jotakin toimitti, jonka kanssa en olisi kyennyt keskustelemaan. Monet toimeliaat rivimiehet puhuvat myöskin eng. kieltä, ranskaa, tai saksaa. Yhteydessä joukkojen kanssa ja melkoisessa Venäjän vallankumouksellisten lentolehtisten, sanomalehtien jne. lukemisessa, olin tietenkin riippuvaisuudessa tulkeista.

Vastavallankumouksellisten kirjottajien mieliväite sellaisia kirjeenvaihtajia vastaan, jotka Venäjältä tulevat ystävällisinä, taikka vaikkapa vain suvaitsevaisina neuvostoja kohtaan, on, että nämä kirjeenvaihtajat otettiin hallituksen siipien suojaan, että niitä mielisteltiin ja että niistä tehtiin numeroa ja että niille annettiin oppaita ja tulkkeja, jotka pumppasivat ne täyteen propagandaa ja että niihin nähden oltiin sangen huolellisia, että ne eivät missään muodossa saisi tietää mitään maan todellisesta tilanteesta. Tämä kuullostaa sangen uskottavalta, mutta on siltä naurettavaa, kuten jokainen rehellinen Venäjällä oleskellut kirjeenvaihtaja myöntääkin. Minun oma kokemukseni on tyypillinen. Ulkomaavirasto määräsi minulle majapaikan ja jätti minut sitten omien mielijohteitteni varaan. Minä menin minne vain itse halusin ja tapasin ketä ikinä vain halusin ilman että itse ainakaan olisin havainnut mitään rajoituksia. Sieppasin mistä vain taisin uutisia ja tietoja. Mitään vakituksia tulkkeja ei minulle määrätty. Poimin itselleni jonkun aina sen mukaan kun siihen tilaisuutta tarjoutui. Oleskeluni aikana minulla oli niitä useitakin kaikista poliittisista värivivahduksista, jäykistä kommunisteista aina julkisiin vastavallankumuksellisiin asti. Muuan, joka liikkui minun kanssani melko paljon ja joka oli sangen kärkeä antamaan minulle mielipiteitään (ja itse puolestani olin yhtä kärkeä niitä saamaan), oli suorapuheinen mensheviki. Eräs toinen oli anarkisti. Viimeksi mainittu erittäinkin oli peloissaan siitä, että kommunistit "puhuvat minut pökerryksiin" ja siksi hän ei menettänyt ainoatakaan tilaisuutta selostaa minulle vallankumouksen viheliäisimpiä puolia. Mikäli minä saatoin havaita, niin kun kirjeenvaihtaja kerran pääsee Venäjälle, on hänellä jotakuinkin vapaus tehdä mitä ikinä hän haluaa, kunhan hän vain ei sekaannu politiikkaan. Venäjän vallankumouksella on aivan liiaksi kova kiire omien suurien probleemiensa ratkaisemisessa kiinnittääkseen huomiotaan hänen pikku toimintoihinsa. Juttuja ulkomaalaisten propagandalla "täyttämistä" pidetään venäläisten keskuudessa pilan esineenä.

Minusta Venäjän vallankumous ei näyttänyt vaikealta ymmärtää. Se on vain meidän omaa työväenliikettämme vietyä johdonmukaiseen päätökseensä. Meidänkin omat unionimme asettavat järjestetyn älynsä ja voimansa työnostajia vastaan

puristaakseen heiltä kaikki myönnytykset mitkä kykenevät saamaan, lainkaan ottamatta lukuun sitä, mitenkä perinpohjaisia ne ovat. Venäjän poliittiset ja teollisuusjärjestöt työskentelevät yhdenmukaisilla periaatteilla, mutta suunnattomasti paremalla ymmärryksellä, päättäväisyydellä, kurilla ja voimalla kuin mitä meidän unioillamme vielä on ja ovat lopullisesti ja täydellisesti voittaneet riistävät vastustajansa. Tämän vuoksen sijaan, että tyytyisivät pikku voittoihin, kuten meidän nyt täytyy tyytyä, ne ovat kyenneet menemään tien päähän asti ja ovat pakottaneet herrat luopumaan kaikista etuoikeuksistaan yhdellä iskulla. Huolimatta meidän kunnioitettavien ammattunioittemme johtajien vastakkaisista selityksistä Venäjän ja Amerikan työväenliikkeet ovat veriveljiä menettelyssä ja päämäärässä. Ainoa eroavaisuus niitten välillä on käsityskyvyssä ja kehityksessä.

Minä en ole hämmästynyt, taikka pettynyt vaikkakaan Venäjän työläiset eivät ole saaneet suuria aikaan uuden yhteiskunnan perustamisessa — minulla on ollut liiaksi paljon käytännöllistä kokemusta joukkojen kanssa edellyttääkseni mitään muuta. Enkö minä ole järjestänyt kolme, jopa neljäkin tuhatta teurastamo, tai terästyöläistä yhteen ainoaan paikalliseen unioon ja sitten turhaan niitten joukosta etsinyt edes yhtä taitavaa, taikka edes tarpeeksi välttävää henkilöä pitämään järjestön yksinkertaisia tilejä raha-asioista, tai johtamaan sen kokouksia? Mitä sitten olisin saattanut odottaa vieläkin vähemmän kokemusta saaneilta Venäjän työläisiltä niine suunnattomine tehtävineen, jotka Venäjän vallankumous äkkiä niitten niskoiille työnsi? Mitäpä muuta kuin huutavaa kykenemättömyyttä ja joukkojen välinpitämättömyyttä — muutamien harvojen toimintatarmoisten tehdessä kaiken todellisen työn. En myöskään kalpene kansan hirveästä kärsimyksestä. En koeta sitä tehdä olemattomaksi, mutta minä tiedän varsin hyvin, että vain nälän näkemisen ja kaikin puolisen kurjuuden kautta työläiset saattavat edistyä. Jokainen suuri lakko antaa tuon opetuksen. Ja Venäjän vallankumous on vain viimeiseen asteeseen viety lakko.

Vallankumous on katkera taistelu, mutta minä en ole epätoivoinen sen tuloksesta. 'Menneisyytensä uljaitten ja ihmeellisten saavutusten kautta Venäjän työläiset siittävät luotta-

musta tulevaisuudelleen. Vaikkakin koko maailma sanoi, että sitä ei voida tehdä, ne ratkaisivat hallituksen järjestämisen ja kontrolloimisen poliittisen probleemin lukemattomista vaikeuksista huolimatta ja ne ratkasivat sotilaallisen probleemin rakentamalla suunnattoman armeijan ja lyömällä takaisin monet vihollisensa. Ja ne tulevat ratkaisemaan äärettömät teollisuusprobleeminsa samaten. Minun harkintani mukaan Venäjän vallankumous tulee elämään ja täyttämään suuren tehtävänsä: pystyttämään maailman ensimmäisen vapaan yhteiskunnan.

Chicago, marrask. 1 p. 1921.

WM. Z. FOSTER.

I

VALLANKUMOUKSEN HISTORIA

Venäjän vallankumous on koko ihmiskunnan suurimpia tapauksia. Venäjän työläisten ja talonpoikain sorretut joukot ovat nousseet herrojaan vastaan, syösseet heidät vallasta ja hävittäneet koko vanhan järjestelmän poliittisen ja teollisuuksellisen perustan. Ne ovat ottaneet käsiinsä kontrollin maan, teollisuuksien ja valtion yli ja käyttävät niitä omaksi hyödykseen maksamatta niistä minkäänlaista veroa minkäänlaisille riistäjille. Maailma ei milloinkaan ole nähnyt sellaista perinpohjaista yhteiskunnallista nousua.

Venäjän ystävällisten, taipuvaisten, rauhallisten raatajien saattaminen epätoivoisiksi, heidän ajamisensa sellaiseen kaikki tieltään lakaisevaan vallankumoukseen saattoi tapahtua vain mitä katkerimpien kärsimysten ja sorron kautta. Ja tämän vanha vallassa ollut luokka oli kylliksi pöhlö tekemään rajattomine toimenpiteineen. Ennen vallankumouksellista aikaa Venäjän historia on pimein sivistyksen asiakirjoista. Vapaus oli kuollut ja petomainen ylimysvalta hallitsi ylinnä. Poliittisesti ja teollisuuselämässä työläisiltä ja talonpojilta oli riistetty oikeudet ja oikeuden suoja. Sydämettömien herrojen mielijohteitten mukaan niitä armotta rääkättiin ja ryöstettiin. Mutta tilinteon päivä tuli vihdoin: mahtavalla rynnistyksellä maahan poljetut orjat kääntyivät kiduttajiaan vastaan ja tekivät niitten kanssa suhteensa selviksi.

Milloinkaan ei ihmiskunnan historiaa ole tehty niin nopeasti kuin suunnattoman Venäjän vallankumousdraaman aikana. Suuret tapaukset ovat seuranneet suuria tapauksia hämmästyttävällä nopeudella. Kaikki mitä tässä lyhyessä luvussa voin tehdä on antaa mitä tiivistetyimmän selostuksen

niitten yleisestä kulusta. Tässä tarkoituksessa käy sopivaksi käsitellä vallankumousta sen kolmen historiallisen — poliittisen, teollisuuksellisen, sotilaallisen — piirteen puitteissa tässä mainitussa järjestyksessä:

Venäjän työläisten ensimmäinen yritys päästä eroon herroistaan tapahtui v. 1905. On totta, että kauan ennen tätä aikaa monet uljaat taistelijat olivat kamppailleet sortajia vastaan pistooleilla ja pommeilla ja siitä seurauksena tuhannet heistä kuolivat, tai joutuivat maanpakoon ajetuiksi. Mutta ennen Venäläis-Japanilaisen sodan päiviä ei suuria kansankerroksia milloinkaan ennemmin oltu todella nostettu liikkeelle. Sota sujui tsaarille huonosti ja työläiset käyttäen tilannetta hyväkseen alkoivat järjestyä poliittisesti ja teollisuudessa. Mutta säikäytetty hallitus kävi heitä vastaan tulella ja miekalla. V. 1905:n tammikuun kuuluisassa Verisunnuntain mielenosotuksessa poliisiurkkijan, isä Gaponin, johdossa ollessa tapettiin tuhansia työläisiä kylmäverisesti. Tämä törkeä väkivaltaisuus kiihotti kansaa enemmän kuin milloinkaan ennemmin. Ammattiunionien jäsenluku kasvoi kaikkialla moninkertaiseksi ja ensimmäinen työläisten ja talonpoikain neuvosto järjestettiin tuon vuoden lokakuussa. Mutta tsaari kukisti leviävän kapinan myönnytysten ja terrorismin kaksoispolitiikalla. Hän myönsi kansalle Duman ja samaan aikaan ammutti maahan työläisiä joukoittain. Nousu hukutettiin vereen: 15,000 työläistä telotettiin ja 100,000 ajettiin maanpakoon. Katkeruus syöpyi syvälle vallankumouksellisen proletariaatin sydämeen.

Vuoden 1905:n jälkeen seurasi mustan taantumuksen pitkä aikakausi, jonka häpeä kruunautui Venäjän pakottamisessa ottamaan osaa maailman sotaan. Venäjän työläis- ja talonpoikaissotilaat sananmukaisesti aseistamattomina, puoliksi nälkiinnytettyinä ja usein omien upseeriensa pettäminä heitettiin erinomaisesti varustettuja Saksan ja Itävallan armeijoita vastaan ja teurastettiin miljoonittain — Venäjä menetti sodassa enemmän miehiä kuin liittolaisvallat ja vihollinen yhteensä. Ja kun sotilaita rintamalla murhattiin ja saatettiin epätoivoisiksi, niin samaan aikaan kotona oleva väki herjauksilla ja terrorilla survottiin mielipiteiltään samallaiseen vallankumoukselliseen puitteeseen.

Lopulta inhimillinen kärsivällisyys ei enää voinut kestää

enempää ja niin tultiin murtumakohtaan. Helmikuun 22 p. 1917 (vanhaa lukua) Pietarissa Putilovin suuren tehtaan työläiset panivat toimeen mielenosotuksen elintarpeitten puutetta vastaan. Työnostajat kostivat työnsululla. Tämä kiihotti työläisiä ja ne julistivat lakon toisilla laitoksilla. Joittenkin lähinnä seuraavien päivien aikana rettelöt nopeasti kehittyivät ja leipämellakat ja joukkolakot levisivät kaikkialle yli koko kaupungin. Hallitus oli kykenemätön käsittelemään tilannetta. Lopulta sotajoukot liittyivät kansaan ja yhteisvoimin sitten murskattiin poliisien ja muitten tsaarin hallituksen puoltajien heikko vastustus. Vähän jälkeinpäin säikäytetty tsaari, jonka hänen raastettu kansansa vihdoinkin oli yllättänyt, luopui vallasta ja poliittinen yksinvalta päättyi Venäjällä. Tämä oli "helmikuun" vallankumous; se oli itse asiassa veretön.

Heti tsaarin kukistumisen jälkeen kehittyi katkera taistelu useampien poliittisten ryhmittymien välillä siitä, minkälainen yhteiskunta uudesta Venäjästä piti tulla. Kukin vääntää vallankumouksen omien poliittisten etujensa ja käsityskantojensa mukaan. Kadetit (perustuslailliset demokraatit), tyyppillinen kapitalistinen puolue, halusivat porvarillista demokratiaa. Menshevikit, maltilliset oikeistososialistit, ajoivat työläisten puolesta poliittisten ja teollisuusreformien asiaa ja halusivat näille osuutta porvarillisesta demokratiasta. Sosialivallankumoukselliset, talonpoikain puolue, oli maa-reformien ja yleensä pikkuporvarillisen sosialismin puolesta. Bolshevikit, jotka olivat kommunisteja, vaativat täydellistä proletaarista vallankumousta. Kolme ensiksi mainittua puoluetta esitti erilaisissa asteissa yhteiskunnallisia reformeja, luokkien yhteistoimintaa ja demokraattisen valtion säilyttämistä. Viimeksi mainitut, s. o. bolshevikit, erosivat perin juurin edellisistä; ne julistivat kapitalismin ja demokraattisen valtion poistamista, proletariaatin diktatuurin perustamista ja kaiken vallan luovuttamista neuvostoille, sovieteille. Miten paljon tahansa kolme ensiksi mainittua puoluetta keskenään riitelivät ohjelmiansa yksityiskohdista, niin käytännössä ne kuitenkin aina olivat yhdistyneinä päävihollistaan, bolshevikipuoluetta vastaan.

Siinä poliittisessa sekamelskassa, mikä seurasi helmikuun vallankumousta, sai kukin tärkeä ryhmä maistaa valtaa

ja kullakin oli mahdollisuus asettaa ohjelmansa koetukselle. Ensimmäisinä olivat kadetit. Ollen ainoana tunnustettuna vastustuspuolueena tsaarin hallituksen aikana heillä yksin oli rymäkän tullessa järjestö, jolle annettiin arvoa. Niinpä ne sitten Miljukovin johdossa ottivat komentoonsa poliittisen vallan ja pystyttivät väliaikaisen hallituksen. Sitten uskollisina kapitalistisille eduilleen ne valmistautuivat pitämään Venäjää edelleenkin osallisena maailmansodassa ja kannustamaan sitä imperialistiseen hyökkäykseen Konstantinopolin valtaamiseksi. Mutta ne laskivat väärin vallankumouksen voiman ja luonteen. Kansa sulloutuneena neuvostoihin ja bolshevikien kiihottamana osotti mieltään heitä vastaan, pakoitti Miljukovin ja usean toisenkin ministerin eroamaan. Bolshevikit vaativat vallankumouksen suuren tunnuslauseen, "Rauhaa, Leipää ja Vapaus", toteuttamista. Seuraavana astui poliittiseen peräsimeen porvariston ja sosialistien kokoomushallitus. Mutta se ei elänyt paremmin kuin edeltäjänsäkään ja siksi sen oli tehtävä tietä uudelle kokoomushallitukselle, jonka johdossa oli sosialivallankumouksellinen, Alexander Kerensky.

Kerensky, tyypillinen oikeistososialistinen reformisti, pelasi edeltäjiensä kapitalistista peliä, eikä välittänyt kansan vallankumouksellisesta mielialasta. Kansa vaati rauhaa ja hän järjesti sitä suureen sotilaalliseen hyökkäykseen keskusvaltoja vastaan; se vaati leipää ja hän vangitutti talonpojat, jotka yrittivät takavarikoida aatelisten maita. Hän auttoi työnostajia murskaamaan kaupunkilaistyöläisten ammattiuioita; kansa vaati vapautta ja hän yritti musertaa sovietteja, vainosi bolshevikeja*) ja piti kapitalisteja kokoomushallituksessaan. Mutta vallankumous lopulta voitti hänet. Hänen sotilaallinen hyökkäyksensä, joka oli rakennettu tuuleen,

*) Maailmalla on käsitys, että Kerensky kukistui siksi, että hän pehmeämielisesti sieti bolshevikeja ja salli niitten järjestyä itseään vastaan. Mikään ei ole sen etäämmällä totuudesta. Hän vihasi niitä syvästi ja vainosi niitä niin paljon kuin uskalsi. Yhteen aikaan, nim. kesä- ja heinäkuussa hänellä oli tuhansia heistä vankiloissa, niitten joukossa myöskin Leon Trotski. Hän myöskin vaati, että Lenin, Sinovjev ja toiset radikaaliset johtajat, jotka silloin piilottelivat, antautuisivat "oikeuden" käsiin.

meni sirpaleiksi ja saksalaiset tulivat maahan. Kansa rai-vostuneena hänen kaikinpuoliseen vallankumouksen pettä-miseensä hyökkäsi häntä ja hänen hallitustaan vastaan ja hän itse, vainuten kiertämätöntä luhistumista, pakeni Pie-tarista lokak. 24 p. 1917. Seuraavana päivänä bolshevikien kontrolloima Koko Venäjän Soviettien Kongressi otti vähäi-sen vastustuksen murrettuaan, kaikkialla muualla paitsi Mos-kovassa ja yhdessä taikka kahdessa muussa paikassa, halli-tuksen käsiinsä. Tämä oli "lokakuun" vallankumous. Ja niin oli kaikki valta luovutettu sovieteille ja nykyinen prole-tariaatin diktatuuri saatettu voimaan.

Bolshevikit, myöhemmin tunnettuina kommunisteina, ovat toiminnan puolue, ja niin pian kun ne saivat vallan käsiinsä, ne kävivät kansaa tyydyttämään. Kansa vaati rauhaa ja bolshevikit alkoivat heti rauhanneuvottelut, jotka päättyivät joitakin kuukausia myöhemmin Brest-Litovskin rauhaan. Kansa vaati leipää ja samana päivänä kun bolshevikit otti-vat hallituksen käsiinsä ne kansallistuttivat maan ja vähän jälkeinpäin ne kansallistuttivat teollisuuslaitokset. Kansa vaati vapautta ja bolshevikit hävittivät kaiken mikä muistutti porvarillista hallitusta ja antoi kaiken vallan proletaarisille sovieteille. Tämä bolshevikien nopea ja perinpohjainen toiminta oli se, mikä laski perustukset heidän tulevalle ihmeelliselle vallalleen. Vastaamalla rehellisesti vallan-kumouksen suuriin kysymyksiin ne voittivat työläisten, talon-poikain ja sotilaitten joukkojen sydämen puolelleen ja hävit-tivät pohjan kaikilta toisilta tärkeiltä poliittisilta puolueilta. Myöhemmin heidän vaikeutensa olivat mitättömät lujitta-essaan valtaansa täydellisesti vallottamalla ammattiunionit, talonpoikain järjestöt, armeijan j.n.e. Kun perustuslaki-konventsiooni, porvariston hellimä toivo, kokoontui tammi-kuussa v. 1918, niin bolshevikien ei tarvinnut tehdä muuta kuin poistua siitä, niin koko puuha luhistui olemattomiin. Yksi ainoa merimies hajotti jällelle jääneet edustajat ja sulki kokoushuoneen. Siten tuhoutui kapitalistisen hallituksen viimeinen jäte. Neuvostot olivat ylinnä.

Sillä aikaa kun nämä tapaukset sattuivat poliittisella kentällä käytiin luokkasotaa myöskin teollisuuden valtakun-nassa. Helmikuun vallankumous poisti ainoastaan tsaarin poliittisen yksinvallan. Se ei lopettanut yksityisomistusta

teollisuuksissa. Päinvastoin työnostajat ajattelivat, että vallankumous merkitsi heille uuden kukoistuksen aikakauden alkua, kukoistusta, jossa he voisivat nakkautua kapitalistisen riiston uusille kukkuloille ilman tsarismien feodaalisia häiriöitä. Mutta pian ne havaitsivat erehdyksensä: ne havaitsivat pian olevansa vastatusten taistelevan teollisuusproletariaatin kanssa, joka oli päättänyt voittaa itselleen taloudellisen vapautuksen.

Ennen vallankumousta työläisillä oli vain muutamia unioita (täydellisempää selostusta varten katso ammattunioita koskevaan lukuun), mutta heti sen jälkeen ne nopeasti alkoivat niitä järjestää. Erittäin nopea oli pajakomiteoitten kehitys. Työläisille jossakin vississä laitoksessa oli sangen yksinkertainen tehtävä kokoontua, valita pajakomiteansa, joka sitten otti heidän puolestaan käsiinsä riitojen selvittelyn yhtiön kanssa. Sellaisia pajakomiteoita muodostui miltei kaikissa teollisuuslaitoksissa Venäjällä muutamien ensimmäisien vallankumousviikkojen aikana. Ammattuniot, jotka ovat suurempaa työtä kysyviä järjestömuotoja, kasvoivat jonkun verran hitaammin.

Niin pian kun työläiset saivat jossakin määrin luotua itselleen järjestöjä, ne kävivät hyökkäykseen työnostajia vastaan. Ne vaativat itselleen oikeutta järjestyä, kahdeksan tunnin työpäivää, palkkojen korotuksia, oikeutta kontrolloida työläisten työhön ottamista ja erottamista, pajakomiteoille oikeutta tarkastaa yhtiöitten kirjat ja yleiset liikeasiat ja useita toisia tärkeitä oikeuksia. Lujalla järjestöllään, joka oli muodostettu jo ennen vallankumouksen päiviä, työnostajat epätoivoisella vastustuksella vastasivat tähän hyökkäykseen. Ne olivat kesyttämätön joukkio, joka tsaarin aikana oli tottunut työläisiään kohtelemaan kuin koiria ja päättäneet olla vähääkään hellittämättä etuoikeuksistaan. Mitä pitemmälle vuoden 1917 kevät ja kesä kului, sitä kuumemmaksi kävi taistelu. Kaikissa teollisuuskeskuksissa riehui suuria lakkotaisteluita. Ensiksi työläiset, jotka olivat hyvällä puolella, suoriutuivat voittajina, mutta kun noin heinäkuun korvissa Kerenskyn hallitus yhä suuremmassa määrässä riensi työnostajien avuksi, kääntyi taisteluitten vuoksi asteettain viimeksi mainituille edulliseksi ja ne kävivät suunnattoman laajaan työnsulkujen ja sabotagen juoneen, jonka tar-

kotuksena oli saattaa teollisuudet täydelliseen seisaustilaan ja nälkiinnyttää työläiset alistuvaisiksi.

Näitten ja toisten hyökkäyksien kautta ajettuina äärimäisiin toimenpiteihin työläiset soviettiinensa kautta kukistivat Kerenskyn hallituksen (lokakuun vallankumous) ja valtasivat poliittisen kontrollin itselleen. Sitten jäljitellen entisiä herrojaan he käyttivät valtiovaltaa omaksi hyödykseen. Tämä antoi heille varman ylivallan työnostajien yli. Losovsky selostaa tilannetta seuraavasti:

“Lokakuun vallankumous teki työläisistä hallitsevan ja työnostajista alistetun luokan. Se muutti työnostajien ja työläisten suhteen päinvastaiseksi ja asetti ammattiunionien eteen uusia tehtäviä. Heti lokakuun vallankumouksen jälkeen loppuivat lakot. Tästä lähtien työläinen kehittää valituksiaan, esittää ne ammattiunionille ja jos se antaa niille siunauksensa, niin ne saatetaan valtion voimalla täytäntöön. Siinä tapauksessa, että työnostaja kieltäytyy, on työläisellä käytettävänä vankila ja kaikki toiset porvariston kehittämät taivutusmenetelmät. Ensimmäisen kerran ihmiskunnan historiassa valtio ottaa lakkoon osaa työläisten puolesta, vangitsee työnostajan siitä syystä, että tämä kieltäytyy suostumasta työläisten vaatimukseen, asettaa säädöksellä voimaan palkkataksan, minkä unionit ovat laatineet ja takavarikoi vastaanharaavien työnostajien tehtaat” (Les Syndicats en Russie Sovietiste, sivu 22).

Vaikkakin työläiset kansallistuttivat maan ja antoivat sen talonpojille samana päivänä, jolloin he kukistivat Kerenskyn hallituksen, ne alkoivat vain asteettain käydä kansallistuttamaan monimutkaisia teollisuuksia. Alkajaisiksi ne eivät tehneet mitään muuta kuin saattoivat voimaan lujan “työläisten kontrollin”. Tämä merkitsi sitä, että työnostajien tuli edelleenkin omistaa laitokset ja myöskin hoitaa niitä työläisten ankaran ylivalvonnan alaisuudessa. Toivottiin, että tämän järjestelyn kautta lopullisiin toimenpiteihin voitaisiin ryhtyä vasta sitten kun työläiset ovat ennättäneet kerätä itselleen johtamiseen tarvittavaa välttämätöntä korkeata teknillistä taitoa, jolloin teollisuudet otettaisiin valtion haltuun.

Mutta työnostajat särkeivät tämän ohjelman. Ne huolellisesti pitivät silmällä sitä, etteivät työläiset heiltä saisi oppia

mitään heidän kallisarvoisista teollisuustiedoistaan. Ne kaksinkertaistuttivat ponnistuksensa saboteeratakseen teollisuuksissa ja halvaannuttaakseen kansan taloudellisen elämän. Tässä toiminnassa heitä kannattivat intellektuaalit, konttoori-työläiset ja yleensä toiset "valkokaulus" ainekset. Tämä pakotti työläiset yhä jyrkempiin toimenpiteihin. Ensiksi toimeliaat työpajakomiteat alkoivat ajaa työnostajia tiehensä ja ottaa heidän laitoksiaan huostaansa. Sitten kävi hallitus takavarikoimiseen käsiksi. Aluksi se kansallistutti pankit ja toiset luottolaitokset jotka muodostavat kapitalismin sydämen. Sen jälkeen suuret perusteollisuudet seurasivat nopeasti jäljessä, kunnes lopulta noin 90 prosenttia uudenaikaisesta teollisuusmekanismista oli tullut työläisten valtion omaisuudeksi. Kapitalistien valta Venäjän teollisuudessa oli murrettu.

Karkotettuina valtiollisesta ja teollisuuksellisesta kontrollista kapitalistit ja muut taantumukselliset heti turvautuivat aseelliseen voimaan. Heti lokakuun vallankumouksen jälkeen alkoi sarja katkeria sisällissotia, jotka kestivät yli kolmen vuoden ajan. Ensimmäisen vastavallankumouksellisen yrityksen järjesti Kerensky heti kukistumisensa jälkeen, mutta Punaisella Kaartilla ei ollut suurta vaivaa sen murtamisessa. Sitten alkoi kokonainen ryhmä nousuja enimmäkseen Siperian rajamaissa, Ukrainassa j.n.e., joita johtivat Alexejev, Kornilov, Krasnov, Dutov ja monet muut. Nämä kestivät vuoden 1917 syksyn ja talven. Useampia näistä edistivät vallasta syrjäytetyt menshevikit ja sosialivallankumoukselliset. Yhteen aikaan 50 pros. ammattiujoitten johtajista oli aseissa. Tehdastyöläiset kerääntyivät kuuluisaan Punaiseen Kaartiin ja löivät ne kaikki.

Keväällä v. 1918 vastavallankumouksellisten voimat kävivät uudistetulla raivolla taisteluun, tällä kertaa kansainvälisen kapitalismin tukemina. Saksalaiset joukot vallottivat Ukrainan, englantilaiset hyökkäsivät maahan pohjoisesta, Krasnov ja Dutov raivosivat kasakoitten maissa. Tsekko-slovakit vyöryivät suurien alueitten yli Siperiassa ja Volgan laaksossa, Koltshakin valkokaartit pitivät hallussaan suunnattomia alueita idässä. Se oli Neuvosto-tasavallalle todellakin kriitillinen ajanjakso. Sen alueet olivat vähennetyt vain yhteen kymmenenteen osaan ennen sodan aikuisesta

Venäjältä ja tälläkin pienellä alueella kyti vastavallankumouksellisia nousuja. Työläisten hallitus menetti kontrollin suuriin öljy, kivihiili, puuvilla ja vilja alueihin. Mutta yhden seikan se voitti, mikä on vieläkin kallisarvoisempi kuin kaikki nämä yhteensä ja se oli Venäjän kansan lojaalisuuden ja luottamuksen. Ja tämä oli se mikä sen pelasti.

Punainen Armeija järjestettiin v. 1918:n kriisissä. Vanhaan Punaiseen Kaartiin verrattuna se menettelyihin ja järjestöön nähden oli suunnattomasti etevämpi. Pala palalta ja suunnattomia vaikeuksia voittaen se rakennettiin. Niin pian kun se alkoi haahmottua parani sotilaallinen tilanne. Kaikkialla asetettiin sulku työläisten vihollisten etenemiselle ja useassa tapauksessa ne hävitettiin. Koltshak Siperiassa, Krasnov etelässä, Petljura ja Skoropadski Ukrainassa — kaikki kukistettiin ennen vuoden päättymistä. Läpi koko vuoden 1919 riehui sota useilla rintamilla ja aika-ajottain hyvin huonolla menestyksellä neuvostoille ja uhaten käydä niille ylivoimaiseksi. Mutta kommunistien urhoollisten yritysten ja toisten työläisten säälimättömän itsensä uhraamisen kautta tilanteesta pelastuttiin ja Koltshakin, Denikinin, Jude-nitsin ja toisten armeijat joko tuhottiin, tai saatettiin toimintaan kykenemättömiksi ennen talven tuloa. Britannian ja Yhdysvaltain armeijojen eteneminen estettiin. Vuosi 1920 merkitsi katkeraa taistelua Puolaa vastaan pohjoisessa ja lännessä ja Wrangelia vastaan etelässä. Neuvostojoukot selviytyivät voitokkaina; rauha saatiin aikaan Puolan kanssa ja Wrangel murskattiin tykkänään.

Siten päättyivät kunniattomasti kaikki kansainvälisen kapitalismin sotilaalliset yritykset Neuvosto-Venäjää vastaan. Taistelevien proletaarisotilaitten edestä oli koko kapitalistisen maailman perädyttävä. Tänään suuri Venäjän maa, joka on kolme kertaa niin suuri kuin Yhdysvallat, on kokonaan vapaana työläisten tasavaltaa vastaan kohdistetusta aseellisesta vastustuksesta. Neuvostohallitus seisoo lujana saavutettuaan kiistämättömän voiton kaikista voimakkaista ja petollisista vihollisistaan. Se on kunniakkaasti voittanut itselleen oikeuden rauhalliseen kehitykseen.

II

NEUVOSTOHALLITUS

Nykyinen Venäjän hallitus on vallankumouksellinen pyrkimyksissään ja toiminnoissaan. Se pyrkii ja todellakin poistaa kaiken, mikä muistuttaa kapitalismia ja työläisten riistämistä palkkajärjestelmän kautta. Sen perimmäisenä päämääränä on pystyttää puhtaasti kommunistinen, eli sosialistinen yhteiskunta, missä teollisuuksellinen oikeus tulee vallitsemaan. Tämä on ilmaistu seuraavassa kansallisen perustuslain kohdassa:

“Venäjän Sosialistisen Federativisen Neuvostotasavallan perustuslain periaatteellisena tarkoituksena on perustaa (voimakkaan Neuvostohallituksen kautta) kaupunkilais ja maalaistyöväestön diktatuuri yhdessä köyhemmän talonpoikaisväestön kanssa, varmistaa kapitalismin täydellinen hävitys, lopettaa toisen riisto toisen kautta ja toteuttaa sosialismi, jonka alaisuudessa luokkiin jakautumista ja siitä johtuvaa valtion pakotusta ei enää ole olemassa.”

Noudattaessaan näitä periaatteita Venäjä on todellinen työläisten tasavalta. Työ on se mittapuu, jonka perustalle se rakentaa kaikkien ihmistensä oikeudet. Kansan tunnussana, joka on myöskin kirjotettu perustuslakiin, on: “Joka ei työtä tee, hänen ei myöskään pidä syömän”. Vain työläisillä — siihen luettuina talonpojat ja sotilaat — jotka ovat täyttäneet kahdeksantoista vuotta, on oikeus äänestää ja hoitaa virkatehtäviä, niiltä jotka elävät työn riistännällä, on kielletty äänioikeus ja kaikki osanotto hallitukseen.

Jotkut amerikalaiset työväen johtajat näyttävät olevan kauhuissaan tämän viimeisen säännöksen johdosta. Ne vaativat “tasapuolista kohtelua” ja äänestysoikeutta kapitalisteille ja toisille yhteiskunnan loisille. Ne varsin mukavasti unohtavat, että nämä samat riistäjät, täydelleen tietoisina siitä, että ovat taistelussa työläisten kanssa, koettavat kaikkialla niin paljon kuin mahdollista riistää työläisiltä valtiollisen äänioikeuden. Ja niitten ponnistelut ovat perin pohjin menestyksellisiä. Kaikissa niin kutsutuissa demokraattisissa maissa niitten on onnistunut sanomalehtien ja koulujen kont-

rollin ja kaikellaisten sukupuoli, asunto, omaisuus ja muitten äänestyseshtojen laatimisen kautta poistaa työväenluokka poliittisesti ja kieltää siltä kaikki todellinen sanomisen oikeuden omaan hallitukseen. Nyt ei vallankumouksellisilla Venäjän työläisillä ole mitään harhakäsitteitä näissä asioissa. Ne kohtaavat tosiseikat suoraan, vaikkakin joiltakin amerikalaisilta johtajilta puuttuu rohkeutta, tai älyä tehdä siten. Ne ovat ottaneet välineen kapitalisteilta ja tietävät tarkoin mitä ne ovat: himokkaita riistäjiä, jotka eivät suorita mitään hyödyllistä yhteiskunnallista palvelusta ja jotka eivät rajotu mihinkään, eivät edes kansan mielen järjestelmälliseen myrkyttämiseen, eikä hirvittävien sotien esille lohtimiseen ajaessaan takaa rajattomia voittoja ja valtaa. Tämän vuoksi ne tuomitsevat nämä yhteiskuntavastaiset ainekset ja asettavat ne lakien ulkopuolelle. Venäjän työläisille heidän tasavallassaan kapitalisteille täysien kansalaisoikeuksien myöntäminen olisi aivan yhtä typerää ja epäjohdonmukaista kuin Amerikan työläisille hyväksyä työnostajat heidän ammattunioihinsa.

Koko Venäjän hallinnollinen järjestelmä perustuu paikalliseen soviettiin, eli neuvostoon. Nämä ovat olemassa kaikissa kaupungeissa, kauppaloissa ja kyläkunnissa. Ne muodostuvat Venäjän kolmen suuren työväenluokan haaran: teollisuustyöläisten, talonpoikain ja sotilaitten edustajista. Siellä ei ole olemassa mitään yleisiä vaaleja, kuten me tämän käsitteen ymmärrämme. Työläiset valitsevat neuvostoedustajansa suoraan työpaikallaan, talonpojat kyläkuntiensa kokoushuoneissa ja sotilaat parakeissa. Unioille, ostustoimintajärjestöille ja toisille työväenluokan järjestöille myönnetään myöskin oikeus vissiin suoranaiseen edustukseen. Virkailijojitten ja lähettien oleminen neuvostoissa riippuu aina heidän hyvästä käytöksestään ja niitten valitsijat saattavat milloin tahansa kutsua ne takaisin.

Paikallisten neuvostojen tehtävänä on järjestää ja valvoa toimintapiirissään kansan yhteiskunnallisia, poliittisia ja teollisuustoiminnoita pitäen tietenkin mielessään ylempien hallituselimien korkeammat valtuudet ja teknillisten, sotilaallisten ja toisten neuvostokoneiston osien erikoistehtävät. Niitten toimintapiiri vaihtelee yksinkertaisesta kyläpiirin neuvoston tehtävistä aina suuren pääkaupungin monimutkaisten

tehtävien suorittamisvelvollisuuteen asti. Moskovassa esimerkiksi neuvoston muodostaa 21 departementtia, nim.: oikeus, raha-asiain, sotilas, posti, teollisuus, polttoaine, elintarpeitten hankinta, pakollisen työn, julkisten laitosten (vesi, valo, raitiotie j.n.e.), valistus, työ, terveys, yhteiskunnallisen hyvinvoinnin, yleisen hallinnan (poliisi, vankila, avioliitot, syntymiset, kuolemat j.n.e.), tilastollinen, työläisten ja talonpoikain kontrolli (ylivalvonta), kuljetus, rakennus, elintarve (jako), erikoiskomissiooni (vastavallankumouksellisten toimintojen estämiseksi j.n.e.). Kaikki nämä departementit ovat jaetut toimistoihin, jotka jakautuvat erikoistehtäviensä mukaan tuhanteen ja yhteen toimintaan, mitkä kaikki yhdessä muodostuvat suuren nykyaikaisen kaupungin elämästä.

Kaupunkilais ja maaseutuneuvoston yläpuolella on huolellisesti muovailtu hallinnollinen rakennus, joka on rakennettu samallaiselle periaatteelle ja joka saa järjestönsä ja asianmukaisuutensa työläisistä ja niitten laitoksista vastatakseen maan teollisuuksellista ja poliittista jakautumista. Siten on olemassa neuvostoja nousevassa alueellisessa asteikossa volostin, piirin, kuvernementin ja aina maakunnan neuvostoon asti, jotka jotakuinkin vastaavat meidän townshippi, kaunti, kongressionaalisia piirejämme ja valtioitamme. Kukin näistä neuvostoista toimii hallituksena omalla erikoisella alueellaan, tietenkin sekaantumatta enempää neuvostojen toimiin, jotka ovat sen ylä-, taikka alapuolella valtuuksissa. Jokaisessa tapauksessa ylempi neuvosto on rakennettu edustajista, jotka tulevat sen toimintapiiriin alemmista neuvostoista. Siten piirin neuvosto muodostuu sen alueen volostien neuvostojen edustajista j.n.e. aina ylimpiin muotoihin asti. Jokaisella neuvostojen järjestelmän asteella edustajat saatetaan valitsijoittensa toimesta kutsua takaisin milloin tahansa.

Yleinen neuvostojen pyramiidi tulee huippuunsa Koko Venäjän Neuvostojen Kongressissa. Tämä on korkein hallinnollinen laitos Venäjän tasavallassa. Se kokoontuu noin joka kuuden kuukauden kuluttua. Sen istuntojen välisenä aikana valvoo yhteiskunnallista kontrollia Keskus Toimeenpaneva Komitea. Tämän komitean muodostaa 200 jäsentä, jotka valitaan Koko Venäjän Neuvostojen Kongressiin kokoontuneista edustajista. Lähinnä Keskus Toimeenpanevaa Komiteaa ja sen riveistä valittuna, on Kansan Komissaarien

Neuvosto. Tämä laitos on todella Venäjän ministerineuvosto ja se todellisuudessa valvoo kaikkien tärkeitten tehtävien suorittamista. Sillä on myöskin melkoinen lainlaadinnallinen valtuus kongressien välisenä aikana. Kaikkiaan on 17 komissaaria, yksi kutakin seuraavaa departementtia varten: ulkoasiain; sota; laivasto; sisäasiain; oikeus; työ; yhteiskunnallisen vakuuden; valistus; posti, sähkösanoma ja puhelin; kansallisuusasiain (Venäjä kun on monien kansallisuuksien federatsiooni), raha-asiain; kuljetuslaitoksen; maanviljelyksen; elintarpeitten; työläisten ja talonpoikain kontrollin; ylimmän talousneuvoston ja yleisen terveyden departementtejä varten. Kansankomissaarien Neuvoston työ on alistettu Keskus Toimeenpanevan Neuvoston eittoamisoikeuden alaisuuteen ja kummatkin nämä laitokset ovat toiminnoistaan vastuussa Koko Venäjän Neuvostojen Kongressille.

Lainlaadinta Neuvostohallituksessa on suoranaista ja ratkaisevaa. Venäjällä ei näe sellaista kuin Yhdysvalloissa, että tuhannet lainlaatijat vakavasti laativat lakeja yli koko maan ja sitten kourallinen vanhoja tyhmikköjä ylioikeudessa julistaa ne perustuslakivastaisiksi. Kun kerran työläisten hallitus on sanonut sanansa, niin se merkitsee sen asian saattamista päätökseen. Minä sanon tämän pitäen mielessäni mitä minä olen eräässä toisessa luvussa sanonut Kommunistipuolueesta. Kommunistipuolue työskentelee hallituksen kautta, mutta ei sen asemasta.

Koska ei ole olemassa mitään toista hallitusta, joka olisi rakennettu samalla tavalla kuin Venäjän hallitus, niin on vaikeata ilman suurta vaivaa tulkita ylimpien neuvostojen ja niitten vastaavien virkailijoiden valtaa ja arvoa. Sanottakoon kuitenkin, että Keskus Toimeenpaneva Komitea josta kuinkin vastaa senaattia ja sen presidenttiin, Kaliniin, usein viitataan kuin hän olisi Venäjän presidentti. Ja koska Kansankomissaarien Neuvostoa, voitane nimittää kansalliseksi ministeristöksi, niin sen puheenjohtajaa, Leniniä, voitane nimittää pääministeriä vastaavaksi. Kuten Ranskassa, niin Venäjälläkin pääministeri on paljoa likeisemmässä tekemisessä ja suuremmassa vastuussa maan toiminnoista ja siksi hänen asemansa on paljoa tärkeämpi kuin presidentin.

Monet kirjottajat ovat selittäneet, että neuvostot ovat laitoksia, jotka erikoisesti ovat luonteenomaisia Venäjälle.

Tämä väite on kuitenkin avoin mitä vakavimmalle epäilykselle. Tosiasia on, että niitä käsitettiin sangen vähän ja niitten puolesta ylläpidettiin sangen vähän propagandaa ennenkuin ne ilmestyivät vuoden 1905 suuren vallankumouksellisen nousun aikana. Ne olivat hirvittävän taistelun luonnollisia tuotteita aivan kuten vuoden 1917 vallankumouksista. Työväenluokalle, joka on särkenyt välinsä kapitalismin kanssa ja havaitsee olevansa tiellä valtaan, on täydelleen johdonmukaista, ellei välttämätöntäkin, heittää pois vanha valtiokoneisto ja loismaiset yhteiskunnalliset ainekset ja valita hallinnolliset edustajansa neuvostojen malliin suorastaan työpajoista, viljavainioilta ja parakeista. Ja todellakin neuvostot ovat vallankumouksen tunnusmerkkejä. Kun suuri yhteen-törmäys jossakin maassa tulee, on työläisillä aina edessään tärkeimpänä kysymyksenä tuleeko heidän siepata kaikki poliittinen valta itselleen, vai kutsuako takaisin porvaristo jakamaan sen heidän kanssaan. Ensiksi mainittu menettelytapa johtaa välttämättä neuvostoihin ja vallankumoukseen ja toinen perustuslakikonventsioonin ja reformeihin. Vieläpä niin kaukana ajassa taaksepäin kuin Pariisin Kommuunissa saatetaan tavata merkkejä neuvostoista. Ja on merkille pantava, että Saksan ja Unkarin työläiset turvautuivat nopeasti neuvostoihin kun heidän vanhat hallituksensa sodan jälkeen luhistuivat. Jos Venäjän työläisissä on neuvostoajatus voimakkaampana kuin maailman proletariaatin toisissa osissa, niin se johtuu vain siitä, että ne ovat olleet useammassa äärimmäisissä vallankumouksellisissa kriiseissä.

Neuvostoilla on monta tunnustettua virhettä. Mutta ne ovat erikoisen hyvin mukautuvaisia vallankumouksellisiin tilanteihin. Ne antavat työläisille paljoa joustavamman ja käytännöllisemmän hallinnollisen järjestön kuin niin kutsutuille demokraattisille periaatteille rakennettu. On turvallista ennustaa, että vallankumouksen kukoistaessa Venäjän työläiset eivät tule luopumaan neuvostoistaan ennenkuin ne pystyvät kehittämään hallituksettoman yhteiskunnan, jota kohden ne pyrkivät.

III

PUNAINEN ARMEIJA

Yksi Venäjän Vallankumouksen suurimmista saavutuksista oli Punaisen Armeijan luominen. Tämä kuuluisa järjestö on vallankumouksen puolustaja, se on sitä suojellut aseistettua, vihamielistä kapitalistista maailmaa vastaan. Kun se oli suurimmillaan sisällissodan kriittisimpänä aikana, sen lukumäärä kohosi 5,300,000 henkeen ja se oli maailman lujin sotilaallinen järjestö.

Ymmärtääksemme tapauksia ja voimia, jotka johtivat Punaisen Armeijan luomiseen, meidän täytyy mennä ajassa taaksepäin ainakin siihen kohtaan, jolloin vanha tsaarin armeija hajosi. Jo ennen helmikuuta, eli "ensimmäistä" vallankumousta tämä suunnaton sotilaallinen koneisto osotti rappeutumista. Työläiset ja talonpojat kyllästyneinä murhaavaan imperialistiseen sotaan ja kapinallisina sen törkeän kohtelun johdosta, minkä ne saivat osakseen upseeriensa taholta karkasivat kymmentuhat lukuisina. Kun tsaarin hallitus luhistui joudutettiin tätä rappeutumisprosessia suuresti. Kerensky koetti pitää vanhaa armeijaa koolla ja pakottaa sitä taistelemaan, mutta se sulii ja kutistui kuin lumi heinäkuun auringossa. Miljoonat sotilaat poistuivat siitä vieden matkassaan mitä ikinä varusteita heillä oli ja suuntasivat matkansa kotia kohden kaikkiin Venäjän osiin.

Näitten lukumäärältään lukemattoman sotilaitten lauman kotiin päin matkaaminen, samaten kuin niitten suurien ampumatarvetehtaitten työläisarmeijojitten, jotka samaan aikaan poistuivat tehtaista, oli yksi historian merkillisimmistä ja surullisimmista tapauksista. Näistä suunnattomat joukot kulkevat kävellen kohden neljän, jopa viidenkin tuhannen mailin matkan päässä olevia kotikyliään. Pääsivätkö ne perille elävinä, vai kuolivatko ne matkalla ei kukaan tiedä. Rautatiet olivat uskomattoman täyteen ahdetut. Kirjaimellisesti olivat junat täyteen sullotut ihmisiä, niitä oli sisällä, ulkopuolella, päällä ja alla — joka paikan, missä ihmisen suinkin vain voidaan ajatella matkassa roikkuvan, oli ihmisolento vallannut. Suuria määriä kuoli sen kautta, että liiaksi täy-

teen ahdetut katot luhistuivat sisään murskaten alle jääneet ja toisia taasen sai surmansa siten, että tunneleihin ajettaessa tulivat katoilta pois pyyhkäistyiksi. Koko näytelmä oli kauhea painajainen.

Samalla kun vanha armeija nopeasti meni kappaleiksi, nousi pusertava tarve luoda puolustusvoima järjestyksen säilyttämistä varten ja vallankumouksen suojelemiseksi imperiaalististen vastavallankumouksellisten masiinoimisia vastaan. Tämän vuoksi järjestettiin Punakaarti. Tämä tapahtui jo silloin kun Kerensky oli vallassa. Punakaarti, joka oli tykkänän eri järjestö kuin Punainen Armeija, oli löysä kokoomus, minkä enimmäkseen muodostivat suurien teollisuuskeskusten työpajoista ja tehtaista värvätyt työläiset yhdessä joittenkin vanhan armeijan jätteitten kanssa. Huolimatta sen lukumäärän, järjestöllisyyden, varusteitten ja kurin vajavaisuudesta se hyvin vastasi tarkotustaan ja peitti itsensä kunnialla monissa katkerissa ja sitkeissä taisteluissa. Se oli hengeltään jyrkästi vallankumouksellinen ja kävi lopulta käsi kädessä bolshevikien kanssa kukistamaan Kerenskyn hallitusta "toisen", eli lokakuun vallankumouksen aikana.

Tuskin oli nykyinen Neuvostohallitus päässyt valtaan kun se kävi korjaamaan Punakaartin ilmeistä riittämättömyyttä. Koko kapitalistista maailmaa järjestettiin Venäjää vastaan, ankaria taisteluita oli varmasti edessä ja jotta niitten yli voitaisi elää, oli rakennettava suuri, voimakas sotilaallinen koneisto. Tämän vuoksi laadittiin suunnitelmia Punaista Armeijaa varten ja niitten läpi ajaminen uskottiin huomattavan kykenevälle sota-asiain kansankomissaarille, Leon Trotskille.

Uuden Punaisen Armeijan poluilla oli suunnattomia probleemeja ratkaistavana — kautta maailman sotilasasiain erikoistuntijat pitivät niitä tykkänään ratkaisemattomina ja käsittelivät koko yritystä haavekuvana. Yhden niistä muodosti vakuuttaa kansalle, että se tarvitsi armeijan. Se oli juuri hävittänyt vanhan armeijan ja tykkänään kyllästynyt sotaan ja militarismiin kaikissa muodoissaan. Saattaa kansa käsittämään, että vallankumousta oli puolustettava, oli suuri tehtävä, mutta lopulta sekin suoritettiin.

Toinen pulma koski pakollisen sotapalveluksen kysymystä. Tsaarismien aikana saamistaan katkerista kokemuksista Venäjän kansa, erittäinkin vallankumoukselliset ainekset, olivat

syvästi oppineet vihaamaan pakollista sotapalvelusta. Tämän vuoksi, kun ne perustivat vanhan Punakaartin, se laskettiin vapaaehtoisen liittymisen perusteille. Tämä ei kuitenkaan käytännössä kunnolleen vedellyt. Kansan pohjakerrokset olivat sotaan kyllästyneet ja taistelun taakka lankeksi kaupunkityöläisten parhaimman ja toimeliaimman aineksen niskoille. Venäjä menetti parhaimmat mekanikkonsa (tappio, mistä sen teollisuudet yhä vieläkin pahasti kärsivät), kun taasen miedommat ainekset joko tykkänään pysyttelivät armeijasta sivussa, tai sen jälkeen kun siihen olivat liittyneet, pian karkasivat ruokittuina, hyvät vaatteet niskassa ja kiväärit käsissä.

Sellaisten olosuhteitten vallitessa jatkuvasti todellisen taisteluvoiman rakentaminen ei voinut tulla kysymykseenkään. Venäjän johtajat eivät epäröineet panna täytäntöön välttämättömiä korjauksia, vaan saattoivat voimaan yleisen asevelvollisuuspakon. Tämän vuoksi heitä ovat arvostelleet utopistiset teoretikot, jotka katselevat vallankumousta taivaallisen ihanteellisuuden ruusuisten silmälasien läpi. Mutta sellaisen arvostelun ontous on ilmeinen jokaiselle, joka itse on ollut toiminnassa todellisessa yhteydessä joukkojen kanssa ja tuntee niitten heikkoudet. Yksinpä ammattiunioliikkeessä on pakon periaatetta käytettävä monessa muodossa. Mitä esimerkiksi tulisi tästä liikkeestä, jos se olisi riippuvaisuudessa vapaaehtoisesta jäsenverojen perimisjärjestelmästä? Se rappeutuisi nopeasti kaaostilaan. Kautta maailman ovat työväenunionit havainneet välttämättömäksi ottaa käytäntöön jyrkät säännöstelyt, jotka käytännössä sananmukaisesti merkitsevät sitä, että tietämättömämmät ja välinpitämättömämmät työläiset pakotetaan tietoisesti ja tarmokkaasti taistelemaan omaksi hyväkseen. Ja niin oli asian laita Venäjälläkin: Johtajien oli asetettava voimaan pakollisen sotapalveluksen kuri saattaakseen takapajulla olevat joukot puolustamaan vallankumouksen voittoja. Ne eivät sen vuoksi lainkaan ole senttimenttaalisia, sillä ne tietävät sangen hyvin, että herrojemme etujen suojelemiseksi säädetyn pakollisen asepalveluksen ja omien etujemme suojelemiseksi säädetyn asepalveluksen pakon välillä on kokonaisen maailman käsittävä eroavaisuus. Sen vuoksi heillä ei ole esitettävänä minkäänlaisia anteeksipyyntöjä.

Sarja vakavia vaikeuksia pyöri armeijan kontrollin ja komennon kysymyksen ympärillä. Ensimmäisellä oli tekemistä yleisen käytäntöön otettavan järjestelmän kanssa. Kansan keskuudessa vallitseva mielipide oli sotilaitten komiteoitien puolella, joitten tuli johtaa kaikkia sotilaallisia toimintoja. Tämä oli vastavaikutusta vanhaa hallitusta vastaan. Tsaarin armeijassa oli vallinnut suuri katkeruus upseerien ja tavallisten sotilaitten välillä. Edelliset olivat rautasiteillä toisiinsa kiinnitetty ylimysten kasti, joka ei menettänyt ainoatakaan tilaisuutta tavallisten sotilaitten tyrannisoimiseksi. Tämän vuoksi, kun "ensimmäinen" vallankumous tuli, oli rintamasotilaitten luonnollinen vaatimus saada oikeus valita upseerit itselleen. Tähän vaatimukseen suostuttiin ja komitea-järjestelmä pantiin käytäntöön nopeasti rappeutuvaan keisarilliseen armeijaan ja myöhemmin Punakaartiin.

Mutta sotilaalliseen tehokkuuteen nähden olivat tästä seuraukset turmiolliset. Kuri katosi ja armeijan järjestöyksiköt muuttuivat väittely-yhdistyksiksi. Upseerien ja komentavien komiteoitien valinnat seurasivat nopeasti toistensa kintereillä. Minkään suorittamiseen ei ollut päätä eikä hantää. Jollekin rykmentille saatettiin antaa määräykset suorittaa jokin vissi tehtävä ja kävi niinkin, että viikon kuluttua tältä rykmentiltä saapui tieto päämajaan, jossa selitettiin, että pitkän keskustelun jälkeen oli päätetty, että määräykset olivat epäkäytännöllisiä, eikä niitä tulla noudattamaan. Tietenkin aseistetun voiman arvo taistelujärjestönä muuttui noljan arvoiseksi.

Kuten tavallista, Punaisen Armeijan järjestäjät kohtasivat ratkaisua odottavan kysymyksen suoraan. Ne päättivät, että upseerien ja komentavien komiteoitien valitsemisesta yleisellä äänestyksellä on luovuttava. Mutta saada jäsenistö vakuutetuksi muutoksen välttämättömyydestä vaati paljon työtä. Järjestäjät osottivat, että vaatimus saada rivimiehille oikeus kontrolloida upseereita oli oikeutettu tsaarismia aikana, mutta poissa suunniltaan Neuvostohallituksen aikana, joka on perustettu työläisten etujen pohjalle, ja jolle varmasti voidaan uskoa armeijan komennon valinta. Vähitellen tämä katsantokanta pääsi vallitsevaksi ja tehokkuuden nimessä upseerien valinnan jättämisestä rivimiesten huoleksi luovuttiin Punaisessa Armeijassa.

Mutta mistä saattoi hallitus saada tarvittavat upseerit? Entisellä valtuuskalla oli monopoli sotilasasiain tuntemukseen ja työväenluokka itse tiesi vähän, tai ei mitään monimutkaisen nykyaikaisen sodankäynnin asioista. Sattui kuitenkin, että oli melkoinen lukumäärä entisiä tsaarin aikuisia upseereja, jotka halusivat yhtyä uuteen armeijaan. Mutta heidän entisten väkivaltaisten tekojensa vuoksi oli heitä vastaan olemassa voimakas ennakkoluulo. Niihin ei voitu luottaa. Lopulta kuitenkin useita heistä hyväksyttiin ja asetettiin sotajoukkojen johtoon, kuitenkin sillä erittäin tärkeällä edellytyksellä, että rinnan heidän kanssaan työskentelemään asetettiin luotettuja neuvostojen komissaareja pitämään silmällä, että he eivät saisi hautoa vastavallankumouksellisia yrityksiä. Upseerien valtuudet rajotettiin puhtaasti sotilallisiin asioihin, kun taasen kommunistiset komissaarit huolehtivat sotilaitten poliittisesta kasvatuksesta ja tekivät niille vallankumouksen todellisen tarkotuksen tunnetuksi. Ne pitivät huolta siitä, että hallituksen dekreetit täytettiin täsmällisesti ja että armeijaa ei käytetty Neuvostohallituksen etuja vastaan. Niitten upseerien kävi todella huonosti, jotka yrittivät ottaa osaa minkäänlaisiin petollisiin toiminnoihin. Komissaarit pitivät niitten rankaisemisesta huolen.

Komissaarijärjestelmän kautta on valtuuskon monopoli sotilastietojen tuntemukseen tykkänään murrettu. Sotilasasioiden erikoistuntijat selittävät, että ellei tätä olisi tehty, ellei mitään keinoa olisi keksitty vanhojen upseerien tietojen hyväksikäyttämiseen, niin työläisille olisi ollut suorastaan mahdoton rakentaa nykyaikainen armeija ja käydä nykyaikaista sota. Asioiden näin ollen työläisille tehtiin mahdolliseksi oppia sotatiedettä ja siitä oli heille suunnatonta hyötyä sen pitkän sisällissodan aikana, mihinkä valtaan takaisin pyrkivät riistäjät heidät ajoivat. Nykypäivinä on Punaisella Armeijalla omat upseerikoulunsa, jotka valmistavat suuren määrän vallankumoukselle ehdottomasti uskollisia kommunistiupseereja.

Ja niin kävi kokonaisen pulmien sokkelon kanssa, joista useat koskivat ainoastaan sotilaskokemusta. Punainen Armeija ratkaisi ne kaikki riemukulussa: teollisuuden luhistumiskysymyksen, elintarpeitten puutteen, kuljetusvälineitten lahoamisen, vastavallankumouksellisten harjottaman sabota-

gen ja kaikki muutkin. Yhdysvalloissa me teimme suurta numeroa mannermaa-armeijan vastuksista, mutta ne olivat tykkänään merkityksettömiä verrattuina niihin, joita Punaisen Armeijan oli kestettävä. Mutta kaikesta huolimatta se ne kaikki voitti ja perin pohjin murskasi Venäjän vallankumouksen lukemattomat viholliset.

Venäjän viholliset ovat huolellisesti harkiten koettaneet saada osotettua, että Punainen Armeija on aivan samallinen kuin kaikki toisetkin armeijat ja että sillä on aivan samat varjopuolet. Mutta kukaan, joka kerrankin sen on nähnyt, ei saata sitä hetkeäkään uskoa. Punainen Armeija eroaa yhtä paljon toisista armeijoista kuin Neuvostohallitus kapitalistisista hallituksista. Se on kauttaaltaan kansanvaltaisen hengen läpätunkema, mikä on tykkänään tuntematon toisissa militaristisissa järjestöissä. Upseerien ja sotilaitten välillä vallitsevat veljeystunteet; ne pukeutuvat aivan samalla tavalla ja nimittävät toisiaan tovereiksi. Punainen Armeija on kansan armeija sanan todellisessa merkityksessä. Sen tehtävänä on puolustaa työläisten oikeuksia.

Punainen Armeija on vallankumouksen puolesta järjestetty ristiretkiarmeija. Se ei kukista vihollisiaan ainoastaan voimalla, vaan myöskin valistuksen kautta. Niin taisteleva ja tarttuva on sen proletaarinen henki, että sen johtajat totuudenmukaisesti saattavat kerskua siitä, että Europan sotajoukkoja ei menestyksellisesti voida käyttää sitä vastaan. Niin pian kun se panee suuren propagandakoneistonsa liikkeelle alkaa vastassa olevan armeijan moraalitapaus rappeutua. Vallatut työväenluokkaan kuuluvat vangit ruokitaan, niitä kestitään ja niitä kuljetetaan pitkin maata katselemassa uuden yhteiskunnan proletaarisia laitoksia. Sitten ne palautetaan omille linjoille levittämään hyviä sanomia. Suuri määrä kirjallisuutta julkaistaan ja levitetään vihollisen armeijan keskuuteen. Siinä osotetaan, että sen riveissä olevat työläiset ovat kapitalismin pettämisiä ja miksi niillä ei ole mitään etua, eikä syytä sodankäymiseen. Pian alkavat vaikutukset näkyä; työläissotilaat alkavat menettää kaiken halunsa sotimiseen ja joko tämä armeija alkaa huveta, taikka sen johtajat ryhtyvät neuvottelemaan rauhasta. Eipä itse Yhdysvaltainkaan armeija pysynyt vapaana Punaisen Armeijan propagandasta, sen osottivat sen nostamat kapinat.

Kaikki julistavat, että Punainen Armeija on ihmeellinen laitos. Se on Venäjän vallankumouksen voimakas oikea käsi.

IV

VENÄJÄN KOMMUNISTIPUOLUE

Venäjän vallankumous on pysyväinen ihme porvarilliselle maailmalle. Ensiksikin kaikkien "laillisten" taloustieteellisten sääntöjen mukaan sen ei olisi pitänyt tapahtua lainkaan, koska jossakin maassa tällaisen proletaarisen vallankumouksen syntymisen tulisi ilmeisen välttämättä edellyttää korkealle kehittyneitä teollisuusjärjestelmää ja sivistynyttä työväenluokkaa, kun taasen Venäjä on 85 prosenttia maanviljelysmaa ja sen työläisiltä surullisessa määrässä puuttuu harjaantumista teollisuuselämään. Mutta vallankumous tapahtui kaikesta huolimatta. Ja sitten toiseksi: puhdasoppisten taloustieteilijöitten mukaan kun työläisten ilmeisesti jollakin tavoin on onnistunut saada kontrolli käsiinsä, heidän olisi pitänyt jo kauan sitten tulla kukistetuiksi kauheitten sisällissotien sarjan, aseistettujen maahan hyökkäysten, ruttojen, nälänhätien ja teollisuuksien lahoamisien vaikutuksesta, joille heidän "epätieteellinen" yhteiskuntansa alati on ollut alttiina. Mutta työläisiä ei ole kukistettu. Päinvastoin ne ovat jo nyt voitaneet vuoren korkuisia vaikeuksia ja edistyvät siinä yhtenänsä ulottaen ja vahvistaen valtaansa lukemattomien "mahdottomuuksienkin" edessä. Keskin kertaiselle porvarisielulle Venäjän vallankumous on jonkinlainen yhteiskunnallinen ihmetapaus.

Mutta jos vallankumous on ihme, niin ihmeitten tekijää ei tarvitse kaukaa etsiä: se on Venäjän Kommunistipuolue. Tämä järjestö on merkillisimpiä ihmiskunnan historiallisissa asiakirjoissa. Jotkut ovat nimittäneet sitä vallankumouksen aivoiksi. Se on kaikkea sitä ja vielä paljon muutakin: se

on sen aivot, hermot, sydän ja sielu. Se on järjestetty äly, liikkeellepaneva voima, rohkeus ja ihanteellisuus — itse vallankumouksen elämän keskus. Ilman sitä koko liike olisi jo kauan, kauan sitten luhistunut, ja tokkopa se todellakaan olisi ilman sitä ottanut hahmottuakseen ollenkaan.

Venäjän Kommunistipuolue on enemmän kuin poliittinen puolue tämän termin käytäntöön otetussa mielessä. Se on todellakin tieteellinen yhteiskunnallisen kontrollin järjestelmä: järjestö, joka panee jokaisen yhteiskunnallisen laitoksen toimimaan vallankumouksen hengessä. Se on poliittinen, lakialaativa, lakia toteuttava, sotilaallinen, kasvatuksellinen, yhteiskunnallinen ja teollisuuksellinen. Kuten Sinovjev on sanonut: "Kommunistipuolue on järjestö, joka käsittelee kaikkien kysymyksien kaikkia puolia ilman mitään erotusta". Ja jos se on kaikkialla oleva, niin on se myöskin kaikkivaltias. Vaikka se on tykkänään epävirallinen luonteeltaan, niin siitä huolimatta sillä on määräävä ääni kaikissa yhteiskunnallisissa kysymyksissä olivatpa ne sitten mitä lajia tahansa. Kun kommunistipuolue määrää, niin jokainen Venäjällä tottelee. Itse Neuvostohallituskaan ei ole tässä suhteessa mikään poikkeus: Kommunistipuolue kartottaa sen yleiset menettelytavat ja itse asiassa antaa sille suoranaiset ohjeet. Käytännössä, samaten kuin hyväksyttynä teorianakin proletariaatin diktatuuri on yksinkertaisesti Kommunistipuolueen diktatuuria.

Monet kirjottajat ovat ihmetelleet sitä, että niin pieni järjestö kuin Venäjän Kommunistipuolue — viimeiset viralliset numerot ilmottavat siinä olevan ainoastaan 705,245 jäsentä — saattaa ylläpitää niin läpikotaista kontrollia. Tämä osoittaa, että ne ovat tykkänään epäonnistuneet yrittäessään saada haravaansa tämän puolueen todellista luonnetta. Se ei ole joukkojärjestö. Pelkät numerot eivät sille merkitse mitään. Laji, eikä lukumäärä, on sen elämän varsinainen henkonen. Työläisten riveissä on pieni prosentti teräviä, uskaliaita, älykkäitä, väsymättömiä ihannesieluja, jotka, mies kuin mies, silloin kun ankaraa työtä on tehtävä, ovat sadan, jopa tuhannenkin tavallisen ihmisen veroisia. Näistä työväenluokan luonnollisista johtajista muodostuu Kommunistipuolue; kaikki toiset armotta erotetaan. Joukot vain ruhkaisisivat sen järjestökoneiston ja estäisivät näitten taisteli-

joitten tasaisen yhteistoiminnan. Kommunistipuolue on erittelemällä puhdistettu työväenluokan tarmon ja vallankumouksellisen hengen olemus. Tämä pieni hapatus on se, mikä käyttää koko taikinan. Sen vaikutus ja valta on suunnattomasti paljoo suurempi kuin mitä sen pieni numerollinen jäsenmäärä on omansa osottamaan.

Venäjän Kommunistipuolueen taistelijoitten luonnollinen voima on kerrattu moninkertaiseksi heidän järjestönsä teettellisen järjestelmän kautta. Tämä perustuu kommunistiseen pesäkkeeseen, eli "jatsaikkaan". Jokaisessa laitoksessa Venäjällä, missä kansa kokoontuu tekemään työtä, laatimaan lakia, taistelemaan, valistamaan, tai järkeilemään, sen keskuudessa ovat kommunistit järjestyvät "jatsaikoiksi" ja käyvät vaikuttamaan ympärillä olevaan joukkoon kommunistisen katsantokannan mukaan. Ja kun "jatsaikkoihin" tavallisesti on kussakin ympäristössä keskitettynä järjen ja työläisten ihanteellisuuden monopoli, niin ne säännöllisesti kontrolloivat tilannetta. Kommunistipuolue kokonaisuudessaan on tuhansien tällaisten "jatsaikkojen" yhteistulos, kaikki sidottuina yhteen yleisessä järjestössä. Se on suurin ja tehokkain "sisältä päin kairaja" mitä historiassa tunnetaan; se on lokeroittanut "jatsaikoillaan" koko Venäjän yhteiskunnan. Ja kun sen suunnaton ja monimutkainen mekanismi liikkuu sulkien sisäänsä koko yhteiskunnan luonnollisen johdon on sen voima vastustamaton.

Venäjän Kommunistipuolueen ihmeellisen voiman yhtenä tekijänä mainittakoon sen järjestön terävä tietoisuus osastaan vallankumouksessa. Se täydelleen tietää, että se on ajatteleva ja toimiva osa proletariaatista ja avoimesti vaatii itselleen oikeuden johtaa tietämättömiä, kömpelöitä joukkoja. Järjestelmällisesti ja tarmokkaasti se ottaa käsiinsä kaikki yhteiskunnalliset laitokset voidakseen niitä kannustaa vallankumoukselliseen toimintaan. Puolueen kahdeksannen kongressin päätös sanoo: "Kommunistipuolueen päämäärä on saada ratkaiseva vaikutusvalta ja täydellinen kontrolli kaikissa työväestön järjestöissä, ammattiunioissa, osuustoiminnallisissa liikkeissä, maalaiskommuuneissa j.n.e. Kommunistipuolue ponnistelee erityisesti ajaakseen läpi ohjelmansa todellisissa valtiojärjestöissä — neuvostoissa — ja saadakseen niissä täydellisen kontrollivallan". Kun Lenin piilotteli Ke-

renskyn aikana, hän teki tämän, asiaa sattuvasti kuvaavan kysymyksen (Kalinin teoksessa "Neuvosto Venäjä", sivu 15): "Jos kerran keisarillisen hallituskauden aikana 130,000 aatelista kykeni Venäjää hallitsemaan, niin miksi ei sitten 200,000 järjestynyttä bolshevikia sitä pystyisi tekemään?" Kokemus on osottanut, että ne ja niitten "jatsaika" järjestelmä, jolla on työväenluokan älystön todellinen monopoli, ovat tähän selityksenä. Vastoin Neuvosto-Venäjälle vihamielisten arvostelujen olettamuksia väkivalta ja terrori eivät ole tekijöitä Kommunistipuolueen ylivallan Venäjällä ylläpitämisessä.

Kommunistipuolueen pääperiaatteena on asettaa taistelevia jäseniään kaikkiin yhteiskuntaelimistön strategisiin kohtiin. Luonnollisestikin hallitus on kauttaaltaan kommunistien käsissä ja mitä korkeampi ja tärkeämpilatuinen jokin hallinnollinen laitos on, sitä perinpohjaisemmin se on kommunistien käsissä. Tämän osottaa elävästi seuraava taulukko, mikä esitettiin Kolmannen Kansainvälisen äskeisessä kongressissa Moskovassa:

Edustajat hallinnollisissa neuvostojen kongresseissa.

(Keskimääräisesti kautta Venäjän)

Alueneuvostoissa		Valtioneuvostoissa	
	Pros.		Pros.
Kommunisteja	42.6	Kommunisteja	79.0
Puolueettomia	56.7	Puolueettomia	20.8
Toisiin puolueihin kuuluvia7	Toisiin puolueihin kuuluvia2
	100.		100.

Aluekongresseissa kommunistien prosenttimäärä on monta vertaa korkeampi kuin yleensä asujamiston keskuudessa ja luonteenomaisesti se on paljoka korkeampi valtio- kuin aluekongresseissa, koska edellinen on korkeampi järjestömuoto.

Hallinnollisten neuvostokongressien puheenjohtajaneuvostojen jäsenet.

(Keskimääräisesti kautta Venäjän)

Alueneuvostoissa		Valtioneuvostoissa	
	Pros.		Pros.
Kommunisteja	80.3	Kommunisteja	86.1
Puolueettomia	19.4	Puolueettomia	13.9
Toisiin puolueihin kuuluvia3	Toisiin puolueihin kuuluvia0
	<hr/>		<hr/>
	100.		100.

Koska puheenjohtajaneuvostot ovat sangen tärkeitä strategisia paikkoja sovieteissa, niin kommunistit, noudattaen tavallista menettelytapaansa, ovat niissä paljoa voimakkaammin edustettuina kuin edustajiston jäsenistön keskuudessa. Tämä on erinomaisen kommunistijärjestön hedelmä. Ja niin on asianlaita kautta nousevien hallituslaitosten asteikkojen; kommunistiedustuksen määrä nousee aina vakituisesti, kunnes saavumme Kansan Komissaarien Neuvostoon, joka kokoonpanoltaan on tykkänään kommunistinen.

Neuvostojen oikeuskoneisto on tykkänään Kommunistipuolueen käsissä: voimakas Erikoiskomissiooni, jota käytetään taistelemaan vastavallankumousta, keinottelua j.n.e. vastaan, on muodostettu tykkänään kommunisteista. Ja mitä kansanoikeuksiin ja vallankumouksellisiin tribunaaleihin tulee, niin niissä on tuomareina sangen harvoja, liekö lainkaan sellaisia, jotka eivät olisi puolueen jäseniä. Samaten pidetään maan sanomalehdistöstä huolta. Kaikkien tärkeitten sanomalehtien toimittajat ovat koeteltuja, luotettuja kommunisteja. Koulujärjestelmää pidetään myöskin lujasti käsissä: monet opettajista ovat kommunisteja, kullakin koululla on "jatsaikkansa" ja kommunismin periaatteitten opettaminen on sangen tärkeä numero Venäjän jokaisen valistuslaitoksen opetusainehistossa.

Punaisessa Armeijassa kommunistinen mielipide on voimakas, hyvässä asemassa ja erinomaisesti järjestetty. Kaikki upseerit ovat joko tunnettuja kommunisteja, taikka missä ne

ovat puolueettomia, ne ovat antaneet kylliksi todisteita horjumattomasta lojaalisuudestaan vallankumoukselle. Kaikki uudet upseerit, neuvostojen sotilaskouluissa tutkintonsa suorittaneet, ovat puolueen jäseniä. Kukaan muu ei voi saada ohjekurssia. Samaten kaikki armeijan komissaarit ovat uskollisia kommunisteja. Näitten virkailijoitten, joita yksi on liitetty jokaiseen sotilaalliseen alajaostoon, tärkeä tehtävä on huolehtia sotilaitten poliittisesta kasvatuksesta: ne valvovat johtavia upseereita ja pitävät huolta siitä, että Punainen Armeija pidetään uskollisena vallankumoukselle. Ja tähän asti ne ovat täyttäneet tehtävänsä ihmeellisen hyvin. Jokaisessa sotilasyksikössä on "jatsaikkansa", minkä muodostavat upseerit ja rivisotilaat ja missä kaikki ovat saman arvoisia. Korkeimmillaan ollessa Punaisen Armeijan miesluku oli 5,300,000, josta viisi kuudetta osaa oli talonpoikia ja kuitenkin tämä suuri massa oli kuin hyppysellinen savea tämän harkitsevan, päättäväisen ja perin juurin järjestetyn ohuen kommunistisiroituksen käsissä. Niillä ei ollut mitään vaikeuksia käyttää sitä voimakkaana puolustusaseena vallankumouksen puolesta.

Luonnollisestikin ollessaan olemusperäisesti teollisuuksellinen liike, Venäjän Kommunistipuolueella on voimakas kontrolli ammattiunioissa ja osuustoiminnallisissa laitoksissa. Useimmat näistä järjestöistä ovat sen taistelijoitten käsissä, vaikkakin yksi, tai kaksi kansallista työväenunionia ja siellä ja täällä joku paikallisosasto on vielä menshevististen ainesten kontrollissa. Näissä eri lajisissa työväenjärjestöissä, kuten todellakin miltei kaiken luokkaisissa laitoksissa, on Kommunistipuolueen kontrollitapa epäsuora. Se vain kartottaa ohjelmansa ja sitten määrää jäsenensä ajamaan ne läpi eri järjestöissään. Tämän nämä käyvät tekemään perinpohjaisella tavalla. Ennen kaikkia työväenkokouksia, kongresseja ja kaikenlaisia neuvottelukokouksia kommunistiedustajat aina pitävät ryhmäkokouksensa ja päättävät toimintasuunnitelmistaan. Tämä tavallisesti ratkaisee kysymyksen. Kiitos heidän erinomaiselle järjestölleen, kurilleen ja hyvin harkituille ohjelmilleen, kommunisteille tavallisesti tuottaa sangen vähän vaikeuksia voittaa yleisiä järjestöjä katsantokantojensa puolelle.

Teollisuuksissa kommunistijärjestö ei ole vähemmän pe-

rinpohjainen kuin kaikkialla muuallakin. Jokaisella kaitoksella, myllyllä, työpajalla, tehtaalla ja virastolla on "jatsaikkansa", eli järjestetty kommunistinen ryhmänsä. Tavallisesti näillä "jatsaikoilla" on sääntöperäisesti perustetut pääkortteerinsa ja kokoontumishuoneensa kullakin omassa teollisuudessaan. Ne ylläpitävät lukemattomia valistustoimintoja, joitten kaikkien päämääränä on tehdä työläisille selväksi vallankumouksen tarkoitus ja kannustaa niitä kohtaamaan sen vaatimuksia. Usein ne julkaisevat oman laitoksensa sanomalehtiä omina propagandalehtinään. "Jatsaikat" ovat elämän keskuksina neuvostoteollisuudessa ja ottaen huomioon niitten suuren voiman, on merkille pantava, mitenkä pieniä ne useinkin ovat. Minulla on mielessäni eräs Moskovan tehdas, jossa äskettäin kävin. Siinä oli työssä noin 700 työläistä, niistä useimmat naisia. Näistä vain 22 kuului Kommunistipuolueen "jatsaikkaan". Mutta näillä kykeneväisyytensä, tarmonsä ja järjestönsä kautta oli käsissään voimakas kontrolli tilanteen yli. Luonnollisesti työläiset yleensä odottavat heiltä ohjausta. Ne olivat itsestään tämän työpajan johtajia. Ne täyttivät johtajien, etumiesten, ammattitaitoisten työläisten ja yleensä kaikki, toimintatarmoa ja kuntoisuutta kysyvät paikat. Neljä heistä muodosti enemmistön seitsenhenkisessä tehdaskomiteassa. Toiset olivat samaten strategisissa paikoissa, ei pelkästään masiina-kontrollin, mutta ennen kaikkea sen kautta, että ne luonnollisesti sopivat joukkojen johtoon. Kun tulee tuntemaan ne korkean asteen työläiset, jotka kuuluvat teollisuus "jatsaikkoihin", niin täytyy myöntää, jos haluaa olla rehellinen, että Kommunistipuolueen juuret ovat syväälle syöpyneet työväenluokan rikkaimpaan maaperään, että se todellakin on sitä mitä se väittää olevansa, nimittäin proletariaatin etujoukko.

Muuan suurista voimista, joka antaa elämää ja voimaa Kommunistipuolueen huolellisesti rakennetulle järjestölle on jäsenistön ihmeteltävä kuri. Muun luontoisten vallankumouksellisten keskuudessa on se tunnettu mitä ankarimpana absolutismina, ehdottomuutena. "Puoluekuri" on termi, jolla on taikavoima Venäjällä. Kun puolue käsittelee tärkeätä toimenpidettä, niin mitä suurimmalla vapaudella jäsenet puhuvat sen puolesta ja sitä vastaan. Mutta niin pian kun kerran on päästy päätökseen, lakkaa kaikki keskustelu

heti, vastustus alistuu, mielipiteitten eroavaisuudet joko unohdetaan, tai jätetään muuten sivuun ja keskitetty toiminta astuu päiväjärjestykseen. Järjestön ilmaisema tahto muuttuu jäsenistön korkeimmaksi laiksi ja kuten tasaisesti käyvä kone sadattuhannet kommunistit poliittisissa, teollisuuksellisissa, sotilaallisissa, ammattiuniollisissa ja muissa "jatsaikoissaan" ryhtyvät voimakkaasti ja yhdistyneesti liikkumaan pannakseen sen täytäntöön. Seurauksena on vastustamaton voima; ihmeteltävä puoluekuri vie järjestön voitosta voittoon.

Tärkeä piirre tässä kurissa on erikoistehtäviin lähettäminen, eli "mobilisointi", kuten sitä nimitetään, jonka alaisia jäsenet ovat. Yksinpä korkeimmat virkailijatkaan eivät siitä ole vapautetut. Yhtenään on sanomalehti täynnä pitkiä nimilistoja henkilöistä, jotka ovat lähetetyt maan kaikkiin osiin suorittamaan kaiken kaltaisia tehtäviä. Aivan äskettäin Pietarin Kommunistipuolue mobilisoi 300 korkeissa hallituksen virastoissa palvelevaa jäsentään ja lähetti ne kolmeksi kuukaudeksi tehtäihin tuorestuttaakseen niitten proletaarista henkeä. Ja todella monessa muussakin suhteessa, paitsi mobilisoinnissa, on Venäjän Kommunistipuolueella sotilajärjestön piirteitä. Sen jäsenillä on kaikilla oikeus kantaa aseita ja useimmat niitä pitävätkin matkassaan. Ne ovat säännöllisesti kerran tai kahdesti viikossa aseharjoituksissa "jatsaikoissaan". Sisällissodan kriittisinä aikoina oli koko puolue aseissa.

Huolimatta puoliksi sotilaallisesta luonteestaan ja ankara kuristaan on Venäjän Kommunistipuolue vapaaehtoinen järjestö. Sen jäsenien ei ehdottomasti tarvitse noudattaa sen määräyksiä. Paitsi äärimmäisissä sotilaallisissa tapauksissa ne saattavat kieltäytyä noudattamasta määräyksiä tarvitsematta pelätä ruumiillisia rangaistuksia. Mutta puolueella on siitä huolimatta keinoja tasottaa tilejään heidän kanssaan. Eikä tee mitään erotusta kuinka suuri menneisyys jollakulla jäsenellä on ollut ja kuinka suuria ponnistuksia vaativa, tai vaarallinen suorittaa mandaatti oli, joka hänelle oli annettu, joka tapauksessa on hänen siitä maksettava tilityksessä. Vain muutamia viikkoja sitten, Tomsy, jolla oli sangen tärkeä asema Koko Venäjän Ammattiunionien Neuvoston puheenjohtajana, pakotettiin eroamaan virastaan siksi, että hän kieltäytyi suorittamasta tärkeitä puolueen

määräyksiä. Jos rikos on merkitykseltään suuri, erotetaan jäsen puolueesta. Tämän jälkeen on hän merkitty, hänet on punnittu ja köykäiseksi havaittu, eikä hän voi olla sen jälkeen enää minkäänlaisessa tärkeässä asemassa Venäjällä.

Venäjän Kommunistipuolue on ankara, spartalainen järjestö ja sen jäsenyysvaatimukset ovat korkeat. Niitten, jotka siihen haluavat liittyä, tulee saada perinpohjaiset suositukset järjestään, tarmostaan ja rehellisyydestään. Sitten niitten täytyy palvella kokonaisen vuoden koejäsenenä ennenkuin voivat päästä täysivaltaisiksi jäseniksi. Näistä ankarista ehdoista huolimatta moni onnenonkija ja hylkiö raivaa itselleen tien puolueeseen. Sellaiset ainekset aiheuttavat heti mitä suurimpia vaaroja ja pulmia järjestölle. Välinpitämättöminä, kykenemättöminä, epärehellisinä ja joskus yksinpä vastavallankumouksellisinakin ne koettavat saattaa puolueen byrokraattiseksi, alentaa sen moraalista tasoa ja saattaa sen huonoon huutoon joukkojen silmissä. Taistelevat kommunistit pitävät niitä todellisena vaarana ja käyvät hellittämätöntä sotaa niitä vastaan. Aika-ajoittain ne kitkevät nämä ainekset pois ja tätä toimenpidettä kutsutaan uudelleenrekisteröimiseksi.

Puolueen uudelleenrekisteröiminen on repäisevä toimenpide. Se tapahtuu kerran vuodessa, jolloin jokainen jäsen kutsutaan paikallisten lautakuntien eteen tekemään selvää jäsenyydestään. Ne, jotka eivät voi osottaa tilastoa todellisesta toiminnasta tipautetaan pois. Usein kutsutaan yleisöä, puolueen ulkopuolella olevia ihmisiä, lautakunnan eteen lausumaan avoimesti kaikki syytökset, mitä ikinä heillä lieneekään kommunistisia virkailijoita vastaan, jotta puolue voi päästä kelvottomien perille ja puhdistaa ne riveistään. Tavallisesti tällainen uudelleenrekisteröiminen poistaa tuhansia "kuolleita" puolueen riveistä. Järjestön elävä, vallankumouksellinen ruumis puhdistetaan rasittavista, tarpeettomista koristeista. Viime vuonna 22:ssa valtiossa puolueen jäsenmäärä typistettiin uudelleenrekisteröimisen kautta 191.687:stä 131,085:een, jolloin poisto käsitti 60.602 jäsentä, eli 32 pros. Seuraava taulukko osoittaa kuinka ankarasti tämä prosessi pantiin täytäntöön suurilla teollisuusalueilla:

	Ennen	Jälkeen
Permissä	14,145	9,773
Pietarissa	26,159	21,613
Ekaterinburgissa	26,432	18,044
Moskovassa	43,389	36,407
Yhteensä	110,125	85,837

Mutta huolimatta tällaisesta repäisevästä riipimisestä ja raskaasta kuolevaisuudesta jäsenistön keskuudessa puolueen jäsenmäärä aina vain kasvaa. Alla olevat numerot (myöskin otetut Kolmannen Kansainvälisen tilastollisista näytteistä) osottavat Venäjän Kommunistiliikkeen numerollista voimaa kongressien aikoina:

1903	Bolshevikiryhmä Venäjän Sos. Dem. Puol....	825
1905	” ” ” ” ”	5,150
1906	” ” ” ” ”	13,800
1907	” ” ” ” ”	46,146
1917	Venäjän Kommunistipuolueessa.....	172,625
1918	” ”	(*148,000)
1919	” ”	313,766
1920	” ”	611,978
1921	” ”	705,245

Itse Kommunistipuolueen lisäksi on Kommunistisen nuorison järjestö. Se on nyt 400,000 jäsenen voimainen ja kasvaa nopeasti. Se on puolueen ruokkija ja se suuri sato taistelevia jäseniä, mitä se nyt tuottaa, tulee jonakin päivänä esittämään huomattavaa osaa Venäjän historiassa.

Venäjän Kommunistipuolue vaatii, että sen jäsenien on käyttydyttävä mallivallankumouksellisina aina ja kaikissa tilanteissa. Mikä tahansa tehtävä onkin suoritettava, niin niitten tulee olla etukynnessä ja niitten on innostettava joukkoja esimerkillään. Suurimmat vaarat, vakavimmat kärsimykset ja raskaimmat kuormat lankeavat luonnollisestikin heidän osalleen. Teollisuuksissa ovat kommunistit niitä, joitten tulee suorittaa raskaimmat ja ilkeimmät tehtävät; niitten

*) Ankarat sotasuhteet, jotka vallitsivat v. 1918, estivät täyden edustuksen olemasta läsnä kongressissa.

niskoille lankeaa paino kaikista rynnistyksistä, joitten tarkoituksena on tehostuttaa tuotantoa. Ne ovat hyviä ja uupumattomia työläisiä, työpajojen tukipylväitä. Elintarvepuutteitten aikana niitten ei tule ainoastaan kestää nurkumatta omia pienennettyjä annoksiaan, mutta myöskin kannustettava suuria joukkoja tekemään samoin. Ja milloin joku kommunisteista ajaa vikaan, kun hänet havaitaan syylliseksi varkauksen, tai johonkin muuhun vakavaan rikokseen vallankumousta vastaan, rangaistaan häntä poikkeuksellisen ankarasti. Niitten on oltava esimerkkinä. Moni niistä on tullut ammutuksi rikkoumuksista, joista puolueen ulkopuolella oleville olisi koitunut ainoastaan lieviä vankeusrangaistuksia. Sellaiset rangaistukset annetaan tietenkin aina sääntömääräisten viranomaisten, eikä puolueen itsensä toimesta.

Punaisessa armeijassa Kommunisteilla on urhoollisten ja peräänantamattomien tappelijoitten maine. Heidän paikkansa on aina siellä, missä taistelu on kuumiin. Ne ne olivat — muuan komennuskunta upseerikokelaita — jotka kriitillisellä hetkellä epätoivoisella uljuudella antoivat Judenitsille kuolettavan iskun Pietarin edustalla pelastaen kaupungin ja ehkäpä itse vallankumouksenkin. Kun Punainen Armeija epäjärjestyksessä ja vailla kuria pakeni Wrangelin voittoisien sotilaitten tieltä syöstiin tuhansia erikoiseen kommunistien iskujoukkoon kuuluvia tuleen. Ne eivät ainoastaan pysäyttäneet Wrangelia, vaan myöskin ajoivat hänet sekasortoisessa paossa kohden lopullista häviötään. Ja Kronstadtin kapinan aikana lankesi taistelun taakka kommunistien niskoille. Niistä tuhoutui suuria joukkoja siinä julmassa taistelussa, jota käytiin suurien kapinallisten linnoitusten valtaamiseksi. Kommunistipuolueen kongressi oli silloin koolla ja se mobilisoi noin 300 jäsentään ja lähetti ne rintamalle. Puolet niistä eivät milloinkaan palanneet takaisin. Ja niin on tapahtunut kautta koko vallankumousaikakauden: kommunistit ovat uhranneet itseään surkeilematta ja rajattomasti. Sanotaan että Venäjän Kommunistipuolueen vallankumouksen alussa olleesta jäsenistöstä tuskin 20 prosenttia on enää hengissä. Vallankumouksellisten rintamaan syntyneet aukot on täytetty taistelevien nousevasta polvesta.

Kommunistit eivät kuulu niitten "pastorien joukkoon, jotka toisille osottavat jyrkkää ja ohdakkeista taivaan tietä,

samalla kun itse vaeltavat ruusuista hyväilyjen polkua”. Ne tekevät kovemmin työtä ja elävät yksinkertaisemmin kuin kukaan muu Venäjällä. Vastustajat, jotka usein naamioivat itsensä puolueettoman tittelillä, koettavat tulkuttaa, että kommunistit ovat etuoikeutettu luokka ja että ne saavat kaikesta päältä parhaimman osan. Mutta puolueen uljaat itsensä uhrauksen saavutukset mitä kaunopuheisimmin kumoovat tämän. Ja sitten se tosiseikka, että järjestö pysyy niin pienenä, todistaa, että jäsenyyteen liittyvät raskaat velvollisuudet painavat paljoa enemmän kuin siitä koituviksi oletetut etuoikeudet. Ellei asian laita olisi näin, niin olisi puolue nyt monta vertaa suurempi kuin mitä se on.

Kommunisteja johtaa suuri ihanne ja ne tykkänään itseään säästämättä koettavat sitä toteuttaa. Useimmiten on itse heidän elämänsä pelissä. Milloin ikinä vastavallankumoukselliset kenraalit saivat jonkun sotilasosaston vangiksi, tai vallottivat jonkun kaupungin, ne tappoivat jokaisen kommunistin minkä saivat käsiinsä. Nämä esimerkit mielessään — puhumattakaan siitä mitä tapahtui Suomessa, Unkarissa ja kaikkialla muualla — Venäjän vallankumoukselliset ovat vakuutettuja siitä, että Neuvostohallituksen kukistuminen olisi merkinä jättiläismäiselle kommunistien joukkoteurastukselle, josta oletettavasti vain harva tulisi pelastumaan. Mutta ne ovatkin päättäneet, että sellaista joukkoteurastusta ei tule tapahtumaan. Niihin voi luottaa, että ne eivät tule luopumaan kontrollista muuten kuin historian epätoivoisimman taistelun jälkeen.

Sellaiset ovat lyhyesti sanottuna ihmeteltävän Kommunistipuolueen jotkut laajat, luonteenomaiset ääriviivat.

V

PROLETARIAATIN DIKTATUURI

Nykyinen Venäjän hallitus on mitä kommunistit määrittelevät proletariaatin diktatuuriksi. Tämä merkitsee sitä, että työläiset ovat tulleet vallitsevaksi luokaksi Venäjän yhteiskunnassa, ja tarkoituksena on, että ne tulevat siksi jää-

määnkin siksi kunnes uusien kommunististen laitosten toiminnan kautta yhteiskunnalliset luokkarajat on pyyhkäisty pois ja kaikki fyysillisesti sopivat ihmiset muuttuvat todelliseksi tuottajiksi. Työätekevän luokan ylivallan aikakausi, eli diktatuuri, on kapitalismista kommunismiin ylimenon kausi. Tämä on kausi, jonka läpi Venäjä nyt on menossa.

Tekopyhät kapitalistiset kirjottajat ovat olevinaan hämästyneitä yhden ainoan luokan yhteiskunnallisen diktatuurin ajatuksesta. Mutta sangen mukavasti ne unohtavat, että jokaisessa maassa, Venäjää lukuun ottamatta, heidän oma kapitalistiluokkansa pitämällä raudanlujassa kontrollissa teollisuuksia, valtiota, sanomalehdistöä, kouluja j.n.e. ylläpitää mitä ankarinta diktatuuria. Yksi erotus Venäjän ja toisten maitten järjestelmien välillä kuitenkin on ja se on se, että kommunistit avomielisesti nimittävät omaansa siksi mitä se todellisuudessa on, diktatuuriksi, kun taasen kapitalistit luonteenomaisella petollisuudellaan hämäävät omiaan nimittämällä niitä suuremmoiselle kuullostavalla nimityksellä — demokratia. Mutta suuri erotus on siinä, että proletariaatin diktatuuria ylläpidetään tarkotuksella kiskoa suuri luokka pois orjuudesta ja perustaa vapaa yhteiskunta, kun taasen porvariston diktatuuri on aina luotu ja sitä käytetään kansan suurien joukkojen alentamiseksi ja riistämiseksi muutamien yhteiskunnallisten loisien hyväksi.

Proletariaatin diktatuuri on toimiva työläisten etujen puolustus Kommunistipuolueen kautta. Se on samalla vastavallankumouksellisten pyrkimysten tukahuttamista missä ikinä ne osottautuvatkin; joko julkisten taantumuksellisten häjynilkisinä toimintoina, tai kapitalistisesta tottumuksesta juuri itseään vapauttavan työväenluokan typeryyksinä. Kapitalisteja, ylimyksiä ja monia heidän vanavedessään roikkujia, jotka ennen vallankumousta käyneenä aikana riistivät työläisiä, pidetään peittelemättä uuden yhteiskunnan vihollisina ja vaarana kansalle yleensä. Kun nämä menettävät teollisuudet ja kontrollin valtioon, ne myöskin menettävät oikeuden äänestämiseen. Niitten ei sallita järjestyä, tai julkaista sanomalehtiä. Niitten tärkeimmät poliittiset puolueet, Kadettien ja Sosialivallankumouksellisten oikean siiven puolueet, ovat lain ulkopuolella. Näitä ihmisiä varten luotiin kuuluisa Erikoiskomissiooni taistelemaan vastavallanku-

mousta vastaan. Niitä vastaan diktatuuri on voimakas ase, mutta proletaarisissa joukoissa, tai proletaarisissa puolueissa ilmeneviin vastavallankumouksellisiin taipumuksiin nähden on diktatuuri paljoka lempeämpi. Niinpä Sosialivallankumouksellisten vasemman siiven ja Menshevikien puolueen, vaikkakin niitten ohjelma vaatii työväenluokan ylivallan lopettamista ja kannattaa kapitalistien takaisin kutsumista poliittisesti ja teollisuuksellisesti uudessa yhteiskunnassa yhdessä työläisten kanssa asioita johtamaan, niin niitten olemassaoloa siedetään poliittisina puolueina. Mutta niitten kokoontumisvapautta on jossakin määrin rajotettu ja niitten ei sallita julkaista sanomalehtiä*). Sama pitää paikkansa myöskin anarkisteihin nähden, joitten ohjelma, jos se pantaisi täytäntöön, hävittäisi kaiken sen vähäisen järjestyksen minkä vallankumoukselliset ovat kyenneet rakentamaan ja heittäisi siten maan avuttomana minkä tahansa järjestetyn vastavallankumouksellisen joukkion jalkoihin, mikä sattuisi ilmaantumaa.

Kutkaan eivät enempää kuin kommunistit valita tätä ankaraa vastustuksen hillitsemistä erittäinkin mikäli kysymyksessä on rehellinen vastus työväenluokan taholta. Mutta se johtuu vallankumouksen äärimmäisestä välttämättömyydestä, jostakin, jota vailla ollessa jälkimäinen ei voisi selkiytyä. Venäjän työväenluokka on suuressa taistelussa, hirvittävimmissä mitä maailman historia tuntee. Lukemattomat teollisuusprobleemit huutavat ratkaisua. Sellaisessa kriisissä kuri ja toiminnan yhtenäisyys ovat ehdottomasti välttämättömiä. Sallia vastavallankumouksellisten käsitysten versoja, lainkaan välittämättä minkä valhevaipan alla, olisi

*) Tärkeä tekijä sanomalehdistön vapauden rajottamisessa on huutava paperipula. Ennen sotaa suuri määrä Venäjän paperivarastosta tuotettiin ulkoa. Saarto teki tästä lopun. Sitten teollisuuden yleisen luhistumisen kanssa kotimainen paperituotanto laski alle 20:een prosenttiin normaalista. Tästä oli suuri pula seurauksena. Hallituksen huolellisesti laatima kouluohjelma on surullisesti raajarikkoutettu kirjojen ja kirjotuspaperin puutteen takia ja sanomalehdet saattavat ilmestyä ainoastaan pieninä murto-osina siitä, minä niitten tulisi. Sellaisissa olosuhteissa, kun hallituksella on vain kymmenykset siitä mitä se tarvitsee, luonnollisestikin vastustuspuolella on sangen laihat mahdollisuudet saada sanomalehtipaperia.

hulluutta. Tilannetta voidaan verrata suureen lakkoon. Lakkotilanteissa puhevapaus, sellaisena kuin se tavallisesti ilmenee ammattiunioissa, itse asiassa katoa ja sen tilalle astuu rautainen kuri. Työläiset, jotka uskaltavat aloittaa lakkotaistelua käyvien jäsenten keskuudessa liikkeen, jonka tarkoituksena on tuhota lakkolaiset, ja sitä menshevikien ja toisten ohjelmat yrittävät tehdä Venäjän vallankumoukselle, joutuvat pian tekemisiin. Erotus vain on siinä, että Venäjällä taistelu on verrattomasti paljoa suurempi ja kurin tarve paljoa ankarampi kuin missään lakossa mitä vielä on käyty.

Diktatuurin ankaruutta on suuresti liioiteltu. Tosiasia on, että mahdollisesti milloinkaan ennemmin ei vallankumoukskriiseissä ole ollut lempeämpää hallitusta kuin mitä on se, mikä tällä kertaa on Venäjän kontrollissa. On kyllä totta, että monta ihmistä on telotettu. — Erikoiskomissiooni arvioi 10,000 — mutta suurin osa näistä on ollut vakoilijoita, sotilaspakoilijoita, keinottelijoita, rosvoja ja toisia tavallisia rikoksellisia — vain harvoja kapitalisteja, tai aatelisia, vallasta syöstyyn luokkaan kuuluvia. Verrattuna työläisten joukottain teurastamiseen ankaran taantumuksen aikoina — ajatelkaa Suomea, Unkaria, Pariisin Kommuunia — sellainen kokonaismäärä on hyvin pieni. Ja mitä vastustuspuolueitten, menshevikien, sosialivallankumouksellisten ja anarkistien johtajiin tulee, niin ne ovat joutuneet pinteeseen vain silloin kun ovat ottaneet kiväärin kouraansa antaakseen periaatteilleen pontta, tai silloin kun ne ovat kiihottaneet toisia siten tekemään. Ja silloinkin tavallisesti pahin rangaistus, mitä niille on tuomittu, on käsittänyt vankeutta eri pitkiä ajoiksi. Eri osissa maata on menshevikien puolue käynyt avointa sotaa Neuvostohallitusta vastaan ja sittenkin on niitten johtajien pakko myöntää, että sitten vallankumouksen alun vain 11 heidän toimivaa jäsentään on telotettu.*) Bolshevikit kieltävät tappaneensa näistä ainoatakaan. Venäjän vallankumouksen aikana ovat sotaisat toimenpiteet olleet paljoa vähemmän katkeria kuin Ranskan vallankumouksen aikana.

Vaikkakin puhevapauden rajoitukset ovat hyvin ankaria,

*) Henry Noel Brailsford, "Venäjän Työläisten Tasavalta", sivu 142.

kuten kaikki myöntävät, niin siitä huolimatta ne eivät missään tapauksessa ole siinä määrin ankaria kuin mitä meille on kerrottu. Järjestetty hallituksen vastustus on kielletty, mutta yksilöt puhuvat yhtä vapaasti kuin missä tahansa maailman maassa konsanaan. Ottakaamme tyypillinen esimerkki: Eräänä päivänä ryhmä meikäläisiä lähti räitiotiellä retkeilemään Moskovaan, kun muuan hauskan näköinen mies, joka meidät oli havainnut ulkomaalaisiksi, lähestyi meitä. Heti hän ryhtyi sättimään Venäjän Neuvostohallitusta, mikä meille tarkoin käännettiin meille ymmärrettävälle kielelle. Hän oli ammatiltaan tekniikko ja vastusti katkerasti asiain uutta menoa. Hän oli juuri saanut viikkoannoksensa, minkä hän avasi kääröstä meidän nähtäviksemme tehden mitä ilkeämielisimpiä huomautuksia mustasta leivästä, hevosen lihasta tehdystä makkarasta ja yhteiskuntajärjestyksestä, joka ei kyennyt varaamaan ihmisille parempaa ravintoa. Jotkut kadun varrella olevat rakennukset, joista edellisen talven aikana oli lämmitykseen riivitty sisustus, tarjosivat hänelle lisää syytä hyökkäyksiin Kommunistipuoluetta ja hallitusta vastaan. Me arvioimme, että Yhdysvalloissa samallaiset huomautukset Yhdysvaltain hallituksesta, mitkä tahansa seikat ne olisivatkin aiheuttaneet, olisivat tuottaneet puhujalle ainakin puolisen tusinaa vuotta vankeutta. Ja kuitenkin kaikki mitä tälle kaverille Venäjällä tapahtui oli, että kun hän jonkun aikaa oli raivonnut, kävi muuan vaunun takapäessä oleva kommunistinen työläinen häntä nuhtelemaan yrittäen hänelle selittää elintarve- ja polttoaineitten pulan syitä. Ja siitä kehittyi kaiken kaikkiaan sanasota. Venäjällä minä kuulin kansan arvostelevan hallitusta paljoa vapaammin kuin missään niistä maista joissa olen ollut.

Kaksi muuta tyypillistä tapausta tärkeistä kongresseista: Toinen sattui Moskovassa, Moskovan Valtio Sovietin kongressissa, mikä on laatuaan laajin Venäjällä. Niin pian kun tämä kongressi alkoi istuntonsa nousi toinen toisensa jälkeen kuusi menshevien, sosialivallankumouksellisten ja anarkistien edustajaa puhujalavalle soimaamaan hallitusta heidän vähää aikaisemmin Kronstadtin kapinassa vangeiksi otettujen puoluetovereittensa oletetusta kovakouraisesta käsittelystä. Otaksuin, että nämä protesteeraajat murskataan heti, mutta niin ei kuitenkaan tapahtunut. Vaikkakin vangitut

oli siepattu kiinni ase kädessä ja vaikka useimmissa toisissa maissa samallaisten olosuhteitten vallitessa heidät olisi heti armotta ammuttu, niin protesti otettiin vakavalta kannalta, nimitettiin komitea, johon vielä kaiken lisäksi tuli useita protesteeraajia jäseniksi ja sen tehtäväksi jätettiin tutkia valituksen alaisia vankiloita ja määrättiin alistamaan täyden raporttinsa niin pian kuin mahdollista kongressille. En voinut auttaa sitä, että jouduin vertaamaan tätä tunnollista kapi-nallisten oikeuksien tunnustamista niihin höyryjyramenette-lyihin, joita Amerikan ammattiunionien konventsioneissa tavallisesti käytetään laittomiksi julistettuja lakkolaisia ja muita epämiellyttäviä vähemmistöläisiä vastaan. Toinen tapaus sattui Punaisen Ammattiunionien Kansainvälisen kongressissa. Edustajien kesken oli kuhinaa käynnissä muutamien vankilassa olevien anarkistien takia ja Bucharin selitti hallituksen puolesta asiaa. Puheensa aikana hän useita kertoja selitti, että hallitus ei halunnut tehdä tästä asiasta riitakapulaa ja vaati puheensa lopussa useita kertoja, että kongressi siirtyisi päiväjärjestyksessä seuraavaan kysy-mykseen. Mutta tuskin oli hän lopettanut, kun muuan anarkistiedustaja kiihkeästi kävi vaatimaan puheoikeutta voidakseen esittää oman puolensa asiasta. Ja huolimatta päinvastaisesta hallituksen vaatimuksesta ja siitä tosiseikasta, että kongressissa oli kymmenen kommunistia jokaista anar-kistiedustajaa kohden, hänelle myönnettiin puhevuoro, minkä kautta Neuvostohallitus sananmukaisesti asetettiin kuulustel-tavaksi. Minusta näytti tässä, kuten monessa muussakin tapauksessa, että diktatuuri ei "dikteerannut" kovinkaan paljoa.

Proletariaatin diktatuuri, kuten pieni, mutta voimakkaasti järjestynyt Kommunistipuolue selittää, tuli voimaan joukko-
jen suuren kypsymättömyyden takia. Koska kaikki moni-naiset yhteiskunnalliset laitokset, jotka pääasiallisesti ovat kokoonpantuja näistä tietämättömistä aineksista, eivät itses-tään voineet toimia vallankumoukselliseen tapaan, oli niissä olevien kommunistisien vähemmistöjen pakko keksiä järjes-tämisen, kurin ja toimeliaisuuden kautta keinoja millä saada ne toimimaan. Välttämätön seuraus tilanteesta oli Kommu-nistipuolue huolellisesti rakennettuine kontrollijärjestelmi-neen. Kieltämättä minkä muun luokkaiset vallankumouksel-

liset, kommunisteista huolimatta, olisivat olleet pakotettuja muodostamaan samallaisen järjestön kuin mitä on Kommunistipuolue yrittäessään näissä olosuhteissa ajaa läpi perinpohjaista vallankumouksellista ohjelmaa, nimittivätpä ne sitä sitten millä nimellä tahansa.

Punainen Armeija tarjoaa tyypillisen esimerkin diktatuurin tarpeellisuudesta. Suuret sotilaitten joukot olivat tietämättömiä, eivätkä lainkaan vallankumouksellisia ja useimmat upseereista olivat suorastaan vastavallankumouksellisia. Jos sellainen laitos jätettäisi omien päähänpistojen varaan, niin todennukaisesti se ei toimisi vallankumouksellisessa mielessä. Pakostakin se typeryytensä rämeikössä tekisi täysikäännöksen ja viimein sitä käytettäisi vallankumousta vastaan. Sitä yksinkertaisesti oli kontrolloitava ja sen kommunistit tekivät "jatsaikkojensa" ja sotilaskomissaariensa kautta. Ja mikä pitää paikkansa Punaiseen Armeijaan nähden, pitää yhtä pätevillä syillä paikkansa myöskin kaikkiin yhteiskunnallisiin laitoksiin nähden. Yksinpä puhtaasti työväenluokan järjestöt, sellaiset kuin ammattiunionit, jotka ovat pannut kokoon tietämättömistä työläisistä, mitkä suurelta osalta ajattelevat kapitalistien totuttaman ajatustavan mukaan, olivat samassa kontrollin tarpeessa. Kansanjoukkojen alotekyky ei ollut riittävä ja siksi oli niitten keskuudessa olevien vallankumouksellisten tehtävä ottaa johto käsiinsä ja käydä valaisemaan tietä.

Ja samoista syistä, jos kerran tietämättömyys ja yleinen yhteiskunnallinen takapajuisuus oli syynä diktatuuriin, niin valistus tulee sen parantamaan. Siinä määrässä kuin joukkoja edistyksellisesti valistetaan yhteiskunnallisen uudelleen järjestämisen, propagandan j.n.e., kautta sille asteelle, että ne luonnostaan toimivat vallankumouksellisissa puitteissa, täytyy diktatuurin asteettain kadota. Me näemme tämän toteutuvan Punaisessa Armeijassa samaten kuin kaikkialla muuallakin. Aluksi sen upseerit olivat vastavallankumouksellisia ja niitä oli pidettävä silmällä; komissaarijärjestelmä oli elämän ja kuoleman välttämättömyys vallankumoukselle. Mutta nyt useimmat upseereista ovat kommunisteja ja siitä seurauksena komissaarijärjestelmä käy nopeasti tarpeettomaksi: sillä ei ole mitään järkeä eikä hyötyä toisen kommunistivirkailijoiden joukon pitämisestä toista joukkoa vartioi-

massa. Kun samallinen "komissioiminen" tapahtuu kaikissa laitoksissa, on puolueen niitten suhteen varuillaan olemisen pakostakin laimennuttava tahtoi se sitä sitten tai ei. Vähän kerrallaan nämä laitokset, sitä mukaa kun ne alkavat automaattisesti toimia kommunistisessa mielessä, ottavat itselleen yhä enemmän ja enemmän itsemääräämisoikeutta. Sen suunnattoman yhteiskunnallisen kasvatusrynnistyksen ja uudelleen järjestämisen kautta, mitä Venäjällä nyt ajetaan läpi ja mikä tulee muokkaamaan kansanjoukot soveltuviksi uuteen yhteiskuntaan, tulee proletariaatin diktatuuri asteettain häviämään ja kommunistien lopullinen päämäärä, hallitukseton yhteiskunta, on saavutettu.

VI

AMMATTIUNIOT

Kaikista niistä valheista, mitä Venäjästä on kerrottu ei mikään ole epäoikeutetumpi, eikä mitään ole suuremmalla itsepintaisuudella levitetty kuin sitä, että Neuvostojärjestelmän aikana ammattiunioilta on ryöstetty niitten merkitys, että niillä nyt ei ole minkäänlaista vaikutusvaltaa ja että niitten valta on mitätön. Tätä väaristelyä toistavat yhtenäin Amerikan työväen johtajat. Nyt tosiasiat ovat kuitenkin aivan päinvastaiset: ammattiuniot ovat Venäjällä mitä tärkeimpiä tekijöitä ja jokainen ne tunnustaa siellä sellaisiksi. Losovsky, Koko Venäjän Ammattiunioitten Neuvoston puheenjohtaja, selittää, että Neuvosto-Venäjällä ei ole ryhdytty minkäänlaiseen tärkeämpiluontoiseen toimenpiteeseen ennenkuin sille ensiksi on hankittu ammattiunioliikkeen suostumus. Hän on myöskin sanonut: "Ilman ammattiunioita ei Neuvostohallitus voi olla olemassa: uniot ovat neuvostojen perustus ja niitten pääasiallisin toimintakoneisto."

Venäjän ammattiuniot sykkivät elämää. Tämä kävi kou-raantuntuvan selvästi ilmi niitten neljännessä kansallisessa

konferenssissa, jossa minulla oli onni olla läsnä. Kokous askarteli mitä tärkeimmissä Venäjän edessä juuri nyt olevissa yhteiskunnallisissa, teollisuuksellisissa ja poliittisissa kysymyksissä. Niin tärkeinä pidettiin sen istuntoja, että useimmat maan huomatuimmista miehistä, niitten joukossa Lenin, Gorky, Rykow, Bucharin j.n.e., olivat niissä läsnä ja ottivat osaa keskusteluihin. Kongressi pidettiin suuressa teatterissa ja yleinen mielenkiinto oli siihen kiinteästi keskitetty. Oli miltei mahdottomuus saada siihen pääsylippua. Kokouspaikka oli alati sullottu täyteen katselijoita ja edustajia, joista viimeksi mainittuja oli 3,105 edustaen 7,000,000 järjestettyä työläistä. Rakennuksen edustalle oli asetettu ketju Punaisen Armeijan sotilaita pitämään loitolla kokoushuoneeseen pyrkivää väentungosta. Pääsylippujen kysyntä oli niin suuri, että jotkut edustajista alkoivat koota korttejaan yhteen ja lähettää niitä ulos, jotta heidän ystävilleen kävisi mahdolliseksi tulla sisälle. Lopettaakseen tämän sullomisprosessin julisti puheenjohtaja, että jokaisen edustajien osastossa olevan henkilön tulee poistuessaan istunnosta näyttää korttinsa ja että ne, joilla ei korttia ole, tullaan vangitsemaan.

Vertaahan tätä kansakunnan kaikkein tärkeimpiä probleemeja käsittelevää aaltoilevaa Venäjän ammattiujoitten kongressia ja katselijoita, jotka vankilan uhallakin koettavat päästä sitä seuraamaan, meidän American Federation of Laborin mielenkiinnottomiin kokouksiin, joita seuraamassa käy ainoastaan tusina tai pari vierailijaa ja joitten aika tuhritaan naurettaviin unioitten välisiin kiistoihin siitä, kenen toimintapiiriin mitkäkin työläisryhmät kuuluvat ja joissa tehdään päätöksiä, joille vallassaolijat eivät anna rahtuistakaan arvoa, niin saat kohtalaisen käsityksen näitten kahden liikkeen elinvoimaisuudesta ja niitten vastaavasta tärkeydestä maassaan. Maailman työväenjohtajista on amerikalaisilla kaikkein vähimmin oikeutta viskoa likaa kohden Venäjän ammattiujoitliikettä.

Vaikkakin Venäjän ammattiujoilla on työväen historiassa vertojaan vailla oleva kokemuksien ja saavutusten ennätys, niin siitä huolimatta ne enimmäkseen ovat lähtöisin sangen myöhäiseltä ajalta, tosiasiallisesti liike on tuskin neljää vuotta vanhempi. Se ulottuu ajassa taaksepäin vain vuoden

1917 helmikuun vallankumoukseen. On kyllä totta, että Venäjällä oli unioita olemassa ennen tätäkin aikaa, mutta ne olivat tuohon mennessä miltei kaikki kadonneet näyttämöltä.

Venäjällä alkoivat ensimmäiset merkit unionismista tulla näkyviin yhdeksännentoista vuosisadan loppupuolella. Muutamia työläisten keskinäisiä avustusyhdistyksiä puikahti salaviihkaa eloon ja vietti riutuvaa ja riippuvaista olemassaoloa. Silloin tällöin nämä alkeelliset järjestöt uskalsivat mennä lakkoon, mutta sellaisissa tapauksissa tsaarin agentit panivat niitä vastaan toimeen hirvittäviä vainoja, useinkin ampuen lakkolaiset ja karkottaen johtajat summassa. Sellaisten ankarien olosuhteitten vallitessa liike edistyi perin vähän. Se taisteli olemassaolostaan paremmin kuolleena kuin elävänä aina v. 1905 suureen vallankumoukselliseen yritykseen asti. Tämä nousu aiheutti suunnattoman ammattiunioniajatuksen kehittymisen. Työväenjärjestöjä nousi kaikkialla Venäjällä kuin sieniä sateen jälkeen. Mutta vallankumous epäonnistui ja sen epäonnistuminen toi matkassaan työläisille katkeria kärsimyksiä. Hallitus julisti uniot laittomiksi ja kävi niitä vastaan sellaista sotaa, että kahden vuoden kuluessa liike sananmukaisesti hävisi. Vuosien 1912—1913 teollisuushumun aikana tapahtui ammattiunioliikkeen uudelleen herääminen. Edistyttiin melkoisesti, mutta sitten tuli maailmansota, mikä uudelleen pyyhkäisi järjestöt olemattomiin.

Koko sodan ajan työläiset olivat tykkänään vailla järjestöjä ja riistäjien armoilla — sanotaan, että v. 1917 alussa koko Venäjällä oli vain kolme ammattiunionia, joitten yhteinen jäsenmäärä oli vain 1,385. Mutta tsaarin kukistumisen kanssa saman vuoden helmikuussa tapahtui heti huomattava ammattiunioniitten uudelleen syntyminen. Miljoonat työläiset virtasivat järjestöihin. Nykyinen Venäjän ammattiunioliike oli syntynyt. Seuraava taulukko osoittaa sen kehitystä toukokuuhun v. 1921 saakka, jolloin se sananmukaisesti sulkee sisäänsä koko teollisuuksellisen työväenluokan:

Tammikuu v. 1917.....	1,385
Kesäkuu v. 1917.....	1,475,429
Tammikuu, v. 1918.....	2,532,000
Tammikuu v. 1919.....	3,638,812

Huhtikuu v. 1920.....	4,262,000
Toukokuu v. 1921.....	7,000,000

Tällä kertaa kommunistit ylivoimaisesti kontrolloivat ammattiunioita. Mutta näin ei aina ole asianlaita ollut. Kun liike ensiksi alkoi haahmottaa helmikuun vallankumouksen jälkeen, oli se kauttaaltaan menshevististen ainesten miehittäjä ja vain suurella vaikeudella bolshevikit mursivat niitten vallan ja pääsivät järjestöjen johtoon. Ennen lokaan vallankumousta ne olivat voittaneet kontrollin käsiinsä useimmissa teollisuuksissa, vaikkakin unioita on yksi, tai kaksi yhä vieläkin menshevikien hallussa.

Kommunistien menettelytapa on sisältä käsin työskentely. Ne tuntevat taistelevan aineksen voiman joukkojen keskuudessa ja tietävät, että jos se on asianmukaisesti järjestetty ja hengeltään päättäväinen, niin mikään ei voi estää sen marssia kontrolliin. Niillä ei ole mitään kärsivällisyyttä niihin nähden, jotka, kuten Amerikassa niin useasti on tehty, saarnaavat, että vallankumouksellisten on jätettävä vanhat unionit ja lähdettävä perustamaan uusia. Losovsky, joka ilmaisee yleistä venäläistä mielipidettä sanoo asiasta seuraavaa:

“Ammattiunioista poistumisen taktikka, jota jotkut meidän ultravallankumouksellisten vasemman siiven tovereistamme saarnaavat, on vallankumouksellisten ainesten yleensä työväenliikkeestä pois vetämisen taktikka. Se on mitä vaarallisinta ja taantumuksellista ja se on mitä kiihkeimmin hyljättävä”.*)

V. 1906—1907 päivinä poliisit panivat alulle valeunioita tarkoituksella niitten avulla taistella todellisia työväenjärjestöjä vastaan. Bolshevikit yhtyivät niihin, vallottivat ne ja tekivät niistä todellisia taistelujärjestöjä. Monta vuotta myöhemmin käydyissä taisteluissa menshevistisiä työväenjohtajia vastaan noudatettiin samaa menettelytapaa samoilla tuloksilla. Eräessä tapauksessa, jolloin kysymyksessä olivat rahastotyöläiset, kommunistinen vähemmistö kärsimättömänä huonosta menestymisestä työskentelyssä vanhan union sisällä erkani ja koetti muodostaa uutta unionia. Vaikkakin kom-

*) “Les Syndicats en Russie Sovietiste”, sivu 53.

munistit olivat täydelleen Koko Venäjän Ammattiunionien Neuvoston kontrollissa, puhumattakaan itse hallituksesta, ne kieltäytyivät tunnustamasta kilpailevaa unionia ja pakottivat eronneet uudelleen liittymään vanhaan järjestöön. Teollisuusosalalla ne ovat katkeria kaikkien dualismin eri vivahtuksien vihollisia. Heidän taktiikkansa menestys käy elävästi ilmi seuraavasta taulukosta, joka osoittaa heidän voimaansa Koko Venäjän unionien yhteisissä kokouksissa:

	Edustajien kokonaisl.	Bolshevikeja ja heille myötätunt.	Pros.
III Konferenssi v. 1917	22	8	36.4
I Kongressi, v. 1918	416	273	65.0
II Kongressi, v. 1920	748	494	60.0
III Kongressi, v. 1921	1,229	940	78.1

Venäjän ammattiunioniliike perustuu teollisuusunionismiin. Kaikki jossakin laitoksessa työskentelevät työläiset, korkeimmasta virkailijasta aina ammattitaidottomaan työläiseen asti kuuluvat samaan järjestöön. Mitään ammattiin perustuvaa unionia ei ole olemassa. Esimerkiksi rauta- ja terästehtaassa työskentelevät höyrykoneen käyttäjät, sen sijaan että ne kuulusivat koneenkäyttäjien ammattiunioon, kuten meillä, ovat osana metallityöläisten teollisuusunionissa. Samaten kutomoteollisuudessa työskentelevät sähkötyöläiset eivät kuulu sähkötyöläisten ammattiunioon, vaan kutomotyöläisten teollisuusunioon. Sama periaate vallitsee kautta koko Venäjän ammattiunionien rakenteen. Ammattiin perustuvaa unionismia, jota Amerikan työväenjohtajat niin kovasti suosivat, pitävät venäläiset syystä kylläkin ennen vedenpaisumuksen aikuisena järjestömuotona, joka ei sovellu uudenaikaisiin teollisuudessa vallitseviin olosuhteihin.

Tällä kertaa Venäjän unioniliike käsittää seuraavat kaksikymmentäkolme teollisuusunionia: Kuljetustyöläiset, Kaivosmiehet, Puutyöläiset, Maanviljelys- ja Metsätyöläiset, Teattereitten palveluskunta, Hankinta ja Majotustyöläiset, Nahkastyöläiset, Metallityöläiset, Kuntien työläiset, Valistustyöläiset, Sähkösanoma-, Puhelin- ja Postityöläiset, Ravintoalan työläiset, Rakennustyöläiset, Sokerityöläiset, Painotyöläiset, Paperintekijät, Soviettien, Kauppojen ja Osuuskuntien työläiset,

Tupakkatyöläiset, Kutomotyöläiset, Kemiällisen alan työläiset, Vaatetusalan työläiset, Rahastotyöläiset, Lääkintä- ja Terveysalan työläiset.

Meidän unioliikkeemme rakenteellinen takapajuisuus verrattuna Venäjän unioliikkeeseen käy selville jo siitä tosiseikasta, että American Federation of Labor, jossa on vain puolet siitä jäsenmäärästä, mikä on Koko Venäjän Ammattiunionien Neuvostossa, on jakanut ne lukumäärältään viisi kertaa suurempaan erillisten kansallisten unionien massaan.

Venäjän ammattiunioliikkeen teollisuuksellista rakennetta ei saatettu aikaan yhtäkkisellä, jonkun intellektuaalin eristetyssä tutkimuskammiossaan laatiman ihanan suunnitelman äkkäämisellä — kuten amerikalaiset teollisuusunionistit tämän työn toivovat täällä voivansa suorittaa. Se on asteettaisen kehityksen hedelmä yhtämittäisestä järjestömuodon vaihtamisesta vastaamaan työläisten jokapäiväisiä tarpeita ja kokemuksia. Alussa Venäjän liike kehitti tavallisen ammattiunionin perustuvan unionismin tyyppin heikkouksineen, vaikkakaan ne eivät tietenkään olleet siinä määrin merkittyjä kuin lännen maissa. Mutta näitten alkeellisten unionien sisällä työskentelevät taistelijat puhdistivat pian tilanteen. Ne lakasivat sivuun taantumuksellisen virkakoneiston ja takoivat monet ammattiunionien sirpaleet yhteen teollisuusunioniksi aivan samalla tavalla kuin tätä prosessia parhaillaan suoritetaan muuallakin Euroopassa. V. 1920 kongressissa määrättiin toimeenpantavaksi kokonainen sarja yhteenliittämisiä ja kansallisten teollisuusunionien lukumäärä pienennettiin kolmestakymmenestä kahdesta kahteenkymmeneen kolmeen. Eikä kehityksessä vielä ole päästy lopulliseen päämäärään. Yhä uusia yhdistämisiä suunnitellaan tarkotuksella typistää unionien lukumäärä kahdeksantoista tai viiteentoista, jotta työläiset voivat kehittää korkeimman mahdollisen yhtenäisyyden

Venäjän ammattiunionien elimellisenä pohjana ovat työmaajärjestöt. Mitään paikallisia unionia ei ole olemassa sellaisina kuin me tämän termin käsitämme. Kunkin työpajan työläiset yksinkertaisesti kokoontuvat ja toimittavat mitä tahansa tehtäviä heillä onkin, valitsevat komitean edustamaan heitä laitoksen johdon kanssa olevissa asioissa ja suorittamaan unionin jatkuvia tehtäviä. Nämä ovat niitä kuu-

luisia työmaakomiteoita, jotka vallankumouksessa esittivät niin huomattavaa osaa. Näistä tulevat edustajat, jotka muodostavat eri paikallis-, piiri-, valtio- ja kansalliskomiteat ja ammattiuonioitten kongressit. Työmaajärjestöjen ja niitten huolellisesti valittujen työmaakomiteoitten etu vanhanaikuisiin paikallisunioihin verrattuna on siinä, että ne muodostuvat vain yhden laitoksen työläisistä ja toimivat suorastaan itse työpaikalla, kun taasen viimeksi mainitut ovat sekalaisia ulkopuolisia ryhmittymiä. Kaikkialla Euroopassa ammattiuoniot pyrkivät kohden työmaajärjestöjä ja työmaakomiteoita. Amerikassa on tässä suhteessa korkeimmalle kehittynyt unio Amalgamated Clothing Workers. Siinä paikallisunionit toiminnassa ovat käyneet sangen surkastuneiksi ja työmaajärjestöt ja puheenjohtajat ovat vallanneet vastaavan tärkeyden. Venäjällä paikallisunionit ovat tykkänään poistetut.

Vaikkakin ammattiuoliike työskentelee likeisessä yhteistoiminnassa soviettien, Ylimmän Taloudellisen Neuvoston, Työdepartementin j.n.e. kanssa, niin se ei ole elimellinen hallituksen osa. Se säilyttä itsenäisyytensä, valitsee omat virkailijansa, muodostaa omat menettelytapansa j.n.e. Jäsenyys järjestöihin ei ole pakollinen, mutta niillä on siinä määrin luja ote maan taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen elämään, että työläinen havaitsisi mahdottomuudeksi tehdä työtä, syödä, tai löytää itselleen asuinpaikkaa, ellei hän kuuluisi johonkin unioon. Soviettien virastoista erotetaan kaikki sellaiset työläiset, jotka eivät ole jäseninä vastaavissa unioissaan. Sääntönä on, että unionmaksut kerätään jonkinlaisen "check-off" järjestelmän perusteella (maksu vedetään palkasta pois jo ennen työläisen käsiin joutumista), josta sovitaan unioitten ja eri teollisuuksien ja laitosten johdon kesken.

Venäjän ammattiuoniot suorittavat mitä moninaisimpia tehtäviä. Ne ottavat välittömästi hallitukseen osaa suoranaisen edustuksensa kautta neuvostoissa, eli sovieteissa. Ne vallitsevat työdepartementtia, suorittavat kaikellaista terveystyötä, hyvinvointi-, valistus- ja kurinpitotyötä kaivoksissa, myllyissä ja tehtaissa. Niillä on myöskin tärkeä osuutensa teollisuuksiensa johdossa. Mitään merkityksellistä menettelytapaa ei ratkaista Venäjällä ettei unioilla ole suoranaisesti asiaan sanomista.

Mitä työpalkkojen, työtuntien ja työehtojen säännöstelyyn tulee, niin niissä ne ovat ylinnä. Tykkänään toisin kuin toisten maitten työväenjärjestöjen, Venäjällä niitten ei tarvitse alistaa vaatimuksiaan työnostajille. Ne alistavat ne itselleen tämän teollisuusvaiheen vastuunalaisina kontrolloijina. Se on, ne yhtenään tarkkailevat teollisuuksellista tilannetta ja pitävät huolta siitä, että työläiset kulloinkin vallitsevissa olosuhteissa nauttivat parhaimpia mahdollisia ehtoja. Mitä ne päättävät, vahvistetaan Työdepartementissa leimasimella ja se astuu heti voimaan. Seuraava on ote hallinnollisesta dekreetistä jouluk. 12:lta päivältä v. 1918:

“Koko Venäjän unioitten palkkaluokittelut, sellaisina kuin ne ovat hyväksyneet näitten järjestöjen keskuskomiteat ja Työdepartementti, ovat yleisesti ehdoitta voimassa kaikissa Venäjän Sosialistisen Neuvostotasavallan osissa..”

Koko Venäjän Ammattiunioitten III:n kongressin menoa esittävässä virallisessa raportissa ilmenee sivulla 15 seuraava pykälä:

“Venäjä on ainoa maa maailmassa, missä palkoista päättävät yksinomaan ammattiunionit. Koko Venäjän Ammattiunioitten Neuvoston palkkojen määrittelyä koskevat päätökset vahvistetaan Työdepartementissa automaattisesti. Mikään laitos Venäjällä ei voi määrätä, tai muuttaa suoritettavaa palkkaa ilman unioitten siunausta. *Valtion palkkojen säännöstely on Venäjän Ammattiunioitten monopoli*”.

Nämä ovat suuret valtuudet ja niitten rinnalla näyttää naurettavalta, että amerikalaiset työväenjohtajat, samalla kun niitten omat järjestöt epätoivoisesti taistelevat estetuomioita, avopajan rynnistyksiä, järjestettyä tukkukauppaista rikhuriutta, j.n.e. vastaan, ja samalla kun ne turhaan vaativat edes hituisenkaan lainlaadinnallista huomioon ottamista vihamielisen hallituksensa taholta, ne ilkkuvat olettamalleen Venäjän ammattiunioitten heikkoudelle.

Ammattiunioitten osa teollisuuden teknillisessä puolessa on kahta yleistä lajia: 1. Työläisten järjestön, ammattitaidon ja kurin kehittämistä; 2. osanottoa teollisuuden suoranaiseen johtoon. Kummallakin alalla unionit esittävät tärkeitä osaa. Käsitelkäämme niitä erikseen:

Ensimmäisen johdosta sanottakoon: Vallankumous, sisällissodat ja niitä seurannut sulku (imperialistien julistama ja

täytäntöön panema saarto), ehdottomasti pirstasi koko vanhan teollisuusjärjestelmän yhdessä sen yhteiskunnallisen ja valtiollisen taustan kanssa. Kaikki tämä on muuttunut raunio-
kasaksi. Tykkänään uusi ja entisyydestä eroava teollisuusjärjestelmä on rakennettava maasta lähtien ja kyllästytettävä kommunismin hengellä. Tämä käsittää mitä suurimman kasvatustehtävän, suuremman kuin mitä mikään kansa milloinkaan ennemmin on joutunut suorittamaan, erittäinkin kun otetaan huomioon, että vanha orjavoutijärjestelmä on poistettu ja että ainoa tapa saada luotua uudet teollisuudet ja kuri on saattaa suuret kansanjoukot vakuutetuiksi kummankin tarpeellisuudesta ja kehottaa näitä panemaan ne täytäntöön. Ammattiunionien niskoille lankeaa tämä suunnaton valistustyö. Ne ovat ainoat teollisuudessa todellakin toimivat työläisten joukkojärjestöt ja vallankumouksellisten teollisuusmenetelmien kansanomaistuttamisessa ja huolehtimisessa siitä, että niitä noudatetaan, on hallitus kokonaan riippuvaisuudessa unionista.

Melkoinen osa ammattiunionien ponnistuksista kohdistetaan tähän valistustyöhön ja teollisuukselliseen uudelleen järjestämiseen. Sähkösanoma, Puhelin ja Postityöläisten järjestön virallisessa historiassa sanotaan: "Kolmen vuoden aikana me olemme järjestäneet kolme valistuslaitosta (korkeakoulua), 184 teknillistä ammattikoulua, luoneet 240 kirjastoa, avanneet 20 klubia ja useita terveyshoitoloita. Luku-
taidottomuus on miltei tykkänään pyyhkäisty pois meidän riveistämme. Paitsi näitä laitoksia, on union hallussa useita muita yrityksiä, joista kymmenen on maanviljelysalaa koskevia ja käsittävät 300,000 eekkeriä, mitkä kaikki viljellään meidän järjestömme toimesta". Kaikki kansalliset unionit ovat jaetut departementteihin, mitkä huolehtivat valistus- ja järjestämistyön lukuisista eri tehtävistä.

Unionistit eivät ainoastaan valmista tuhansia valistettuja, ammattitaitoisia työläisiä, vaan sen lisäksi ne ottavat osaa teollisuuden uudelleen järjestämiseen. Vaatetustyöläisten union virallinen raportti osottaa mitä tämä järjestö on suorittanut. Siinä sanotaan:

"Tuloksena kaksivuotisesta vallankumouksellisesta luovasta työstä me olemme panneet kuntoon 270 tehdasta, joissa

työskentelee noin 40,000 työläistä. Näissä uusissa tehtaissa, joissa käytetään sähkömoottoreita, on korkealle kehitetty työn jako järjestelmä. Näissä tehtaissa työskentelee noin 75 pros. ammattitaidottomia työläisiä. Niinpä esimerkiksi kun päällystakkia, takkia, housuparia, metsästystakkia ennen teki yksi mies, niin nyt on päällystakin teossa työ jaettu 109:ään osaan, takin 94:ään, housuparin 43:een, metsästystakin 90:een j.n.e. Vaatetusteollisuuden keskittämistä on myöskin edistetty suuressa mitassa. Eräissä kaupungeissa on tuotanto 50:stä aina 100:aan prosenttiin asti keskitetty tehtaisiin. Sen sijaan että Pietarissa oli ennen vallankumousta 5,000 pientä työpajaa käynnissä, siellä nyt on kymmenen suurta valtion tehdasta sähkömoottoreineen ja työn jako järjestelmineen, joka käsittää koko vaatetusteollisuutta”.

Samallaisessa Rakennusammattien union virallisessa historiassa sanotaan :

“Union päähuomio uhrataan kysymyksiin, jotka koskevat tuotannon järjestämistä. Seuraten Neuvostohallituksen kautta suoritettavaa teollisuuden trustiuttamista unio esitti järjestämissuunnitelman Ylimmälle Talousneuvostolle, jonka mukaan rakennusteollisuuden järjestämisestä, joka kapitalismin aikana oli kaaostilassa, huolehtimaan muodostetaan erikoisjaostoja. Sellainen elin muodostettiin toukokuussa v. 1918 Ylimmän Talousneuvoston Yleisen Rakennuskomitean nimellä vastaavine paikallisine ja maakuntajaostoineen. Niitten tehtävän käsittää rakennusteollisuuden uudelleen järjestäminen kaikkine haaroineen. Unio antaa parhaat miehensä näihin komiteoihin”.

Venäjällä ei työläisillä ole mitään loislukkaa ylläpidettävänä. Ne saavat täydet tulokset työstään. Tästä johtuu heidän halunsa käyttää hyväkseen jokaista tieteellistä työn säästämismenetelmää, kuten työn specialisoimista, teollisuuksien keskittämistä j.n.e. Että ne hyväksyvät ja ottavat osaa sellaisten keinojen kehittämiseen kävi ilmi seuraavasta Kemiallisten työläisten järjestön selostuksesta:

“Lainkaan liiottelematta voimme sanoa, että ei ainoatakaan teollisuuden haaraa, siihen luettuna Ylimmän Talousneuvoston Kemiallinen jaostokin, ole järjestetty ilman Ke-

miallisten Työläisten Kansallisen Keskuskomitean tietoa ja hyväksymistä”.)*)

Paikallisista ammattiunionien teollisuuksellisista valistustoiminnoista huolehtivat työmaakomiteat. Nämä komiteat, paitsi sitä, että ne pitävät silmällä, että kaikkia työlakeja ja sovittuja ehtoja noudatetaan, pitävät käynnissä kokonaista sarjaa kasvatuksellisia ja hyvinvointilaitoksia, jonkamoisista ammattiunionit toisissa maissa tuskin vielä osaavat uneksia-kaan. Jokaisella suurella tehtaalla on teknillinen koulunsa, kirjastonsa, taide- ja musiikkikoulunsa, teatterinsa j.n.e.

Mitä toiseen yleiseen piirteeseen tulee, nimittäin unionien osallisuuteen teollisuuden teknilliseen puoleen, s. o. suoranaiseen laitoksien hallintaan ja johtoon, niin siinä on tapahtunut pitkä ja mielenkiintoinen kehitys. Kerenskyn hallituksen aikuisten hirvittävien teollisuustaisteluitten aikana olivat työmaakomiteat työläisten pääasiallisimpia aseita. Ne nousivat kaikkialla taistelun kuumassa tuoksissa. Useimmat niistä olivat itsenäisiä järjestöjä, koska ammattiunionit kehittyivät vasta jonkun verran myöhemmin. Ollen äärimmäisen toimeliaita työmaakomiteoista muodostui teollisuuksellisen vallankumouksen leikkaava terä. Yksinpä ennen lokakuun nousua ne jo olivat työnostajilta puristaneet itselleen melkoisen osan teollisuuden työ- ja liikepuolen kontrollista ja kun nousu kehittyi, niistä tuli mahtava ase työläisille tehtaitten takavarikoimisessa. Usein ne yksinkertaisesti karkottivat pois kapitalistit (jotka tekivät parhaansa saboteerataksaan teollisuudessa ja raunioittaakseen sen) ja ottivat laitokset omaan huostaansa.

Olihan luonnollista, että kun työmaakomiteat kerran pääsivät teollisuuksien kontrolliin, ne myöskin koettivat niitä pitää käynnissä. Tässä ne kuitenkin epäonnistuivat. Vaikka-kin ne olivat hyviä taistelujärjestöjä, ne eivät osanneet johtaa teollisuuksia. Yksi niitten epäonnistumisen pääasiallisimmista syistä oli se, että ne olivat olemukseltaan paikallisia, kun taasen teollisuudet, ottaen huomioon niitten mark-

*) Kirjaset, joista tämä ja kolme edellä käynyttä lainausta ovat otetut, ovat näitten järjestöjen johtavien henkilöitten kirjottamat ja Koko Venäjän Ammattiunionien Neuvoston julkaisemat v. 1920.

kinat, raaka-aineitten lähdevarastot j.n.e. ovat luonteeltaan selvästi kansallisia ja kansainvälisiä. Paljon sekaannusta aiheutui työmaakomiteoitten teollisuusyrityksistä ja siksi kansallisien ammattiuoitten, jotka silloin nopeasti ilmaantuivat etualalle, oli käytävä juoneen käsiksi ja otettava niskoilleen vastuu tilanteesta estääkseen teollisuuksien perinpohjaisen luhistumisen. Ne liittivät työmaakomiteat omiin virallisiin koneistoihinsa ja rajoittivat niitten toiminnat paikallisten työsuhteitten kontrolloimiseen, mitä ne nyt harjottavat.

Mutta kansalliset ammattiuot olivat teollisuuksien johtamisessa vain hitusen verran paremmat kuin mitä työmaakomiteat olivat olleet. Aivan ilmeisen välttämättömäksi kävi puhtaasti teknillisen järjestön olemassaolo ja niin syntyi Ylin Taloudellinen Neuvosto. Sen tehtäväksi tuli valvoa ja järjestää teollisuuksien toimintaa yleisesti. Täynnä vallankumouksellista toimintahalua olevat työläiset eivät kuitenkaan olleet taipuvaisia kokonaan luopumaan teollisuuksellisesta kontrollista Korkeimman Talousneuvoston epäilyttävien insinöörien ja specialistien hyväksi, vaan ne vaativat tiukasti itselleen oikeutta nimittää kaikki tämän elimen johtavat päät, sekä myöskin oikeutta lähettää edustajansa suoraan kaikkien tehdaslaitosten johtoon. Tämä kehitti "kollegio" järjestelmän, jossa Ylimmän Talousneuvoston ja eri teollisuuksien johtavat komiteat ovat muodostetut osaksi teollisuusekspersteistä ja osaksi kansallisten unioitten edustajista.

Tämä järjestelmä on yhä edelleenkin pääasiallisesti voimassa, mutta voimakas virtaus on käymässä kohden yhden miehen johtojärjestelmän kehittämistä. Kommunistipuolue, hallitus ja uniot ovat päättäneet asettua sitä kannattamaan. Ajatuksena on keskittää vastuunalaisuus yksilöitten niskoille, joitten tulee olla asian erikoistuntijoita ja pitää niitä tuloksista vastuunalaisina. Kollegiojärjestelmä on aiheuttanut liiaksi paljon kahnausta ja toimintavaltuuden pirstaamista. Yhden miehen johto-ohjelmaan, jota nyt asteettain pannaan käytäntöön, on turvauduttu tehokkuuden takia.

Tässä kysymyksessä ei kuitenkaan työläisten riveissä olla täydelleen yksimielisiä. On olemassa hyvin kehittynyt vähemmistö, joka tunnetaan "työläisten vastustusryhmän" nimellä ja jonka johtajana on Alexandra Kollantay, mikä jyrkästi vastustaa kaikkia unioitten oikeuksien typistämisiä mi-

käli kysymyksessä on niitten suoranainen osanotto teollisuuksien johtoon. Säilyttäen liikkeen taistelun perinnäisyystavat, tämä ryhmä katselee peittelemättömällä epäilyksellä Ylimmän Talousneuvoston eksperttejä ja uskoo, että niille valtuuksien myöntäminen tulee johtamaan siihen, että nämä kohottavat itsensä etuoikeutetuksi luokaksi. Paitsi tehokkuusväitettä, vakuuttavat yhden miehen johtojärjestelmän asian ajajat, että silloin kun työläiset kontrolloivat valtiokoneistoa, niitten ei tarvitse pelätä sellaisen kastin nousemista, erittäinkin kun ammattiunioitten koulut valmistavat tuhansittain eksperttejä, jotka teollisuuksellisen kasvatuksensa matkassa ovat imeneet itseensä kommunismin periaatteet. Ne selittävät, että huolettä voidaan luottaa siihen, että nämä vallankumoukselliset insinöörit murtavat minkä tahansa monopoolin, minkä mahdollisesti nykyinen luokka, joka ei vielä täydelleen ole päässyt irti porvarillisista käsityksistä, yrittäneekin luoda, aivan samalla tavalla kuin kommunistiset komisaarit Punaisessa Armeijassa murtivat entisten tsaarin upseerien monopoolin sotilasasioitten tuntemisessa.

Päättää juuri täsmälleen, minkä osuuden teollisuuksien johdosta tulee jäädä teknillisille järjestöille ja minkä ammattiunioille, on yksi Venäjän vallankumouksellisten voimien edessä olevista suurista probleemeista. Mutta yhdestä seikasta ovat kaikki yksimielisiä ja se on se, että uniot ovat määräytyt esittämään kasvavassa suhteessa tärkeämmäksi käypää osaa kansallisessa elämässä sitä mukaa kun niitten jäsenien nouseva henkinen taso sovelluttaa ne yhä suurempien ja suurempien tehtävien suoritukseen kykeneviksi.

VII

TYÖVÄENSUOJELUSLAIT JA TYÖSUHTEET

Missään muualla maapallolla ei työläisillä ole niin monia oikeuksia teollisuudessa kuin Venäjällä. Tämä on aivan luonnollista siksi, että kaikkia muita maita hallitsevat muutama harvat kapitalistit, jotka omistavat teollisuudet ja pai-

navat alas työläiset voidakseen niillä jauhattaa itselleen mahdollisimman paljon yliarvoa, kun taasen Venäjä on kauttaaltaan työläisten itsensä kontrolloima, jotka teollisuuksia käyttävät koko kansan hyväksi.

Yleistä kahdeksan tunnin työpäivää (seitsemän tuntia yövuorolla) täysikasvuaisille ja kuuden tunnin työpäivää alle kahdenkymmenen ikävuotisille henkilöille; naisen täydellä palkalla teollisuudesta vapauttamista kahdeksaksi viikoksi ennen ja jälkeen lapsen synnyttämistä; vähintään 42 tunnin pakollista, perättäin seuraava lepotuntia viikossa jokaiselle työläiselle; lakimääräistä ylityön rajottamista; jokaista kuusi-kuukautista yhtämittaista työn tekoa kohden kaksi viikkoa lomaa täydellä palkalla myöntämistä; yleistä ja täydellistä ammattiunionien tunnustusta ja tusinan verran muita Venäjällä voimassa olevia tärkeitä, työläisten olosuhteitten parantamiseksi laadittuja säädöksiä, pidettäisi kapitalistisissa maissa suurina saavutuksina, kapitalistisissa maissa, missä pitkistä ja katkerista taisteluista huolimatta voimakkaitten ammattiunionien ei ole onnistunut voittaa itselleen edes niihin johtavaa pääsytielläkään. Mutta Venäjällä nämä ovat vain vähempiarvoisia yksityiskohtia siitä suuresta yhteiskunnallisesta ohjelmasta, jonka päämääränä on nostaa työläiset niitten nykyiseltä alhaiselta asteelta sivistyksen korkeimmille mahdollisille kukkuloille.

Jotakin paljoa enemmän tärkeitä kuin kaikki nämä yhteensä on oikeus työntekoon, mikä merkitsee oikeutta elämiseen, se on taattu Neuvosto-Venäjällä sen jokaiselle kansalaiselle. Tämä merkitsee sitä, että jokaisella Venäjän työläisellä on oikeus työn saantiin teollisuuksissa voimassa olevilla union palkoilla ja työehtoilla. Ja ellei mitään työtä ole saatavissa, niin hänelle on maksettava täysi palkka niin kauan kun hän on työttömänä. Samaa periaatetta noudattaen jos joku henkilö on työhön kykenemätön nuoruutensa, vanhuutensa, sairautensa, tai minkä muun laillisen syyn vuoksi, annetaan hänelle siisti elintaso, ei armeliaisuusyistä, vaan siksi, että hänellä on siihen oikeus työläisten tasavallan kansalaisena. Venäjä tunnustaa työläisille oikeuden elämiseen ja samaten myöskin oikeuden vapaaseen teollisuuksien käyttöön elämisen ansaitsemiseksi. Pelätyt työttömyyden kauhut ovat tästä maasta poistetut.

Vertaahan tätä kapitalistisissa maissa vallitseviin olosuhteihin. Niissä ovat teollisuudet muutamien riistäjien käsissä. Jos ne havaitsevat voittoa tuottavaksi pitää myllynsä ja tehtaansa käynnissä, niin ne tekevät sen ja työläiset saattavat rukoilla heiltä työtä. Mutta jos kapitalistit eivät havaitse soveliaaksi pitää teollisuuksiaan käynnissä, niin silloin työläiset perheineen jätetään työttömyyteen nälkiintymään, kuten juuri tällä hetkellä miljoonat kautta maailman saavat tehdä. Kapitalismin vallitessa pidetään koneista ja työjuhdistä hyvä huoli, koska ne ovat omaisuutta ja maksavat rahaa, mutta koska työläiset eivät ole omaisuutta, eivätkä maksa työnostajille mitään, niin teollisuuslomaannuksien aikana ne heitetään kadulle ja jätetään kurjuuteen ja epätoivoon kuolemaan. Vain Venäjällä niille on taattu oikeus työntekemiseen ja elämiseen.

Ilman velvollisuuksia ei voi olla mitään oikeuksiakaan ja siksi venäläisten oikeuden kanssa työn tekemiseen seuraa laillinen velvollisuus sen tekemiseen. Neuvostotasavalta ottaa sen kannan, että kenelläkään ei Venäjällä ole oikeutta elämiseen tekemättä työtä jokapäiväisen leipänsä edestä. Kansallinen perustuslaki julistaa: "Ken ei työtä tee, hänen ei myöskään syömän pidä". Laki erikoisesti vaatii, että jokaisen terveruumiisen henkilön on tuotettava osuutensa elämisen välttämättömyyksistä. Työn riistäjät, ne, jotka loisina elävät toisten työstä, luokitellaan vaarallisten rikollisten joukkoon.

Täten me tulemme yhteen sovietismin "kauhuista". Ihmiset sananmukaisesti pakotetaan ansaitsemaan elantonsa sen sijaan että niitten sallittaisi nylkeä se toisten selkänahasta. Se on häväistys! Ei ole ihmekään, jos kaiken karvaiset taantumukselliset (joista useimmat eivät ole koko elämänsä aikana tehneet mitään hyödyllistä tekoa, Venäjältä poistumistaan lukuun ottamatta) pitävät pakollisia työlakeja kauhuna, tyranniutena ja nostavat ulvomisillaan hirveän metakan.

Mutta Venäjän työläistaistelijoihin nähden, jotka tämän maan ruotelissa nyt ovat kiinni, heidän valituksensa menevät hukkaan. Viimeksi mainitut työskentelevät kommunistisen yhteiskunnan perustamiseksi, missä kaikkalainen pakotus käy tarpeettomaksi, missä kansan lukemattomat joukot tule-

vat vapaasti, omasta tahdostaan ja alotteestaan täyttämään täydet teollisuukselliset ja poliittiset velvollisuutensa itseään ja toisiaan kohtaan. Mutta ne tietävät, että tämän ohjelman täysi toteuttamisen aika ei vielä ole käsillä. Tämä on kapitalismista kommunismiin ylimenon kausi. Ihmisiä vaivaa vielä tietämättömyys, itsekkyyks ja vanhan, "koira toisensa syö" kilpailujärjestelmän lyhytnäköisyys. Kuri on vielä välttämätön. Vain vähemmistö on henkisesti valmis uutta yhteiskuntaa varten. Ja yhtä luonnollisesti lankee tämän tietoisien vähemmistön niskoille Venäjän teollisuuksissa välttämättömän kurin ylläpitäminen kuin vastaavalle vähemmistölle Amerikan ammattiuioissa ehdottomasti välttämättömän kurin luominen, jotta suuret joukot näissä järjestöissä saadaan toimimaan. Tällä yhteiskunnallisen kehityksen asteella ovat proletariset järjestöt ilman lujaa kuria mahdottomat. Pakollinen työnteko on vain väliaikainen toimenpide Venäjällä. Se on vastavaikutusta kapitalismin tietämättömyydestä ja typeryydestä ja katoaa silloin kun proletarisen vastuksen kautta kapitalistisen tottumuksen jäljet poistetaan työläisten mielestä.

Vielä paljon tärkeämpi kuin laillinen oikeus työn tekoon on Venäjän työläisten tunnustettu oikeus työnsä täysiin tuloksiin. Toisissa maissa teollisuuksien tuotteitten kerma virtaa riistäjien kupuun; keksintöjen ja tuotannon kiihdytysten hyödyn hotkasevat yhteiskunnalliset loiset, ylellisyydessä lorvivat kuhnurit, samalla kun työläisiä ryöstetään ja hivutetaan kurjuudella. Mutta kuinka toisin onkaan Venäjällä asian laita: siellä ei ole minkäänlaisia riistäjiä. Työläisten ei tarvitse valtuokalle maksaa minkäänlaista henkiveroa. Työläiset saavat kaiken minkä tuottavat sen jälkeen kun hallituksen ylläpitoon menevät poistot ovat tehdyt. Tässä on selostus siihen säännöstelyyn, minkä edellisessä luvussa havaitsimme, nimittäin siihen, että ammattiuioilla on Venäjällä monopoli palkkatasojen määrittelyyn. Työläisten oikeus kaikkiin työnsä tuloksiin on Neuvostohallituksen ja kaikkien sen laitosten perustana. Se juuri on itse vallankumouksen sydän.

Vallankumous, joka toi muassaan työläisille useita uusia oikeuksia ja velvollisuuksia, on muuttanut niitten katsantokantoja monissa peruskysymyksissä. Yksi niistä koskee lak-

koutumiskysymystä. Kapitalistisissa maissa parhaimmat ja toimeliaimmat työväenluokan ainekset vartioivat mustasukkaisesti ja taistelevat lakkoutumisoikeuden puolesta. Ne pitävät sitä yhtenä parhaimmista keinoista asiansa edistämiseksi ja koettavat rohkaista joukkoja sitä käyttämään. Mutta asianlaita on juuri päinvastoin Venäjällä. Vaikkakin työläisillä on täysi ja laillinen oikeus lakkoutumiseen, niin työväenliike on päättäväisesti sen käyttöä vastaan muuten kuin äärimmäisissä olosuhteissa. Ja juuri tietoisimmat ja toimeliaimmat ainekset ovat niitä, jotka eniten lakkoja vastustavat.

Syynä tähän on se, että Venäjän ammattiliitot ovat lopullisesti ja perin pohjin kukistaneet entiset vihollisensa, kapitalistit ja sen tehtyään siirtyneet teollisuuksellisen sodan aikakaudelta teollisuukselliseen rauhaan. Tämä on vallankumouksellistuttanut niitten tehtävät. Taistelujärjestöistä ne ovat muuttuneet tuotannollisiksi järjestöiksi. Tämän vuoksi on niitten ylin tehtävä auttaa teollisuuden kommunistisissa puitteissa uudelleenrakentamista ja käynnissä pitämistä. Tämän suorittamisessa, ottaen huomioon todellisuuden luhistuneen tilanteen, tarvitaan kaikkien työväenliikkeen osien puolesta mitä kiinteintä yhteistoimintaa. Lakot voivat vain vahingoittaa ohjelmaa. Ne eivät voi parantaa työläisten olosuhteita; ne vain pahentavat asiain tilaa. Enimmäkseen ne ovat tarpeettomia, koska työläisillä on koko maan teollisuuksellinen ja poliittinen koneisto käsissään ja voivat sovittaa mitkä tahansa loukkaukset turvautumatta lakkoutumiseen.

Lakkoutuminen Venäjällä on samaa kuin rikkuritoimen harjottaminen vallankumousta vastaan. Lakot ovat siellä yhden arvoisia niitten työläisryhmien toimintojen kanssa, jotka kapitalistisissa maissa lakkojen aikana murtavat lakkoutuneitten rivit ja palaavat takaisin työhön. Sananmukaisesti kaikki tähän asti Neuvostohallituksen aikana sattuneet lakot ovat olleet tietämättömimpien raatajien työtä, sellaisten, jotka sokeasti ovat kapinoineet välttämättömiä elintarveannosten pienennyksiä vastaan, taikka ovat lakkoja järjestelleet vastavallankumoukselliset salaliittolaiset, joitten harastuksena on ollut yrittää tehdä tyhjäksi järjestyneitten työläisten korkein tehtävä, saattaa teollisuus käyntiin. Tais-

televat työläiset ovat niille olleet kuolleita. Ne ovat sitä mieltä, että asiat ovat taistelun kautta ajettavat läpi. Ja sitä ei voida suorittaa lakkoutumisella, vaan työmaalla pysymisen kautta ja ratkaisemalla taloudellinen kriisi.

Toistaiseksi eivät Venäjän työläiset ole korjanneet mitään suurta kukoistuksen satoa heidän äskettäin syntyneestä oikeudestaan työn tekoon ja työnsä täysiin tuloksiin. Ne ovat yhä edelleenkin puutteessa. Mutta tämä johtuu siitä, että maan teollisuus raunioitettiin seitsemän vuotta kestäneen imperialistisen sodan ja sisällissodan kautta. Tuotanto on paljon kansan todellisten tarpeitten alapuolella. Kun unionit kokoontuvat laatimaan palkkataksoja, niin ne havaitsivat, että vain vähän on yhteiskunnallisia tuotteita käsillä jakamista varten. Luonnollisesti ne eivät voi jakaa rikkautta, mitä ei ole olemassa. Mutta taloudellinen kriisi tulee kerran ratkaistua ja kärsimysten aikakausi päättymään. Silloin Venäjän työläiset, vapautuneina kaikista 57:n lajisista yhteiskunnallisista loisista, jotka vaivaavat kapitalistista järjestelmää ja pitäessään kohtaloaan omissa käsissään, tulevat kehittämään sellaisen elintason ja hyvinvoinnin, joka ehdottomasti on tuntematon ja mahdoton kapitalistisissa maissa toteuttaa.

VIII

OSUUSTOIMINNALLINEN LIIKE

Venäjän osuustoiminnallinen liike on verraten nuori, mutta sen historia, erittäinkin vallankumouksen jälkeen, on ollut hyvin myrskyinen. Varhaisempina aikoina, tsaarien hallitessa, tämä liike kasvoi hyvin hitaasti voimakkaan hallinnollisen vastustuksen takia. V. 1914 alkuun mennessä se siitä huolimatta oli levinnyt 10,000 yhdistystä ja 1,500,000 jäsentä käsittäväksi. Sota oli nopean kasvun aikaa, sillä kohoavat elinkustannukset käänsivät työläiset ja talonpojat mahtavana virtana kohden osuustoiminnallisia yrityksiä ja

vanhan hallituksen taloudellinen luhistuminen pakotti tsaarin hallituksen luovuttamaan osuusliikkeille melkoisen määrän jälleenmyynnin välitystä j.n.e. Vallankumous antoi liikkeelle uuden suuren sysäyksen, joten tammik. 1:een p. mennessä siihen kuului 25,000 yhdistystä, joitten yhteinen jäsenmäärä kohosi 9,000,000:aan. Sen toiminta-ala laajeni useille alueille käsittäen ostoja, myyntiä, tehdastuotantoa, luottolaitoksia j.n.e. Seuraava taulukko, jossa numerot merkitsevät ruplia, osoittaa liikkeen teon laajenemista:

	Sijoitettu pääoma	Myynnit
1899	800	31,340
1909	47,822	1,278,511
1913	225,413	7,985,234
1917	10,269,757	212,000,000

Kommunistien valtaan tuleminen oli osuustoiminnalliseen liikkeeseen nähden merkinä useille tapauksille. Liike oli luonteeltaan aina ollut julkisesti reformistinen. Se oli antanut koko sydämostään lähtevän kannatuksensa Kerenskyn hallitukselle ja sen johtajat tuomitsivat kommunisteja, jotka silloin taistelivat valtaan päästäkseen, "rikoksellisiksi seikkailijoiksi ja kansan vihollisiksi". Myöskään ei tämä vihamielinen suhtautuminen viimeksimainittuihin muuttunut lainkaan näitten valtaan päästyä, ellei se ehkä käynyt entistäkin päättäväisemmin vastustavaksi. Osuustoiminnallinen liike käänsi koko suunnattoman kasvatuksellisen, poliittisen ja taloudellisen voimansa uutta hallitusta vastaan. Se kannatti jokaista vastavallankumouksellista yritystä; myöhäisemmissä vaiheissa yksinpä auttaen kommunisteja vastaan taistelevien armeijojen varustamista.

Ennen vallankumousta ja vielä jonkun aikaa sen jälkeenkin kommunistit kiinnittivät vain vähäistä huomiota osuustoiminnalliseen liikkeeseen. Ne pitivät sitä pikkuporvarillisena laitoksena, jolla ei ole suurtakaan merkitystä vallankumouksessa ja sen sijaan keskittivät huomionsa proletariaatin taisteleviin elimiin: poliittisiin puolueihin ja ammattiuioihin. Yleisessä teollisuuksien kansallistuttamisliikkeessä tehtiin osuustoiminnallisten liikkeitten omaisuuksiin nähden poikkeus. Mutta niin pian kun kommunistit olivat päässeet valtaan havaitsivat he, että heidän on kiinnitettävä osuustoimin-

nalliseen liikkeeseen vakavaa huomiota: ensiksikin, koska se oli taantumuksen linnoitus, jota ei voitu sietää, ja toiseksi, koska he tarvitsivat sen huolellisesti rakennettua taloudellista koneistoa.

Aluksi kommunistit neuvottelivat reformististen osuustoimitsijoiden kanssa ja koettivat niitä saada kääntämään liikkeen uuden järjestelmän puolelle. Mutta viimeksi mainitut olivat kiven kovaan entisellä vastustavalla kannallaan kieltäen kauppojaan toimimasta yleisten suunnitelmien mukaisesti ja pakottaen hallituksen järjestämään kilpailevan jakojärjestelmän. Lopulta väsyneinä tähän vihamielisyyteen kommunistit ottivat tilanteen lujasti käsiinsä. Ne julistivat avoimen sodan osuustoiminnallisen liikkeen kontrollissa olevia menshevikejä ja sosialivallankumouksellisia vastaan ja kävivät murtamaan niitten valtaa voidakseen itse liikettä käyttää vallankumouksen hyödyksi.

Tässä tarkoituksessa käytettiin useita eri menettelytapoja. Ensiksikin kommunistit taistelivat kaikissa järjestöissä reformistisia osuustoimitsijoita vastaan heikentäen asteettain niitten vaikutusvaltaa ja viimein karkottivat ne johtoasemista. Tämän sisäisen taistelun lisäksi hallitus määräsi osuustoiminnallisissa liikkeissä toimeenpantavaksi joukon rakenteellisia ja toimintamuodoissa ilmeneviä muutoksia, jotka kaikki tarkoittivat niitten soveltamista kommunistisiksi yhteiskunnallisiksi järjestöiksi. Ensimmäinen näistä tärkeimmistä määräyksistä tuli huhtikuussa 1918, jolloin kaikki Venäjän kansalaiset dekreetin kautta tehtiin osuustoimintaliikkeitten jäseniksi. Liittymisen kiihottimeksi kansalaiset vapautettiin viiden prosentin verotuksesta, mikä perittiin yksityisiltä kauppiailta tehdyistä ostoksista. Osuustoiminnallisissa liikkeissä osuuspääomajärjestelmän ylläpitäminen lopetettiin siten, että hallitus lunasti kaikki osakkeet entisiltä osakkeitten omistajilta. Samaten julkaistiin aika-ajoittain määräyksiä, joitten kautta jäljellä olevat itsenäiset osuustoiminnalliset järjestöt liitettiin Keskus Union, joka jo pitkän aikaa on ollut osuustoiminnallisen liikkeen yleisenä kansallisena järjestönä. Kansan Pankki kansallistutettiin. Vanhat byrokraattiset taantumukselliset vastustivat sitkeästi näitä toimenpiteitä ja protestiksi suuri joukko niistä erosi asemistaan. Mutta turhaan, sillä heidän sabotagestaan ja vastustuksestaan huo-

limatta koko osuustoiminnallinen liike lopulta liitettiin yhteen yhden kansallisen johdon alaisuuteen.

Tämän laajentamisen, yhdistämisen ja keskittämisen rinnalla kävi osuustoiminnallinen liike tärkeitten toimintamuodoissa ilmenevien muutosten läpi. Tehdasvalmistuksessa, tarvikkeitten keräyksessä ja monopoolin ulkopuolella olevien tarvikkeitten jaossa (mikä on vähäarvoinen tekijä nykyisessä taloudessa) osuustoiminnalliset liikkeet säilyttivät itsenäisyytensä ja toimivat pääasiallisesti entiseen tapaan, mutta tärkeässä monopoolitarvikkeitten kysymyksessä, erittäinkin mikäli kysymyksessä on ruokatarpeitten kerääminen ja jakaminen, ne alistettiin ankaran valtion kontrollin alaisuuteen. Kansallinen järjestö, Keskus Unio, saatettiin suoranaiseen yhteyteen Ylimmän Taloudellisen Neuvoston, Elintarve, Työ, Valistus, Maanviljelys ja muitten hallinnollisten departementtien kanssa. Se sai edustajansa näitten departementtien kansallisiin ja paikallisiin johtokuntiin ja työskenteli niiden kanssa likeisessä yhteistyössä. Itse asiassa osuustoiminnallinen liike toimii suuressa määrässä hallituksen valvonnan alaisuudessa. Samaten useissa tapauksissa toiminnan kaksinkertaistamisen välttämiseksi osuustoimintaliikkeet suorastaan liitettiin yhteen hallituksen tuotanto- ja jakokoneiston kanssa. Osuustoiminnalliset liikkeet valitsivat omat virkailijansa ja monessa muussa suhteessa asettivat näytteelle nimellisen itsenäisyytensä, mutta todellisuudessa osuustoiminnallisesta liikkeestä oli sananmukaisesti tullut hallinnollinen departementti.

Äskettäin kuitenkin on osuustoiminnallisessa liikkeessä tapahtunut uusi kehitys. Pyrkimys on nyt paremminkin vastakkainen keskittämismenetelmälle ja ankaralle hallinnolliselle kontrollille, sillä osuustoiminnallisia liikkeitä erotetaan valtiokoneistosta, niille annetaan laaja itsenäisyys ja paljoa suuremmat tehtävät kuin milloinkaan ennemmin. Suoranaisena syynä tähän oli vapaakaupan perustaminen Venäjällä. Auttaakseen ratkaisemaan yleistä taloudellista kriisiä hallitus on kohottanut rautavaippaista monopooliaan teollisuudessa ja koettaa kaikilla käytännöllisillä keinoilla kiihottaa yksilöitten ponnistuksiin perustuvaan tuotantoon. Jotta voidaan estää tämän johtamasta kapitalismin uudelleen synnyttämiseen, suunnitellaan näitten uusien yksityisten teollisuuksien

järjestämistä osuustoimintaliikkeen yhteyteen. Pyrkimyksenä on tehdä osuustoimintaliikkeestä suunnaton koneisto tehdastuotantoa, tarvikkeitten keräystä ja jakoa varten kaupunki- ja maalaistyöväestön keskuuteen ja siten vapauttaa ponnistuksista uusi valtiojärjestö. Tunnetaan, että osuustoimintaliikkeellä monine keinoineen yksilökohtaisen yritteliäisyyden kannustamiseksi on mahdollisuus rientää tässä kysymyksessä avuksi. Näitten osuustoiminnallisen liikkeen uudelleen elähyttämisen suoranaisten taloudellisten syitten lisäksi saataan lisätä se tosiseikka, että nyt kun sotatilanteen kriisi on selän takana ja kun porvaristo on perin pohjin murskattu, on Venäjällä yleisenä pyrkimyksenä myöntää suurempaa toiminnan vapautta joka puolelle sekä yksityisille että laitoksille.

Vaikkakin Venäjän hallituksen johdossa olevat kommunistit ovat osuustoiminnalliselle liikkeelle myöntäneet tämän uuden toimintavapauden, niin ne eivät sen suhteen suinkaan ole missään harhakäsitteissä. Ne tietävät, että se kannustaa kaikenkarvaiseen alkuperäiseen pikkuasteikon tuotantoon — ahdasmielisine, itsekkäine, pikkuporvarillisine katsantokantoinen. Ne kiinnittävät luottamuksensa tuotantoon suuressa asteikossa ainoana tuotantomuotona, joka heti saattaa suoranaisesti tyydyttää kansan tarpeita ja kehittää todella vallankumouksellista ajatussuuntaa. Mutta ne ovat varmoja siitä, että ne pystyvät osuustoiminnallisia liikkeitään kontrolloimaan ja niitä edullisesti kriisin aikana käyttämään yhteiseksi hyväksi. Koko liike on puhdistettu ja voimistutettu. Se meni vallankumouksen puristuskoneeseen luonteeltaan puhtaasti pikkuporvarillisena ja ylen määrin kuormitettuna taantumuksellisilla johtajilla; se tuli siitä ulos proletaarisin katsantokannoin ja miehitettynä vallankumouksellisilla. Puhdistusprosessi oli kyllä kovakouraista, mutta siitä huolimatta se oli käytävä läpi. Kommunistit uskovat, että tämä liike nyt kestää vallankumouksellisen kokeen. Mutta tilanne on täynnä epävarmuuksia ja tuntemattomia suureita. Mihin Venäjän osuustoiminnallisen liikkeen uudelleen elvyttäminen tulee lopulta johtamaan ei kukaan halua mennä ennustelemaan.

IX

VALLANKUMOUS MAANVILJELYKSESSÄ

Venäjän raatavien miljoonien kahdesta suuresta osasta, teollisuustyöläisistä ja talonpojista, ovat viimeksi mainitut ainakin toistaiseksi vallankumouksesta niittäneet suurimman aineellisen edun. Tämä on totta siksi, että kun teollisuustyöläiset yhä edelleen taistelevat ankarissa yrityksissä aikaansaadakseen teollisuuksien uudelleen järjestelyn, mikä heille merkitsee vapautumista, talonpojat ovat todella päässeet sen rakkaan maaäidin omistajiksi, mistä ne niin kauan ovat ikävoineet, uneksineet ja laulaneet menneitten polvien aikana. Tämä tilanne on johtanut monet tarkkaajat tekemään sen johtopäätöksen, että lopultakin Venäjän vallankumous on todella sydämeltään talonpoikain liikettä.

Talonpojat pääsivät maan omistukseen miltei heti lokakuun vallankumouksen jälkeen v. 1917. Sen luovutti heille Kommunistihallitus, jonka silloin, kuten nytkin, muodostivat pääasiallisesti kaupunkilaistyöläisten edustajat. Lokakuun 26 p., itse vallankumouksen huumaavissa ryöpyissä, julkaisiin vallankumouksellinen maadekreetti. Sen tärkein kohta kuuluu seuraavasti: "Maan yksityisomistus on ainaiseksi poistettu; maata ei voi ostaa, myydä, vuokrata, kiinnittää velkaan, tai mitenkään muutenkaan luovuttaa. Kaikki maa — valtion, kruunun, kirkon, yksityisten, kuntien ja talonpoikain omistama — takavarikoidaan ilman korvausta ja tulee täten koko kansan omaisuudeksi ja luovutetaan todellisten työläisten käytettäväksi". Tämän lain kautta joka on kauaskantoisempia mitä historia tuntee, ainakin 500,000,000 eekkeriä maata otettiin loisina eläneitten tyhjäntoimittajien käsistä ja annettiin hyödyllisille työläisille.

Tämän repäisevän toimenpiteen ensimmäinen täytäntöönpano jätettiin sananmukaisesti talonpoikain itsensä huoleksi — hallitus järkeili, että ne, jos niille annetaan vapaat kädet, todenmukaisesti jättävät parempaa jälkeä kuin lukematon määrä kaupunkivirkailijoita, joitten muussa tapauksessa olisi käytävä työtä toimittamaan. Sitä paitsi oli otettava lukuun maan suunnaton laajuus, yleinen sekamelska ja hetken huu-

tava tarve. Siten talonpojat suureksi osaksi jätettiin omien neuvojensa varaan. Maan jakamisen toimittivat kyläkomi-teat. Se oli yksi vallankumouksen karkeimpia ja väkivaltai-simpia vaiheita. Moni aatelinen maanomistaja menehtyi tässä myrskyssä. Kyläkomiteoitien täytyi taistella monta pulmaa vastaan, kuten entisten omistajien vastustusta, joit-tenkin omissa riveissä olevien aineiden pyyteitä j.n.e. vas-taan ja vaikeuksia tuotti jaettavan maan vaihteleva määrä, laatu j.n.e. Lopulta työ oli kuitenkin suoritettu yhden suun-nitelman mukaisesti ja oli päästy kohtuullisen tasapuoliseen maan jakoon.

Nykyisen tilanteen mukaan talonpojat eivät todellisesti omista maata: se kuuluu valtiolle. Niitten oikeudet ovat vain viljelijän oikeudet. Aika-ajottain ne jakavat uudelleen keskenään viljeltäväksi kelpaavan maan antaen kullekin perheelle osuuden perheen lukumäärää vastaavalla tavalla. Perintötilat ovat kumotut ja maata ei voida antaa isältä pojalle kulkevaksi. Miehillä ja naisilla on yhtäläinen oikeus maahan. Joillakin alueilla ja vissien olosuhteitten vallitessa, onnistui joittenkin viekkaampien talonpoikien välttää näitä periaatteita perustamalla sananmukaisen maan omistusoikeu-den, mutta pääpiirteissään on tilanne sellainen kuin yllä on mainittu.

Kommunistit pitävät nykyistä järjestelyä maanviljelyk-sessä luonteeltaan väliaikaisena, jolla ei ole mitään tekemistä lopullisen päämäärän kanssa. Ne ovat valmiita myöntämään, että tämä järjestely on suunnaton parannus entiseen verrat-tuna, jolloin maan omistusmonopoli oli muutamien harvojen loisien käsissä. Mutta ne tietävät myöskin, että minkään arvoista sivistystä ei voida rakentaa tällaisille perusteille. Jos talonpojat tulisivat jäämään nykyiselle pikkuasteikkoi-selle, yksilölliselle, kilpailevalle tuotantopohjalle, niin ne eivät voisi kehittyä korkeammalle kuin suureksi pikkupor-varilliseksi luokaksi, jota kaikki tämän luontoiselle yhteis-kuntaluokalle ominainen lyhytnäköisyys ja tietämättömyys erottamattomasti vaivaa. Kommunistit ovat hyvin tietoisia siitä, että vain laaja-asteikkoisen tuotannon kautta saattavat työläiset niin kaupungissa kuin maaseudullakin kasata itseensä sellaista tietoisuuden tuulahdusta ja ymmärtämystä, mikä on ehdottoman välttämätöntä todelliselle yhteiskunnal-

liselle edistykselle. Siksi ne pyrkivät teollisuuksellistuttamaan maanviljelystä: sovittamaan siihen nähden samoja periaatteita, joita ne parhaillaan sovelluttavat suuriin kansallisiin teollisuuksiin, kulkulaitokseen, kaivosteollisuuteen j.n.e. Ne tulevat poistamaan pikkuasteikkoisen yksilöllisen maanviljelyksen ja asettamaan sen tilalle laaja-asteikkoisen osuustoiminnallisen maanviljelystuotannon. Tämä on suuri tehtävä, jonka suorittaminen vaatii vuosia. Mutta jo nyt täplittävät maanviljelyskommunit, uuden järjestelmän idut, Venäjän suunnattomia alueita. Niitten lukumäärä kasvaa nopeasti. Toivotaan, että muutamien vuosien kuluessa, jos rauha säilyy ja neuvostoyhteiskunta saa kohtuullisen mahdollisuuden kehittyä, näitä tulee olemaan kylliksi paljon valitsemaan maanviljelystilannetta ja vetämään maanviljelysproletariaatin yhteen linjaan uudenaikaisen ajatuksen ja kehityksen kanssa.

Maanviljelysteollisuuden yleistä valvontaa varten on luotu erikoinen hallituksen jaosto, Maanviljelysdepartementti. Tämä on rakenteeltaan tavallisen neuvostopyramiidin mallinen, jossa ylemmät elimet aina muodostuvat lähinnä alempana olevien elimien edustajista. Pohjana ovat volostin, kunnan maakomiteat. Nämä hoitavat maanviljelyksen ylivaltontaa paikallisesti, määräävät paikat j.n.e. Ne muodostuvat edustajista, joita lähetetään yksi kutakin 500 henkilöä kohden — ympärillä olevat volostit lähettävät myöskin edustajansa, joten koko järjestelmä liittyy elimittäin yhteen. Volostikomiteoitten yläpuolella ja laajemmilla valtuuksilla toimivat piirin maakomiteat. Nämä komiteat pitävät huolta yleisemmistä maanviljelyskysymyksistä toimintapiireissään, jakavat laidunmaat j.n.e. Ne muodostuvat volostien maakomiteoitten ja piirin työläisten, talonpoikain ja sotilaitten neuvostojen edustajista. Piirien maakomiteoitten yläpuolella ovat kokoonpanoltaan samanlaiset valtioitten maakomiteat ja näitten yläpuolella Ylin Maakomitea. Viimeksi mainittu on kansallinen laitos, jonka muodostavat valtioitten maakomiteoitten, Koko Venäjän Työläisten, Talonpoikain ja Sotilaitten Neuvoston, useitten kansallisten hallintodepartementtien, eri tieteellisten yhdistysten j.n.e. edustajat. Sen johtajana on maanviljelysalan kansankomissaari. Kaikki maanviljelykseen käytetty maa, metsät, järvet j.n.e. ovat

Ylimmän Maakomitean alaisuudessa koko kansan yleisenä maavarastona. Kaikki tärkeämpiä arvoiset yleiset maanviljelystä koskevat kysymykset tulevat tämän komitean ratkaistavaksi.

Monet kirjottajat koettavat levittää sellaista käsitystä, että talonpojat olisivat aktiivisesti vihamielisiä Neuvostohallitusta vastaan. Mutta jos tämä olisi totta, niin ollessaan ylivoimaisena enemmistönä ne jo aikoja sitten olisivat keksineet keinoja sen kukistamiseen. On totta, että yksilöllisinä tuottajina ne eivät ole kiintyneet kommunismin periaatteisiin, mutta ne ovat kuitenkin oppineet käsittämään, että Neuvostohallitus on heidän ystävänsä. Se antoi heille maan ja ne tietävät, että niin kauan kun se pysyy vallassa, heidän kontrollinsa maan yli on turvattu. Sisällissodan alkuaikoina ne olivat taipuvaiset unohtamaan tämän seikan. Koltshak, Denekin, Wrangel ja monet muut vastavallankumoukselliset kenraalit heille kuitenkin pian opettivat läksyn: niin pian kun ne saivat ylivallan käsiinsä joillakin uusilla alueilla, ne ottivat takavarikoidut maat pois talonpojilta ja palauttivat ne takaisin entisille omistajille. Tämä kasasi talonpojat suurissa joukoissa Neuvostohallituksen taakse ja oli ratkaisevana tekijänä kaikkien suurien vastavallankumouksellisten hyökkäysten murskaamisessa. Talonpojat mahdollisesti eivät niin suuriakaan intoile Neuvostohallituksen puolesta — itse asiassa ne vastenmielisesti ajattelevat kaikkia hallituksia — mutta voidaan luottaa siihen, että ne aina kriisin hetkellä rientävät sen avuksi ja erittäinkin milloin on kysymyksessä jonkin vastavallankumouksellisen yrityksen takaisin lyöminen.

X

RAHAT, HINNAT JA PALKAT

Osana kommunismin yleisestä suunnitelmasta Neuvostohallitus pitää lopullisena päämääränään rahan kokonaan käytännöstä poistamista. Toistaiseksi tätä kuitenkaan ei ole

tehty. Päin vastoin on Venäjä nyt tulvitettu suunnattomalla määrällä paperirahaa. Tämä tulva on niin suuri, että rahan valmistus on muuttunut tärkeäksi teollisuudeksi, jonka palveluksessa on 13,000 henkilöä. Viime vuonna käytettiin paperirahan valmistukseen 3,000 tonnia lumppuja ja joka kuukausi lähti Moskovasta eri puolille Neuvostotasavaltaa 60—70 rautatievaunullista uusia paperiruplia. Se on kirjaimellinen vedenpaisumus, missä veden asemasta esiintyy paperiraha.

Erinomaisessa kirjassaan "Yhteiskunnallinen Vallankumous ja Raha-asiat", Preobrashenski, raha-asiain kansankomissaari, esittää seuraavat numerot osottamaan rahatuotantoa vuosi vuodelta aina maailmansodan puhkeamisesta alkaen. Niistä liikkeelle lasketun rahanpaljouden suunnattomuus käy kouraan tuntuvalta tavalla ilmi:

1915.....	2,611,200,000	ruplaa
1916.....	3,379,200,000	„
1917.....	18,091,200,000	„
1918.....	33,951,600,000	„
1919.....	163,750,800,000	„
1920.....	943,581,600,000	„
1921 (4 kk. ajalla) ..	754,000,000,000	„

Neuvostohallitus on ensimmäinen laitos, joka raha-asioissa toimii triljoonien perustalla. Ja siinä suhteessa kuin sen rahan liikkeelle laskeminen lisääntyy, se pian alkaa olla todellisten tähtitieteellisten suurekäsitteitten kanssa tekemisissä.

Vallankumouksellisen Venäjän rahajärjestelmän itsepin-taisuus ja rajuus on sangen yksinkertaisesti selitettävissä. Se johtuu siitä, että se todellakin on yksi verotusmuoto suureen, vielä itsenäiseen tuottajien joukkoon nähden niillä teollisuusaloilla, jotka vielä eivät ole kansallistutetut — pääasiallisesti talonpoikiin nähden, jotka käsittävät 85 pros. koko Venäjästä. Nämä pikkuporvarilliset ainekset, paitsi sitä, että ne todellakin vielä uskovat rahalaitokseen, ovat todellisessa vaihtovälineen tarpeessa. Tämän vuoksi hallitus painattaa niille suunnattomia määriä paperiruplia, jotka ovat koristellut loistavilla vallankumouksellisilla tunnuslauseilla ja saa niihin vaihtaessaan tilalle suuria määriä viljaa, karjaa

ja muita tarvikkeita, joita kipeästi tarvitaan armeijaa, kaupunkien asukkaita j.n.e. varten. Vaihdon olemusperäisyys on siinä, että hallitus luovuttaa vähäsen painotuotteita ja saa vastaan suuria määriä todellisia tuotteita.

Viime vuoden aikana tämä prosessi tuotti Neuvostohallitukselle 250,000,000 kultaruplan arvosta tarvikkeita. Ja siten todellisuudessa on kansallisessa menoarviossa vajaus joka vuosi sitten vallankumouksen täytetty. Mitä hallitus ei ole pystynyt saamaan aikaan kansallistutettujen teollisuuksien kokonaistuotannolla ja suoranaيسilla, itsenäisiin tuottajiin kohdistetulla luontaisverotuksella, sen se aina on korvannut paperirahansa "myynnillä". Rahajärjestelmänsä välityksellä se on kyennyt pikkuporvarilliselta, rahaa rakastavalta aineksesta puristamaan irti suuria tarvikemääriä, mitä se tuskin suuresta aseistetusta voimastaan huolimatta olisi kyennyt suoranaisten verojen muodossa tekemään.

Tietenkin talonpojat ja toiset itsenäiset tuottajat mutisevat paperirahan tulvaa vastaan ja jokaisen uuden rahavirran loiskahtaessa ne rientävät vastaavassa määrässä korottamaan hintojaan. Mutta ne ovat aina liiaksi myöhäisiä. Neuvostohallituksen johdossa olevat tieteelliset sosialistit ymmärtävät taloudellisia lakeja paljoka paremmin kuin ne ja kykenevät aina "rahamarkkinoista" ottamaan verotuksen, mitä niin välttämättä maan ylläpitoon tarvitaan. Tämän tosiseikan takia, siksi, että se on sangen voimakas väline ei vallankumouksellisten aineiden saattamisessa veroja maksamaan, kommunistiset raha-asioitten erikoistuntijat pitävät paperirahan painattamista mitä tärkeimpänä vallankumouksellisena aseena erittäinkin maanviljelysmaissa. Ja todellakin ilman sitä Neuvostohallitus todenmukaisesti jo kauan sitten olisi sortunut.

Luonnollisestikin on tämä ihmeellinen kiertokulkuun lasketun rahan määrän lisäys aiheuttanut suunnattoman ruplan arvon alenemisen. Ennen sotaa kaksi ruplaa vastasi yhtä Amerikan dollaria; nyt tarvitaan 30,000 ruplaa yhden dollarin ostamiseen. Toisin sanoen ruplan arvo on laskenut 15,000 kertaa arvossaan. Kapitalistisissa maissa sellainen rysäyksellinen rahan arvon aleneminen hävittäisi täydelleen rahajärjestelmän ja halvaannuttaisi kaiken. Mutta Venäjällä, missä suurin osa teollisuuksista on kansallistutettu ja siten

vapautettu raha-asioitten kontrolloivasta vaikutuksesta, se ei aikaansaa mitään sellaista vaikutusta. Pääasiallisena seurauksena on yhtämittäinen aleneminen, jolla ei näytä olevan mitään rajaa.*) Mutta hallitus ei tämän tähden nosta mitään suurta hälinää.**) Niin kauan kun sen painatuslaitokset ovat käyttökunnossa ja lumppuvarastot riittävät, se tässä kysymyksessä "läpäisee" ja tekee välttämättömän "voiton" rahan myynnistään. Sitä mukaa kuin raha laskee arvossa, se yksinkertaisesti vain lisää painettavien seteleitten lukua ja suurentaa niitten pinnalla ilmenevien numeroitten suuruutta.

Puhuessaan yllä nimitetyssä teoksessaan tästä rahallisen aseman piirteestä sanoo raha-asiain kansankomissaari seuraavaa: "V. 1917 oli kopeekka vielä todellinen käsite, oli vielä mahdollista ostaa jotakin 50 kopeekalla. V. 1918 esittää rupla kopeekan osaa. V. 1919 ei sanaa "kopeekka" ole ainoastaan unohdettu, mutta sanan "ruplan" asemasta on 10 ruplaa todellisuudessa ottanut sen paikan laskuyksikkönä. V. 1920 on todellisena laskuyksikkönä sata ja tuhat ruplaa: yksiköt ja kymmenet katosivat. V. 1921 on todellisena laskuyksikkönä tuhat ja viisi tuhatta. Mutta milloin tulee kaikki tämä saavuttamaan viimeisen rajansa? Milloin tulee meidän paperirahamme menettämään tykkäänään arvonsa. On ilmeistä, että arvon menetystä ei voida aikaan saada yksistään nollien lisäämisellä meidän seteleihimme. Täällä vaikeudet ovat puhtaasti teknillisiä, eikä mitään muuta. Nollien lukumäärän vähentämiseksi kolme nollaa tuhannessa voidaan merkitä T kirjaimella (tuhat) ja me voimme painattaa seteleihimme 10T,100T,1,000T

*) Tätä suomennettaessa, eli noin vuotta jälkeenpäin siitä, kun alkuteos on kirjoitettu, on Neuvostohallituksen ruplan alenemisprosessi mennyt aimo harppauksin eteenpäin. Tämän päiväisen kurssin mukaan saa noin kolme ja puoli miljoonaa ruplaa yhdellä Yhdysvaltain dollarilla. — Suom. muis.

***) Päinvastaisen esimerkin voi kapitalistisista maista esittää Itävallassa ja Saksassa, missä rahan arvon suunnattoman alenemisen takia ensiksi mainitun maan hallitus todellisuudessa on joutunut vararikkotilaan ja jälkimäisestä kuuluu hallituksen taholta haikea valitus ja maa syöksyy nopeasti kohden tilanetta, jolloin proletariaatti ei voi väistää vallan ja vastuunalaisuuden käsiinsä ottamista. — Suom. muist.

j.n.e. Edelleen me voimme asettaa nollien tilalle "T" sarjassa kirjaimen "M" (miljoona) ja painattaa seteleihimme 1M, 10M, 100M j.n.e. Meidän rahamme elinijäksi nyt olemassa olevat laskuopilliset merkitsemistävät ja numerot riittävät ja jos ne eivät sattuisi riittämään, niin uusia voidaan keksiä".*)

Tämä suunnaton ruplan arvon aleneminen on luonnollisestikin kilpailevien tuotteitten valtakunnassa lennäyttänyt hinnat pilvien korkeuteen.***) Seuraavat, nyt voimassa olevat hinnat, ovat tyypillisiä Moskovan "vapaassa" jälleenmyyntikaupassa:

Voi, naula.....	29,000	ruplaa
Sokeri, naula.....	35,000	„
Perunat, naula.....	1,000	„
Jauhot, naula.....	3,725	„
Riisi, naula.....	15,000	„
Liha, naula.....	10,000	„
Sianliha, naula.....	15,000	„
Tee, naula.....	80,000	„
Leipä, naula.....	3,000	„
Munat, kappale.....	1,200	„

*) Ja todellakin on uusia keksintöjä tällä alalla tehty, sillä kun kesällä v. 1922 painettiin uusia seteleitä, niin hallinnollisella dekreetillä ne määrättiin vissistä päivästä lukien käymään muutamia tuhansia kertoja korkeammasta arvosta kuin ennen. Dekreetillä korotettiin paperirahan arvoa suunnattomasti ja sen jälkeen on uusi talouspolitiikka vahvistanut rahajärjestelmän perusteita. — Suom. muist.

***) Paitsi julkisia markkinahintoja on olemassa myöskin "soviettien" hinnat. Nämä koskevat hallituksen valmistamia, tai kontrolloimia tuotteita ja ovat voimassa liikeyhteydessä oltaessa eri teollisuuslaitosten ja itsenäisten ostajien välillä. Nämä määrittelee Ylimmän Talousneuvoston hinnottelukomitea. Alkuperäisenä suunnitelmana oli hinnottaa tarvikkeet Neuvostojen jälleenmyyntiasemilla (paljoa alemmilla hinnoilla kuin mitä voimassa olevat avoimet kauppahinnat edellyttivät), jotta työläiset saattaisivat kuluttaa siellä palkkojensa rahaosuuden. Mutta käytännössä nämä jälleenmyyntihinnat ovat jääneet toivomuksien varaan. Todellisuudessa kaikki jälleenmyyntituotteet, jotka hallituksella ovat olleet käytettävänä, ovat jaetut ilmaiseksi työläisille.

Sillit, kappale.....	1,800	ruplaa
Tukkaneulat, kappale.....	1,000	„
Silmäneulat, kappale.....	200	„
Kengät, pari.....	450,000	„
Vaatteet, puku.....	1,000,000	„
Lankaa, rulla.....	6,000	„
Kasvosaippuaa, palanen.....	20,000	„
Pesusaippuaa, palanen.....	15,000	„

Käännettynä Amerikan rahaa vastaaviin käsitteihin (30,000 ruplan vastatessa yhtä dollaria) monet näistä hinnoista ovat hyvin korkeat. Tämä johtuu siitä vakavasta tarvikkeitten puutteesta, minkä kriisi tuotannossa on aiheuttanut. Siten maksaa naula voita Moskovassa 97 senttiä; naula sokeria \$1.16; tee \$2.67; riisi 50 senttiä j.n.e. Toisaalta jotkut jokapäiväisistä tarpeista ovat verraten halvat; jauhojen jälleenmyyntihinta 13 senttiä naula; leipä 10 senttiä; naudan liha 40 senttiä; sianliha 50 senttiä. V. 1914 leipä maksoi vähemmän kuin kolme kopeekkaa naula. Sen hinnan nousu on suunnilleen 1,000,000 prosenteissa laskettuna. Tämä on melkoista vähemmän kuin mitä yleensä tarvikkeissa tapahtunut hintain nousu osoittaa.

Näitten yhtämittaisten ja alati jatkuvien hintojen huijaavien nousujen vaikutuksesta on työläisille rahassa palkan maksaminen tullut sananmukaisesti pois pyyhkäistyksi. On havaittu suorastaan mahdottomuudeksi muuttaa palkkoja yhdenmukaisesti nopeasti vaihtuvien hintojen mukaan. Voidaksemme ymmärtää tilannetta, täytyy meidän kuitenkin aina pitää mielessämme, että Venäjän teollisuustyöläiset tällä kertaa saavat vuokran, vaatteet, ruuan ja toisiakin välttämättömyyksiä vapaasti valtiolta. Rahapalkka minkä ne saavat tarkoittaa vain sitä, että ne sillä voivat auttaa valtiota annoksien hankinnassa ostamalla sieltä mistä vain voivat avoimessa kaupassa. Nämä rahapalkat vaihtelevat 4,000:sta 40,000:een ruplaan kuukaudessa. Kommunistipuolueessa on vakinaisena sääntönä, että kukaan sen jäsenistä ei saa enempää kuin 13,500 ruplaa kuukaudessa, mikä rajoittaa kansankomissaarien (Venäjän kabinetin jäsenien) palkan tuohon mitättömään summaan, mikä nyt vastaa 45 senttiä. Joillekin puolueen ulkopuolella oleville teollisuuseksperteille maksetaan aina 750,000 ruplaakin kuukaudessa.

Yllä esitetystä hintalistastakin jo käy selville, että ilmeisestikin itse 20,000 ruplankin kuukausipalkan ostovoima on mitätön. Ja koska on ollut kokonaan mahdollisuuksien ulkopuolella säännöstellä palkkataksoja vaihtelevien hintasteikkojen mukaan, on hallitus ottanut käytäntöön uuden menettelytavan maksaa työläisille niitten palkka (säännöllisten varojen jakamisen lisäksi) niissä tuotteissa mitä ne itse tuottavat, sikäli kun kysymyksessä olevan tuotannon luonne ja olosuhteet sallivat. Nämä tuotteet työläiset sitten vaihtavat osuusliikkeittensä välityksellä joko maalaisväestölle ruokatarpeita vastaan, tai toisille työläisryhmille vaatteisiin, jalkineihin j.n.e. Täten ne ovat niin pitkälle kuin mahdollista suojellut "vapaassa" kaupassa vallitsevia villejä hinnamuutoksia vastaan ja samalla niille on tehty mahdolliseksi käyttää hyväkseen mitä tahansa tarvikkeita nämä markkinat tarjonnevatkin.

Vaikkakin Venäjän vallankumoukselliset useinkin hymyilevät rahajärjestelmänsä antiikkisuudelle ja sille tavalle, millä se myöntää heille niin paljon tukea, niin siitä huolimatta he sangen hyvin käsittävät rahan arvon alenemisesta johtuvat huonot puolet. Ne tietävät, että suunnaton määrä Venäjän tuotannosta (enimmäkseen maanviljelysalalla) tapahtuu vielä kilpailevalla, riippumattomalla pohjalla ja että sen jatkaminen parhailla mahdollisilla tuloksilla vaatii välttämättä vakavaa rahajärjestelmää. Jos ne ovat heikentäneet vaihtovälinettä, niin ne ovat sen tehneet äärimmäisen vallankumouksellisen välttämättömyyden pakotuksesta.

Jo nyt on tarkoilla Neuvostohallituksen johdossa olevilla taloustieteilijöillä valmiina suunnitelma rahan arvon korjaamiseksi. Mutta tätä ei mahdollisesti voida täydelleen toteuttaa ennenkuin teollisuuksellinen kriisi on ratkaistu, ennenkuin kansallistutettujen teollisuuksien työläisillä on käsissään suuria tuotteitten ylijäämiä vaihtoa varten itsenäisten tuottajien — pääasiallisesti talonpoikain kanssa. Kun tämä aika koittaa ja se tulee tapahtumaan läheisessä tulevaisuudessa, on vaihtovälineen yksityiskohtainen järjestäminen, olipa sitten kysymyksessä raha, työkuitti, tai mikä tahansa kaikkein helpoimpia tehtäviä.

RAVINTO, VAATETUS JA ASUMUKSET

Kuten koko maailma tietää, on ravintotilanne Venäjällä tällä kertaa äärimäisen huono. Kautta Volgan laakson, joka tavallisuudessa on johtava viljan kasvatuseutu, on sato miltei kokonaan tuhoutunut. Ennen tuntematon kuivuus sananmukaisesti poltti sen. Ja sen vähän minkä kuivuus ei hävittänyt, söivät myriadit heinäsiirakat, jotka laskeutuivat pelloille. Kuivuuden vaikutuksen alainen alue ulottuu miltei Kaukasiasta saakka aina Uraalin vuoristoon ja sulkee sisäänsä maakaistaleen, jonka pinta-ala on yhtä suuri kuin Ranskan, Saksan ja Espanjan yhteensä.

Ainakin 20,000,000:lla ihmisellä on edessään todellinen nälkään nääntyminen. Suuret armeijat näitä onnettomia vaeltava pois kotiseuduiltaan paremmassa tilanteessa oleville paikkakunnille usein kuollen matkan varrella. Lukemattomat elävät juurilla, kasviksilla ja kaikenkaltaisilla kelvottomilla aineksilla, joissa ei ole edes ravinnon jälkeäkään. Missä talonpojat eivät ole syöneet työjuhtiaan, ne koettavat niitä elättää korsilla ja kaisloilla, joilla heidän asumuksensa ovat katetut, epätoivoisessa yrityksessä pelastaa ne kuolemasta. Tuhannet vanhemmat ovat luopuneet lapsistaan jättäen ne valtiolle siinä uskossa, että se keksii jonkun keinon niitten ruokkimiseksi sillä aikaa kun he itse vaeltavat pois kohden heille kokonaan tuntematonta kohtaloa. Kaamea koleera nostaa päätään ja pyyhkäisee pois suuria joukkoja nälkään näkeviä. Kokonaisuudessaan tämä on toivoton tilanne, jota Venäjä ei yksinään voi voittaa. Sivistyneen maailman avustus on välttämätön. Ellei sitä tule, niin nälänhädästä kehittyy yksi nykyajan suurimmista onnettomuuksista. Rutot, jotka tavallisesti ovat nälänhädän toveruksia, tulevat lakaisemaan yli koko Euroopan tuhoten todenmukaisesti miljoonia ihmisiä.

Tilanteelle epäsuotuisa piirre on se, että ravintokysymys oli Venäjällä kärjistynyt jo ennen nälänhädän kehittymistä. Oli olemassa sangen niukkoja, tuskin minkäänlaisia varastoja tällaisen kriisin varalta. Tämän niukkuuden aiheutti

yleinen teollisuuden sortuminen, mikä epäsuotuisalla tavalla ulottui maanviljelykseen. Suurena tekijänä tässä suhteessa vaikutti myöskin edellisen vuoden huono sato. Sanotaan, että joka kolmaskymmenes vuosi kohtaa Venäjää sarja perättäin seuraavia kuivuusvuosia. Nykyään ollaan juuri menossa sellaisen aikakauden läpi. Muistan sangen elävästi viimeisen, kun pienenä poikasena näin liputettujen, vehnällä lastattujen laivojen lipuvan alas Delaware jokea vieden matkassaan Amerikan lahjat nälkää näkeväälle Venäjälle. Kaksi vuotta sitten oli sato runsas, mutta sen sananmukaisesti tuhosivat Koltshak ja toiset valkokaartilaiset maahan hyökkääjät, eikä mitään varastoja jäänyt siitä jällelle.

Niin vakava oli luonteeltaan viimeisen sadon epäonnistuminen, että Ballod, muuan etevä saksalainen taloustieteilijä, selitti sen olevan monta vertaa pahemman kun ylläviitattu '90 luvun alkuvuosien nälänhätäkausi. Hän ennusti, että monet miljoonat tulevat menehtymään ja että Neuvostohallitus ehkä ei tule elämään talven yli. Mutta nämä synkät ennustukset eivät toteutuneet. Jos voimassa olisi ollut kapitalistinen, kahmaa kaikki mitä voit järjestelmä, missä toiset saavat liiaksi paljon syömistä ja toiset liiaksi vähän, niin epäilemättä suuret joukot todellakin olisivat nälkään menehtyneet. Mutta voimassa olevien ankarien elintarvesäännöstelyjen turvissa kriisin yli mentiin turvallisesti: nälänhätä vältettiin ja Neuvostohallitus ei kukistunut. Eikä se todenmukaisesti tule tänänkään kriitillisen ajan kohdan aikana sortumaan; sama elintarpeitten säännöstelyjärjestelmä, joka sen kiskoi ennen läpi, tulee sen nytkin tekemään.

Jaettaessa elintarvevarastoja annoksittain kaikkien kaupunkien asukkaille käytetään useata luokittelua, eli "pujokia". Nämä on laskettu kunkin teollisuuden ja annoksia saavien yhteiskunnallisten luokkien tarpeitten mukaan. On olemassa annokset lapsia, vanhuksia, sairaita, ruumiillisen työn tekijöitä, henkisen työn tekijöitä, diplomaatteja j.n.e. varten. Lapset, ruumiillisen työn tekijät ja diplomaatit saavat eniten parhaasta ravinnosta: lapset siksi, että ne tarvitsevat sitä ruumiinsa rakentamista ja pohjan laskemista varten vastaiselle vankalle rakenteelle; ruumiillisen työn tekijät siksi, että ne käyttävät enemmän ravinnossa olevaa polttoainetta työssään kuin ihmiset muilla elämän aloilla ja diplo-

maatit, joihin kuuluvat ulkomaisiin kongresseihin lähetettävät edustajat j.n.e. siksi, että niitten on mahdoton fyysillisesti ja psykologisestikin olla toimintakunnossa sillä hoikalla elintasolla, jolla Venäjän urhea proletariaatti taistelee tällä kertaa itselleen tietä vapauteen. Jokainen lisää parhaan kykynsä mukaan tähän hallitukselta saamaansa annokseen ostamalla ruokaa avoimesta marketista, tai talonpojilta maaseudulla.

Seuraava on säännöllinen kuukautinen "pujokki" ruumiillisen työn tekijöille luokiteltuna sen mukaan mitä työtä ne tekevät ja merkittynä kymmenesosissa naulaa:

	Normaali	No. 1	No. 2	Erikoisen voimakas No. 3
Leipää	30.	45.	60.	60.
Lihaa ja kalaa	4.	7.5	7.5	15.
Rasvaa50	.75	1.	1.75
Sokeria50	.50	1.	1.50
Vihanneksia	20.	20.	30.	30.
Suolaa	1.	1.	1.	1.
Kahvia25	.25	.25	.25

Juuri nyt ankaran elintarvepulan takia työläiset saavat melkoista vähemmän kuin mitä tämä vaatimaton luokittelu edellyttää. On kuitenkin ihmeellistä, mitenkä terveinä ihmiset pysyvät. Tästä on epäilemättä suuri ansio luettava mustalle leivälle, mikä muodostaa pohjan kansalliselle ruokajärjestykselle. Jos venäläiset söisivät luonnottomaksi tehtyä valkeata leipää, jolla amerikalaiset itseään myrkyttävät, niin ne olisivat jo kauan aikaa sitten kuolleet. Naiset näyttävät tällä rajotetulla ruoka-annoksella voivan paremmin kuin miehet. Ne näyttävät ihmeteltävän tanakoilta ja ruusuposkisilta, kun taasen miehet näyttävät jotenkin laihoilta ja kalpeilta. Neljän kuukauden Venäjällä oloni aikana en nähnyt ainoatakaan kohtuullisen lihavahkoa venäläistä. Olla Venäjällä lihavana näinä elintarpeitten puutteen aikoina merkitsee samaa kuin kantaa itsessään merkkiä epäyhteiskunnallisesta kahmimisesta. Kerran näin tämän katsantokannan näppärästi esitettävän: eräs roteva ulkomaalainen edustaja puhui työttömyydestä ja selitti, että naiset ja lapset kärsivät

nälkää. "Ei ole ihmekään", huudahti kimakalla äänellä eräs venäläinen ruoka-annosjärjestelmään tottunut pikkupoika, "kun sellaiset lihavat äiskät kuin sinä syövät kaiken mitä näkevät".

Eräs seikka pistää venäläisissä kaupungeissa vierailevien ulkomaalaisten silmään ja se on väestön verraten hyvin puettulta näyttäminen. Sääntönä on, että ihmisten jalkineet ovat eheät, vaatteet puhtaat, sievät ja siistiltä näyttävät. Mitenkä tämä saattaa olla mahdollista kun vaatetusteollisuus on sananmukaisesti seisauksissa, ainakin mikäli siviilivaatteitten valmistamiseen tulee, on salaisuus kaikille vastatulleille. Erään suuren pukutyöpajan liikkeenhoitaja kertoi minulle, että viime vuonna 95 pros. koko kansan vaatetusteollisuudesta käytettiin Punaisen Armeijan varustamiseen. Ja sitten v. 1914 on tilanne ollut aivan sama, sillä sen jälkeen kun armeijan tarpeet on tyydytetty on kansan joukkojen vaate-tarpeeseen jäänyt sangen vähän vaatetta ylitse. Ja sittenkin suurien kaupunkien asukkaat ovat kohtuullisen hyvin puettut — vaikkakaan tietysti maalaisväestö ei tee juuri samallaista vaikutusta.

Useammatkin tekijät vaikuttavat tämän vakituisen arvo-tuksen selitykseen. Osaksi tämä johtuu niistä verraten suurista vaatevarastojen jätteistä, joita venäläiset perheet ennen maailman sotaa tapasivat itsellään pitää; osaksi tämä johtuu siitä erinomaisen hyvästä kangaslajista, mistä nämä vaatteet ovat valmistetut ja osaksi siitä erinomaisesta huolesta, minkä ihmiset panevat vähien vaatteittensa kunnossapitämiseen. Amerikalaiset, jotka ovat tottuneet kaikenkarvaisiin kehoista aineksista valmistettuihin vaatetustarpeihin, saattavat tuskin käsittää, että kukaan voi pitää yhtä jalkineparia kolmea, neljää vuotta ja vaatepartta kuutta vuotta ja sitten säilyttää niitä niin pitkän ajan jälkeen hyvän näköisinä. Mutta näin kuitenkin on asianlaita Venäjällä. Minä tapasin joitakin ihmisiä, jotka eivät olleet tehneet vaatetusvarastossaan min-käänlaista uudistusta sitten vallankumouksen alkamisen. Moskovan kaduilla saattaa yhä edelleenkin erottaa entisen porvariston jäsenet, erittäinkin mitä naisiin tulee, heidän moitteettomista pukineistaan, jotka ovat pannut kokoon muinaisten vaatevarastojen jätteistä. Venäjän naisten hatut ovat ihmeellisiä taideteoksia. Sulkia, helmiä, keinotekoisia

kukkasia ja muita tavallisia koristetarpeita ei ole saatavissa, sillä kauppasaarto ehkäisee niitten maahan tuottamisen, mutta kekseliäs nainen on kyennyt etsimään niitten tilalle kaikenlaisia harvinaisia vaateyhdistämissiä. Jotkut täten koristelluista hatuista ovat kylliksi ihania läpäistäkseen kriittillisen New Yorkin Viidennen Avenuen katsastuksen. Sotilastilanteen helpottaessa laskee huomattavasti armeijan vaatteitten tarve ja siksi toivotaan, että ainakin osaksi voidaan piakkoin käydä tyydyttämään kansan suurta vaatteitten tarvetta.

Vuokra on jotakin, josta Venäjän työläisten ei tarvitse murehtia. Suurissa kaupungeissa ne eivät maksa kerrassaan mitään. Hallitus omistaa kaikki rakennukset ja varustaa niitä kansalle maksuista vapaasti. Huoneitten, huoneustojen ja rakennusten jakaminen toimitetaan erikoiskomiteoitten välityksellä, jotka ovat liitetyt paikallisiin sovietteihin. Miltei kaikkialla ja erittäinkin Moskovassa, on olemassa vakava asumuksien puute. Tässä tilanteessa voimassa olevalla asumuksien jaolla on ainakin yksi hyvä puoli: se ratkaisee kiusallisen asumuksen etsimispulan. Kaikki mitä tulee tehdä on mennä majotuskomitean luokse, jättää sille anomus ja sitten, jos onni on hyvä — ottaa vastaan mitä saa. Asia on siis sangen yksinkertainen.

Aatelisto ja porvaristo on kauan aikaa sitten häädetty pois palatseistaan, loistoasunnoistaan, huviloistaan, klubihuoneistaan, hotelleistaan ja "apartmentti" huoneistaan. Nämä on kaikki saatettu käytännölliseen käyttöön. Suurimmaksi osaksi käyttää hallitus suuria palatseja museoitten ja virastojen tarpeita varten ja erikoisiksi kokoushuoneiksi. Täten mahtava Kremlin tusinoittaisine palatseineen ja kirkkoineen on säilytetty aivan sellaisena kuin se oli tsaarin aikana, jonkinlaisena jättiläismäisenä muistomerkkinä vanhasta hallituksesta. Itse tsaarin palatsia käytti III Internationale äskettäin kongressinsa pitoa varten. Sama järjestö pitää päämajaansa entisessä Saksan lähetystössä, joka vieläkin kantaa sen pommin merkkejä, joka tappoi Mirbachin. Pietarissa on unioilla kotinsa eräässä komeassa palatsissa, kun taasen Moskovassa niitten hallussa on entinen prameileva aateliston klubihuoneusto. Punaisella Ammattiunioitten Kansainvälisellä on päävirastonsa entisessä mahtavassa Elité Hotellissa.

Tuhannet maaseudulla olevat huvilat, jotka ovat sirotel-

tuina kaupunkien ympäristöön, ovat muutetut lapsien kesäsiirtoloiksi ja teollisuustyöläisten lepokodeiksi. Suuri luku kaupunkien laajoista rakennuksista on muutettu kouluiksi ja sairaaloiksi, kun taasen toisia käytetään vierailevien ulkomaalaisten majoitukseen — itse asuin kolmen kuukauden ajan eräässä entiselle rikkaalle sokerikuninkaalle kuuluneessa mahtavassa loistorakennuksessa. Entisiä suuria hotelleita käytetään pääasiallisesti hallituksen eri virastoja varten, vaikkakin kolme tai neljä parhaimmista sai olla äskeisten maailmankongressien edustajaparvien mukavuudeksi. Mitä useihin hienoihin huoneustotaloihin (apartmenttitalo) tulee, niin huonekaluineen, kaikkineen ne ovat joutuneet työläisten osalle. Monet niistä ovat jonkun suuren tehtaan työläisten yksinomaan asuttamat, jolloin niissä ylläpidetään komentoa kommunaalisen järjestelmän perustalla.

XII

TEOLLISUUDEN JÄRJESTÄMINEN.

Ollessaan perinpohjaisen ja yhtämittaisen muuttumistilanteen alaisena on Venäjän teollisuus rakenteeltaan äärimäisen monimutkainen. Se vaihtelee aina likipitäisestä feodaalisesta miltei puhtaasti kommunistiseen asti muotojensa puolesta. Miljutin, yksi Venäjän etevimmistä teollisuus-ekspertheistä sanoo, että nyt on käytännössä viisi eri talousjärjestelmää, nim.: (1) patriarkkaalinen — suurin osa primitiivisistä talonpoikaismuodoista, (2) pienteollisuustuotanto, (3) yksityiskapitalismi, (4) valtiokapitalismi, (5) sosialismi. Tässä me käsittelemme vain kahden viimeisen luokan kansallistutettuja teollisuuksia, jotka käsittävät noin 90 pros. Venäjän yhteiskunnallisista tuotanto- ja jakovälineistä, maanviljelystä lukuun ottamatta. Ne ovat kohtuullisen säännöllisiä muotonsa puolesta ja edustavat sitä laajaa teollisuuksellisen kehityksen virtaa, minkä vallankumous aikaansai.

Korkein ja ratkaisevasti määräävin teollisuuksellinen lai-

tos Venäjällä on Kansallinen Työ- ja Puolustusneuvosto. Sen muodostavat kaikkien hallitusdepartementtien päät (kansankomissaarit) ja työväenunioitten, teollisuuksellisten, maanviljelys- ja tieteellisten seurojen edustajat. Lenin on puheenjohtaja ja Rykov, tunnettu taloustieteilijä on seuraavalla asteella virkailijoista. Kansallinen Työ- ja Puolustusneuvosto on jonkinlainen poliittis-taloudellinen ministeristö, jonka päätehtävänä on laatia ja ylinnä valvoa laajakantoisten teollisuus- ja maanviljelysmenetelmien toteuttamista. Jokainen haara yhteiskunnallisesta tuotannosta ja jaosta on sen alaisuudessa. Se on sisällissodan kriisikauden kasvannainen ja muuttuu aikaa myöten yhä tärkeämmäksi ja tärkeämmäksi merkitykseltään. Siitä tulee oletettavasti kehittymään Venäjän tulevaisuuden taloudellinen parlamentti.

Seuraavina teollisuusjärjestöjen asteikossa ja Kansallisen Työ- ja Puolustusneuvoston alapuolella ovat useat hallinnolliset departementit, jotka työskentelevät yksinomaan tuotannossa ja jaossa, nim.: Ravinto, Maanviljelys, Posti, Puhelin ja Sähkösanoma, Kuljetusdepartementit ja Ylin Taloudellinen Neuvosto. Ne ovat keskenään likeisessä yhteistyössä, lähettävät edustajia toinen toisensa kansallisiin ja taloudellisiin neuvostoihin ja johtaviin lautakuntiin missä ikinä teollisuuden todellinen toiminta vaatii yhteistä toimintaa. Näistä neljän ensimmäisen departementin liikunta-ala on verraten rajotettu, sillä niitten toiminta rajottuu yksinomaan toimintoihin, mitkä ilmenevät jo niitten nimistä. Ylin Taloudellinen Neuvosto on luonteeltaan paljoa laajempi järjestö, sillä se käsittää koko tuotannosta ja jaosta jälellä olevan osan. Sen järjestömuoto on tyypillinen ja siksi tyydymmekin käsittelemään vain sitä.

Suorittamansa työn vaatimusten mukaan specialiseerautuu, eli jakautuu Ylin Taloudellinen Neuvosto teollisuksittain ja paikkakunnittain. Teollisuksittain jakautuminen on kahta yleistä lajia: Ensiksi Ylimmän Taloudellisen Neuvoston kansallinen ylin johto jakautuu viiteen jaostoon vastatakseen yhtenä kokonaisuutena käsitettävän teollisuuden vaatimuksia, nim.: (a) Tuotanto, (b) Jako, (c) Raha-asioiden ja Kirjapidon, (d) Tehtaitten ja Työpajojen Tilastojen, (e) Paikallisten Asioitten jaostoihin. Toiseksi Ylin Taloudellinen Neuvosto on jakautunut aladepartementteihin, joista kukin

muodostaa "trustin", eli teollisuuden. Siten on kansalliset järjestöt metalli-, saippua-, puutavara-, pellava-alaa varten j.n.e. Kaikkien näitten johdossa on erikoisasiantuntijain, eli eksperttien neuvostot, joille on uskottu kullekin alallaan teollisuuden käynnissä pitäminen.

Ylimmän Taloudellisen Neuvoston specialiseerautuminen paikkakunnittain alkaa erikoisasiantuntijain kokoomuksesta, joka muodostaa Ylimmän Taloudellisen Neuvoston puheenjohtajaneuvoston ja ulottuu alaspäin kaikkiin maan poliittisiin ja teollisuuksellisiin alajaostoihin, kunnes päästään aina yksityisten tuotantolaitosten johtajiin. On olemassa Ylimmän Taloudellisen Neuvoston maakunta-, valtio-, alue-, paikallis- ja tehdasneuvostoja. Sellaisten johtajien tehtävänä on liittää vissillä alueella kaikki teollisuudet toisiinsa ja tehdä teollisuuksellisesta mekanismista yhteen liitetty, yhdenmukaisesti toimiva kokonaisuus.

Ylimmän Taloudellisen Neuvoston paikallis- ja alueneuvostot ovat muodostetut jäljitellen pääjärjestöä. Kullakin on oma eksperttien neuvostonsa ja jakautumisensa, joka vastaa kulloinkin kysymyksessä olevan alueen toimintapiirin teollisuustyypin vaatimuksia. Nämä paikalliset neuvostot, kuten itse Ylin Taloudellinen Neuvostokin, ovat aina yhteydessä vastaavien maantieteellisten alueitten hallitussoviettien kanssa. Siten on koko poliittinen ja taloudellinen rakennus punottu yhteen. Joka vuosi pitää Ylin Taloudellinen Neuvosto kansallisen kongressinsa, johon kokoontuvat kaikkien paikkakuntien ja teollisuuksellisten neuvostojen edustajat tarkistamaan ja järjestämään koko mekanismin työtä.

Tärkeänä tekijänä Venäjän teollisuuden järjestämisessä on kansallinen Työläisten ja Talonpoikain Kontrollidepartementti. Tämä on jonkinlainen kansallinen tilientarkastuskomitea ja kuten monien muittenkin tämän päiväisen Venäjän laitosten laita on, ei sen tapaista löydä missään muualla maailmassa. Kapitalistisissa maissa teollisuuden ja yleensä yhteiskunnan rahallisten ja tehokkuuden eri puolien tarkistaminen suoritetaan lukemattomien tilientarkastajien ja erikoisasiantuntijoiden toimesta, jotka ovat liitettyinä eri laitosten yhteyteen ja toimivat enemmän tai vähemmän toisistaan riippumattomina. Venäjällä kaikki nämä tarkistusvoimat ovat järjestetyt ja yhdistetyt yhdeksi kokonaisuudeksi

Työläisten ja Talonpoikain kontrolliin. Se on sangen laaja järjestö ja sen haarat ulottuvat kaikkialle. Se on rakennettu tavalliseen soviittimalliin aina nousevien edustajajoukkokokoomusten sarjan kautta, mikä sarja alkaa työpajojen ja peltojen työläisten jäsenistöstä ja päättyy lopulta kansalliseen hallinnolliseen departementtiin. Työläisten ja Talonpoikain Kontrollin yleisenä tehtävänä on valvoa kaikkia yhteiskunnallisia laitoksia — poliittisia, teollisuuksellisia, kasvatuksellisia j.n.e. — ja pitää huolta siitä, että ne toimivat tehokkaasti ja rehellisesti. Työläisten ja Talonpoikain Kontrollin käsi on kaikkialla jokaisessa työpajassa ja tehtaassa. Vaikkakin sen edustajien suosituksilta puuttuu suoranainen lain voima, niin siitä huolimatta niille pannaan suurta arvoa ja ne muodostavat voimakkaan johtavan voiman Venäjän teollisuuden hoidossa.

Ainakin teoreettisesti teollisuuksia yhä edelleenkin pidetään käynnissä rahapohjalla. Niitten rahastamisesta huolehtii kansallinen Rahadepartementti. Tämä laitos hoitaa myöskin kansallista rahastoa ja laskee liikkeelle rahaa.

Mitä teollisuuden inhimilliseen puoleen tulee, siihen, joka käsittelee siinä olevien työläisten oikeuksia ja suhteita, on useita eri departementteja ja itsenäisiä järjestöjä tullut näyttämölle. Tällä alalla ovat meille tärkeimmät Työdepartementti, ammattiunionit ja Kommunistipuolue. — osuustoiminnalliset laitokset esittävät vähemmän tärkeätä osaa meillä käsiteltävinä olevissa, luonteeltaan kansallisissa teollisuuksissa.

Venäjän Työdepartementti on, mitä sen nimikin merkitsee laitos, joka toimii raatajien etuja koskevissa kysymyksissä. Toisin kuin kaikkien muitten maitten valetyödepartementit se on voimakas järjestö, joka pyrkii tekemään teollisuudesta sopivan työskentelypaikan ihmisolennoille. Sen kontrolloivat kiireestä kantapäähän ammattiunionit. Ne valitsevat sen virkailijat.

Työdepartementin toiminnat voidaan kasata seuraavien yleisten otsikkojen alle: (1) Työn rekisteröiminen ja jako; (2) palkkojen, työpäivän pituuden ja työsuhteitten sääntöstely; (3) terveyden suojelus ja tapaturmien estäminen teollisuudessa; (4) työ- ja teollisuukselliset tilastot.

Ensimmäinen otsikko sulkee puitteisiinsa työn jakamisen

Neuvosto-Venäjällä. Kaikki työttömät ihmiset rekisteröidään erikoisissa paikallisissa Työdepartementin jaostoissa ja sieltä ne jaetaan teollisuuksiin missä ikinä työläisiä tarvittaneekin. Tämä tehdään likeisessä yhteydessä oltaessa kysymyksessä olevien ammattiunionien kanssa. Toisen otsikon alle kuuluvat ammattiunionien palkkataksojen ja sopimusten laatimiset. Kuten eräässä aikaisemmassa luvussa olemme nähneet, niin Työdepartementin toiminta tässä suhteessa käsittää kaiken kaikkiaan sen, että se leimasimella vahvistaa mitä ammattiunionit ovat päättäneet. Se on suoranainen yleisen hallituksen edustaja kaikissa tämän neuvotteluissa unionien kanssa, milloin kysymyksessä ovat muutokset teollisuuksellisissa työsuhteissa. Teollisuuksien terveys- ja tapaturma-asioissa on Työdepartementti sangen toimelias. Se pitää palveluksessaan suurta tarkastajien joukkoa, josta suurin osa tulee suorastaan unionista pitämään huolta siitä, että parhaimmat mahdolliset olosuhteet saavutetaan ja pidetään voimassa. Työdepartementin erikoistehtävänä on pakottaa voimaan kaikki teollisuuksia koskevat lait ja ammattiunionien kanssa tehdyt sopimukset.

Eräässä edellisessä luvussa me olemme osottaneet yksityiskohdittain mitä osaa ammattiunionit esittävät teollisuudessa. Niillä on sananmukainen monopoli raatajien palkkojen ja työsuhteitten määrittelemisessä. Ne ovat myöskin mitä tärkeimpänä tekijänä suurten joukkojen kasvattamisessa uuteen kuriin ja teollisuukselliseen uudelleen järjestämiseen, minkä vallankumous on tehnyt välttämättömyydeksi. Ja lopuksi niillä on tärkeä osuutensa todellisessa teollisuuden johdossa suoranaisen osanottonsa kautta Ylimmän Taloudellisen Neuvoston moniin paikallisiin ja kansallisiin johtokuntiin ja toisiin hallituksen teollisuuksellisiin departementteihin.

Kommunistipuolue, jonka hartioilla on suurin osa vallankumouksen taakasta, pitää tarkoin silmällä jokaista teollisuudessa ilmenevää piirrettä ja koettaa alati elävöittää sitä kautta linjan omalla taisteluhengellään ja omilla menetelmillään. Sen kansallisella toimeenpanevalla komitealla on viimeinen sana jokaisen tärkeän teollisuuksellisen kysymyksen ratkaisussa, samaten kuin yhteiskunnallisissakin asioissa. Tätä me myöskin olemme jo käsitelleet eräässä edellisessä luvussa. Kun se on päättänyt yleisluontoisesta taloudelli-

sesta politiikasta, niin sen tuhannet "jatsaikat" kuljettavat Kommunistijärjestön palavan sanoman ja ihanteet jokaiseen työpajaan, ammattiunioon, hallituksen virastoon ja kaikkiin toisiin laitoksiin, jotka tavalla taikka toisella ovat teollisuuden kanssa kosketuksessa ja saattavat sen toimimaan sovitun politiikan mukaan. Kommunistipuolue on Venäjän teollisuuden aivosto ja sydän.

XIII

MIKÄ TEOLLISUUTTA VAIVAA

Yksi vallankumouksen syvällisimpiä piirteitä on teollisuuksellinen luhistuminen, mikä kulkee tämän suuren liikkeen vanavedessä. Tämä luhistuminen on syvälle käypä, kauaskantoinen ja itsepintainen. Sen lääkitseminen on vallankumouksen suurin probleemi. Mutta se tappelee itsepintaisesti kaikkia lääkitsemismuotoja vastaan: huolimatta monien taaksepäin ulottuvien kuukausien aikana tehdyistä urhoollisista yrityksistä tuotanto perusteollisuuksissa pysyy 3:sta 25:een pros. normaalisesta tuotannosta. Seurauksena tästä on se, että Venäjän kansa on ajettu niin vakavaan elämän välttämättömyyksiensä puutteeseen, että se uhkaa itsensä vallankumouksen olemassaoloa.

Monet tekijät ovat liittyneet yhteen aikaansaadakseen tämän teollisuuspuolan, mutta tässä voin kosketella vain joitakin. Tärkeydessään ensimmäisellä tilalla on saarto, jonka alaisuudessa Venäjä on miltei keskeytymättä ollut sitten v. 1914. Aluksi sen toimeenpanivat keskusvallat suuren sodan aikana ja sitten sitä vallankumouksen jälkeen jatkoi koko kapitalistinen maailma. Tämä helvetillinen toimenpide on sananmukaisesti kuristanut Venäjän teollisuuden.

Venäjä ei ole täydellinen, omin voimin pystyssä pysyvä taloudellinen kokonaisuus. Maailmansodan puhjetessa sen teollisuus oli vielä aivan alkeellisella kehityksen asteella. Maa tuotti ja lähetti ulkomaille suuren määrän raaka-aineita

ja puolittain valmistettuja tuotteita, kuten viljaa, pellavaa, puutavaraa, nahkaa, tekstiilituotteita, öljyä, jne. Vastavuoroon se tuotti suunnattomat määrät koneistoa, kemikaaleja jne., joita ei joko lainkaan valmistettu Venäjällä, tai ainoastaan vain hyvin rajotetussa määrässä, mutta jotka kuitenkin olivat aivan välttämättömiä sen teollisuuselämälle. Suuri, ellei suurin osa Venäjän teollisuuskoneistosta oli ulkomaalaista valmistetta. Yleistä tilannetta valaisee sangen elävästi eräs Moskovan lähellä oleva voima-asema jossa kävin. Siinä oli neljä konetta: kaksi Saksasta tuotettua, yksi Englannista ja yksi oli venäläistä tekoa. Venäjän kapitalistit olivat koneisiin nähden riippuvaisia koko maailmasta. Kun saarto alkoi v. 1914, niin monien teollisuuksellisten välttämättömyyksien tuottaminen pysähtyi sangen vähään, ja kun maa ei ollut varustettu niitten omintakeista valmistamista varten, alkoi teollisuus heti kärsiä. Suuren sodan aikana alkoi tämä lahoaminen jo näyttäytyä ja kun aikaa kului ja teollisuuden oli yhtä mittaa ankarasti ponnisteltava, kävi tilanne kiihtyvässä suhteessa pahemmaksi, kunnes se lopulta aiheutti miltei täydellisen luhistumisen. Saarto kiskoi irti itse nurkkakiven Venäjän teollisuusrakennuksen alta.

Yksi esimerkki on kylliksi osottamaan saarron raunioittavaa vaikutusta. Ottakaamme esimerkiksi teräsköysi tarvikkeen. Se on aivan välttämätön kivihiilikaivoksien käynnissä pitämisessä. Ennen sotaa se tuotettiin tykkänään ulkomailta, eikä sitä lainkaan valmistettu Venäjällä. Ja olihan luonnollistakin, että vallankumouskriisin aikana Venäjän piiritehtyille työläisille kävi mahdottomuudeksi rakentaa suuria spesialisoituja terästehtaita, jotka tämän tarvikkeen tuottamiselle ovat välttämättömiä. Seurauksena oli, että kun mitään uutta varastoa ei ollut saatavissa, niin sitä mukaa kun kaivoksien teräksiset nostoköydet kuluivat kelvottomiksi, oli kaivokset pakko sulkea ja teollisuuksellinen halvaantuminen levisi niitten sulkemisen kautta. Satoja, ellei tuhansiakin tapauksia voisi esittää samallaisesta tuhoamisesta, mikä johtui "avain" tuotteitten puutteesta, tuotteitten, joita saarron takia oli mahdoton hankkia.

Pennsylvania on suuri teollisuusvaltio ja sen myllyt ja tehtaot toimivat ihmeteltävällä tehokkuudella. Mutta eristähän se toisten valtioiden sukulaisteollisuuksien yhteydestä,

niin mahtavia ja voimakkaita kuin nämä laitokset ovatkin, niin pian ne alkavat kitua ja kuolevat. Tämä on sitä, minkä saarto sai aikaan Venäjän teollisuuksille. Itse niitten juuret hakattiin poikki. Maailman kapitalistit ovat vuodattaneet monta krokotiilin kyyneltä sen takia, että kourallinen riistäjiä sai surmansa vallankumouksessa, mutta heidän oma julma saartonsa, joka aiheutti Venäjän teollisuuden raunioittamisen ja sen kansan nälkään näännyttämisen, on maksanut monta sataa kertaa enemmän ihmishenkiä kuin mitä menetettiin vallankumousmellakoissa ja teloituksissa.

Pitkän saarron tuhoaviin vaikutuksiin on sitten vielä lisätty se arvaamaton raunioittaminen, minkä katkerat sisällissodat aiheuttivat, mitkä seurasivat vallankumouksen vana-vedessä. Vastavallankumoukselliset armeijat tulvittivat huikeita osia maasta ja surullisella tavalla repivät maahan teollisuudet. Ne vallottivat Donezin laakson kivihiilikaivokset ja Bakun öljylähteet. Tämä eristi teollisuudet polttoainetarastoista ja saattoi ne sananmukaisesti kuolleeseen tilaan, kunnes epätoivoisten ponnistelujen kautta tuhannet veturit ja muut polttoaineitten käyttäjät muutettiin puilla lämpiäviksi ja rakennettiin suunnaton järjestö, joka niille varasi tätä tarviketta kylliksi. Vastavallankumoukselliset vallottivat Turkestanin ja katkasivat siten Venäjän puuvillavarastojen yhteydestä, mikä raunioitti kutomoteollisuuden. Ne vallottivat Ukrainan ja toiset rikkaat viljaa tuottavat alueet jättäen neuvostoille ratkaistavaksi probleemin mitenkä elättää maa, joka ei milloinkaan ole kylliksi itselleen elintarpeita tuottanut. Ja kun työläisten onnistui näiltä alueilta karkottaa vastavallankumoukselliset, niin nämä peräytyessään järjestelmällisesti tuhosivat teollisuuden. Ne ajoivat veturit jokiin ja järviin, polttivat rahtivaunut, räjäyttivät ilmaan 1,600 rautatiesiltaa, tulvittivat kivihiilikaivokset, tuhosivat öljylähteet. Perkeleellisellä taitavuudella niitten insinöörit pitäen mielessään saarron tuottamat vaikeudet ryöstivät tehdaskoneistoista "tärkeimmät" osat, joita vailla niitä ei voitu pitää käynnissä ja joita ai voitu valmistaa Venäjällä. Ne hävittivät teollisuuden yleensä.

Mutta vieläkin pahempi kuin Koltshakin, Judenitshin, Denikinin, Wrangelin ja muitten vastavallankumouksellisten julkinen vandalismi oli vertojaan vailla oleva salainen sabo-

tage, mitä harjottivat bolshevikien linjojen taakse jääneet neuvostovastaiset ainekset: insinöörit ja muut porvaristolle myötätuntoiset, jotka eivät Venäjältä poistuneet. Tämä sabotage alkoi heti vallankumouksen puhjetessa, kun työnostajat näkivät, että he eivät enää pitemmältä pysty itse pitämään teollisuuksia käsissään, niin ne kävivät niitä rauniottamaan. Ja tätä on jatkunut aina siitä lähtien. Venäjän rajojen sisäpuolella olevat vastavallankumoukselliset tietävät viimeistä miestä myöten, että vallankumouksen kohtalo muuttuu teollisuuksellisen aseman mukaan ja siksi on heidän yleisenä suunnitelmanaan madella teollisuuden strategisesti tärkeihin asemiin ja sitten valtaansa hyväksi käyttäen saattaa tuotannollinen koneisto rappiolle. Täten aiheutettu vahinko on arvaamattoman suuri. Käsittäen heidän tässä suhteessa saamansa katkerat kokemukset ei ole mikään ihme, että kommunistit niin jyrkästi tuomitsevat sabotagen vaarallisena riistäjäluokan aseena, eivätkä salli työläisten sitä lainkaan käyttää enempää ennen kuin jälkeenkään vallankumouksen.

Eräs toinen tekijä Venäjän teollisuuden murtamisessa oli suunnaton ammattitaitoisen työvoiman hukka — johtavan, teknillisen ja ammatissa harjaantuneen — minkä vallankumous aiheutti. Näyttää aivan siltä kuin teollisuuksellinen ammattitaito olisi vuotanut kuiviin Venäjällä. Ennen loka-kuuta v. 1917 omistivat ulkomaalaiset yksinomaan useita teollisuuksia ja niitä johtivat pääasiallisesti ulkomaalaiset päällystöt. Siten amerikalaisia laitoksia johtivat pääasiallisesti amerikalaiset insinöörit amerikalaisen tehoisuusjärjestelmän mukaan; saksalaisia laitoksia saksalaiset insinöörit saksalaisten menetelmien mukaan; ranskalaisia laitoksia ranskalainen johto jne., ja miltei kaikki nämä tuottivat koneistonsa omista maistaan. Mitään standardisoimista, eli yhdenmukaisuutta ei ollut missään. Kun vallankumous tuli, niin miltei kaikki nämä erikoisasiantuntijat menivät kotiinsa. Kokemattomille Venäjän työläisille, jotka ovat vain astetta talonpoikaisväestön yläpuolella, tyhjiksi jätetyt teollisuuslaitokset, vailla ammattitaitoista johtoa, vaikeutettuina suuresti toisistaan eroavien työjärjestelmien kautta ja koneistoinen, jotka tulevat maailman kaikilta ääriltä, olivat pitkän aikaa vain hiukkasta arvokkaammat kuin vastaava määrä romua. Monet venäläiset insinöörit ja teollisuusekspertit

seurasivat ulkomaalaisten ammattiveljiensä esimerkkiä ja siirtyivät maasta pois. Ja suurin osa niistä jotka jälle jäivät, olisi myöskin saanut mennä, sillä ne joko tekivät pysyväisesti lakon, tai niistä kehittyi paatuneita sabotagen harjottajia.

Tämä yleinen eksperttien ja teknikkojen puute oli vakava onnettomuus teollisuudelle ja tilannetta pahensi suuresti se tosiasia, että vallankumous kirjaimellisesti söi taitavia mekaniikkoja, niitä ainoita aineksia, jotka mahdollisesti olisivat voineet ottaa pakoon livistäneitten insinöörien paikat. Näitten ammattitaitoisten työläisten oli älykkyytensä ja suuremman toimintakykyisyytensä takia kannettava varhaisempien vallankumoustaisteluitten taakka. Tuhansia niistä tuhoutui lukuisissa sisällissodissa ja toisia tuhansia oli pakko ottaa tykkäänään pois teollisuudesta ja asettaa uuteen hallitukseen, poliittiseen, teollisuukselliseen ja sotilaalliseen johtoon, mikä huusi apua. Lukemattomia toisia menetettiin heistä kaupungeista maalle siirtymisien kautta äärimmäisen taloudellisen epävakaisuuden aikana.

Seurauksena niin monien eksperttien ja ammattitaitoisten työläisten menetyksestä on Venäjän teollisuus kuvaannollisesti sanoen tullut mestatuksi. Sangen suurelta osalta sen kohtalo lepää nyt erittäin kokemattoman työväenluokan vähimmin kokeneitten ainesten käsissä, vaikkakin epätoivoisia yrityksiä tehdään ammattiunioitten ja toisissa teknillisissä kouluissa uuden ammattitaitoisten työläisten ja teollisuus-eksperttien sadon tuottamiseksi. Tämä tekijä yksinään — niin paljon teollisuuksellisen ammattitaidon menetys — olisi ollut kylliksi estämään myllyistä, kaivoksista ja tehtaista todellisen tehokkuuden.

Edellä esitettyihin tekijöihin, jotka ovat omansa estämään teollisuuksellista tuotantoa, on vielä lisättävä yksi, joka merkitykseltään oli ensiluokkainen. Tämä oli vallankumouksen mukanaan tuoma perinpohjainen muutos työkurissa. Kun kapitalismi oli voimassa, niin työnostajat käyttivät tavallisia palkkajärjestelmän menettelytapoja raa'asti ajaen työläisiä tehtäviinsä ja pakottaen heitä tuottamaan suunnattomia määriä tarvikkeita. Mutta vallankumouksen pyyhkäistyä yli maan poistettiin tämä äärimmäinen pakotus ja työläisten oli itsensä pidettävä kuria yllä teollisuudessa; niitten oli saa-

tava määrittäinen tuotanto sananmukaisesti vapaaehtoisella perustalla. Tämä on osottautunut yhdeksi vallankumouksen suurimmista problemeista, sillä työväen joukoilla, synkän tietämättöminä, seurauksena tuhatvuotisesta luokkaorjuudessa raatamisesta ja tottuneina pakolliseen työhön ajamiseen, oli tuskin hajuakaan siitä, mitä oikeastaan koko yhteiskunnallinen nousu tarkoitti. Ne ajattelivat, että vallankumous merkitsi sitä, että heidän ei enää lainkaan tarvitse tehdä työtä, tai parhaassa tapauksessa sitä, että he saattoivat nyt työskennellä juuri niin kauan ja niin sattuman varaisella tavalla kuin minkä itse katsoivat tarpeelliseksi. Ne olivat kykenemättömiä ylläpitämään kuria keskuudessaan. Jos ne lainkaan menivät tehdaslaitoksiin, niin ne menivät sinne lojumaan ja hassuttelemaan. Niillä ei ollut minkäänlaista käsitystä teollisuuden tarpeista. Yleisenä seurauksena oli vakava tuotannon laskeminen ja suuren kasvatuksellisen rynnäköön toimeenpaneminen taistelevien toimesta, minkä päämääränä oli osottaa näille tietämättömille joukoille, että vain silloin kun ne pitävät yhteiskunnan varustettuna runsaalla tuotteitten määrällä ne saattavat toivoa voivansa tyydyttää korkeita elämän vaatimuksia. Onnettomuudeksi tätä yksinkertaista läksyä ei vielä kokonaisuudessa ole saatu menemään päähän. Venäjän teollisuutta vaikeuttavat yhä edelleenkin suuret tehtäviään pakoilevat työläisten joukot, jotka älyllisesti eivät vielä ole kyenneet nousemaan uuden vallankumouksellisen vapaaehtoisen työkurin kukkuloille. Näitä varten juuri oli julistettava työpakkoa koskevat lait voimaan.*)

Teollisuuksellista luhistumista joudutti myöskin elintarpeitten puute, mitä kesti useita kuukausia. Tämän pulan aiheutti ensi tilalla suurelta osalta teollisuuksellinen rappio-tila, johon se taasen vuorostaan vastavaikuttaa ja pyrkii tekemään pahemmaksi. Tutkikaamme lyhyesti elintarvepulan syitä ja vaikutuksia:

Maailmansodan päättyminen tapahtui Venäjän teollisuuden pahasti lamaantuneessa tilassa. Miljoonat talonpojat

*) Ja myöhemmin urakkatyöjärjestelmä ja siihen liittyvä tehdyn työn mukaan suoritettu elintarpeitten jako. — Suom. muist.

olivat tulleet tapetuiksi ja toiset miljoonat toivottomasti silvotuiksi, mikä aiheutti työvoimassa puutteen. Samaten tuhoutui sodassa ja sitä seuranneitten ruttojen takia suuri määrä vetojuhtia, mikä aiheutti vajauksen myöskin tämän laatussa työvoimassa. Maanviljelyskoneisto kului pilalle ja maa köyhtyi lannoitusaineitten puutteessa. Kaikki nämä seikat pienensivät elintarpeitten tuotantoa ja kaupungit alkoivat tuntea nälän puristusta. Sitten tuli vallankumous. Tämä jännitti teollisuuskriisiä ja teki asiain tilanteen pahemmaksi. Talonpoikain tarvitsemien tarvikkeitten tuotanto laski ja niistä suunnattomista elintarvemääristä mitä kaupunkilaisväestö ja armeija tarvitsi ei hallituksella ollut sananmukaisesti mitään antaa vastavuoroon talonpojille paitsi viljan ottoja ja arvossaan alentunutta paperirahaa. Kumpikaan ei heitä suuresti viehättänyt. Ne menettivät kiihottimen tuottamiseen. Sitten hallituksen oli sisällissodan aiheuttaman ankaran pakotuksen takia otettava käytäntöön viljan otto, jonka kautta talonpoikain oli luovuttava kaikista niistä tuottamistaan elintarpeista, mitkä jäivät yli sen alimman määrän, minkä ne välttämättä tarvitsivat itsensä ja perheittensä hengissä pitämiseen. Seurauksena oli yhä vieläkin laskeva tuotanto, sillä talonpojat, joilta tykkänään puuttuu poliittinen tietoisuus ja ihanteellisuus, järkeilivät, että jos heidän kerran tuli luovuttaa hallitukselle kaiken muun paitsi sen minkä välttämättä tarvitsivat elääkseen, niin ei lainkaan kannata tuottaa enempää kuin tuon viimeksi mainitun määrän. Ja tämä muodostui suositukseksi tavaksi sillä luonnollisella seurauksella, että ravinto kävi kaupungeissa vakituisesti yhä niukemmaksi ja työläisten oli lopulta pakko olla niin vähällä ravinnolla, että ne eivät enää kyenneet tehokkaasti tekemään työtä. Tämän vuoksi teollisuustuotanto laski nopeasti ja sanottakoon tässä, että yksi alhaisen tuotantomäärän perus-syitä on se, että työläiset eivät saa kylliksi lihaa. Koko juttu muodostui turmiolliseksi, pahanilkiseksi ympyräksi: Työläiset eivät voi työskennellä siksi, että ne saavat riittämättömästi ravintoa ja talonpojat eivät halua niille tuottaa ravintoaineita siksi, että niillä ei ole vastavuoroon antaa tehdastuotteita — maanviljelyskalustoa, lannoitusaineita, jalkineita jne. Ja nyt tämän elintarvepulan, minkä pääasiallisesti kaupungin ja maaseudun välinen teollisuuksellinen umpikuja on

luonut, on tehnyt verrattomasti pahemmaksi kauhea kuivuus, joka on polttanut sadon Volgan alueilla. Tämän puolen asiasta tuntee ankaran kolauksen saanut maailma.

Edellä esitetyt ovat joitakin niistä perustekijöistä, jotka johtavat Venäjän teollisuuden luhistumiseen. Lyhyesti yhteenvedettyinä ne ovat seuraavat: (a) Saarto, joka esti tuottamasta maahan välttämättä tarvittavaa koneistoa ja sellaisia tuotteita, joita Venäjällä ei ole valmistettu ja joka siten näännytti ja saattoi hajoavaan tilanteeseen teollisuuskellisen mekanismin; (b) sisällissodat, jotka tykkänään eristivät monet teollisuudet raaka-ainevarastoilta ja raunioittivat ne ja aiheuttivat peräytyvien vastavallankumouksellisten armeijojen toimesta tukuttaisia kaivoksien, myllyjen ja tehdaslaitosten hävityksiä; (c) kuolettava sabotage, jota harjoittivat Venäjällä olevat vastavallankumoukselliset, mikä teollisuuden myrkytti itse sydäimestä lähtien; (d) turmiollinen ammattitaitoisen työvoiman menetys, mikä johtui teollisuuseksperttien teollisuuden palveluksesta luopumisesta, tuhansien parhaimpien mekanikkojen kaatumisesta vallankumouksellisissa taisteluissa ja siitä, että tuhansia toisia oli olosuhteitten pakosta siirrettävä teollisuudesta Neuvostohallituksen laitoksiin toimitsijoitten asemiin; (e) suuri tehokkuuden menetys, minkä aiheutti vallankumouksellinen, vanhasta kapitalistisesta orjien ajamisjärjestelmän kurista uuden työläisten itsensä kontrolloimisjärjestelmän perustalle siirtyminen; (f) elintarpeitten vähyys, mikä alunpitäen suureksi osaksi teollisuuden luhistumisesta johtuneena vasta vaikutti, aiheuttaen vieläkin perinpohjaisempaa rappiota pakottamalla työläiset siinä määrin riittämättömälle ravintotasolle, että heidän tuotantokykynsä vakavasti heikkeni.

Kaikki nämä ja monet vähemmän tärkeät tekijät yhteensä, ovat aiheuttaneet niin ankaran ja tuhoavan yleisen teollisuuspuolan, että se muodostaa ehkä kaikkein suurimman taloudellisen probleemin, minkä kanssa mikään kansa milloinkaan ennemmin on joutunut vastakkain. Vallankumouksen kohtalo riippuu sen ratkaisusta. Jos se ratkeaa ja teollisuuslaitokset saadaan jälleen käyntiin, niin silloin vallankumous tulee turvatuksi ja Venäjän kansa tulee marssimaan kohden suurinta sivistyksen kehitystä mitä maailma milloinkaan on tuntenut. Mutta ellei teollisuuspuuraa voida ratkaista, niin

ennemmin tai myöhemmin tulee vallankumous romahtamaan yhdessä rysäyksessä ja koko kansa syöstään taantumuksen syvimpiin kuiluihin. Kaikki tämä on kysymyksessä Venäjän teollisuuden luhistumisessa.

XIV

UUSI TALOUDELLINEN OHJELMA

Toimeenpannessaan v. 1917 nousua Venäjän kommunistit jo kauan sitä ennen olivat olleet vakuutettuja siitä, että proletaarisen vallankumouksen jotenkin välttämättä tulee ulottaa samalla kertaa useihin suuriin maihin voidakseen olla menestyksellisen.*) Ne tiesivät, että teollisuus on luonteeltaan kansainvälinen, että kaikki kansat ovat taloudellisesti toisistaan riippuvaisia ja että työväenluokan tasavallan itsensä säilyttämisen mahdollisuus yhdessä maassa, silloin kun koko muu maailma vielä on kapitalistinen, on hyvin pieni. Tämän vuoksi ne heti valtaan päästyään ryhtyivät rohkaisemaan vallankumouksien toimeenpanemista suurissa Länsi Europan valtioissa. Mutta heidän yrityksensä epäonnistuivat: jokaisessa tapauksessa työläiset tietämättöminä ja arkojen ja petollisten johtajiensa taluttamina olivat kykenemättömiä nousemaan todellisen proletaarisen vallankumouksen kukkuloille. Seurauksena siitä venäläiset lopulta

*) Kun kerran keskustelin erään hyvin tunnetun venäläisen kommunistin kanssa, niin hän, sen jälkeen kun olimme luoneet silmäyksen maan moniin teollisuuksellisiin tarpeihin, ilmaisi sangen yleisen mielipiteen sanoessaan: "Ja sittenkin kaikki mitä Venäjä todella tarvitsee on vallankumouksen Saksassa". Tässä on ajatuksena se, että kun Saksan ja Venäjän työläiset yhdistyvät vallankumouksessa, niin kun toinen omistaa mahdollavat teollisuukselliset varusteet ja toinen rajattomat luonnonrikkaudet, tulisi luotua sellainen proletaarinen taloudellinen muuri, joka pystyisi pitämään itsensä pystyssä koko kapitalistista maailmaa vastaan.

havaittivat olevansa yksin käsissään myönnetyksi lähinnä mahdoton tehtävä muuttaa maansa kommunistiseksi yhteiskunnaksi vastoin yhteen liittyneen kapitalistisen maailman vastustusta.

Tämä yli-inhimillinen probleemi käsissään ovat Venäjän taistelijat tapelleet keskeytymättä vallankumouksen alusta lähtien. Aina toivoen avustavien vallankumousten kehittymistä toisissa maissa ne ovat tehneet kaiken voitavansa omin neuvoin ratkaistakseen turmioon johtavaa teollisuuksellista probleemiaan; ne rakensivat uudelleen niin hyvin kuin taisivat sisällissodissa tuhoutuneen rautatiekalustonsa ja teollisuuslaitoksensa; ne koettivat selkiytyä ammattitaitoisten työläisten puutteesta luomalla tuhansia teknillisiä ja ammatillisia kouluja; ne tukahuttivat sabotagen rautaisella kädellä empiemättä käyttää tarpeen tullen kiväärimiehiään; ne panivat toimeen suuria valistusrynnäköjä kasvattaakseen joukkoja käsittämään uuden vapaaehtoisen työkurin merkitystä; ne taistelivat elintarvepulaa vastaan ruoka-annosjärjestelmillä ja kaikellisilla yrityksillä kiihottaa teollisuuksellista tehokkuutta.

Mutta parhaan minkä ne saattoivat tehdä vastavallankumouksellisten voimien riehuessa monilla rintamilla oli osittain estää teollisuuden lahoamisen. Vain vähän huomiota saatettiin probleemiin kiinnittää. Kansan ylin tarmo uhrattiin maahan hyökkääjien takaisin lyömiseen. Tunnusasanana oli: "Kaikki Punaisen Armeijan puolesta". Mutta nyt on sota ohitse ja ensimmäistä kertaa saattavat vallankumoukselliset todella käydä vakavasti käsiksi teollisuukselliseen tilanteeseen. Ne hyökkäävät sen kimppuun samalla kuumeisella tarmolla kuin aikaisempiin sotilasprobleemeihinsa Teollisuuden uudelleen korjaaminen on nyt käynyt koko Venäjän parhaimpien aivojen ja ihanteellisuuden ensimmäiseksi käsillä olevaksi tehtäväksi.

Tämän teollisuukselliseen probleemiin kiinnitetyn keskitysten huomion ensimmäisenä hedelmänä on se, mitä nimetään uudeksi taloudelliseksi ohjelmaksi, jonka julistaminen äskettäin aiheutti maailmanlaajuista pohtimista. Tämä ohjelma käsittää useita toimenpiteitä, joista tärkeimmät ovat: (1) jännitetyin ponnistuksin murtaa saarto rakentamalla kauppasuhteet kapitalististen kansojen kanssa; (2) ulkomai-

selle pääomalle konsessioonien myöntäminen Venäjällä; (3) ankaran hallituksen teollisuuksellisen monopoolin hellittäminen ja vapaakaupan perustaminen; (4) viljanottojen lopettaminen ja viljaverotuksen käytäntöön saattaminen.

Vastavallankumoukselliset toittivat ympäri maailman näitten menetelmien merkitsevän kommunismin lopullista päättymistä Venäjällä ja kapitalismin uudelleen syntymistä siellä. Ne jotka yksityisomistusta puolustavat yhteiskunnallisena välttämättömyytenä pöyhistelivät suuresti kaikkialla ja Neuvosto-Venäjän radikaaliset ystävät olivat vastaavassa määrässä masentuneita, sillä kun viimeksi mainituilta puuttui tarkkoja tietoja siitä, mitä näihin menetelmiin oikeastaan sisältyi, niin joutuessaan niitä arvioimaan nimellisarvonsa mukaan, nämä olivat taipuvaisia pelkäämään, että kapitalistien ilakoimiselle sittenkin on hyvänpuolista syytä. Tässä luvussa koetan osoittaa, mitä näillä menettelyillä aijotaan aikaansaada ja ovatko ne, vai ei, omansa palauttamaan kapitalismin takaisin Venäjälle.

Edellisessä luvussa olemme nähneet, että Venäjä kärsii jonkinlaisesta pahanilkisesta taloudellisesta kiertokulusta: tehdastuotteitten alhainen tuotanto estää riittävän elintarpeitten tuotannon ja päin vastoin. Uusi taloudellinen ohjelma on yritys murtautua suoraan läpi tästä ilkeästä ympyrästä. Se hyökkää tämän probleemin kimppuun sen kummassakin osassa, teollisuuksellisessa ja taloudellisessa yhtäaikaan. Sen yleisenä suunnitelmana on toisaalta ylittää Venäjän kehnon tuotannollisen koneiston tuotantomahdollisuudet ja nopeasti saada riittävä määrä tehdastuotteita erittäinkin talonpoikain tarpeitten tyydyttämiseksi ja toisaalta saattaa talonpojat tuottamaan kaupunkilaistyöläisille kyllästi ruokaa toivossa saada niistä vastineeksi tehdastuotteita.

Kolme ensimmäistä toimenpidettä käsittelee pääasiallisesti probleemin teollisuuspuolta: (1) Kun kauppasuhteet ovat yleisesti rakennetut pystyy Venäjä viemään maasta raaka-aineita ja puoliksi valmistettuja tuotteita, joita se helposti voi tuottaa suurissa määrin ja saada niitä vastaan vetureita ja muita välttämättömyyksiä, joita se niin kipeästi tarvitsee voidakseen saattaa teollisuutensa jälleen jaloilleen. Täten vältetään monien vuosien taistelu, mikä muussa tapauksessa olisi välttämätön ennen kuin kaikki nämä erittäin tärkeät

tarvikkeet Venäjällä voitaisi tuottaa; (2) ulkomaisten konsessioonien kautta vuokran ja vuokrasopimusten maksuksi otetut suuret tuotteitten määrät tulevat heitetyiksi maan yleiseen tarvikkeitten virtaan, missä ne ovat omansa lievitämään teollisuuksellista kriisiä. Kamenjev selitti äskettäin, että konsessioonit voivat edistää Venäjän taloudellista vapautumista avustamalla aineellisesti sen teollisuuksien sähköistämistä. Tämä suuri yritys voidaan toteuttaa kahdella yleisellä tavalla: Joko Venäjä taistelee yksikseen monia vuosia kurjistuneine varusteineen yrittäessään sitä saada aikaan, tai sitten se ostaa tarvitsemansa tarpeet jne. kapitalistisilta mailta. Jälkimmäisessä tapauksessa sen on maksettava maailman kapitalismille verotusta kaksitoista biljoonaa dollaria, sähköistämistyön hinnan teollisuuksellisesta riippumattomuudesta. Kamenjev vaati konsessiooneja yhtenä tapana, jolla tämä verotus saatetaan maksaa; (3) Vapaakaupan perustamisen kautta kiihotetaan yksilöllistä alotetta. Pien-teollisuus elävöitetään ja saatetaan tuottamaan suuren määrän tarvikkeita, mikä aineellisesti auttaa kriisin pois työntämisessä siihen mennessä, kunnes suurteollisuus voidaan järjestää. Sitä paitsi suuret tavaravarastot, mitkä näitten omistajat vallankumouksen puhjetessa piilottivat, vedetään piilopaikoistaan päivän valoon ja heitetään nälkäisille markkinoille.

Viimeinen toimenpide käsittelee maanviljelyspuolta, (4), Viljaveron asettamisella viljanottojen tilalle kannustetaan talonpoikia tuottamaan enemmän ruokatarpeita. Viljanottojen aikana niiltä otettiin kaikki muu, paitsi se, mikä niukuin naukuin riitti heidän elantoonsa, kun taasen viljaveron aikana niitten tulee antaa ainoastaan jokin vissi osa sadoistaan. Loput jätetään niille sillä ymmärryksellä, että saavat siitä päästä erilleen miten itse parhaaksi näkevät. Mitä enemmän ne kasvattavat, sitä enemmän niillä on. Tämä on niin suoranainen kiihotin tuottamiseen, että yksinkertainen talonpoikakin sen voi käsittää.

Ne lisämäärät koneistoa ja muita tarvikkeita, mitä saadaan ulkomaakaupan, konsessioonien ja pienen vapaakaupateollisuuden kautta käytetään teollisuuksien korjaamiseen yleensä ja tyydyttämään työläisten ja talonpoikain polttavia tarpeita. Ja suuret viljan ylijäämät, mitkä ovat lähtöisin

seurauksena uudesta verotusjärjestelmästä, tulevat palvelemaan elintarvepulan lievittäjinä kaupungeissa ja myöskin tärkeänä perustana ulkomaakaupalle. Aivan kuten aleneva tuotanto näillä kummallakin tuotannon alalla, teollisuudessa ja maanviljelyksessä, alati vaikutti epäedullisesti toisiinsa ja lopulta johti ylitsepääsemättömälle näyttävään umpikujaan. Samalla tavalla on laskettu, että näillä kummallakin alalla tapahtuva asteettainen tuotannon lisääntyminen tulee vaikuttamaan toisiinsa edullisesti, kunnes lopulta tästä kaaostilanteesta on täydellisesti selviydytty ja Venäjä, suurien varastojen ollessa sen kontrollissa, saattaa nopeasti marssia kohden yltäkylläistä hyvinvointia. Tämä on Venäjän uuden talouspolitiikan tarkotusperä.

Uusi talouspolitiikka on olemukseltaan kapitalistinen: se on yritys käyttää joitakin kapitalismin omista aseista sitä itseään vastaan. Että tässä on vaaraa vallankumoukselle ei voida kieltää, mutta se on paha, mikä on kestettävä siksi, että työläiset toisissa maissa ovat laiminlyöneet auttaa Venäjää suistamalla vallasta omat herransa. Maailman kapitalistit toivovat ja uskovat, että tämä vaara tulee olemaan kuolettava ja monet vallankumoukselliset ovat peloissaan siitä, että ne saattavat kenties olla oikeassa. Mutta Venäjän kommunistit, jotka ovat ankaria realisteja ja joilla kaikki toiseikat ovat käsissä, ovat varmoja siitä, että he kykenevät sen voittamaan ja saavuttamaan päämäärän, mikä on heidän mielellään. Tarkastakaamme hetkinen mikä tämä vaara oikeastaan on ja mitä keinoja tullaan käyttämään sitä vastaan taistelemiseen:

Kansainvälinen kaupankäynti sellaisena kuin se on esitetty, ei muodosta vakavaa uhkaa. Sitä tullaan hallituksen toimesta tarkoin kontrolloimaan ja se tuskin myöntää hedelmällistä maaperää kapitalismin juurtumiselle. Myöskään eivät konsessioonit esitä vakavia vaikeuksia. Ulkomaalaiset riistäjät tulevat tiukkaamaan ja epäilemättä myöskin saamaan riittäviä takeita suojeluksesta, mutta samalla tullaan myöskin lainlaadinnallisilla säädöksillä ehkäisemään heidän riistomahdollisuuksiaan ja tukahuttamaan poliittiset vehkeydet. Enimmäkseen ja tämä on ratkaiseva tekijä, kommunistit järjestävät asiat siten, että kapitalistien täytyy tuottaa oman yhteiskunnallisen vastamyökkynsä. Se on: niin pian

kun konsessioonien saajat rakentavat laitoksensa ja täyttävät ne työläisillä, kommunistit järjestämällä nämä teollisuuksellisesti ja poliittisesti antavat niille kylliksi voimaa ei ainoastaan kysymyksessä olevan työnostajien myrkyn voittamiseen, vaan myöskin antaakseen melkoista tukea yhteiselle prolettaariselle yhteiskunnalliselle perustukselle. Siksipä me saammekin sen mieltäkiinnittävän tuloksen, että mitä enemmän kapitalisteja Venäjälle menee ja mitä suuremmaksi ne paisuttavat työväenluokan rivit, sitä voimakkaammaksi tulee työläisten tasavalta. Konsessioonien saajista on sangen vähän pelkoa. Puhuessaan niistä sanoi Kamenjev äskettäin: "Pääoma tulee Venäjällä kaivamaan omaa hautaansa jokaisen ylimääräisen lapiopiston kautta kivihiiiltä ja jokaisen sangollisen kautta paloöljyä minkä me sen avustamina saamme".

Mutta ellei kansainvälinen kauppa ja konsessioonit muodosta todellista vaaraa, niin vapaakaupan ja sen apurin, viljaveron, voimaan saattaminen sen varmasti tekevät. Ne antavat itsenäisille yksilöille oikeuden valmistaa ja käsitellä yhteiskunnallisia välttämättömyyksiä. Ne tulevat aiheuttamaan suuren pikkuasteikkoisen tuotannon kasvun ja pikkuporvarillisen ajattelutavan voimistumisen. Ne ovat samaa kuin pahimman lajisen kapitalistisen myrkyn ruiskuttaminen suoraan prolettaarisen Venäjän ruumiiseen. Mutta vallankumoukselliset taktiikat ovat varmoja siitä, että prolettaarinen Venäjän ruumis kestää tämän. Kaikki tullaan tekemään tartunnan ehkäisemiseksi ja siltä varalta, että rokotus tekee hyvän vaikutuksen. Pikkutuottajien ja kauppiaitten yltäkyläinen sato sekä teollisuuden että maanviljelyksen alalla tullaan järjestämään osuustoimintajärjestöihin ja siten niiden toiminnat pidetään suurimmaksi osaksi prolettaarisien rajojen sisäpuolella. Suuret perusteollisuudet pidetään tartunnasta vapaina. Ne tulevat jäämään hallituksen käsiin ja niitä tullaan kehittämään edelleen puhtaasti kommunistisissa suuntaviivoissa.

Ottaen huomioon olosuhteet, joissa työläiset pitävät käsissään ehdottoman kontrollin hallituksen, armeijan, suurien teollisuuksien, sanomalehtien, koulujen jne. yli, on tuskin uskottavaa, että mitään vaarallista kapitalistiluokkaa voi kasvaa uuden talouspolitiikan toteuttamisesta. Myönnettä-

köön, että nämä toimenpiteet ovat vaaralle alttiiksi antautuvaa kokeilua ja jotakin, johon ei ryhdyttäisi, ellei pakottava tarve olisi niin suuri, mutta Venäjän kommunistiset johtajat tietävät mitä tekijöitä he ovat. Ajatelkaa heidän upseeriprobleeminsa ratkaisua Punaisessa Armeijassa: Kun he asettivat entiset tsaarilaiset upseerit johtoon siksi, että olivat siihen pakotettuja, koska työläiset eivät tieneet mitään sotatieteestä, nousi äänekäs ulvonta siitä, että se oli mitä villintä hulluutta. Silloin sanottiin, että kun kerran vanhat imperialistit taasen ovat aseistettujen joukkojen johdossa, niin pian ne kääntävät nämä vallankumousta vastaan ja kukistavat sen. Kuitenkaan ei tätä onnettomuutta tapahtunut, sillä kommunistiset komissaarit estivät sen. Myöskään ei paljon pelätty ja paljon toivottu Neuvostohallituksen luhistuminen tule tapahtumaan seurauksena taloudellisista menettelytavoista. Kaikki mitä tulee tapahtumaan on se, että Venäjä tulee saamaan lisämäärän tuotantoa, mitä näillä toimenpiteillä on laskettu saatavan ja mistä vallankumouksen kohtalo riippuu. Kommunistipuolue tulee käsittelemään minkälaisen kapitalistiluokan tahansa, mikä tulleneekin kehittymään.

On kuitenkin olemassa Neuvosto-Venäjän kritikoitsijoita, jotka raivokkaasti ovat eri mieltä tästä lopputuloksesta. Ne väittävät, että jo ennen uuden talouspolitiikan käytäntöön ottamista, s. o. vallinneen ankaran teollisuuksellisen kontrollin aikana, kykeni kehittymään suuri rikkaitten keinottelijoiden ryhmä, laajalti ilmotettu uusi Venäjän porvaristo, ja että nyt, kun kansi kerran on nostettu päältä pois ja kaupankäynti tehty lailliseksi, niin tämä versova kapitalistiluokka tulee kukoistamaan kuin nopeasti leviävä pajupensaikko ja pian tukahuttamaan jällelle jääneet muutamat hennot kommunismin taimet.

Ollessani Venäjällä koetin erikoisesti ponnistella saadakseni selville missä oleskeli tämä kuuluisa uusi porvaristo. Se näytti kuitenkin karttavan minua aivan liiaksi viekkaasti. Ja kahdellakin hyvällä syyllä olen valmis vakuuttamaan, että sitä todellisuudessa ei lainkaan ole olemassa. Ensiksikin nykypäivän Venäjällä ei ole saatavissa sellaista yksityisesti omistettua teollisuuksellista, enempä kuin kaupallistakaan mekanismia, mikä olisi kylliksi laajalle ulottuva pitääkseen

sellaisen luokan pystyssä — 90 pros. teollisuudesta omistaa hallitus ja jälellä olevasta 10:stä pros. muodostavat suurimman osan työläisten osuustoiminnalliset yritykset. Ja toiseksi siellä ei ole olemassa mitään keinoa riittävässä määrässä kasaantuneen rikkauden säilyttämiseen — sitä ei voida sijoittaa osakkeihin, enempää kuin bondeihin, sillä kumpiakaan ei lainkaan ole olemassa; ei myöskään maaomaisuuksiin, rakennuksiin, eikä teollisuuksiin, sillä ne eivät ole myytävänä; ei myöskään rahaan, sillä tämä on jo laskenut 15,000 kertaa arvossaan ja yhä edelleen laskee aina vain kiihtyvällä nopeudella. Mitenkä sitten siellä voisi olla olemassa kapitalistiluokkaa, kun kerran ei ole olemassa mitään keinoa sen rikkauden “ansaitsemiseen”, eikä myöskään mitään keinoa sen pitämiseen sen jälkeen kun se kerran on saatu? Koko juttu on mahdottomuus. Ei voida kieltää, etteivätkö monet petolliset yksilöt olisi kyenneet yhteiskunnallista nousua ja keinottelua hyväkseen käyttämään, sekä suorastaan varastamalla kasaamaan itselleen kulta-, jalokivi- ja muita varastoja, mutta kunnioittaa näitä nimellä “uusi porvaristo” on toki naurettavaa. Tällä kertaa ei Venäjällä ole olemassa oikeata kapitalistiluokkaa, eikä näytä siltä, että siellä tulevaisuudessakaan tulee sellaista nousemaan.

Tähän mennessä on uusi taloudellinen ohjelma menestyksellisesti täyttänyt ne tehtävät mitä siltä edellytettiin. Saarto on murrettu, kansainvälinen kauppa kehittyy, kokonaisvirtoja koneistoa ja tehdastuotteita kulkeutuu tyydyttämään Venäjän teollisuuksien ja kansan tarpeita — ennen Venäjältä lähtöäni viimeksi kuluneen kuuden viikon aikana saapui ulkomailta Pietariin 58 laivaa lastattuina mitä tärkeimmillä tarpeilla. Useita metsä- ja muita raaka-ainekonsessiooneja on jo annettu vuokrasopimuksella ja useista toisista on parhaillaan neuvotteluja käynnissä. Pikkuasteikon teollisuuksia nousee kaikkialla ympäri maan ja lähettää vereksen tuotteitten virran niitä janoaville markkinoille. Mutta kaikkein tärkein on vaikutus, mikä on loihdittu esille talonpojissa. Kiistämättä on niitä suunnattomasti kiihotettu tuottamaan sen kautta, että viljanottojen tilalle on asetettu voimaan viljavero. Tänä keväänä ne kylvivät kasvamaan poikkeuksellisen suuren alan ja työskentelivät ahkerasti tuottaakseen sadon, joka aluksi näytti tulevan kylliksi suureksi ratkais-

takseen puolet Venäjän suunnattomista vaikeuksista. Mutta sitten tuli kuivuus; mikä raunioitti kaiken. Tämä on antanut kuolettavan iskun uudelle ohjelmalle. Se merkitsee sitä, että elintarvepulan täytyy jatkua epämääräisen ajan ja sen matkassa erottamattomasti kulkevat teollisuuskriisit. Se on suuri onnettomuus. Jos vain tänä vuonna olisi saatu hyvä sato, niin teollisuusprobleemin selkäranka olisi murtunut ja vallankumous olisi saatettu kaiken vaaran ulkopuolelle.

Mutta Venäjän työläiset eivät ole menettäneet rohkeuttaan; ne taistelevat itsepintaisesti kaikista uusista vaikeuksista huolimatta. Niitä kannustaa eteenpäin rajaton itseensä luottamuksen tuli, minkä on sytyttänyt niin monen "mahdottomuuden" suorittaminen. Kun ne ottivat käsiinsä hallituksen sanoi maailma, että ne eivät sitä voi pitää kolmea viikkoa ja täällä ne nyt ovat neljä vuotta jälkeinpäin poliittisesti voimakkaampia kuin milloinkaan ennen. Kun ne olivat vailla järjestettyjä aseellisia voimia ja lukemattomien vihollisten ympäröiminä sanoi maailma, että ne eivät voi puolustaa itseään ja että ne tulevat murskatuiksi. Kuitenkin ne rakensivat Punaisen Armeijan ja ajoivat takaisin kaikki vihollisensa. Ja niin tulee nytkin käymään heidän nykyisen ylivoimaisen teollisuuksellisen probleeminsa kanssa: maailma, joka aina on pessimistinen, sanoo, että se on ratkaisematon ja tulee raunioittamaan vallankumouksen, mutta samaten kuin Venäjän työläiset voittivat poliittiset ja militaristiset "mahdottomuudet" ja pakottivat kaikki sen vielä myöntämään todeksi, samaten tulevat ne vielä jonakin päivänä toteuttamaan teollisuuksellisenkin "mahdottomuuden" ja myöskin pakottamaan jokaisen tunnustamaan sen. Minun arvostelukykyni mukaan nälänhätä ei ole kukistanut Venäjän vallankumousta; se on vain hetkisen viivästyttänyt sen lopullista, täyttä suorittamista.

XV

SANOMALEHDISTÖ

Kuten kaikkiin toisiinkin laitoksiin Venäjällä, on vallankumous perin juurin vaikuttanut sanomalehdistöön. Ennen

suurta nousua siellä ei sanan mukaisesti ollut lainkaan työväen sanomalehdistöä, mutta nyt siellä tuskin muunlaista lehdistöä onkaan. Tällä kertaa olemassaolevat sanomalehdet ovat joko Kommunistipuolueen, hallituksen, ammattiuunionien, osuustoimintajärjestöjen, tai toisten kommunistiselle vallankumoukselle ystävällisten, tai ainakin siihen nähden siedettävien aineiden sanomalehtiä. Siellä ei ole olemassa mitään merkitsevää vastustusryhmän sanomalehdistöä. Olosuhteitten ankara johdonmukaisuus hävitti ne kaikki katkerissa vallankumoustaistelussa, niin imperialistiset, kapitalistiset, klerikaaliset, vapaamieliset, kuin valesosialistisetkin.

Vallankumouksen alusta saakka työläiset käsittivät, että suurimpia vaaroja mitä vastaan heidän oli taisteltava, oli vihollismielisen sanomalehdistön harjottama kansan mielihopeen myrkyttäminen. Tämän vuoksi, olematta asiassa turhan herkkämielisiä, ne vakavasti ottivat tilanteen käsiinsä, pystyttivät vallankumouksellisen Sanomalehti Tribunaalin ja julistivat sodan riistävän luokan takin liepeessä roikkuvia sanomalehtimiehiä vastaan. Niin pian kun nämä tavattiin vastavallankumouksellisessa toiminnassa lakkautettiin heidän lehtensä. "Taantumukselliset", "liberaaliset" ja "radikaaliset" sanomalehdet menehtyivät taistelussa samalla tavalla, kunnes lopulta puhtaasti työväenluokan sanomalehdistö jäi sananmukaisesti yksin hallitsemaan tilannetta.

Paljon vihamielistä arvostelua on ilmaistu niin kutsutun liberaalisen ja radikaalisen sanomalehdistön lakkauttamisesta, mutta se oli pakottava vallankumouksen välttämättömyys. Kriisin hetkellä se osottautui kapitalistisen järjestelmän tukipylvääksi ja siksi sen oli hävittävä. Työväenluokka luke mattomien vaarojen piirittämänä taisteli itselleen tsaarismista ulospääsytietä kohden vapautta. Maan rajojen sisäpuolella koko kapitalistinen luokka ja kaikki intellektuaaliset luokat saboteerasivat teollisuuksia koettaen raunioittaa kansaa, kun taas sen rajoilla riehuivat koko kapitalistisen maailman armeijat. Työläisten häviö merkitsi mustimman taantumuksen riemukulkua ja sivistyksen historian kaikkein julmimpien joukkoteurastusten toimeenpanemista. Sellaisessa epätoivoisessa tilanteessa saattoi taistelussa olla vain kaksi puolta: työläisten ja riistäjien puolet. Mitään välimaata ei voinut olla. Jokaisen oli asetuttava joko toiselle, taikka toiselle

puolelle katusulkua. Tämä ylin koe osotti kysymyksessä olevan sanomalehdistön, enimmäkseen valesosialistisen, olevan sydämeltään kapitalistisen. Sen yleinen kanta oli se, että raa'at ja kehittymättömät työläiset olivat kykenemättömiä yksin pitämään käynnissä monimutkaista yhteiskuntaa ja että siitä syystä niitten tulisi hyväksyä epämääräiseksi ajaksi eteenkinpäin kapitalistiluokan johdon. Sen esiintyminen oli suoraan proletaarihallituksen vastainen ja yleensä se pelasi vastavallankumouksen peliä. Siksi se tuhoutui vihamielisten työläisten käsissä. Nämä eivät antaneet kauniille kalskahtavien sanojen johtaa itseään harhaan; ne aivan oikein ymmärsivät, että se pikkuporvarillisten ihanteitten ja käsityskantojen nimessä toimi työväenluokan vallankumousta vastaan.

Useimmat ei-proletaariset sanomalehdet luhistuivat vallankumouksen varhaisilla asteilla, eivätkä sen jälkeen ole vironneet. Tällä kertaa ei mitään kannustinta anneta sellaiselle vastustavalle sanomalehdistölle. Kun vallankumous on kulkenut vaarallisen kohdan ohi ja on turvassa, niin silloin tullaan laskemaan perustukset mitä täydellisimmälle painovapaudelle. Mutta se aika ei vielä ole tullut; Venäjän vallankumous taistelee yhä edelleenkin olemassaolostaan, eikä voi sallia järjestetyn, myrkyllisen vastustuksen jyrsiä elin-ehdojaan.

Venäjän tämänpäiväinen sanomalehdistö on korkealle asteelle specialisoitu. Ei ole olemassa mitään yleisiä sanomalehtiä tämän termin siinä mielessä kuin mitä me käsitämme. Kukin julkaisu edustaa jotakin erikoista laitosta ja käsittelee pääasiallisesti sitä koskevia asioita. Siten vältetään huomattavasti työn kaksinkertaistuttamista. Johtavat kansalliset päivälehdet ovat "Pravda" (Kommunistipuolue), "Isvestia" (Koko Venäjän Soviettien), "Työ" (Koko Venäjän Ammattiunionit), "Taloudellinen Elämä" (Ylin Talous Neuvosto) ja "Köyhyys" (eräs talonpoikain lehti). Näitä sanomalehtiä levitetään yli koko Venäjän. Paitsi näitä on olemassa päivälehtiä useissa suuremmissa kaupungeissa ja pääpaikoissa. Tavallisesti näitä julkaisee Kommunistipuolue, paikalliset sovietit ja ammattiunionit joko erikseen tai yhdessä keskenään.

Kansallinen Kuljetustyöläisten Unio, suurin työväenunio Venäjällä, julkaisee päivälehteä jäsenistölleen. Tilaisuuksien

mukaan on suurilla paikallisilla työväenunioilla, kuten esimerkiksi Bakun öljytyöläisillä, myöskin oma päivälehtensä. Toiset kansalliset työväenuniot julkaisevat joko viikko-, tai kuukausijulkaisuja. Samaten lukuisat kansallisen hallituksen eri departementit julkaisevat sanomalehtiä, jotka käsittelevät niitten erikoisia toimintoja. Usein myöskin työläiset suurissa tehdaslaitoksissa julkaisevat omaa bulletiniaan ja kasvatuksellisia lehtisiään. Mikäli saaton ottaa selvää ei mitään maanalaista sanomalehdistöä ole olemassa.

Useat Venäjän työväenlehdistä ovat veteraaneja yhteiskunnallisen sodan alalla. Niistä taisteluissa eniten arvettunut on Pietarin "Pravda". Äskettäin perustamisensa yhdeksäntenä vuosipäivänä tämä lehti julkaisi selostuksen aikaisemmista vaikeuksistaan, josta seuraava on lainaus:

"Erään kahden vuoden ajanjakson aikana oli 'Pravdan' muutettava kahdeksan kertaa nimeään: 'Pravda', 'Rabotsaja Pravda', 'Severnaja Pravda', 'Pravda Truda', 'Za Pravda', 'Proletarskaja Pravda', 'Putok Pravda' ja 'Peredovaja Pravda'. Ensimmäisenä 'Pravdan' olemassaolon vuonna sen 295:stä numerosta takavarikoitiin 41, sakkoja pakotettiin maksamaan 16 kertaa ja kolmesta numerosta vangittiin toimittaja siten, että takaustakaan vastaan ei laskettu vapautteen. Ensimmäisen kahden vuotensa aikana, huhtik. 5:een p. mennessä v. 1914, oli 'Pravdan' 565:stä numerosta 134 takavarikoitu, 31:tä henkilöä sakotettu 14,450:llä ruplalla jättämällä vaihtoehdoksi vangitsemisen ja yhteensä 87 kuukauden vankeuden ja sitä paitsi tuomittiin toimittajat yhdeksäksi kuukaudeksi vankeuteen ilman sakkojen maksamisen vaihtoehtoa. Siten kahden vuoden aikana toimittajat kärsivät 96 kuukautta, eli 8 vuotta vankeutta. Kaikellaisia esteitä heitettiin lehden tielle: sen levittäminen estettiin, sanomalehtien myyjiä vainottiin ja lehden myynti kiellettiin tykkänään, talonomistajat pakotettiin kieltäytymään antamasta asuntoa toimitukselle jne. Heinäkuun 7 p., v. 1914 viimeinen 'Pravda' tällä kertaa 'Peredovaja Pravda', lopulta tuhottiin".

Aivan oikein venäläiset pitävät sanomalehtiä kansanvalistusvälineinä ja ovat uskoneet niitten yleisen ylivalvonnan ja kontrollin kasvatustalouden käsiin. Tämä laitos kontrolloi myöskin paperivarastoa ja jakaa sitä suhteellisesti eri lehdille niitten arvon ja tarpeitten mukaan. Koska nyt

on vakava paperipula, niin tarpeitten saanti on sangen heikko millään muilla kuin todella vallankumouksellisilla julkaisuilla. Alati pyritään päättäväisesti siihen suuntaan, että sanomalehdistä kehitetään todellisia valistuselimiä. Tämän vuoksi ei sensatsioonaisilla murhajuttujen käsittelyillä, häväistysjutuilla ja muulla roskalla, jota niin suuressa määrässä menee amerikalaiden sanomalehtien täyttämiseen, ole mitään tilaa Venäjän sanomalehdistössä. Viimeksi mainittu rajottautuu käsittelemään tärkeämpiä ja vakavampia elämän vaiheita. Se ei ota vastaan mitään maksettuja ilmoituksia.

Nykyinen paperipula pyrkii pahasti pienentämään Venäjän sanomalehtien kokoa. Useimmat niistä ovat nyt nelisivuisia. Niitten sisältö on tiivistetty viimeiselle asteelle. Paperipula on typistänyt myöskin niitten levenemistä vain murto-osaan siitä, minkä niitten tulisi olla. Ankaraa säästäväisyyttä ja useita tavallisuudesta poikkeavia keinoja käytetään, jotta lehtien rajotettu lukumäärä saatetaan riittämään niin pitkälle kuin mahdollista. Suosittu menettelytapa on naulata niitten numeroita kioskien ja muitten julkisten paikkojen seinille, missä väentungoksien saatetaan pitkin päivää nähdä seisoskelemassa niitä lukemassa. Samaten sen sijaan että kullekin henkilölle lähetettäisi yksityinen numero, niitä lähetetään useampia tehtaitten kirjastoihin, missä kaikki työläiset ne voivat lukea. Huolimatta paperipulasta on useilla sanomalehdillä laaja levikki. Kansallisella "Pravdalla" on 200,000 painos, "Isvestiassa" 350,000:n, kun taas "Köyhyys" lehden painos on 700,000 kpl.

Yksinpä näinä vallankumouksellisina aikoina työläiset sallivat suurta ajatuksen ilmaisemisvapautta sanomalehdissään. Ne vetävät tarkan rajaviivan omissa lehdissään esiintyvän rehellisen, rakentavan arvostelun ja vastavallankumouksellisen sanomalehdistön hävittävän propagandan välille. Ja todellakin ovat useat eri lehdet olleet niin avoimen suorasukaisia arvostellessaan uutta järjestelmää, että niitten on syytetty menneen liiaksi pitkälle maalatessaan paheita siinä määrin mustilla väreillä, että työläisiä niitten kautta mahdollisesti on peljätetty ryhtymästä asioita oikealla tavalla korjaamaan. Parempaa todistetta vallankumouksellisen sanomalehdistön vapaudesta puhua halki asiat ei todella-

kaan tarvita kuin se hyvin tunnettu tosiasia, että vastavallankumoukselliset kirjottajat toisissa maissa ovat 95:een prosenttiin asti Neuvostohallitusta vastaan kirjoittaessaan riippuvaisia niistä arvostelevista ja tilastollisista tiedoista, mitä nämä lehdet varaavat. Työläisten taholta pidetään kuitenkin huoli siitä, että sanomalehdistön puhevapautta ei loukata. Tyypillinen tapaus oli se, kun eräs tunnettu toimittaja, joka viimeisen Puolaa vastaan käydyn sodan aikana kirjotti toimitusartikkelin yrittäen kiihottaa kansallisvihaa Puolan kansaa vastaan. Tunnin kuluessa siitä kun hänen lehtensä ilmaantui kadulle oli hän menettänyt paikkansa. Hänen tilalleen asetettiin mies, joka uskollisemmin edusti kommunistien kansainvälistä katsantokantaa.

Venäjän työläiset ovat varmasti tietoisia siitä, että vallankumouksen menestys suureksi osaksi riippuu heidän oman sanomalehdistönsä laadun hyvyydestä ja paljoudesta. Ne myöskin tietävät, että tällä kertaa se suureen suoritettavaan valistustehtäväänsä nähden on hyvin riittämätön ja siksi ne ponnistelevat kaikin mahdollisin keinoin korjatakseen sitä. Turvallisesti voidaan sanoa, että muutaman vuoden kuluessa, kun paperipulan yli on päästy ja yleinen teollisuuskriisi on ratkaistu, tulee Venäjän työläisillä olemaan sanomalehtijärjestelmä jonka veroista ei tapaa missään.

XVI

VALLANKUMOUKSELLISET OIKEUSLAITOKSET

Kuten kaiken muunkin laita Venäjällä on oikeuden mittaamisen järjestelmä vallankumouksellistutettu ylhäältä alas saakka. Venäjän kansa hyvällä syyllä katkerasti vihasi tsaarilaisia oikeuslaitoksia ja niin pian kun vanha järjestelmä oli kumottu se ryhtyi perin juurin niitä uudistamaan.. Muutokset alkoivat Kerenskyn hallituksen aikana, jolloin ensi-

mäisenä iskuna vanhanaikuiset tuomarit poistettiin ja niitten tilalle asetettiin oikeudelliset komiteat, joihin tavallisesti kussakin oikeudessa kuului yksi työläinen ja yksi sotilas. Tämä oli askel oikeaan suuntaan, mutta paljon oli vielä tekemistä jälellä. Monet uusista tuomareista olivat lukutaidottomia ja taantumuksellisten lakimiesten, joitten yhä edelleen sallittiin toimia, onnistui kiertää nämä sormiensa ympäri ja rappeuttaa oikeuslaitokset vastavallankumouksen taimilavoiksi.

Vasta lokakuun, eli bolshevikisen vallankumouksen kautta otettiin tilanne vakavasti käsiin. Jotenkin yhdellä iskulla kommunistit pyyhkäsivät pois jokaisen jätteen vanhasta järjestelmästä: sota, laivasto, siviili ja rikosoikeudet, rikoslain, asianajajat ja kaikki. Sitten monen mutkan ja asteettaisen kehityksellisen edistyksen kautta ne kävivät rakentamaan uutta oikeuslaitosten ja oikeuden järjestelmää entisen tilalle. Uusi vallankumouksellinen järjestelmä jakautuu kolmeen yleiseen jaostoon, nim.: Erikoiskomissioonin, Vallankumouksellisiin Tribunaaleihin ja Kansan Oikeuksiin. Koko järjestelmällä on keskuksensa Oikeusdepartementissa.

Erikoiskomissiooni ja vallankumoukselliset Tribunaalit ovat erikoisia, tilapäisiä laitoksia, joitten tarkoitus on helpottaa vallankumouksen menoa varhaisemman, kriittillisen kehitysasteensa läpi. Ennen pitkää ne tullaan poistamaan ja koko oikeuden jakamisen kysymys tullaan jättämään oikeuksille.

Erikoiskomissiooni ja vallankumoukselliset Tribunaalit specialisoi tehtävänsä vakavampien, poliittisluontoisien rikoumuksien, kuten vastavallankumouksellisten yritysten, elämän välttämättömyyksillä keinottelujen, soviattivirkailijoita vastaan tehtyjen hyökkäyksien jne. käsittelyyn. Se on kansallinen järjestö, jolla on haaransa jokaisessa merkittävässä kaupungissa ja keskuksessa. Sillä on palveluksessaan suuri joukko tutkijoita ja erikoisia komennuskuntia sotaväkeä suorittamassa työtään. Puolivaltaisine toimintamene- telmineen ja repäisevine tekoineen vallankumouksen suojelemiseksi Erikoiskomissiooni on tullut huomatuksi vastavallankumouksellisten keskuudessa. Vallankumouksen kuumimmalla aikakaudella, jolloin Neuvostohallitus oli sisäisten vihollisten parvien piirittämänä, se oli hyvin toimelias, mutta

nyt kun nämä viholliset ovat murskatut sen tehtävät vähenevät vähenemistään.*)

Vallankumoukselliset Tribunaalit ovat toisella tilalla tehokkuudessa ja valtuuksissa. Ne käsittelevät vähemmän tärkeitä poliittisia rikoksia, sellaisia kuin sabotagea, neuvostojen tehtaista varastamisia jne. Ne myöskin muodostavat kansallisen järjestön, jolla on jaostoja tärkeimmissä keskuspaikoissa. Vallankumoukselliset Tribunaalit ovat yhä edelleenkin toimivia, mutta ovat katoovien listalla silloin kun vallankumouksen kriisin yli on päästy.

Kansan oikeudet on Neuvosto-Venäjän tulevaisuuden oikeusjärjestelmä. Tällä kertaa ne toimivat pääasiallisesti tapojen tuomareina, ihmisten välisien suhteitten ratkaisijoina ja lievempien rikoksien tuomareina, mutta niin pian kun uusi hallitusmuoto on täysin vakiintunut, tulevat ne ottamaan käsiinsä kaikkien oikeushaarojen hallinnan. Ne tulevat muodostamaan yksinomaisen oikeusjärjestelmän Venäjällä.

Kansan oikeudet käsittävät yhden tuomarin ja yhdestä kuuteen valamieheen, joista viimeksi mainituista on sen mukaan, minkälainen käsiteltävänä oleva asiakin on. Tuomarit, jotka usein ovat naisia, valitaan suorastaan paikallisten soviettien toimesta valikoidusta ehdokasten listasta, minkä näitten soviettien toimeenpanevat komiteat ovat laatineet. Tuomarit ovat joka aika takaisinkutsun alaisia. Niillä on rikoslaki ohjeenaan, mutta milloin tämä ei sovellu käsiteltävänä olevaan asiaan, niin silloin tuomareita ohjatkoon, lain kieltä käyttäen: "heidän sosialistinen käsityksensä oikeudesta". Tuomarilta on jyrkästi kielletty oikeus ottaa osviittaa kukistetun ylimysvallan lain periaatteista ja ennakkotapauksista. Valamiesten luettelot laativat työväenunionit alemman asteen sovietit ja ne vahvistaa joko piirisovietti, tai kunnallissovietti.

Kansan oikeuksissa ei tunnusteta niin kutsuttua lakiammattia. Jokaiseen soviettiin, jonka toimintapiirissä on kansan oikeus, on liitetty yleinen syyttäjien lautakunta ja

*) Kesällä v. 1922 kertoivat Venäjältä saapuneet tiedot, että tässä suhteessa tilanne on siinä määrin vakiintunut, että Tsekka eli Erikoiskomissioni, on tykkänään päätetty lakkauttaa. — Suom. muist.

puolustajat rikostapauksia varten, sekä siviilijuttuja varten edustajia. Nämä virkailijat valitsee kulloinkin kysymyksessä olevan sovietin toimeenpaneva komitea. Jokaisessa vakavaluontoisessa asiassa varataan syytetyille puolustajamaksutta, jonka tuomari valitsee; pienemmissä jutuissa harmitsee tuomari käytetäänkö puolustajaa vai eikö. Jokaisessa tapauksessa kuitenkin, missä syyttäjää käytetään, tulee kuulusteltavana olevalle henkilölle nimittää puolustaja. Syyttäjä- ja puolustuslautakunta, sekä edustajat itse päättävät, onko neuvoa annettava vai onko se kiellettävä siviilijutuissa. Paitsi näitten lautakuntien jäseniä oikeudessa voivat asianajajina esiintyä myöskin lakiin vedonneitten likeiset sukulaiset ja soviettilaitosten edustajat, jotka sellaisten laitosten johdolla ovat saaneet valtuudet tähän tehtävään. Yksityiset ammattilakimiehet estetään jyrkästi esiintymästä oikeuslaitoksissa.

Venäjän oikeuksissa tavallisissa oloissa tunnetut "laki-viivytelyt" ovat tykkänään poistettut. Kansanoikeuksien tuomareitten tuomiot ja päätökset astuvat miltei heti voimaan. Vain lyhyt välihetki sallitaan vetoomuksen tekemiseen. Sellaiset vetoomukset voidaan tehdä Kansan Tuomareitten Neuvostolle, joka on jokaisessa piirissä. Niitten toimenpide on lopullinen. Kaikki tuomarit kuuluvat oman piirinsä neuvostoon ja kukin vuoronsa jälkeen istuu puheenjohtajalautakunnassa, joka tämän neuvoston töistä suorittaa suurimman osan. Näitten puheenjohtajalautakuntien jäsenet voidaan milloin tahansa kutsua takaisin vastaavien piirisoviettien toimesta.

Kaikissa suurissa yhteiskunnallisissa nousuissa on havaittu välttämättömäksi käyttää ankaria toimenpiteitä niitä voimia vastaan, jotka toimivat hajaannustilan, kaaoksen aikaansaamiseksi, eikä Venäjän nousu ole osottautunut miksikään poikkeukseksi yleisestä säännöstä. Myöskin sen on täytynyt voimaperäisesti taistella aina läsnäolevia petomaisia aineksia vastaan, jotka yrittävät käyttää hyväkseen yhteiskunnan tilapäistä raajarikkoisuutta hyökätäksään rikoksellisella tavalla sen kimppuun. Aluksi kommunistit, -naivia veljeyskäsitetä noudattaen, käsittelivät rikosjuttuja äärimmäisellä lempeydellä. Mutta tämän virheellisyys kävi pian ilmeiseksi. Yhteiskuntavastaiset ainekset käsittivät lempeyden

heikkoudeksi ja alottivat mitä perinpohjaisimman rikoksellisuudella rähmästelyn. Epäjärjestys kasvoi mellakoiksi. Salaliittoja haudottiin hallitusta vastaan joka puolella, laittomuus astui päiväjärjestykseen, ryöstöt ja murhat kasvoivat hirvittäväällä nopeudella lukumäärältään moninkertaisiksi. Pahantekijät tappoivat paljon ihmisiä, niitten joukossa useita hyvin tunnettuja henkilöitä. Itse Leninillä oli useita seikkailuja. Kerran hänet pysäytettiin kadulla ja häneltä ryöstettiin auto, jossa hän ajoi ja eräällä toisella kertaa muuan vastavallankumouksellinen ampui hänen niskansa läpi. Tilanne kehittyi nopeasti sietämättömäksi.

Silloin kommunistit ottivat asian vakavasti käsiteltäväkseen. Ne muodostivat Erikoiskomissionin ja vallankumoukselliset tribunaalit ja alkoivat jakaa oikeutta ankaralla kädellä. Vastavallankumouksellisten kanssa tehtiin käräjain käynnit lyhyiksi ja tavalliset rikokselliset ammuttiin rikoksiansa tekopaikalla. Yhtä rintaa näitten kovakouraisten toimenpiteitten kanssa tehtiin laajakantoinen valistusrynnäkkö, jossa osotettiin minkälaisen vaaran laittomuus aiheuttaa vallankumoukselle. Pian yhteiskuntavastaiset voimat kukistettiin: vastavallankumoukselliset siirsivät avoimet toimintansa ulkopuolella Venäjän rajojen oleviin maihin ja tavalliset rikokselliset havaitsivat, että heidän ammattinsa oli laadultaan sellainen, että se ei vedellyt leiviksi. Tänäpä Venäjän kaupungit ovat yhtä järjestykselliset ja vapaat rikoksista kuin mitkä muut kaupungit tahansa maailmassa. Maantierosvoukset ja murtovarkaudet ovat sananmukaisesti tuntemattomia. Vaikkakin Pietarin ja Moskovan kadut ovat miltei kokonaan vailla valaistusta, niin niillä saattaa liikkua täydelleen turvallisesti mihin aikaan vuorokaudesta tahansa.

Melkoinen määrä ulkopuolisesta arvostelusta on kohdistettu näitä erikoisia vallankumouksellisia oikeuksia vastaan ja erikoisesti on sillä parkittu Erikoiskomissionia, mikä on maalattu lohikäärmehirviöksi, joka koko maata pitää puistattavassa terrorissa. Venäjän vallankumoukselliset myöskin valittavat sellaisten laitosten välttämättömyyttä, mutta heillä ei asiassa ollut mitään valinnan varaa. Kysymyksessä oli joko taistella taantumusta vastaan sen omilla aseilla, tai nähdä vallankumouksen luhistuvan. Ja Venäjän vallankumoukselliset myöskin täydelleen tietävät, että suurin osa

Erikoiskomissionin "terrorista" on vain puhdasta vihollisen propagandaa. Koko juttua on suuresti liioiteltu. Ne muutamit tuhannet taantumukselliset, jotka tämän järjestön käsissä kohtasivat kuolemansa, ovat numerollisesti merkitysettömät niihin miljooniin työläisiin ja talonpoikiin verrattuina, jotka näitten samojen taantumuksellisten toimesta tulivat teurastetuiksi julmassa maailmansodassa. Vallankumoukselliset erikoisoikeudet olivat suuren vallankumouksellisen kriisin tuotteita ja ne katoovat sitä mukaa kuin kriisikin häviää.

Vallankumouksellisen oikeusjärjestelmän olemuksellinen lempeys ja työläisten uuden yhteiskunnan oikea henki on löydettävissä kansan oikeuksista. Siellä rikosta, ainakin mikäli työläisiin tulee, käsitetään pääasiallisesti tietämättömyyden tuotteeksi. Vallitseva käsitys on, että rikkoumuksen tekijöitä on valistettava, eikä rangaistava. Paljon merkille pantavia ja uteliaisuutta herättäviä "tuomioita" annetaan jatkuvasti kansan oikeuksista. Joku aika sitten esimerkiksi annettiin eräälle työläiselle, joka oli syypää vakavaan rikkoumukseen, vankilarangaistuksen vaihtoehdoksi mahdollisuus tutkia tieteellistä selostusta siitä, miksi rikoksia sellaisia kuin minkä hän itse oli tehnyt, tapahtuu ja sitten kuuden kuukauden kuluttua pitää oikeudelle luennon asiasta. Tuomari laati hänelle ohjeet lukemiskurssista. Eräässä toisessa äskettäisessä tapauksessa työläinen, joka tavattiin sabotagea harjoittamassa, määrättiin pitämään sarjan luentoja Moskovan tehtaissa, joissa hänen tuli toisille työläisille selostaa Neuvostotasavallalle suoritetun uskollisen työn hyvettä ja varottaa heitä välttämään sellaisia rikoksia kuin mitä hänen itsensä suorittama oli. Juttu kertoo, että hän sai kokemuksestaan yhtä paljon hyvää kuin hänen kuulijansakin, sillä hänestä kehittyi aktiivinen työläistaistelija. Yhteiskunnalliset loiset eivät kuitenkaan selviydy lievillä tuomioilla, sellaisilla, kuin mitä tavallisesti annetaan todellisille työläisille. Se "valistus", minkä ne saavat, on aina repäisevämpi ja vähemmän myötätuntoinen. Niitä pidetään ja käsitellään uuden yhteiskuntajärjestelmän vihollisina.

JOITAKILN VALLANKUMOUKSELLISIA JOHTAJIA

Nikolai Lenin (V. I. Ulianov),*) Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtaja, on Venäjän vallankumouksen huomatuin henkilö. Hän syntyi Simbirskissä, Venäjällä, huhtik. 10 p. 1870 alhaisemman luokan aatelisperheessä. Hän sai kasvatuksensa Kasanin ja Pietarin yliopistoissa. Kuten hänen veljensä, Aleksander, joka ammuttiin 1887 vallankumouksellisen toimintansa takia on hän synnynnäinen kapinallinen. Hänet karkotettiin Kasanin yliopistosta siellä ylioppilaitten mielenosotuksen järjestämisen avustamisesta. V. 1887 hänet ajettiin maanpakolaisuuteen Siperiaan, missä hän kärsi kolme vuotta tuomiotaan. Lenin poistui Venäjältä v. 1900 ja kulki kaikkialla Euroopassa ottaen osaa kansainväliseen liikkeeseen. Hänestä tuli Venäjän Sosialidemokraattisen Puolueen vasemman siiven johtaja. V. 1903 tästä tuli bolsheviki- eli enemmistöpuolue. Tämä oli nykyisen Venäjän Kommunistipuolueen edelläkävijä. V. 1905:n suuren nousun aikana Lenin palasi Venäjälle, mutta hänen oli paettava kun liike murtui. Silloin alkoi toinen pitkä vaellusten aikakausi, jonka aikana hän kirjotti useita tärkeitä teoksia. Heti ensimmäisen vallankumouksen jälkeen 1917 Lenin palasi takaisin Venäjälle. Siitä ajasta alkaen on hän esittänyt suunnattoman suurta osaa Venäjän ja koko maailman asioissa. Enemmän kuin kukaan toinen on hän ollut vastuunalainen toteutetuista suurista vallankumouksellisista toimenpiteistä. Vastustuksen järjestäminen Kerenskiä vastaan, Brest-Litovskin rauhansopimus, pakollisen sotapalveluksen aikaansaaminen ja entisten tsaarilaisten upseerien Punaiseen Armeijaan ottaminen, teollisuuksien johdon asteettainen todellisten tuottajien käsistä eksperteille siirtäminen, kapitalististen kansojen kanssa teollisuuksellisten sopimusten

*) Virkakoneiston vainon takia oli Venäjän Kommunistipuolue maanalainen järjestö ja kaikilla sen jäsenillä oli tekonimet. Monet johtajista (Lenin, Trotski, Radek j.n.e.) ovat nyt paljoa paremmin tunnetut näillä "puoluenimillä", joita ne alati käyttävät, kuin todellisilla nimillään.

tekemisen uusi politiikka, konsessionien myöntäminen Venäjällä, vapaa kauppa, viljavero jne. — ovat joko hänen omia esityksiään, taikka sitten hän jo varhain työskenteli näitten kysymyksien järjestämiseksi niitten kanssa, jotka edeltä käsin näkivät niitten välttämättömyyden. Lenin on ansiokkaan käytännöllisen radikaalin harvinainen poikkeus ja hänellä on salaperäinen kyky ennustaa mitenkä asiat tulevat kehittymään. Kerta toisensa jälkeen on hän vähemmistössä taistellut suuren enemmistön raivokkaita ennakkoluuloja vastaan ja säännöllisesti aina tapausten kulku myöhemmin on loistavasti todistanut hänen olleen oikeassa. Brest-Litovskin rauhansopimuksen asian ajaminen, mikä pelasti vallankumouksen antamalla sille hyökkäyksiltä muutamien kuukauden hengähdys-ajan, on hänen suuria saavutuksiaan. Hän on ihmeteltävä halukkaisuudestaan tunnustaa erehtyneensä ja kykeneväisyydestään käsittää tilanteen nauhan kantaan huolimatta lainkaan kulloinkin vallitsevista olosuhteista. Koko Kommunistipuolue on imenyt sisäänsä tätä älyllistä ja taktillista joustavuutta — se on yksi sen voiman salaisuuksia. Lenin puhuu useita kieliä ja on luonteeltaan äärimmäisen kansanvaltainen ja vaatimaton. Kolmannen Internationalen äskeisen kongressin aikana hän puikahti kokoushuoneeseen huomaamatta. Silmänräpäyksessä tai kahdessa hänet kuitenkin huomattiin ja edustajien joukko kohotti hänelle myrskyisen tervehdysten. Hän esiintyi yhtä hämmästyneenä kuin ramppikuumeen saanut. Leninin populariteetti, eli kansan suosiossa oleminen, ulottuu kauaksi aina kapinallisten rivien takalistoön saakka; yleensä kansa, siihen luettuina hänen poliittiset vihollisensäkin, pitävät häntä yhtenä suurimmista ja jaloimmista miehistä mitä maailma tähän mennessä on tuottanut.

Leon Trotski (Bronstein) sota-asiaiden kansankomissaari, on lähinnä Leniniä suurin vallankumouksen henkilö. Hän syntyi Khersonissa, Venäjällä, 1877 Hän on toinen luonnollinen kapinoitsija ja varhain hän joutui ristiriitaan tsaarin viranomaisten kanssa. Vuonna 1899 hänet tuomittiin neljäksi vuodeksi Siperiaan toimintansa vuoksi työläisten hyväksi, mutta hänen onnistui paeta ennen tuomionsa päättymistä. V. 1905 Trotski otti aktiivisesti osaa vallankumoukselliseen yritykseen ja toimi hetkisen aikaa Pietarin työ-

läisten edustajien sovietin presidenttinä. Taaskin hänet vangittiin ja uudelleen hän myöskin karkasi. Jälkeenpäin hän oleskeli Saksassa, Itävallassa, Ranskassa ja Amerikassa. Hän palasi Venäjälle takaisin heti helmikuun vallankumouksen jälkeen v. 1917 ja tuli heti aktiiviseksi ja vaikutusvaltaiseksi toimiessaan kylki kyljessä elinikäisen toverinsa, Leninin kanssa. Trotski on harvinainen järjestäjän ja puhujan yhdistelmä. Hänen suurin saavutuksensa on Punaisen Armeijan järjestäminen: hänet lasketaan vallankumouksellisten johtajien parhaimpien puhujien joukkoon. Hän puhuu sujuvasti venettä, ranskaa, saksaa ja engl. kieltä.

Sinovjev (Radomilski), III Internationalen puheenjohtaja, syntyi Novomirgorodissa v. 1883 keskiluokan perheessä. Hän on Venäjän vallankumouksellisen taistelun veteraaneja. V. 1908 hänet karkotettiin Siperiaan, mutta hänen onnistui paeta ulkomaille. Useita vuosia Sinovjev eli tavallista propagandistin elämää Europan maissa, kunnes v. 1917 vallankumous antoi hänelle tilaisuuden. Hän on vasemman siiven radikaali kommunistien keskuudessa ja nykyisen Venäjän vaikutusvaltaisimpia miehiä. Hän on todellinen luokkataistelija, mutta ei puhuja. Hänellä on korkea "falsetti" ääni, mikä ei lainkaan ole sopusoinnussa hänen vallankumouksellisen maineensa ja vankan ruumiinrakenteensa kanssa.

Bucharin (Ivanovits), "Pravdan", Venäjän Kommunistipuolueen äänenkannattajan toimittaja, on yksi tämän puolueen vaikutusvaltaisimpien miehien puolesta tusinasta. Hän syntyi 1879 ja sai kasvatuksensa Moskovan yliopistossa. Hänen isänsä oli oikeuden neuvosmies. Bucharin on vallankumouksen raju myrskylintu. Hän on radikaali, puhuu sangen hyvin, hänellä on mitä miellyttävin persoonallisuus ja nauttii mitä suurinta luottoa joukkojen keskuudessa. Hänellä on tavanmukainen ennen vallankumouksen aikuinen kovien koettelemusten ennätys, mikä on voitettu uhrautumisesta työläisten asialle.

Kamenjev (Rosenfeld), Moskovan valtiosovietin puheenjohtaja, syntyi v. 1883 ja sai kasvatuksensa Moskovan yliopistossa. Jo menneitten vuosien kuluessa toimineena johdonmukaisena vasemman siiven taistelijana hän on saanut käydä läpi tavanmukaisen karkotuksen ja koettelemukset, mitkä ovat luonteenomaisia kaikille tärkeille Venäjän johtajille.

Hän on nyt yksi Venäjän vaikutusvaltaisimpia miehiä. Kamenjev on loistava puhuja ja muistuttaa piirteiltään enemmän liikemiestä, tai intellektuaalia, kuin useimmat toiset johtajat, jotka ovat sangen proletaarisia olemukseltaan.

Kalinin, Koko Venäjän Soviettien Keskustoimeenpane-
van Komitean puheenjohtaja, jonka asema on jotakuinkin Venäjän presidenttiä vastaava, on alkuperältään talonpoika, mutta ollut pitkän aikaa Venäjän työväenliikkeen bolshevikiryhmän jäsen. Hänellä on suunnaton vaikutusvalta talonpoikiin, joista jotkut tulevat tuhansien mailien matkan päästä esittääkseen hänelle mieskohtaisesti valituksensa. Yhdessä Budennin, suuren talonpoikaisten kenraalin kanssa on hän ollut se voima, joka on saattanut talonpojat ymmärtämään vallankumousta ja pitänyt niitä sille uskollisena.

Radek on Venäjän Kommunistipuolueen Keskustoimeenpane-
van Komitean ja III Internationalen toimeenpane-
van komitean jäsen. Vaikkakin hän on vielä nuori mies, niin siitä huolimatta hän on monta myrskyä kestänyt veteraani työväenliikkeessä ja yksi kaikkein voimakkaimpia ja silmiinpistävimpiä henkilöitä Venäjän vallankumouksessa. Hän on syntynyt Galitsiassa. Radekin erikoisalana ovat kommunistisien ja sosialistisien liikkeitten kansainväliset vaiheet. Tässä suhteessa hänellä on harvoja, tuskin lainkaan vertaisia. Hän on taktiikassa ekspertti ja hän otti sangen aktiivisesti osaa Saksan vallankumoukseen. Hän on yksi kommunistisen liikkeen järkevimpia miehiä ja väittelyssä pelätty vastustaja. Kongresseissa hänen mielityötään on huvikseen osottaa eri maitten edustajille kuinka paljon enemmän hän tietää heidän omasta työväenliikkeestään kuin he itse. Yleisen tavan mukaan hän hallitsee useita kieliä. Puhujana hän on erittäin voimakas, vaikkakaan ei kaunopuheinen. Käsitän hänelle todellisena kohteliaisuutena sen, että pari kielenkääntäjää, jotka englanninkieliselle jaostolle käänsivät kongressissa pidettyjä puheita, valittivat, että heidän täytyi miltei sanasta sanaan kirjottaa muistiin mitä hän sanoi, kun taasen he saattoivat toisten puhujien antaa mennä hutkia puheissaan kymmenenkin minuuttia kerrallaan tekemättä tuskin kynän piirrosta muistiin.

Lunatsharski, valistuksen kansankomissaari, on noin 50 vuotias mies. Hänellä on noin 25 vuoden vallankumouk-

sellisen toiminnan ennätys Venäjällä ja muissa maissa. Lunatsharski on intellektuaalista tyyppiä ja häntä pidetään yhtenä maailman suurimmista valistajista. Hänen ylivalvontansa alaisuudessa on Venäjän nykyistä suunnatonta valistusrynnäkköä toteutettu. Bolshevikivallankumouksen ensi päivinä hän sai paljon julkisuutta osakseen sen johdosta, että hän protestiksi erosi korkeasta virastaan saatuaan sanan siitä, että ihmeteltävän kaunis Pyhän Basiliuksen kirkko Moskovan Punaisella Torilla oli pahoin viotettu katutaistelun aikana, mikä seurasi Kerenskin kukistumista. Lunatsharskin taiteellinen sielu kapinoi kauneuden tahallisen tuhoamisen johdosta. Kuitenkin hän suostui jatkamaan työtään, kun sai tietää, että aiheutettu vahinko oli hyvin pieni ja että sekin oli johtunut puhtaasti vahingosta.

Krassin, Neuvostohallituksen ulkomainen kauppälähettilä, on synnyltään siperialainen. Hän sai tieteellisen kasvatuksensa Saksassa ja on ensi luokan teollisuusekspertti. Hänen tehtävänsä on vaikeimpia mitä taloudellista tietä milloinkaan on yritetty suorittaa — murtaa maailman saarto Venäjää vastaan. Hän solmii kauppasuhteita vallankumouksellisen Venäjän ja taantumuksellisten kapitalististen maitten välillä siitä huolimatta, että Venäjä on kieltäytynyt tunnustamasta niille velkojaan.*) Hän on myöskin suureksi osaksi vastuussa toisien uusien taloudellisten menetelmien suunnittelemisesta ja kehittämisestä (täydelleen esitetyt toisessa kohdassa), jotka niin paljon merkitsevät Venäjälle.

Tshitsherin, ulkomaasiain kansankomissaari, oli nuoruutensa päivinä ylimys ja toimi diplomaattina vanhan hallituksen aikana. Monien menneiden vuosien kuluessa hän kuitenkin on ollut aktiivinen vallankumouksellinen. Venäjältä

*) On miltei varmaa, että kapitalistiset kansat tulevat Venäjän pakottamaan tunnustamaan vanhat velkansa ennenkuin ne ryhtyvät käymään kauppaa sen kanssa — Foster. — Tällaiselta todella näytti tilanne v. 1921. Tässä suhteessa ovat asiat kuitenkin v. 1922 saaneet Venäjään nähden suunnattomasti edullisen käänteen. Genua ja Haag olivat kapitalistisen maailman köyhäntodistuksena ja kapitalistisen maailman jatkuva taloudellinen kaaostila ajaa sen hiljaa, mutta varmasti ja ilman minkäänlaisia vanhojen velkojen maksuehtoja hädissään etsimään Venäjän kauppaa. — Suom. muist.

maanpakoon ajettuna hän kulki monissa maissa oppien niitten kielet, tavat ja paljon muutakin, mikä on osottautunut suunnattoman arvokkaaksi kun hän myöhemmin joutui ottamaan tehtäväkseen Neuvostotasavallan ulkomaapolitiikan suunnittelemisen. Yleensä tunnustetaan hänen olevan maailman taitavimpien diplomaattien veroisen.

Losovski, Punaisen Ammattiunionitten Internationalen sihteeri on hatuntekijä ammatiltaan. Hän on noin 40 vuoden ikäinen. Hän myöskin on pakolaisena elänyt useissa maissa. Kauan aikaa hän oli erään vaatetustyöläisten union sihteerinä Ranskassa. Helmikuun vallankumouksen jälkeen on hän ollut sangen toimivana Venäjällä. Kun Tomski, Koko Venäjän Ammattiunionitten presidentti, äskettäin erosi, valittiin Losovski, joka silloin toimi tämän järjestön sihteerinä, hänen tilalleen. Losovski on Venäjän suurin maailman ammattiunioniliikkeen erikoistuntija. Juuri nyt hänen suurena työnään on rakentaa Punaisesta Ammattiunionitten Internationalesta järjestö, joka tulee voittamaan niitten suurten työväenmassojen kannatuksen ja yhteenliittymisen, jotka ovat järjestyneet Amsterdamin Internationalen.

Kollontay, kommunististen naisten kansainvälisen järjestön pää, on merkillepantavimpia luonteita mitä työväenliike missään on luonut. Hänen toimintansa käsittää laajoja aloja ja hänellä on pitkäaikainen kokemus vallankumouksellisena taistelijana. Hän on nyt yksi tunnetuimmista "Työläisten Vastustuksen", eli syndikalististen kommunistien ryhmän johtajista, jotka panevat vastaan vallan teollisuuksellisille eksperteille luovuttamisesta ja jotka vaativat täyden teollisuuksien kontrollin jättämistä todellisille ruumiillisen työn tekijöille. Hän on ehkä johtajien joukon paras kieliniekka (ja se on todellakin kunnia), sillä hän puhuu sujuvasti useita kieliä. Kollontaylla on ihmeellinen ääni ja hän on hyvin vaikuttava puhuja. Hän on kulkenut monissa maissa ja omaa laajat tiedot työväenliikkeestä.

Edellä olevien huomattavien vallankumouksellisten henkilöitten listaan voitaisi liittää satoja toisien yhtä hyvin, joissakin tapauksissa paremminkin tunnettujen nimiä, sellaisia kuin Shliapnikov, Työdepartementista: Noghin, Larin, Bogdanov, Miljutin ja Rykov, Ylimmästä Taloudellisesta Neuvostosta; Dtserjinski, Erikoiskomissionista; Preobras-

henski, Raha-asiain departementista ja sangen monta muuta-kin, mutta me emme voi edes niitä mainitakaan tässä rajo-
tetussa tilassa.

Melkein kaikki tunnustetuimmista ja vaikuttavimmista Venäjän johtajista, Leninistä alaspäin, tulivat keski ja ylä-
luokista; tosiaankin vain ani harvat heistä ovat todellisia
työläisiä ja talonpoikia. Todenmukaisesti onkin sanottu,
että varhainen vallankumouksellinen liike Venäjällä ei ollut
lähtöisin joukkojen omasta keskuudesta, vaan se tuotiin
heille intellektuaalien taholta. Osaksi tämä pitää paikkansa
kaikkialla, mutta missään ei siinä määrin kuin Venäjällä,
mikä on toinen osotus siitä, mitenkä suunnattomasti taka-
pajulla Venäjän työväenluokka todella oli. Mutta jos nämä
johtajat alottivatkin uransa työläisten ulkopuolella olevista
aineksista, niin aikaa myöten ne tulivat läpikotaisin proletari-
soiduiksi harhaillessaan ympäri maailmaa ja viettäessään
työn raatajain ankaraa elämää. Niinpä ne nyt, porvarillisesta
alkuperästään huolimatta, ovat ajatuksiltaan ja teoiltaan
syvämmmin työväenluokkaan kuuluvia kuin mikään muu
työväen johtajien joukko maailmassa.

XVIII

III INTERNATIONALEN KONGRESSI

III Internationale on yleisen Kommunistiliikkeen kansain-
välinen poliittinen puolue. Tämän vuoden kesäkuun 22:sta
päivästä lähtien aina heinäkuun 14:een päivään asti se piti
kolmatta kongressiaan Moskovassa. Lähes 600 edustajaa
oli läsnä ja ne edustivat jokaista tärkeätä maata maailmassa.

Venäläiset pitävät III Internationalea maailman vallan-
kumouksen kenraalistaapina ja tekivät sen kongressin pitä-
misestä suuren juhlimistilaisuuden kautta koko Venäjän.
Sotilaallisia näytteitä, ulkoilmajuhlia ja monenmoisia muita
joukkojen juhlimisia toimeenpantiin kaikkialla maassa. Itse

kongressi avattiin Moskovan Oopperatalolla, joka on alallaan hienoimpia teattereita maailmassa. Hauska puoli tässä teatterissa on se, että tsaari aikoinaan, joka sangen vähän saattoi uneksia siitä, mitenkä sopiva tästä myöhemmin tulee vallankumouksellisille, antoi koko laitoksen kauttaaltaan koristuttaa tummanpunaisella silkillä ja samettivaatteisilla verhoilla ja kalustolla. Punainen oli Venäjällä entisten valitsijoitten mieliväri, samaten kuin se nyt on työläisten. Avajaismenot olivat taidokkaasti valmistetut ja useat huomattavat kansainväliset työväen miehet pitivät puheita. Kun puheista oli päästy alkoi pitkä soitannollinen ohjelma. Taiteilijat sellaiset kuin Shaljapin ja monet muut ovat parhaita mitä Venäjällä on, mikä merkitsee sitä, että ne saattaa edullisesti asettaa koko maailman taiteilijoitten rinnalle. — Nämä pitivät soitannollisen ohjelman esittämisestä huolta.

Vakinaiset kongressin istunnot pidettiin Tsaarin palatsissa, mikä sijaitsee historiallisessa Kremlissä. Se on komea rakennus; rikkautta on tuhlailevasti kylvetty sen rakentamiseen ja koristamiseen. Istunnot pidettiin itse valtaistuinsalissa. Tämä on suuri huone ja kirjaimellisesti sullottu täyteen barbaarista loistoa. Mitään muuta muutosta ei siinä oltu tehty kongressia varten kuin se, että puhujalava oli rakennettu valtaistuinkorokkeen yli ja Marxin, Leninin ja Sinovjevin kolme pientä kuvaa oli ripustettu salin taustalle. Näihin merkitseviin kuviin katsoa tuijotti suuri symbolinen kullasta tehty silmä, mikä oli asetettu korkealle valtaistuimen yläpuolelle. Tämä salaperäinen ja lumoava silmä, joka oli kaavailtu ja valmistettu tsaarin päivinä, oli varmaan tarkotettu katsomaan tykkänään toisellaisia näköaloja kuin sitä, mikä sen näköpiiriin on sitten kommunistisen vallankumouksen tapahtumien tullut.

Tusinoittain palatsin toisia huoneita oli sovellettu tämän suuren konventsioonin monia tarpeita tyydyttämään. Lähinnä valtaistuinsalia oli ihmeellisen ihana suuri huone, jonka nimeä en saanut tietooni, mitä käytettiin sanomalehti-toimistona. Kuuluisa Pyhän Yrjön sali, jonka seinät olivat täynnä tuhansien Venäjän sotilashistoriassa huomatuiksi tulleitten rykmenttien ja upseerien nimiä, oli edustajien ruokailupaikkana. Kaksi sen vieressä olevaa loistavaa huonetta oli muutettu ruokailuhuoneiksi, missä tarjoilijattarien parvet

päivät pitkään hyörivät tarjoten edustajille mustaa leipää, kaviaaria ja teetä. Monia prameilevia makuuhuoneita ja keisarillisen perheen yksityisiä kokoushalleja käytettiin ryhmäkokouksien pitoa varten. Useampia kuin yksi tärkeä asia sovittiin entisen tsaarittaren ylellisessä makuusuojaissa, mitä ryhmäkokouksien pitopaikkana pidettiin erikoisessa suosiossa. Luonnollisestikin huolehdittiin siitä, ettei mitään kallisarvoisista taideteoksista loukattu ja ihana kovanpuun lattia oli raskaasti matoilla peitetty. Varmaankaan ei mikään työväenjärjestö ole milloinkaan pitänyt konventsiooniaan niin ihanassa ja vallankumouksellisessa ympäristössä kuin III Internationale tänä vuonna Moskovassa.

Kongressi työskenteli ahkerasti kuudesta kahteentoista tuntiin päivässä käsitellen suunnattoman määrän laajoilla aloilla liikkuvia asioita. Yhdellä kaikkein tärkeimmistä kysymyksistä oli tekemistä kansainvälisen tilanteen kanssa ja siitä oli laadittava käytännöllinen, naulan kantaan osuva selostus, jonka tuli olla pohjana myöhemmin kongressissa laadittavalle taktilliselle ohjelmalle. Trotski ja Varga alistivat tästä kysymyksestä teesit kongressille. Tiivistettynä heidän katsantokantansa ydin on seuraava: Sodan päättyminen tuotti suuressa määrässä vallankumouksellisen tilanteen, mutta kokemattomuutensa ja petollisen johdon takia työväenluokka ei kyennyt kukistamaan kapitalistiluokkaa. Mitä näistä monista maista puuttui, oli sarja hyvin järjestettyjä kommunistipuolueita. Seurauksena on se, että porvaristo on jossakin määrin kyennyt tointumaan sodan jälkeisen ajan rappiotilasta ja "Orgesch", "Fascisti", "Guarde Civile", "Suojeluskunta" jne. järjestöillään se hyökkää kansainvälisellä rintamalla proletariaattia vastaan, joka on nyrpeänä ja lyötynä ensimmäisten kömpelöitten vallankumousyritystensä jälkeen. Mutta Trotski ja Varga kiihkeästi kielsivät kuitenkin, että kapitalismi kykenee täydelleen tointumaan ja pääsemään entiselleen. He viittaavat maailmanlaajuiseen taloudelliseen ja rahalliseen rappeutumiseen ja selittävät, että: "Itse teollisuuden perustuksien luhistuminen on vasta alussa ja se tulee jatkumaan kautta linjan". Ankarat ajat, sellaiset, joista maailma ei ole milloinkaan tiennyt, ovat odotettavissa, koska yhteiskunnan tuottavat voimat ovat määritellysti ylittäneet kapitalistisen jakojärjestelmän. Maailman markkinat

ovat kuivuneet ja kaikki mitä on odotettavissa, siinä tapauksessa nimittäin, että kapitalistinen järjestelmä tulee jatkumaan, on ainaisen ja suunnattoman puolinälkiintyneitten, työttömien työläisten armeijan olemassaolo. "Kukoistuksen" aikakausia saattaa ilmaantua satunnaisesti, mutta niitten täytyy olla vain tilapäisiä ja ne eivät voi tilannetta lääkittää. Ainoa keino kapitalistiluokalle saada edes tilapäisen välttämättömän luhistumisensa lykkäyksen aikaan, on saattaa työläiset alistumaan suuresti alennettuun elintasoon. Mutta tätä eivät työläiset luokkatietoisuutensa kasvaessa ja voimakkaaine järjestöineen tule tekemään. Ne tulevat epätoivoisesti taistelemaan vastaista orjuuttamista vastaan. Johtaa tätä taistelua niin hyvinä kuin huonoinakin aikoina, leventää ja syventää sitä siksi, kunnes se päättyy koko kapitalistisen järjestelmän kukistumiseen, on III Internationalen suuri tehtävä. Kaksi vuotta sitten kärjistyneen sodan jälkeen kriisin tyrskyissä näytti maailman vallankumouksen tapahtuminen olevan vain muutaman kuukauden kysymys, nyt se saattaa olla useitten vuosien asia. Kolmen päivän väittelyn jälkeen tämä käsitys tuli kongressissa mieltei yksimielisesti hyväksytyksi.

Sinojev, III Internationalen puheenjohtaja, alisti Toimeenpanevan Komitean raportin kommunistien kansainvälisistä toiminnoista. Tämä aiheutti useitten päivien keskustelun, jonka kuluessa Italian ja Saksan tilanteet tulivat terävästi etualalle. Useimmissa maissa Kommunistipuolueet juontavat juurensa Sosialistipuolueitten riveistä; tavallisesti ne ovat vasemmistolaisten oikeistolaisista repeämiä. Italiassa tapahtui repeämä äskeisessä Sosialistipuolueen Leghornin konventsionissa. Serratia, joka todellisuudessa on keskustalainen, mutta joka kauan aikaa on koettanut käydä kommunistista, syytettiin siitä, että kommunistit repeämässä vetivät lyhemmän korren. Häntä ja niitä vallankumouksellisia, jotka jäivät edelleen roikkumaan vanhaan puolueeseen suomittiin armottomasti. Juuri kesken taistelun tuoksinaa saapui paikalle Lazzarin johtama Italian Sos. puolueen edustajisto. Nämä selittivät olevansa valmiit pysymään III Internationalessa ja pidätyksillä noudattamaan sen kuuluisaa 21 ehtoa. Mutta kongressi, jatkuvasti muistuttaen näitten miesten reformistista suhtautumista suureen metallityöläisten lak-

koon ja Leghornin konventsioonin, kieltäytyi heitä uskomaan ja tuki niitten toimintaa, jotka olivat eronneet ja muodostaneet uuden puolueen. Väittelyn lopussa Sos. puolueen edustajisto melkoisesti nöyryytettynä laati selostuksen siihen suuntaan, että se tulee koettamaan saada puolueensa ensimmäisessä konventsioonissa täydelleen hyväksymään liittymisen ehtona olevat 21 pykälää, erottamaan reformistit jne.

Saksan tilanne toi esille monta pulmaa ja aiheutti melkoista väittelyä. Joissakin tapauksissa se oli suoranaudessa sukulaisuussuhteessa Italian tilanteeseen, sillä pommituksen alainen mies, Paul Levi, Saksan Yhdistyneen Kommunistipuolueen presidentti, oli läheisessä kosketuksessa Serratin kanssa ja ilmeisesti täydelleen myötämielinen hänen ohjelmalleen. Levi koetti johtaa puolueensa samoja menettelytapoja noudattaen kompromissiin, mutta tuli haikealle päälle äskeisestä kommunistien noususta, jota tavallisesti nimitetään "maaliskuun toiminnaksi". Levi tuomitsi tämän liikkeen, jossa moni työläinen menetti henkensä, nimitti sitä "putschiksi" ja saboteerasi sitä parhaan kykynsä mukaan. Tämän takia hänet erotettiin puolueesta. Clara Zetkin ja monet toiset tunnetut puoluevirkailijat erosivat protestiksi. III Internationalen Toimeenpaneva Komitea aikanaan vahvisti Levin erottamisen ja kongressi hyväksyi tämän toimenpiteen. Clara Zetkin, joka istunnossa oli läsnä, tuli esiin melkoisen terävällä arvostelulla.

Toinen pulma Saksan tilanteessa koski Kommunistista Työväenpuoluetta. Tämä järjestö on taipuvainen lahkolaisuuteen ja väittelyssä okainen. Se hyökkäävällä tavalla kieltää, että joukkojärjestöt, enempää poliittiset kuin teollisuuksellisetkaan saattavat olla vallankumouksellisia. Sen ohjelma käsittää toisaalta "puhtaitten" kommunistien poliittisen puolueen ja toisaalta idealistisen kaksoisunion. Aluksi III Internationale hyväksyi tämän järjestön myötätuntoiseksi puolueeksi siinä toivossa, että se mahdollisesti voidaan vierottaa pois lahkolaisuudesta. Mutta havaitessaan tämän mahdottomuudeksi kongressi määräsi tämän puolueen sulautumaan suurempaan Yhdistyneeseen Kommunistipuolueeseen, taikka vastaisessa tapauksessa olemaan valmiina tulla erotetuksi.

Menettelytapojen kysymys sai kongressin suurta huomiota osakseen. Radek antoi kysymyksestä raportin. Hän käsitteli tätä alaa laajasti ja yksityiskohtaisesti osottaen, miten III Internationale tulee toimimaan toisaalta välttämättä itsensä vetämistä "oikeistolaiseen" reformismiin, mikä halvaannuttaa, "keskustalaiseen" fraasien vätystelemiseen ja toisaalta "vasemmistolaisen" lahkolaisuuden takia eristämistä. Hän osotti, miten nämä tendenssit käytännössä toimivat ja miten niitä on käsiteltävä. Ensimmäisinä ja etumaisina tulevat kaikkialla "oikeistolaiset" reformistit, jotka johtavat kaikki työväenluokan protestit harhaan kohden tyhjien reformien joutavia vaatimuksia. Ne ovat vihollisia, määriteltyjä vastavallankumouksellisia ja niitä vastaan täytyy avoimesti taistella jokaisessa tapauksessa. Samaten on asianlaita "keskustalaisiin" fraasien vätystelijöihin nähden: Ne ovat sitä lajia, jotka ovat täynnänsä suuria sanoja, mutta kun ratkaiseva hetki lähestyy, niin ne eivät voi siirtyä vallankumouksellisen teorian valtakunnasta vallankumouksellisen käytännön piiriin. Ne vaikuttavat aina turmiollisesti toimintaan ja siksi niitä vastaan täytyy taistella. "Vasemmistolaisia" on monta lajia: "puhtaita" kommunisteja, jotka kehräävät hienoja opillisia kuteita ja pelkäävät yhteyttä joukkojen kanssa; kaksoisunionisteja, jotka poistuvat vanhoista ammattiunioista ja perustavat hedelmättömiä vallankumouksellisia unioita; "putschisteja", jotka kääntävät merkityksettömät kiistat toivottomiksi ja turmiollisiksi taisteluiksi; syndikalisteja, jotka vastustavat valtiollista toimintaa ja anarkisteja, jotka vastustavat kaikellaista keskittämistä. Suhtautuminen, mikä näihin vallankumouksellisiin, mutta väärässä oleviin "vasemmistolaisiin" aineksiin on otettava, on kärsivällinen selostaminen ja yhteistoiminta. Mestarillisella tavalla Radek linjoitti osat, joita nämä eri ryhmät ovat esittäneet suurissa vallankumouksellisissa taisteluissa sitten sodan päättymisen.

Kautta kongressin kiinnitettiin melkoista huomiota ammattiunioikysymykseen; se puikahti esiin miltei jokaisen asian yhteydessä. Kommunistien suhtautuminen tähän kysymykseen eroaa suuresti siitä, miten vastaavassa tapauksessa suhtaudutaan poliittisiin järjestöihin. Poliittisella alalla, kuten useimmissa tapauksissa on asianlaita, on tärkeätä, että

on olemassa järjestö, joka selvästi ilmaisee kommunistisia käsityksiä ja ohjelmaa. Tämän vuoksi on menettelytapana vallottaa vanhat sosialistipuolueet ja erottaa "oikeistolaiset" ja "keskustalaiset" ainekset, tai ellei tätä yoida tehdä, saada vanhoissa puolueissa aikaan repeämä ja muodostaa uusia. Mutta teollisuuksellisella alalla jakautumisia ankarasti välte-tään. Ammattiunionit käsitetään joukkojärjestöiksi, joitten pakostakin on heijastettava joukkopsykologiaa. Kommunis-tien menettely murtautua eroon vanhoista unioista ja uusien perustaminen tuomittiin ankarasti sekä teorian että käytän-nön kannalta. Sellaisen suunnan noudattaminen on aina johtanut kommunistien eristämiseen pieniksi ulkopuolisiksi ryhmäkunniksi ja taantumuksellisten jättämiseen kiistä-mätömään kontrolliin vanhoissa järjestöissä. Seurauksena tästä käsityksestä kongressi vaati vallankumouksellisia yli koko maailman liittymään toimiviksi jäseniksi ammattiunioihin ja tekemään niissä vaikutusvaltansa tunnetuksi. Amerikan I. W. W:n jäseniä kehoitettiin erikoisesti liittymään vastaavilla ammattinsa aloilla A. F. of Laborin unioihin. Kommunis-teille ei ole mitään hyötyä ihanteellisesta kaksoisunionis-mista.

Kongressi käsitteli monta muuta tärkeätä asiaa, niitten joukossa suhtautumista Punaiseen Ammattiunioitten Inter-nationaleen — kongressi oli likeisen yhteenliittymisen kan-nalla, Venäjän Kommunistipuolueen menettelytapakysymyk-siä, Punaisen Osuustoiminnallisen Internationalen perusta-mista ja keinoja, joita on käytettävä kommunististen naisten ja kommunistisen nuorison maailmanjärjestöjen kehittämi-seksi. Vaikkakin väittelyissä joskus ilmeni kiihkeyttä, niin siitä huolimatta syntyi varsin vähän todellista ryhmä-kuntalaisuutta. Kongressi osotti todellisen yhtenäisyyden vallitsevan kansainvälisessä kommunistisessa liikkeessä.

Mieltäkiinnittävimpanä puolena kongressissa olivat venä-läiset vallankumoukselliset johtajat. Monet niistä olivat läsnä, niitten joukossa Lenin, Trotski, Sinovjev, Radek, Bucharin, Dtserjinski, Losovski, Lunatsharski, Rykov, Kol-lontay jne. Ne muodostavat todellakin pystyvän joukon miehiä ja naisia. Vastustuksen mieliväite, silloin kun jo-takin sellaista kehittyi, oli, että venäläiset eivät tunteneet tilannetta toisissa maissa. Mutta kun asiaa käsiteltiin puo-

lelta ja toiselta, niin tavallisesti lopulta venäläiset kuitenkin joutuivat yläpäähän. Kerta toisensa jälkeen Radek ja toisetkin kohtasivat ja panivat toisten maitten edustajat "tunnustamaan" näitten maitten omia työväenliikkeitä koskevissa, sangen syväälle käyvissä ja terävissä väittelyissä. Tämä ei lainkaan ole mikään ihme, sillä useimmat venäläiset johtajat ovat pakolaisina kuljeskelleet maasta toiseen ja matkansa varrella oppineet tuntemaan niitten maitten työväenliikettä. Ne tuntevat jokaisen taistelun jokaisen käänteen omasta käytännöllisestä kokemuksesta, kesyn ammattiunionismin kaikkein kesyimmästä lajista ja vesivellisosialismin aina vallankumouksellisen toiminnan kaikkein karkeimpaan muotoon saakka. Säännöllisesti ne kukin kohdaltaan puhuvat kolmesta viiteen kieleen ja jokainen seuraa kiinteästi niitten maitten liikkeitä, missä ovat olleet. Venäläisten johtajien joukko on ylivoimaisesti tietoisin ja yleismaailmallisin joukko työläisiä mitä maailma tuntee. Ne ovat todellisia internationalisteja.

Kongressi päättyi repäsevällä tavalla — venäläisiin saa luottaa, että ne osaavat käyttää sellaisen tilanteen draamattisia mahdollisuuksia. Sinovjev, joka taaskin oli valittu III Internationalen puheenjohtajaksi, päätti väittelyt innostavalla puheella, jossa hän loi silmäyksen Venäjän Kommunistipuolueen taisteluihin ja vakuutti sen horjumatonta tukea kansainväliselle vallankumoukselle. Toivomuksenaan hän lausui, että seuraava kongressi voitaisi pitää Lontoossa, Pariisissa, tai Berliinissä. Sitten suuri sotilassoittokunta raiutti "Internationalen" ja väkijoukko yhtyi tähän tunnettuun vallankumoukselliseen hymniin, laulaen parillakymmenellä eri kielellä. Tähän kongressi virallisesti päättyi, mutta edustajat jäivät vielä myöhään aamupuolelle yötä laulamaan proletaarisia lauluja, joissa toinen kansallisuus kilpaili toisensa kanssa. Tässä kuitenkin italialaiset helposti voittivat laakeriseppeleen. Radek, Bucharin ja Sinovjev tulivat pois korokkeelta ja johtivat eri edustajistoja juhlimisessa. Lopulta joukko kuitenkin väsyi ja virtasi palatsin suuria kiertoportaita alas Kremlin kaduille. Kun kuljettiin portin läpi, joka johtaa Moskovaan, järjestyivät vartiopalveluksessa olevat Puna-Armeijan sotilaat riviin ja tekivät viimeistä kertaa edustajille kunniaa. Sitten jakauduttiin pieniin

ryhmiin ja hajaannuttiin eri puolille Moskovaa yhä edelleenkin laulaen sysipimeillä kaduilla matkatessa kotia kohden. Historiallinen III Internationalen kolmas kongressi oli päättynyt.

XIX.

PUNAISTEN AMMATTIUNIOITTEN KANSAINVÄLINEN KONGRESSI.

Heinäkuun aikana piti Punainen Ammattiunionien Kansainvälinen ensimmäisen kongressinsa Moskovassa. Tämä järjestö on työväenunionien jaosto yleisestä kansainvälisestä kommunistiliikkeestä — toiset jaostot ovat III Internationale (poliittinen puolue), Naisten Kommunistinen Internationale, Nuorison Kommunistinen liitto ja Punaisten Osuustoiminnallisten Järjestöjen Kansainvälinen Neuvosto. Punaisten Ammattiunionien Kansainvälinen on Ammatti- ja Teollisuusunionien Kansainvälisen Neuvoston kasvannainen, neuvoston, joka vuosi sitten muodostettiin Moskovassa eräästä III Internationalen ja Venäjän ammattiunioniliikkeen eri maista koolle kutsumasta työläistäistelijöiden ryhmästä.

Kongressi piti istuntonsa Moskovan Työn Tempelissä, eräässä loistavassa rakennuksessa, jota ennen käytettiin aateliston klubitalona. Läsna oli 380 edustajaa 41:stä maasta. Ne edustivat monenlajisia järjestöjä, niitten joukossa yleisiä kansallisia työväenliittoja (Venäjä, Espanja jne.), erillisiä itsenäisiä unioita (I. W. W., Amalgamated Food Workers, Unione Syndicale, Freie Arbeiter Union jne.), järjestyneitä vähemmistön komiteoita vanhoissa ammattiunioissa (Ranska, Englanti, Saksa jne.) ja ammattiunionien keskusjärjestöjä (Seattle Central Labor Council, Detroit Federation of Labor jne.). Joittenkin näitten järjestöjen luonteeseen nähden oli vaikea juuri tarkalleen sanoa kuinka monta työläistä tässä kongressissa oli edustettuna,

mutta väliaikainen neuvosto arvioi niiden lukumäärän 17,000,000:ksi.

Yksi kaikkein tärkeimpiä kysymyksiä mitä tämä kongressi käsitteli oli mitenkä uusi Internationale tulee saavuttamaan maailman työläisten itseensä liittymisen: uusien unioittenko rakentamisen, vaiko vanhojen vallottamisen kautta. Tästä asiasta Losovski, Koko Venäjän Ammattiunioitten puheenjohtaja, joka sittemmin valittiin Punaisen Ammattiunioitten Kansainvälisen sihteerirahastonhoitajaksi, lausuu teeseissään "järjestymisestä" seuraavaa:

"Vallankumouksellisten ainesten ammattiunioista pois murtautumisen politiikka, jonka kautta suuret massat hyljätään ja jätetään työväenluokan pettureitten vaikutusvaltaan, pelaa vastavallankumouksellisen byrokratian käsiin ja on päättäväisesti ja ehdottomasti hyljättävä. Ei unioitten hävittäminen, vaan vallottaminen; se on niiden suurien työläisten joukkojen, jotka ovat vanhoissa ammattiunioissa — tämän tulisi olla meidän kokoovan yhtymäkohtamme vallankumouksellisen taistelun kehittyessä."

Kongressi sopi ylivoimaisesti tästä katsantokannasta. Hetkeäkään ei se ollut epäilyksen varassa. Tusinoittain puhujia kaikkialta maailmasta, niiden joukossa sellainen kykenevä taistelija kuin Tom Mann, esittivät käytännöllisiä esimerkkejä osottamaan vallankumouksellisten vanhoista unioista poistumisen petollisuutta niiden yrittäessä muodostaa pulmusenpuhtaita, teoreettisesti täydellisiä järjestöjä. Sellaiset separatistiset menettelytavat, ne väittivät, eivät milloinkaan johda toivottuihin vallankumouksellisiin liikehtimisiin, vaan aina tuhoaviin taantumuksellisten otteitten vahvistamiseen saboteeraamalla ja hävittämällä näistä järjestöistä niiden vastassa olevan kapinallisen vastustuksen. Ne tuomitsivat tunnussanan, "Pois ammattiunioista", vastaavallankumouksellisena, koska sillä on kautta maailman taantumuksellisten hyväksyminen takanaan ja koska se lujasti pönkittää niiden etuja. Byrokraatit eivät pidä mistään enemmän kuin siitä, että taistelevat poistuvat unioista ja jättävät heidät niissä kiistämättömään kontrolliin. Dualismin, eli kaksoisunionismin täydellinen epäonnistuminen Yhdysvalloissa, Saksassa ja muissa maissa esitettiin positii-visenä todisteena vanhoista unioista poistumisen mielettö-

myydestä. Toisaalta osotettiin monia esimerkkejä joukkojen keskuudessa työskentelyn menestyksellisistä saavutuksista. Ranskan edustajisto selitti, että vähemmistökomiteoitien järjestelmänsä kautta he maassaan ovat voittamaisillaan käsiinsä kontrollin yleisessä työväenliikkeessä. Tom Mann esitti numeroita osottamaan, että ainakin 20 pros. suurista Britannian unioista oli voitettu selvälle vallankumoukselliselle kannalle ja että loputkin oli saatettu laajassa määrässä heidän propagandansa vaikutusvallan alaisuuteen olemalla niitten keskuudessa. Saksan edustajat, jotka edustivat ammattiuioissa olevia vähemmistökomiteoita, selittivät, että heillä oli Saksan ammattiuioitten 9,000,000 käsittävästä jäsenistöstä vähimmässä laskussa 2,500,000:n suoranainen kannatus takanaan.

Industrial Workers of the Worldin, saksalaisen Freie Arbeiter Unionin ja parin muun pienen dualistisen vallankumouksellisen järjestön edustajat yrittivät puolustaa dualistista menettelytapaansa, mutta heidän äänensä hukkuu tuota ohjelmaa tuomitsevaan myrskyyn. Kongressi oli ehdottomasti heitä vastaan. Aivan ilmeisesti kommunisteilla on sangen vähän myötätuntoa de leonilaiselle, sinijäljennösupopistiselle union tyypille, mikä on niin suosittu tässä maassa. Ne eivät ole tyytyväisiä vain "maksamaan itselleen sanoilla", kuten me olemme olleet viimeisen sukupolven ajan leikitellessämme kaikenlaisten mahdottomien kaksoisunioitten kanssa. Myöhemmin Punaisen Ammattiuioitten Kansainvälisen Toimeenpaneva Neuvosto kehotti I. W. W:n ja toisten dualistisien unioitten jäseniä uudelleen liittymään ammattiaan vastaaviin ammattiuioihin.

Toinen tärkeä kysymys, jota kongressi käsitteli, oli suhteitten luominen vastamuodostetun Punaisen Ammattiuioitten Kansainvälisen ja III Internationalen välille. Tässä kysymyksessä jakautui kongressi kahteen ryhmään — kommunisteihin ja syndikalisteihin. Kommunistit tavallisine, kaikkien työläisten järjestöjen yhteen ainoaan taistelujärjestöön valamisohjelmineen, olivat työläisten taloudellisen ja poliittisen kansainvälisen liikkeen lujan elimellisen yhteyden kannalla. Syndikalistit vastustivat tätä, mutta heidän vastustuksensa osotti, että kommunistinen käsitys etevämmydellään voittaa alaa ja asteettain astuu heidän vanhojen

poliittisvastaisten käsitystensä tilalle. Toimielias, taisteleva Kommunistipuolue todistaa vääräksi heidän teoriansa, jonka mukaan kaikki poliittiset puolueet välttämättä ovat luonteeltaan reformistisia ja kompromisseihin taipuvaisia. Yli puolet Ranskan edustajistosta oli julkisia kommunisteja ja lopuillakin oli kommunistisia taipumuksia. Samallinen tilanne vallitsi toisissakin ryhmissä, jotka ennen olivat tykkänään syndikalistisia. I. W. W:n edustaja yksinään roikkui lujasti kiinni puhdasoppisessa, poliittisvastaisessa kannassa, eikä halunnut minkäänlaista yhteyttä III Internationalen kanssa.

Kommunistien määriteltyä esitystä vastaan syndikalistit, jotka eivät voineet edes keskenäänkään sopia, esittivät kokonaisen valikoiman suunnitelmia. Nämä eivät tavallisesti menneet sen pitemmälle kuin likeisen yhteistoiminnan määrittelemiseen Punaisen Ammattiunionien Kansainvälisen ja III Internationalen välillä, jota tulisi edistää veljesedustajien vaihtamisella näitten kahden järjestön kesken. Heidän käsityksensä näitten kummankin liikkeen osasta tuli hyvin kootuksi yhteen ilmaisussa: "Kulkea erikseen, mutta iskeä yhdessä" Arlandes, Espanjasta, samaten kun jotkut toisetkin, pelkäsi, että Kommunistipuolue ei mahdollisesti aina tule pysymään vallankumouksellisena; hän ajoi vain henkisen liittolaisuuden asiaa näitten kahden järjestön välillä. Toinen ryhmä piti ajatuksensa parhaiten ilmaistuna Berliinissä, joulukuussa 1920 pidetyssä syndikalistien konferenssissa hyväksytyn päätöksen 5:ssä pykälässä, joka kuuluu seuraavasti:

"Vallankumouksellisten ammattiunionien kansainvälinen on ehdottomasti riippumaton mistään poliittisesta puolueesta. Tapauksissa, joissa vallankumouksellinen ammattiunionien kansainvälinen on valmiina toimimaan ja tämä toimiminen tapaa hyväksymistä poliittisten puolueitten taholla, tai päin vastoin, sellaiset toiminnat voidaan toteuttaa yhteisvoimin näitten poliittisten puolueitten, tai järjestöjen kanssa."

Kongressi meni kuitenkin paljoa pitemmälle kuin syndikalistien ehdotukset edellyttivät ja 285 äänellä 35 vastaan hyväksyi päätöksen, joka sisältää seuraavat pykälät:

"Ryhtyä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin vallankumouksellisten ammattiunionien liittämiseksi yhdeksi ainoaksi

lujaksi taistelujärjestöksi, jolla on vain yksi yleinen kansainvälinen staapi — Punainen Ammattiunionien Internationale.

“Perustaa niin likeiset suhteet kuin mahdollista III Internationalen, kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen etuvartiojoukon kanssa molemminpuolisen edustuksen kautta kummankin internationalen kaikissa toimeenpaneuvissa komiteoissa, yhteisten kokouksien kautta jne.

“Tämän yhdenmukaistuttamisen tulee olla luonteeltaan elimellisen ja aktiivisen ja sen tulee johtaa yhteiseen valmistautumiseen vallankumouksellisten tekojen suorittamiseksi sekä kansallisessa että kansainvälisessä asteikossa.

“Kongressi kiihkeästi selittää välttämättömäksi luoda yksi ainoa vallankumouksellinen ammattiunionien järjestö ja todellinen ja likeinen yhteistoiminta punaisten ammattiunionien ja kommunistipuolueitten välille kummankin kongressin määräysten toteuttamiseksi.”

Myöhemmin ryhdyttiin tämän päätöksen hengessä järjestämään kolmen täysivaltaisen edustajan vaihtamista Punaisen Ammattiunionien Internationalen ja III Internationalen välillä.

Italian Yleinen Työväenjärjestö vaati osakseen melkoisen määrän kongressin huomiosta. Tämän järjestön johtajat olivat Kansainvälisen Ammatti- ja Teollisuusunionien Neuvoston, Punaisen Ammattiunionien Internationalen edeltäjän perustajien joukossa. Mutta sen jälkeen on niiden sisimmässä tapahtunut muutos; ne pysyttelevät nyt yksinään sivussa. Heidän Leghornin konventsioninsa suorasta määräyksestä huolimatta liittyä Punaiseen Ammattiunionien Kansainväliseen, ne ainakin tähän mennessä ovat laiminlyöneet tehdä sitä. Ne ovat yhä edelleenkin yhteydessä Amsterdamin Internationalen kanssa ja lähettivät Moskovan kongressiin edustajia varustettuina ainoastaan neuvottelevilla valtuuksilla. Bianchi oli yksi näistä ja kongressi otti hänet tiukasti katsellakseen tämän italialaisten johtajien kaksinaisen menettelyn johdosta. Hän vastasi, että Yleinen Työväenliitto ei voi suorastaan liittyä Punaiseen Ammattiunionien Internationaleen, koska Sosialistipuolue, jonka kanssa sillä on sopimus voimassa, ei ole III Internationalen jäsenenä. Hän lupasi kuitenkin suurta ystävyyttä Punaiselle Ammattiunionien Kansainväliselle. Kongressi ei hyväksy-

nyt hänen selostustaan, vaan julkaisi manifestin Italian työläisille selittäen heille heidän johtajiensa menettelyä ja kehottaen heitä heti päättämään mihin kansainväliseen he halusivat liittyä: Amsterdamiinko, kansainväliseen luokkien yhteistoiminnan kansainväliseen, vaiko Moskovaan, vallankumouksellisen taistelun kansainväliseen.

Kautta koko kongressin osotettiin sovittamatonta vihamielisyyttä Amsterdamin Ammattiunionien Internationalle. Sitä syytettiin maailman porvariston luomaksi laitokseksi ja selitettiin sen olevan pahimpana esteenä vallankumoukselle. Sitä vastaan julistettiin leppymätön sota. Tätä sotaa käydään jo nyt, ei perustamalla uusia unioita, vaan vallankumouksellistuttamalla vanhojen ajatusmaailmaa, menettelytapoja ja johtoa. Sitä mukaan kun ammattiunionit voitetaan puolelle, ne erotetaan Amsterdamista ja liitetään Moskovaan. Ohjelmana on siirtää vanhat unionit niiden vanhoilliselta ankkuripaikalta, eikä hajottaa niitä. Kommunistit selvästi käsittävät erotuksen, mikä on olemassa tämän menettelytavan ja I. W. W:n ja toisten kaksoisunionismin välillä. Kommunistien uniopolitiikan tarkoituksena on aina pitää yhteyttä joukkojen kanssa ja pitää taistelevat ainekset niiden keskuudessa; kun taasen kaksoisunionismi aina jakaa joukot kahtia ja eristää taistelevat ainekset pieniin, ulkopuolella oleviin ryhmiin. Seuraten yleistä suunnitelmaa, jossa toimitaan Amsterdamin rakenteen rinnalla ja niellään sen jäsenistö, muodostettiin useita yleisiä kansainvälisiä propagandakomiteoita kuljetus-, kaivanto-, kutomo-, vaatetus- ja toisissakin teollisuuksissa. Nämä tulevat ottamaan tehtäväkseen voittaa kukin alallaan johto käsiinsä vanhoissa unioissa ja siirtää näitten järjestöjen yhteys Amsterdamista Punaiseen Ammattiunionien Kansainväliseen.

Juuri ennen kongressin päättymistä aiheutettiin suurta hälinää eräitten anarkistien asiasta, joita Soviethallituksen toimesta pidetään parhaillaan vankeudessa. Kuukauden, tai enemmänkin ajan aikaisemmin oli joukko venäläisiä anarkisteja tämän johdosta harjottanut avointa ja aktiivista propagandaa edustajien keskuudessa, synnyttäen jonkinlaista ärtynyttä mielialaa. Bucharin, puhuen Venäjän Kommunistipuolueen nimessä, otti hälventääkseen tämän antamalla asiasta kongressille virallisen selostuksen. Hän osotti, kuinka

kysymyksessä olevat miehet verekseltä oli otettu kiinni itse vastavallankumouksellisissa toiminnoissa ja nimitti näitten ja näitten ystävien töiksi monet äskeiset rautatiesiltojen räjäyttämiset, rakennuksien polttamiset, soviattivirkailijoiden ampumiset jne., joita oli sattunut eri osissa maata. Tämä aiheutti kiihkoa anarkististen edustajien keskuudessa ja Sirolle, Ranskasta, vaati puheenvuoroa. Hän kielsi Bucharinin syytökset ja selitti, että Neuvostohallituksen ja syndikalististen ja anarkististen edustajien komitean välillä oli päästy sopimukseen, joka tulee johtamaan näitten vankien vapauttamiseen. Ilman pitempää keskustelua asia työnnettiin sivuun.

Ennen Moskovaan menoani minut oli täytetty tavanmukaisilla jutuilla siitä, että venäläiset täyttävät kansainväliset kommunistien kongressit ja hallitsevat niitä rautaisella kädellä. Mutta näin ei asianlaita varmastikaan ollut tässä tapauksessa. Venäjä oli merkityksettömässä vähemmistössä mitä ääniin tulee — yksinpä Amerikan edustajistollakin, joka edusti hyvin pientä työläisten joukkoa, oli yhtä paljon ääniä kuin venäläisillä, jotka edustivat useita miljoonia. Myöskään ei kongressia oltu saatettu Venäjän suurten miesten hurmauksen valtaan, vaan pikemminkin päinvastoin. Paitsi Rykovia, joka piti pari puhetta virallisista asioista ja Bucharinia, joka puhui anarkistien vankeuskysymyksestä, ei ainoakaan tunnetuista vallankumoushenkilöistä, joka ei suoranaisesti tehtäviensä takia ollut yhteydessä unioitten kanssa, edes näyttäytynytkään kongressissa. Lenin, Trotski ja Sinovjev eivät esiintyneet lainkaan, vaikkakin venäläinen miltei vakiintunut tapa on juoksuttaa näitä suuria miehiä tällaisissa erikoisissa tilaisuuksissa. Tämä kongressi jätettiin tykkänään omien neuvojensa varaan. Mitä tahansa siellä tehtiinkin, olipa se sitten viisasta taikka epäviisasta, niin se oli todellinen tuote kokoontuneitten edustajien mielipiteistä.

Uuden Punaisen Ammattiunioitten Kansainvälisen pää on A. Losovski, joka myöskin on Koko Venäjän Ammattiunioitten puheenjohtaja. Hän on hyvin kykenevä ja kokenut työväenjohtaja. Noin 40 vuoden ikäiseksi mieheksi hän on elänyt monta vuotta Ranskassa ja Saksassa ja ottanut aktiivisesti osaa niitten työväenliikkeisiin. Hän puhuu sujuvasti ranskaa ja saksaa ja on myöskin jonkun verran perillä eng-

lanninkielestä. Hän on kirjottanut useita teoksia ammattiunionismista. Losovski on yksi raskaimmin työllä kuormiteuista miehistä Venäjällä ja siitä huolimatta on hän siinä määrin tehtävissään ja menettelyissään täsmällinen ja liikemiesmäinen, että se aivan tyrmistyttää kaikkia hyviä venäläisiä. Hänen tapanaan oli avata Punainen Ammattiunioniitten Kansainvälisen kongressin istunnot täsmälleen sovituksen lyönnille — jotkut edustajista selittivät, että he korjasivat kellonsa käymään oikeaa aikaa hänen avauskellonsa heiläyksen mukaan — kun taasen äskeisessä III Internationalen kongressissa, jota johdettiin aito venäläiseen malliin, istunnot aina alkoivat yhdestä kolmeen tuntiin myöhemmin kuin mitä oli sovittu. On turvallista ennustaa, että Losovskin taitavassa johdossa Punainen Ammattiunioniitten Kansainvälinen pian tulee kansainvälisessä työtaistelussa esittämään tärkeitä osaa.

XX

BOLSHEVIKIEN RAUTATEITTEN HOITO

Yksinpä jo ennen v. 1914 Venäjällä oleva 50,000 mailia rautatietä oli riittämätön vastaamaan sen 167,000,000:n asukkaan tarpeita, jotka olivat sirotellut alueelle, mikä on noin kolme kertaa niin suuri kuin Yhdysvallat. Nyt niitten riittämättömyys on huutavampi kuin ennen, sillä v. 1914 elokuun jälkeiset myrskyiset päivät ovat miltei raunioittaneet Venäjän rautatiet. Arvioidaan, että ne nyt työskentelevät ennen sodan aikuiseen tehokkuuteen verrattuna noin 30—40 prosentin voimalla. Teollisuus yleensä kärsii vastaavassa määrässä.

Rautateitten rappeutuminen alkoi maailmansodan aikana, jolloin ne kuormitettiin aivan liiaksi ylivoimaisella työllä ja laiminlyötiin samalla kertaa. Tilanne kävi pahemmaksi vallankumoukseen liittyneen yhteiskunnallisen nousun takia,

joka toi mukanaan tukuttaisen, yhä edelleen asemilleen jääneitten taantumuksellisten virkailijain järjestämän rautatieliikenteen sabotagen. Raunioittamista lisättiin sittemmin Venäjän taloudellisella saarrolla, joka tyyten estämällä kaiken maahan tuonnin viskasi tuhansia vetureita pois palveluksesta injektorien, putkien ja muitten pikkuosien puutteessa, jotka kaikki oli ennen tuotettu ulkomailta ja joita Venäjä teollisuksiensa rappiutilassa ollessa oli kykenemätön tuottamaan. Lopullisen iskun rautateille antoi pitkä sisällissota. Denikin, Koltshak ja toiset vastavallankumoukselliset hävittivät tuhansia maileja rautatietä ja suuren määrän asemia, vetureja, vaunuja jne. Ne räjäyttivät ilmaan 1,600 rautatiesiltaa — muuan Punaisen Armeijan eversti kertoi minulle eräästä sillasta, joka oli räjäytetty ilmaan ja uudelleen rakennettu ei vähempää kuin kuusi kertaa etenevien ja peräytyvien armeijojen toimesta.

Kaikkien näitten hävittävien voimien vaikutuksesta Venäjän rautatiet luhistuivat ja katsoen maan yleiseen sekavaan teollisukselliseen asemaan on niiden korjaaminen miltei yli-inhimillinen tehtävä. Ja kuitenkin on tässä suhteessa tehty melko paljon. Sananomukaisesti kaikki raiteet ovat uudelleen saatetut hahmolleen ja samaten useimmat silloista. Vähän kerrallaan "terveitten" veturien lukumäärä kasvaa ja "sairaitten" vähenee. Alati saatetaan yhä enemmän ja enemmän vaunuja liikenteen käytettäväksi. Kaikki rautatieläiset 1,250,000 luvultaan, ovat vakavasti työssä ja yleensä kansa mielenkiinnolla seuraa "ennätyksiä", joita nämä saavuttavat "iskupajoissa" ja eri rautateitten osuuksilla. Asteettain päästään vaikeuksien ylitse. Saarron poistamisen kautta saapuu maahan suuri määrä injektoreja ja muita pikku esineitä, joitten kipeässä tarpeessa rautatiet ovat. Suuria ja pikaisesti perille toimitettavia veturitilauksia on annettu Ruotsiin ja Saksaan. Yleinen optimistinen katsantokanta vallitsee rautatiepiireissä ja suuria suunnitelmia laaditaan Venäjän kuljetusjärjestelmän vastaista parantamista varten — näitten joukossa on yksi, joka edellyttää maan jokaisen rautatien sähköistämistä.

Joitakin päiviä sitten kävin erään joukon kanssa, jonka muodostivat useista maista kotoisin olevat rautatieläiset, katsomassa Moskovan rautatievirastoja, — pajoja ja rata-

pihoja. Ensiksi kävimme tapaamassa erään tärkeän tien päämiestä. Hän tervehti meitä mitä ystävällisimmin ja innostuneesti jutustellen selosti tunnin ajan tiensä taloudellista tehtävää ja suunnitelmia, joita oli laadittu sen vastaista kehittämistä varten. Jätettyämme hänen virastonsa me sitten pistäydyimme aivan vieressä oleviin ammattiunion ja Kommunistipuolueen virastoihin. Molemmilla näillä järjestöillä on määritellysti tunnustettu tehtävänsä Venäjän teollisuudessa ja niitten päämajat ovat aina löydettävissä liikkeitten yleisten johtovirastojen lähetyviltä.

Sen jälkeen meidän seurueemme meni "takapajaan". Siellä me tapasimme paljon hyörinää, mikä miltei kokonaan lakkasi meidän saapuessamme. Työläiset olivat sanomattomasti mielissään saadessaan tervehtää meitä. Heidän joukossaan olevat mekanikot selittivät niitä suuria vaikeuksia, mitä heillä oli messingin, valkometallin, tinan jne. puutteen takia ja kertoivat niistä monista kekseliäästi käytäntöön ottamistaan sijaisaineista, mitä olivat ryhtyneet käyttämään näitten näennäisesti välttämättömien aineitten asemasta. Minusta pajan koneisto, mikä oli peruja tsaarin päiviltä, näytti sangen alkuperäiseltä — joltakin sellaiselta, mitä amerikalaisissa konepajoissa tavattiin parisenkymmentä vuotta sitten. Pajoihin liitettyinä olivat suuret ruokailuhuoneet, kokoushuoneet ja kirjasto — kaikki rakennetut vallankumouksen jälkeen — työläisten virkistämiseksi, niitten huvittelua ja valistamista varten.

Konepajoilta me matkasimme Moskovan vyölinjan suuralle vaihdepihalle. Sen jälkeen kun neuvostojoukot ovat vallanneet takaisin Bakun öljyalueet ja Donetsin kivihiilikentät on suurin osa vetureita muutettu uudelleen öljyä, tai kivihiiiltä polttaviksi, mistä on seurauksena ollut melkoinen polttoainetuotannon ja kuljetuksen säästö. Se veturi kuitenkin, mikä veti meidän junaamme, käytti yhä edelleenkin puita polttoaineena. Ajoin veturilla ja matkan varrella jouduin keskusteluun veturimiehistön kanssa siitä, mitenkä parhaiten puilla vetureita voi lämmittää. Kerroin heille, että silloin kun höyryä kipeästi tarvitaan, tulee puut heittää pesään parkkipuoli ylöspäin. Höystin väitettäni muinaisella amerikalaisien rautatieläisten kaskulla, jonka mukaan itse puilla lämpiävät veturitkin olivat selvillä tästä seikasta, sillä

kun ne sangen vaivalloisesti kiipesivät mäkeä ylös, niin höyry raskaasti ähisten huomautti lämmittäjälle puitten heitosta "parkkipuoli ylös", "parkkipuoli ylös", ja kun päästiin mäen päälle ja höyryn korkealla pitäminen kävi helpommaksi, hoki höyry ulos pursutessaan lämmittäjälle hyvänsuopaisesti: "miten päin vain", "miten päin vain". Venäläinen veturimiehistö kummaksui meidän vanhojen puita polttavien veturiemme ällä, mutta panivat vähän vastaan parkki ylös teoriasta; kuljettaja palamisen teorian kannalta ja lämmittäjä paljoa vähemmän tieteellisistä, mutta siltä kylläkin paljoa vakuuttavammissa syistä. Hän näet selitti, että hän ei voinut yleisen tarveaineitten puutteen takia saada nahkaisia kintaita ja että ainoa keino mitenkä hän saattoi kämmeniään suojella niihin tunkeutuvilta tikuilta oli viskomalla puut pesään parkkipuoli alaspäin. Ja lämmittäjän järkeily se sitten ratkaisi kysymyksen.

Vaihdepiha oli vähän matkan päässä Moskovasta eräässä paikassa, jonka nimeä on aivan mahdoton lausua. Siellä oli kaksi "humppia" (keinotekoinen harjanne vaihdepihalla, jolle jono eri vaihteille jaettaviksi tarkotettuja vaunuja lykätään) ja noin viisikymmentä mailia rautatietä. Useita vauvukatkoja jaettiin siellä sillä aikaa kun olimme saapuvilla. Vanhana rautatieläisenä katselin työn sujumista mitä suurimmalla mielenkiinnolla. Vaunujen jakaminen suoritettiin lähettämällä ja jotenkin yhtä nopeasti kuin amerikalaisilla ratapihoilla siitäkkin huolimatta, että venäläisissä vaunuissa ei ole automaattista koplauslaitetta niinkuin amerikalaisissa vaunuissa ja että vaihdemiesten vaunuja irrottaessaan on ryömittävä sangen töykeiltä näyttävien "puhveleitten" alle ja siellä irrotettava kaksipäisen ruuvikierteen tapainen koplauslaite. Yksi etuisuus amerikalaiseen järjestelmään verrattuna oli se, että vaunuja, jotka ovat pienempiä ja kevyempiä kuin amerikalaiset, saatetaan vaihdeharjanteelta, "humpperilta", laskea huolettomammin menemään alas. Epäkohtana ratapihalle oli se, että raiteet, minulle tuntemattomasta syystä, olivat kymmenen jalan päässä toisistaan, mikä ainakin kaksinkertaistuttaa kävelemisen vaihteelta toiselle. Vaihteitten kääntäminen toimitettiin kaikki käsin.

Vaihdepihalla oli yksi maailman kuuluista propaganda-junista. Niitä on Venäjällä useita. Niitten tehtävänä on

kansanomaistuttaa hallituksen ohjelma ja yleensä vallankumouksen katsantokannat työläisten ja talonpoikain keskuudessa, jotka elävät kaukana kaupungeista. Koko maa on jaettu alueihin, joista kullakin on propagandajunansa. Juna minkä me näimme oli päästä päähän koristeltu vallankumouksellisilla kuvilla. Yhdestä vaunusta oli tehty elävien kuvien teatteri, toisesta kirjakauppa, kolmannesta voimakas sähkölaitos, joka varasi sähköä ja valoa koko junalle. Juna kuljettaa matkassaan suurta joukkoa agitaattoreita ja puhujia, jotka pitkin matkaa järjestävät kokouksia. Juna oli myöskin varustettu kirjapainolla, joka valmistaa talonpoikain haluamia sanomalehtiä ja lentolehtisiä. Voimakas langaton sähkölennätin varaa tälle laatuaan verrattomalle sanomalehdelle uutisia. Missä ikinä propagandajunat liikkuvat ne synnyttävät sensaatioita. Kiistelemättä ne ovat harvinaisen voimakkaita kansan valistamisvälineitä. Rautatieläiset itse ovat suuresti kiintyneet tähän ajatukseen ja kaikkialla näkee vaunuja ja vetureita, jotka ovat koristellut vallankumouksellisilla tunnuslauseilla ja kuvilla, joista monet ovat sangen onnistuneesti maalatut.

Ratapiha missä käväisimme, oli yksi Venäjän kaikkein tärkeimpien rautateitten rahdin päätepaikka. Radan tilan saattaa arvioida meidän seurueitamme johtavan oppaan antamista numeroista päätellen. Hän sanoi, että ennen sotaa kulki tällä radalla kahdeksan rahtijunaa kummallekin suunnalle päivittäin, sodan aikana tämä lukumäärä nousi kahteenkymmeneen neljään ja meidän siellä käydessä se oli kymmenessä. Kyselimme yksityiskohtia matkustajaliikenteestä, mutta kun oppaamme oli rahtialalta, niin hän ei voinut antaa tarkemmin paikkansa pitäviä numeroita.

Matkallamme kotiin me pistäydyimme erääseen sairaalaan, joka oli omistettu Moskovan rautatieosuuden rautatieläisille. Tämä sairaala oli rakennettu useita vuosia sitten ja sen varusteet näyttivät verraten uudenaikaisilta. Siellä vallitsi kuitenkin kauhea lääkkeitten puute, minkä saattoi nähdä jo sairaalan lääkeosaston pahasti kutistuneista varastoista. Lääkärit ja sairaanhoitajattaret kertoivat, että monet rautatieläispotilaat olivat saaneet kuolla tuskiinsa vain siksi, että liittolaismaat eivät sallineet Venäjän tuottaa maahan edes välttämättömimpiäkään lääkintätarpeita. Monet sairaista

olivat naisia, sillä suuri määrä Venäjän rautatietyöläisistä on tätä sukupuolta. Paikka oli varustettu 500 sairasta varten ja oli miltei täynnä. Sairaalan johto kertoi meille, että äskeisen lavantaudin raivoamisen aikana hoidettiin yhtäaikaa kahta tuhatta viittäsataakin sairasta. Ne olivat kaikki rautatietyöläisiä Moskovan alueelta. Me kävimme tämän laitoksen kaikissa muissa departementeissa, paitsi niissä, jotka olivat varatut koleeraa, lavantautia ja muita tarttuvia tauteja sairastavia varten. Saatoimme akkunoitten läpi nähdä muutamia koleerasairaita tässä osastossa, mutta emme olleet erittäin halukkaita tekemään likeisempää tuttavuutta tämän pelätyn ruton kanssa, jonka uhreina nämä sairaat olivat. Lopulta heitimme hyvästit vasta tapaamillemme sairaille rautatieläisystävälle, nousimme junaamme ja pian aloimme verkalleen mennä lunkuttaa takaisin kohden Moskovaa.

XXI

MUUAN AMMUKETEHDAS

Eräs toinen amerikalainen ja minut kutsuttiin puhumaan eräälle suurelle työläisten joukolla ammuketehtaalla, joka oli noin viidentoista virštan matkan päässä Moskovasta. Lähdimme matkaan autolla ja perillä meille annettiin liikuttava vastaanotto. Työläiset tiukkasivat saada näyttää meille koko laitoksen ennen kokouksen alkua.

Laitos on ruutitehdas, jonka erikoisalana on valmistaa räjähdysaineita ja kranaattien täytteitä. Se oli perustettu jo tsaarin päivinä, mutta ei esittänyt mitään erittäin tärkeätä osaa ennen kun vasta vallankumouksen jälkeen. Sen äskeinen kasvu johtui maahan hyökkäyksen vaarasta, mikä pakotti yleensä räjähdysainetehtaat muuttamaan läntisistä kaupungeista Moskovaan ja toisiin paikkoihin sisämaassa. Punaisen Armeijan sisällissodan aikuinen lisätty ammukkeitten tarve oli myöskin ollut yhtenä tekijänä tämän laitoksen kasvulle.

Tällä kertaa oli se hyvin laaja käsittäen kymmenittäin suuria uudenaikaisia rakennuksia, jotka olivat sirotellut 300 eekkerin laajuiselle alueelle siksi kauaksi toisistaan, että räjähdys jossakin rakennuksessa ei pomauttaisi kaikkia toisia ilmaan. Käydessään täydellä voimalla on tehtaassa 3,500 työläistä. Näinä rauhan aikoina on siinä työssä oleva henkilökunta vain noin tuhanteen nouseva.

Ensimmäinen paikka missä kävimme oli kommunistisen "jatsaikan", eli tehdasryhmän virasto. Eräässä toisessa luvussa, missä käsittelin Kommunistipuoluetta, olen selostanut tällaisten ryhmien suunnattoman tärkeyden Neuvosto-Venäjällä. Tämä, kuten tavallista, oli kokoonpantu työläisten keskuudessa olevista elävimmistä aineksista. Se julkaisi tämän laitoksen omaa lehteä ja yleensä huolehti työssä olevien valistamisesta ja poliittisista toiminnoista. Se ei kuitenkaan suoraan sekaantunut Ylimmän Taloudellisen Neuvoston tehdasta johtavan ekspertin toimintaan. "Jatsaikan" jäsenet olivat sanomattomasti iloissaan tavatessaan amerikalaisia taistelijoita ja ilmaisivat sen avoimesti tervehtiessään meitä. Ne istuttivat meidät vietävän hyvän aterian ääreen, joka käsitti mustaa leipää, voita, maitoa, hunajaa ja — maustettuja sillejä.

Päätettyämme ateriamme meille näytettiin koko laitos ja johdatettiin joillekin ampumatarpeitten teon salaisuuksille. Täytimme itsekin joitakin kranaatteja ja "valoimme kannua" siitä, mikä niitten lopullinen päämaali tulee olemaan. Seuralaiseni, joka on taitava konemies, oli innostunut tutkimaan koneistoa. Hän selitti sen olevan jotenkin alkuperäisen, mutta siltä hyvässä kunnossa. Täällä valmistetut tuotteet olivat hänen lausuntonsa mukaan keskimäärin hyviä, vieläpä jotkut erittäin korkeitakin vaatimuksia vastaavia. Mustan ruudin osastolla, joka on kaikkein vaarallisin, meidät varustettiin suurilla vilttitohveleilla, joilla me hiihimme eteenpäin vahvasti matoilla päällystetyillä lattioilla — varovaisuustoimenpide, jolla meidät estettiin jalkineillamme mahdollisia kipeniä iskemästä.

Kun kuljeskelimme ympäri saimme mieltäkiinnittävän kokemuksen erästä suuresta työläisten ryhmästä, jonka tapasimme kranaatteja rautatievaunuille lastaamassa. Paikka oli sellainen, että ampumatarpeet oli siirrettävä noin sadan

jaardin verran matkaa vaunuille. Miehet käyttivät "Armstrongin metoodia" kantaen 300 naulan painoisia laatikoita selässään. Kielenkääntäjämme kautta saimme tietää, että tässä työssä oli äskettäin ollut jonkinlaisia "työrettelöitä". Kaikesta päättäen mies, joka tästä työstä oli vastuussa, oli asettanut päivän tingaksi miestä kohden kantaa kaksikymmentä-neljä laatikkoa, joista kaksitoista oli kannettava aamupäivällä ja kaksitoista iltapäivällä. Mutta miehet valittivat tätä järjestelyä vastaan ja vaativat enemmän työtä. Niin heidän päivittäistä tinkaansa sitten korotettiin 100:lla pros. Tämän jälkeen he kantoivat neljäkymmentä-kahdeksan laatikkoa kahdenkymmenen-neljän asemasta ja se palautti jälleen teollisuuksellisen rauhan.

Tämä tapaus on tyypillinen Neuvosto-Venäjällä. Se osottaa vallankumouksellisten työläisten henkeä. Huolimatta pienennetyistä ruoka-annoksistaan ne ovat valmiit suorittamaan suurempaa ja yhä suurempaa palvelusta proletaarisen Venäjän hyväksi. Kysymyksessä olevat työläiset pysäyttivät työnsä kun me lähestyimme, kerääntyivät ympärillemme, eivätkä olleet tyytyväisiä, ennenkuin me lupasimme viedä heidän tervehdyksensä Yhdysvaltain työläisille.

Silmiin pistävänä piirteenä tälle laitokselle olivat huolelliset varovaisuustoimenpiteet tulen vaaraa vastaan. Kun me tulimme pääportin lävitse, meidät alistettiin mitä ankarimman tulitikkujen etsinnän alaisuuteen. Itsepä komentajan itsensä oli alistuttava taskujen tutkimiseen. Kaikkialla rakennuksissa oli vesisankoja ja säiliöitä, "ensi avun" palonsammutuslaitteita. Tämän lisäksi siellä on erinomainen palonsammutusdepartementti, joka käsitti 140 miestä ja kahdeksan höyryruiskua, letkuvaunuja ja vesisäiliöitä. Nämä miehet olivat puetut univormuihin pitäen päässään samalaisia messinkikypärejä, joita tällä alalla näkee käytettävän kaikkialla Euroopassa. Ne olivat myöskin säännöllisen sotilasharjoituksen alaisia. Meidän kunniaksemme annettiin hälyytys ja kuudessa minuutissa tulipaloprikaatti oli kasattu koolle, tullut täyden mailin matkan, kiinnittänyt letkut vesiputkijärjestelmään ja ruiskutti vettä erään rakennuksen päälle. Sen jälkeen palosotilaat järjestyivät riviin meidän tarkastettavaksemme ja me onnittelimme heitä heidän erinomaisen näytteensä johdosta. Mitä itseeni tulee, niin minusta

tuntui, että tässä tuhlattiin aivan liiaksi paljon kunniaa parin sellaisen työläisen osalle kuin mitä me olimme. Mutta siitä huolimatta näin asiat luistavat nykyään Venäjällä.

Palatessamme tehtaan virastoon oli meillä edessämme uusi yritys mustan leivän, hunajan, maidon, voin ja kalan ääressä. Sitten meille näytettiin joitakin laitoksen yhteiskunnallisia ja kasvatuksellisia piirteitä, jotka olivat tyypillisiä esimerkkejä siitä, mitä tällä alalla nyt Venäjän teollisuuksissa yleensä on. Suuren rakennuksen kokonainen kerros oli muokattu uudelleen ja käytetty näitten toimintojen palvelukseen. Siellä oli taidekoulu, missä opetettiin maalausta, kuvanveistoa, kaiverrusta jne. ja jotkut suoritetuista töistä olivat hämmästyttävän hyviä. Lähinnä tämän vieressä oli teknillinen koulu, missä suurelle työläisten luokalle opetettiin kemian salaisuuksia ja toisia teollisuuksellisia tieteitä. Lähellä tätä oli suuri lukuhuone, minkä yhteydessä oli kirjasto — arvelen, että viimeksi mainittu käsitti ainakin 5,000 nidettä. Lähinnä kirjastoa oli "Nuorison huone", missä nuoremmilla työläisillä on klubinsa ja missä ne suorittavat kokonaisen sarjan omia toimintojaan. Lopuksi rakennuksen päässä oli suuri teatteri, missä työläiset itse esittävät näytäntöjä, joskus Moskovan ammattinäyttelijöitten avustamina. Meidän opastajamme kertoi meille, että paitsi suurta joukkoa muita kappaleita heillä oli ohjelmistossa useita oopperoita. Paitsi yllämainituista laitoksista on työläisillä lisäksi lauluseuroja, väittelyklubeja, orkestereita jne. viljalti. Mitä tahansa muuta sanottaneekin, niin ei ainakaan voida kieltää sitä, etteivätkö kommunistit ponnistele kaikin mahdollisin keinoin Venäjän kansan sivistyksellistä kehittämistä varten.

Kun laitoksesta eroamisen hetki lopulta oli tullut käsiin, kokoontuivat työläiset suureen ulkoilmateatteriin keskelle puuistutuksia. Täällä me ja toiset puhujat kestitsimme heitä sillä mitä meidän mielessämme liikkui. Se miellytti heitä valtavasti. Ne antoivat meille kiitospäätöksensä kirjallisessa asussa ja rohkaisivat meitä reippailla suosionhuudoilla kun me kiidätimme tielle kohden Moskovaa. Niin päättyi tyypilliselle venäläiselle tehtaalle tehty tyypillinen vierailu.

BOLSHEVIKIEN JUHLA

Minulla oli todellinen ilo saada olla läsnä eräässä mitä mieltäkiinnittävimmissä ulkoilmajuhlissa, minkä valistuksen kansankomissaari oli järjestänyt Kolmannen Internationalen kolmannen maailmankongressin avajaisen kunniaksi. Esiintyjät olivat puolikasvuisia poikia ja tyttöjä, lukuisien siviili- ja puolimilitaaristen järjestöjen jäseniä, joista muodostuu se Venäjän nuorison ruumiillisen harjottamisen suuri liike, mikä laskee pohjaa myöhemmin annettavalle militaarille kasvatukselle.

Hotelli Continentalista noin kuuden mailin katuvaunumatkan jälkeen seurueemme saapui Varpusmäelle, missä juhlit pidettiin. Ja kylläpä tämä komea näköala meidät hurmasi. Kaukana alhaalla oleva laakso oli ajateltavissa olevien mitä ihanimpien talonpoikaistilusten ja metsien peittävä, minkä läpi Moskovan joki laiskasti mutkitteli uomassaan. Etäisyydessä, kauaksi viskattuna näyttämönä, avautui suuri Moskovan kaupunki satoine iloisen värisiksi maalattuine kirkkoineen ja loistavassa auringonpaisteessa välkähävine kupooleineen. Minulle kerrottiin, että Napoleon huonosti päättyneellä Venäjänretkellään piti leiriään tällä lumovalla paikalla.

Laskeutuessamme alas kukkulan lakeelta tulimme jonkinlaiselle penkereelle, tai ylätasangolle, joka muodosti mitä ihanteellisimman kansallisen amffiteatterin, mikä oli vielä kylliksi korkealla joen yläpuolella jättääkseen silmäin eteen mitä loistavimman näköalan. Sieltä me löysimme juhla-korokkeen, joka oli pystytetty edustajille ja toisille vierailijoille. Pian esiintyjät alkoivat tulla näkyviin: tuhansia poikia ja tyttöjä marssien suuria käytäviä myöten (yksi kummallakin puolen) alemmalta penkereeltä, jota ei saattanut nähdä sinne missä katselijat istuivat. Marssijat muodostivat erinomaisia "siipiä" tälle suunnattomalle ulkoilmanäyttämölle. Monenlaisia järjestöjä oli edustettuna — Punaisen Armeijan eri aselajit, upseerien harjotuskoulut, alkeis- ja jatkokoulut, "Physical Culture" akatemit jne. Sananmukaisesti kaikki

pojat olivat puetut lyhyihin urheilupukuihin, kun taasen tytöt olivat pukeutuneet erilaisiin sieviin pukuihin. Kuten tavallista, oli punalippu kaikkialla.

Juhliminen alkoi sillä, että kaikki esiintyjät (me laskimme niitä 10,000 saakka) ryhmittäytyivät järjestykseen tarkastusta varten. Kun tämä oli päättynyt, ne järjestyivät paraatiin, joka marssi tarkastuskorokkeen ohitse. Erikoisen ilmiö paraatissa oli osasto Puna Armeijan sotilastyttöjä. Puettuina univormuihin ja kantaen pistimillä varustettuja kiväärejä, kuten vanhat veteraanit — joita epäilemättä useat heistä olivatkin — nämä marssivat samallaisissa yleisissä komennuskunnissa kuin miehetkin. Kangashattuineen, khakikankaisine jakkuineen ja lyhyine hameineen ne muodostivat reippaan joukon. Naissotilaat saivat suurta kunnianosotusta osakseen. Amerikalaiset, pitäen mielessään omat hemmoitellut, heikot naisensa, ovat valmiita hymyilemään kuullessaan puhuttavan naissotilaista. Mutta ne, jotka ovat seuranneet tapausten kulkua tässä maassa ja jotka ovat tutustuneet ihmeellisen voimakkaihin venäläisiin naisiin, katselevat asiaa aivan toiselta kannalta. Amerikalaisten vierailijoitten ainaisen ihmettelyn esineenä on venäläisten naisten ja tyttöjen komea ruumiinrakenne ja voima.

Paraatin jälkeen seurasivat joukottaiset sotilasharjoitukset. Nämä muistuttivat suurella määrällä sitä, mitä näkee Saksassa, Ruotsissa ja toisissakin maissa, missä valtuudet saattavat irrottaa ajatuksensa rahan ajometsästyksestä niin paljon, että hetkisen käyttävät ihmisten terveyden perusteitten laskemiseen. Tuhannet lapsukaiset tulivat esiin teatterin nurmikkoa pitkin järjestetyissä joukoissa. Sitten ohjaajan antaman lippumerkin välähtäessä ne levittivät askel askeleelta rintamansa siten, että jokaiselle yksilölle jäi noin kahdeksan neliöjalkaa liikunta-alaksi. Tässä järjestyksessä ne sitten kävivät läpi huolellisesti laaditun harjoitussarjan, jonka kauneudesta ei tarvitse puhua niille, jotka ovat nähneet sellaisten esittämistä.

Näitä harjoituksia seurasi sitten monenlaisia pistinharjoituksia, kenttäleikkejä, ratsuväen esityksiä jne., joita kaikkia suorittamassa olivat hyvin valitut joukkueet. Mutta minusta veivät kaikista voiton niin sanotut "rytmilliset harjoitukset". Ne ovat erikoisen voimistelun ja tanssin yhdistelmiä, jotka

suoritetaan torvisoittokunnan tahdissa. Minulle kerrottiin, että tämä voimistelutapa on alunpitäen kehitetty Sveitsissä ja että se ennen vallankumousta oli ollut muodissa Venäjän ylempien luokkien keskuudessa. Bolshevikit toivat sen kansanjoukoille.

Rytmillisiä harjoituksia on monta eri lajia. Yleinen piirre niille kaikille on kuitenkin se, että esiintyvät joukkueet suorittavat joukon voimisteluliikkeitä sarjottain siten, että jokaisen sarjan jälkeen seuraa kolme tai neljä paussia ja että esitys päättyy lopulta täsmälleen säestävän soittokunnan viimeisen tahdin säveleen. Vaikutus on sanomattoman mieltäkiinnittävä ja miellyttävä. Eräs esitys, jota kutsuttiin "vasara ja lapioharjotukseksi", saavutti erikoista suosiota. Sen suoritti 200 poikaa "physical culture" koulusta. Esittäjät jakautuivat kolmeen osaan siten, että ne, jotka olivat keskustassa, olivat varustetut moukareilla ja kummallakin äärellä olevat lapioilla. Sillä aikaa kun soittokunta soitti suoritti tämä joukkue kymmenen minuuttia kestävän näytteen, jonka eri liikkeet kuvasivat tavallista vasaran ja lapion käyttöä. Ihmeteltävällä täsmällisyydellä koko esitys päättyi niinkuin nakutettu soittokunnan soittaman kappaleen viimeiseen säveleen. Katseleva yleisö aivan hurmaantui ihastuksesta. En ollut milloinkaan edes uneksunutkaan että proosallisessa vasarassa ja lapiossa saattaa olla niin paljon kauneutta ja runollisuutta. Mutta Venäjän vallakumous on kyennyt senkin keksimään.

Toinen rytmillinen harjoitus, joka suuresti miellytti katselijoi, oli nimeltään "Tyrannin kukistaminen". Sen suoritti torvisoittokunnan mukaan kolmetoista huolella valikoitua roomalaisiksi puettua "physical culturen" harrastajaa. Yksi esitti tyypillistä riistäjätyrannia ja toiset sorrettuja työläisiä. Viimeksi mainitut tarkalleen musiikin tahtia seuraten suorittivat sarjan kovaa työtä kuvaavia, huolellisia liikkeitä: vetäen, nostaen, kantaen, takoen, heittäen jne., kun taas tyranni liiteli ympärillä yhtä mittaa kiirehtien ja hoputtaen. Silloin tällöin joku yritti kapinoida, sitten kaksi tai kolme, mutta aina tyranni musersi ne ja ajoi ne uudelleen takaisin orjuuteensa raatamaan. Lopulta yksi kuoli uupumuksesta. Tämä oli se, mitä vaadittiin tarvittavan solidaarisuuden synnyttämiseen ja kuten yhtenä miehenä kaikki jälellä olevat

nousivat ja kukistivat tyrannin — juuri kun musiikki päättyi. Tämän palasen esittämä opetus oli kouraan tuntuva ja esitys loistava. Joukko taputti käsiään suosion osotukseksi niin että kaikui. Sekä taiteessaan että politiikassaan kommunismi tietää mitenkä levittää valistusta siten, että se lopulta tulee vapauttamaan Venäjän.

Katsoen vallitsevaan elintarvepulaan minun mieltäni kiinnitti esiintyvien poikien fyysillinen kunto. Näitä huomioita oli helppo tehdä, koska poikaset olivat sananmukaisesti alastomina. Minusta ne näyttivät erikoisen vanteralta lapsilaumalta, jossa painon keskiarvo ja kehittyneisyys kiistämättä oli korkeampi kuin mitä vastaavalla tavalla valitusta lapsijoukosta Amerikassa voi tavata. Oli liikuttavaa nähdä mitenkä täysikasvuiset, nimittäin vallankumoukselliset, näitä manöövereitä seurasivat. Tämän päivän kestäessä minä ainakin sata kertaa kuulin niitten vakuuttavan, että lapset ovat Venäjän toivo. Kommunistit pitävät nykyisen polven sananmukaisesti raunioitettuna sen saaman kapitalistisen murjomisen takia. Ne sanovat: "Antakaa lapset meille muutamiksi vuosiksi, niin me varaamme niille sellaisen proletaarisen ajatuksellisen perustan ja kasvatuksen, että kapitalismi on ikuisiksi ajoiksi mahdoton palauttaa Venäjälle". Ja minä ajattelen, että he myöskin tietävät mitä puhuvat.

Juhlat lopetettiin sillä, että jokainen lauloi "Marseljeesin" ja "Internationalen". Sitten menimme joen partaalle, missä saimme mustaa leipää ja teetä komeassa, lippujen peittämässä veneklubi rakennuksessa, jonka entiset aristokraattiset omistajat jo kauan aikaa sitten kiireellisesti olivat poistuneet tietämättömiin. Syödessämme ja juodessamme "valoimme kannua" siitä, minne nämä loiset olivat joutuneet ja arvailimme mitä ne ajattelisivat, jos saattaisivat omin silmin nähdä mihin tarkotukseen me "heidän" omaisuuttaan käytimme. Mutta pian me jätimme nämä joutavat ajatukset ja yrittäen toteuttaa itseämme suuren Venäjän vallankumouksen henkeen matkasimme kotiin katuvaunussa, joka oli ahdettu täyteen Puna Armeijan sotilaita, kongressin edustajia ja monenmoisia muita aineksia, jotka olivat olleet osallisena tämän onnellisen päivän valmistamisessa.

TYÖLÄISTEN LEPOKOTI

Toisin kuin hallitukset kapitalistisissa maissa, huolehtii Venäjän hallitus suorastaan ja positiivisesti työläisten hyvinvoinnista. Se valvoo erikoisesti niiden terveyttä. Yhtenä keinona tässä mielessä se on perustanut kuuluisat lepokodit, joita sadottain on siroteltu eri teollisuuskeskusten ympäristöön. Nämä ovat tavallisesti maaseudulla olevia loistotaloja, jotka ovat takavarikoidut ylimyksiltä. Niihin kemiallisten laitosten, tupakkatehtaitten ja toisten terveyttä tuhoavien teollisuuslaitosten uupuneet ja heikontuneet työläiset lähetetään toipumaan. Lepokodeissa ei ole mitään ruokaannosten rajoituksia voimassa. Kaikki mitä työläisten niissä tulee tehdä on syödä, nukkua ja yleensä viettää niin iloista elämää kuin mahdollista. Uniot päättävät kutka niiden jäsenistä saavat nauttia suuresti kiitettyä kahden viikon lomaa. Kun Venäjä pääsee vakavaraisemmalle pohjalle, tullaan lepokotien lukumäärää moninkertaistuttamaan ja kehittämään mahdollisimman pitkälle.

Kaikeksi onneksi sain tilaisuuden pistäytyä erääseen näistä lepokodeista, joka oli kahdenkymmenen mailin matkan päässä Moskovasta. Se sijaitsi suuressa valkeassa loistorakennuksessa erään mäen harjalla. Koko sen ympäristö oli huolellisesti hoidettua puistikkoa. Edustalla oli ihana, joka syrjältä patolaitteilla varustettu järvi, joka kimalteli auringonpaisteessa. Laakson toisella puolen oli suojaisessa paikassa pieni venäläinen kirkko valkeine seinineen ja kullanvärisine kupoleineen ja sen taustalla rehevä, tummanvihreä lehtimetsikkö. Suuremmoinen kylä levitteleiksemäen puolitiessä. Koko maisema muodosti mitä huolellisimmin valikoidun kauneusnäytteen.

Meitä oli viisihenkinen seurue — Losovski, Koko Venäjän Ammattiunionien puheenjohtaja; Szanto, entisen Unkarin Neuvostohallituksen jäsen; Fritz Heckert, tunnettu saksalainen ammattiunionisti; viimeksi mainitun vaimo ja minä — ja kun meidän automme tuoksahti mäen päälle, kerääntyivät lepokodissa olevat työläiset meidän ympärillem-

me ja antoivat meille kuninkaallisen vastaanoton. Niitä oli kaikkiaan noin satakunta ja kaikilla omaa laatuaan olevat pukineet. Vaatteet ovat nyt Venäjällä erittäin kallisarvoiset ja siksi oli yksi lepokotien sääntöjä se, että työläisten tulee niissä ollessaan käyttää pukuinaan mitä ikinä paikka voi tarjota, olivatpa ne sitten vaikka miten ihmeellisiä vaippoja tahansa. Tämä kannusti työläisiä lojumaan vapaasti missä sattui ja heittäytymään täydelliseen lepoon, mitä ne eivät olisi tehneet omissa vaatteissa liikkuessaan.

Seurueellemme näytettiin paikka yltyleensä. Se oli kalustettu puolibarbaarisella loistolla, mikä on ominaista entisille venäläisille ylimysten palatseille. Kultaa ja hepeneitä oli kaikkialla. Seinillä riippui useita entisten ylimysomistajien kuvia, joista toiset tekemieni huomioitten mukaan olivat 500 vuottakin vanhoja. Siellä oli huoneita tusinoittain — en yrittänytkään niitten lukumäärää laskea. Ja koko tämä hoito oli ennen vallankumousta ollut yhden ainoan vanhan naisen mukavuudeksi, joka asui yksikseen — jos nimittäin voidaan sanoa yksinään elämiseksi silloin kun 50 palvelijaa hyörii ympärillä valmiina täyttämään pienimpiäkin oikkuja. Hänen poikansa oli asustanut aivan lähistöllä olevassa toisessa loistorakennuksessa, joka oli miltei yhtä suuri ja prameileva. Sitä käytetään myöskin nyt työläisten lepokotina.

Mitä sydämellisimmän illallisen jälkeen me kuljeskelimme ympäri, kunnes lopulta tapasimme itsemme pihamaalta "Gavoreetkaa" pelaamassa — minä luulen, että siksi ne sitä peliä nimittivät. Gavoreetka on yksi Venäjän kansallispelejä. Se on pahasti matkaansa tempaava ja pelataan seuraavasti: Kaksi kuuden jalan neliötä merkitään noin 50 jalan matkan päähän toisistaan, yksi kumpaakin toisiaan vastassa olevaa joukkuetta varten. Näihin neliöihin sovitetaan viisi kuusituumaista erilaista ja omituisen muotoista kapulaa, joita nimitetään "makkaraksi", "akkunassa olevaksi akaksi", "kanuunaksi", "taloksi", "junaksi" "ristiksi", "käärmeeksi", "rekisteröidyksi kirjeeksi" jne. Pelin "niksi" on siinä, että kilpailevat joukkueet, joitten jokainen jäsen on varustettu kahdella suurella kartulla, heittämällä koettavat, kumpi puoli ensiksi ennättää toisensa neliöstä satuttamalla viskaamaan pois vissin määrän kapulakuvioita.

Se on kylläkin karkeata leikkiä, mutta sangen innostavaa. Me pelasimme sitä puoleen yöhön saakka, kunnes tuli pimeä. Useita päiviä jälkeenpäin olivat siitä ilosta jäntereeni niin kipeät, että oli liikuteltava itseään kuin äkämän saanut.

Seuraavana aamuna nousimme varhain — se on varhain Venäjällä. Saimme hyvän aterian ja aloimme touhua täynnä olevan päivän, jonka kuluessa ongittiin, soudeltiin, uitiin, pelattiin gavoreetkaa ja kuljeksittiin ympäri ihanassa metsikössä. Se osa ohjelmasta, joka minua kuitenkin kaikkein eniten miellytti, oli konsertti iltapäivällä. Se pidettiin tämän laajan loistorakennuksen suuressa tanssisalissa, joka oli noin viisikymmentä jalkaa kanttiinsa ja ylellisesti sisustettu. Ihanat maalaukset koristivat seiniä ja kattoa. Kalusto oli harvinaisen komea ja kallisarvoinen. Siellä oli varmaan sata tuolia, joista jokainen oli koristeltu taidokkailla leikkauksilla, erinomaisesti maalattu kiiltomaalilla, leikkauksiin upotettu kultaisia koristeita ja päällystetty mitä hienoimmalla silkillä.

Tämä tanssisali esitti tosivallankumouksellista näkyä. Sen entiset ylimysmässääjät olivat poistuneet ja hyödylliset työläiset olivat tulleet tilalle itseään huvittamaan. Monet maalaistytöt, jotka myöskin olivat tulleet sisään, olivat puetut iloisiin kansallispukuihin. Seinien yli oli vedetty suuria punaisia lippuja vallankumouksellisine tunnussanoineen. Rakennuksen edustalla oli suunnattoman suuri Karl Marxin rintakuva ja sen ympärillä joka sivulla Engelsin, Liebknechtin ja monien muitten asian puolesta taistelleitten patsaita. Mielisimpä tietää mitä koolla olleet työläiset kaikesta tästä ajattelivat. Täällä vain joitakin vuosia sitten ne kuiskuttivat hiljaa toisilleen herroista kukkulalla olevassa suuressa loistotalossa ja töllistelivät täynnä kunnioitusta etäältä heidän loistavasti valaistuja kemujaan. Mutta nyt työläiset ovat nousseet, karkottaneet nämä herrat pois, jakaneet heidän maansa ja käyttävät heidän pyhää tanssisaliaan omaksi huvikseen. Minulle tämä tapaus nähtävästi toi vallankumouksen hyvin lähelle.

Kuten tavallista Venäjän työväenluokan konserteissa, oli ohjelma erinomainen. Taiteilijat — pianonsoittaja, laulaja ja viulunsoittaja Moskovasta — olivat ylivoimaisia esiintyjiä. Pianonsoittajan esitys kiinnitti minun mieltäni erityisesti.

Hän tämän tuosta katkasi soittamisensa lyhyillä puheilla, joissa hän selosti musiikin teoriaa, kehitystä, historiaa ja tekniikkaa. Kuulijat olivat hyvin tarkkaavaisia. Tuona ihanana sunnuntai-iltapäivänä, jolloin ulkoilma heille tarjosi kaiken valtakunnan viettelyksiä, ne istuivat yhtäkyytiä kolme tuntia kuunnellen klassillista ja kansanomaisista musiikkia ja nauttien jokaisesta minuutista täysin siemauksin. Konsertti päättyi siihen, että jokainen lauloi "Internationalea".

Lopen väsyneenä, mutta sanomattomasti virkistyneenä lepokodissa saaduista kokemuksista, meidän seurueemme saapui Moskovaan puolen yön seutuvilla — niskan taittoa lähentelevän autokyydin jälkeen, mikä on venäläisten autonajurien mieliurheilua.

XXIV

VAATETUSTEOLLISUUDET

Erään pienen seurueen matkassa, joka käsitti vaateteollisuudessa työskenteleviä työläisiä eri maista, kävin katsomassa Moskovan suurimpia vaatteitten valmistuspajoja. Meitä kuljetti ympäri pari venäläistä union virkailijaa ja veli Resnikoff, Cloth Hat and Cap Makers' International Union of America'n paikallisosastosta No. 2.

Ensimmäinen paikka, minkä läpi kävimme, oli äärimmäisen alkeellinen. Entisinä aikoina se oli ollut vankilan työpaja, jota oli käytetty teltojen valmistukseen. Nyt, vapaana työpajana, sitä käytettiin kaikellaisiin sotilaitten vaatteitten valmistukseen. Se oli melko laaja laitos, jossa oli työssä noin 900 työläistä. Neljä viidettä osaa näistä oli naisia. Laitoksen käsitti joukko yksi ja kaksikerroksisia rakennuksia, jotka olivat sirotellut ympäri tavalla, mikä saattaisi Taylorin, tehokkaisuusekspertin, kääntämään haudassa kylkeään.

Sananmukaisesti kaikki neulomakoneet olivat Singerin tekoa. Niistä monet olivat käyttökelvottomia pienten, mutta

aivan välttämättömien osien puutteessa. Sellaisia osia ei metalliteollisuus nykyisessä luhistuneessa tilassaan pysty tuottamaan. Tämän työpajan huutavana puutteena oli napinläpikoneitten tarve. Niitä oli kaksi tai kolme, mutta aivan ilmeisesti ne eivät pystyneet tarvetta tyydyttämään. Tämän vuoksi istui melkoinen määrä työläisiä käsin napinreikiä ompelemassa. Minulle kerrottiin, että työläistä kohden valmistui keskimäärin 30 napinreikää päivässä, kun taas koneella työskentelevä työläinen saattaa helposti valmistaa 1500 napinreikää, eli viisikymmentä kertaa niin paljon päivässä. Tästä saattaa mielessään kuvitella, mitenkä tervetulleita muutamat napinreikäkoneet lisää tälle pajalle olisivat — sillä Venäjällä tietysti kaikki se etu, mikä johtuu työn säästämiskeksinnöistä, koituu työläisille suoraan. Leikkukoneitten puute muodosti toisen vakavan tarpeen. Me näimme leikkaajien työläästi ahertelevan leikkausveitsellä yrittäessään kerralla leikata 134 kangaslevyä ja aina muutama minuutin kuluttua keskeyttäen työnsä sen takia, että oli käytävä surkeasti tylsistynyttä veistä terottamaan. Sellainen työ ei ole ainoastaan äärimmäisen kovaa ja hidasta, mutta myöskin sangen epätarkkaa, sillä kankaat luisuvat pois paikaltaan ja venähtelevät sinne ja tänne tämän primitiivisen leikkausesineen edessä.

Käytyään tämän harvinaisen vanhan vankilatehtaan läpi lähti seurueemme erälle toiselle vaatteitten valmistuspajalle, jossa vangit ennen myöskin olivat työskennelleet. Tämä oli kuuluisa Butirka vankila lähellä Moskovan keskustaa. Työpaja oli sijoitettu suureen, nykyaikaiseen rakennukseen, jonka yhtä siipeä yhä edelleenkin käytettiin vankilana. Täällä valmistettiin myöskin vaatetustarpeita Punaiselle Armeijalle ja paikka näytti melko hyvin varustetulta sitä tarkotusta varten. Täällä työskenteli noin 1,000 työläistä, jotka miltei kaikki olivat naisia. Koko rakennus oli pulttien ja kankien massana ja työläiset olivat niistä sahailleet melkoisen määrän pois voidakseen vapaammin liikkua. Missä aseistetut vartijat ennen olivat liikkuneet suurissa häkeissä, jotka ne oli työläisistä erottaneet, siellä tapasi nyt parvittain nauravia tyttöjä, jotka suurella kiireellä valmistivat vaatteita rintamalla oleville työväenluokan sotilaille. Yksi etumiehistä oli tsaarin aikana täällä ollut vankina vallankumouksellisten

toimintojensa takia. Hän hymyili leveästi kertoessaan siitä muutoksesta, mikä hänen asemassaan oli tässä pajassa tapahtunut. Meille nämä kaksi vanhaa vankilan työpajaa, jotka nyt olivat muutetut vapaiksi pajoiksi, näyttivät sangen elävästi tulkitsevan sitä uutta, vapauttavaa vaikutusta, minkä vallankumous oli matkassaan Venäjälle tuonut.

Melkein kaikki Butirkan pajan työläiset asuivat yhdessä, eräässä lähellä olevassa erinomaisessa apaartmenti, eli huoneustotalossa. Ennemmin se oli ollut kaikenkarvaisten yhteiskunnallisten loisien hallussa, mutta ne oli jo kauan aikaa sitten ajettu tiehensä. Taloa johdettiin kommunaalisella pohjalla. Sen asioita hoiti komitea, minkä asukkaat itse olivat valinneet. Mitään vuokraa ei työläisiltä peritty. Kadun toisella puolella oli "krets", eli seimi, minne naistryöläiset jättivät pikkulapsensa päiviksi hoidettaviksi. Vähän etäämpänä saman kadun varrella oli "kindergarten" suurempia lapsia varten. Samassa ympäristössä olivat työläisten kokoushallit, niitten klubihuoneet, komissariaatit jne. Tämä työläisten toiminnan ryhmittäminen lähelle niitä pajoja, missä ne työskentelevät, on hyvin luonteenominaista nykyaikaiselle Venäjän elämälle. Se edistää suuresti tässä huumareessa kommunistisien laitosten syntymistä ja kehittymistä.

Viimeinen paikka missä me käväsimme, oli suuri yleisluontoinen vaatteitten valmistuspaja, missä tehtiin miesten, naisten ja lasten vaatteita siviiliväestölle. Sen hallussa oli viisi kerrosta suuresta, nykyaikaisesta tehdasrakennuksesta ja siinä työskenteli noin 700 työläistä. Tätä laitosta johti veli Bogarotchoff, entinen Baltimore Basters' Local, Amalgamated Clothing Workersin jäsen. Suurista edessä olevista vaikeuksista huolimatta hän kehittää sitä mallipajaksi, joka tulee olemaan perustyyppinä koko Venäjän vaatetusteollisuuden uudelleen järjestämisessä. Apulaisina oli hänellä joukko vaatetustyöläisiä, jotka aikaisemmin ovat työskennelleet Yhdysvalloissa ja tuntevat tehokkuusmenetelmät. Nämä "amerikalaiset" (Venäjällä jokaista työläistä, joka on ollut Amerikassa, nimitetään amerikalaiseksi) antoivat meille kokonaisen tervehdyksien ryöpyn ja lukematon joukko kysymyksiä sateli jälkeen jääneistä ystävistä.

Mikäli riittämättömät ja alkeelliset työvälineet sallivat, järjestetään tämä paja uudelleen amerikalaisen menettely-

tavan mukaan. Meille kerrottiin, että ensiksi työläiset vastustivat heidän työnsä spesialisoimista, mutta kun ne tulivat näkemään mikä suuri hyöty on siitä, että niitä tuotteita saadaan valmiiksi, mitä Venäjä niin kipeästi tarvitsee, niin ne vähitellen suostuivat. Koko paikka oli toimintaa täynnä ja työläiset täyttivät tehtävänsä innostuksella. Verrattuna amerikalaiseen tuotantostandardiin, pystyttiin tässä pajassa työskentelemään noin 70 prosentin tehokkuudella ja valmisteitten määrä aina vain oli nousemaan päin. Olimme aivan hämmästyneinä siitä tuotteitten määrästä ja laadusta mitä oli valmistettu. Johtaja valitteli vain nykyaikaisen koneiston ja samaten myöskin niitten pikkuosien kiusallista puutetta, joita alituiseen tarvitaan hallussa olevien koneitten täydessä käyntikunnossa pitämiseksi. Erityisen huutavana piti hän silityskoneitten tarvetta, sillä kaikki silytys oli suoritettava käsin. Myöskin oli puute ammattitaitoisista työläisistä. Me lupasimme tehdä parhaamme saadaksemme Yhdysvaltain voimakkaat neulatyöläisten järjestöt lähettämään joitakin näitä koneita ja muita kipeästi tarvittavia työvälineitä Venäjän piiritetyille vaatetustyöläisille.

Kuten kaikissa muissakin Venäjän teollisuuksissa esittää ammattiunio sangen tärkeätä osaa niissä vaatteitten valmistuspajoissa, joissa me kävimme. Kaikki työläiset, johtajasta alkaen, kuuluvat samaan unioon. Johtajat nimittää Kansallinen Vaatetustyöläisten Unio ja sitten Ylin Taloudellinen Neuvosto määrää ne tehtäviinsä. Unio määrittelee työpäivän pituuden, palkat ja muut työsuhteet pajoissa. Nämä sitten vahvistaa Työdepartementti. Unio myöskin määrittelee työn määrän, minkä kunkin työläisyksilön tulee valmistaa. Pajojen ylivalvonta (säännöllisten johtajien ja esimiesten lisäksi) on kaksi työläistä käsittävän komitean käsissä, joista toisen valitsevat kysymyksessä olevan työpajan työläiset ja toisen Työläisten ja Talonpoikain Kontrollidepartementti, mikä on osa kansallisesta hallituksesta. Tämä paikallinen kontrollikomitea pitää ainaisesti silmällä laitoksen toimintaa ja sillä on aina esteetön pääsy kirjoille, eri departementteihin jne.

Vaatetustyöläisten unio toimii melko laajasti myöskin pajakomiteoitten kautta. Näillä komiteoilla, joitten jäsenet valitaan työläisten riveistä ja tavallisesti käsittävät viisi tai seitsemän henkilöä, on asianmukaisesti varustetut konttorinsa

itse työpajassa. Ne pitävät huolta työläisten yhteiskunnallisesta ja poliittisesta kasvatuksesta ja pitävät tarkoin silmällä, että union ja hallituksen säännöstelyjä täsmälleen noudatetaan. Pajakomiteat tavallisesti myöskin vaihtavat toisten alojen työläisten kanssa sen osan palkasta, mikä maksetaan omissa tuotteissa (vaate-, ruoka-annosten jne. lisäksi) sen jälkeen kun ne ovat täyttäneet hallituksen pajalle asettamat vaatimukset. Niinpä yhdessä näistä pajoista oli useita laati-kollisia kenkiä jne., joita pajakomitea oli saanut työläisiltä muilla aloilla ja joita se jakoi työläisille omassa tehtaassa. Sama komitea oli äskettäin lähettänyt yhden jäsenistään viljankasvatusalueelle siellä neuvottelemaan talonpoikien kanssa ruokatarpeitten vaihtamisesta vaatteisiin. Venäjän uuden vapaakauppasäännöstelyn mukaan on aikomuksena järjestää kaikki tällainen vaihto osuustoiminnallisten järjes-töjen käsiin.

Tapaamamme vaatetustyöläiset kärsivät aivan ilmeisesti ruokatarpeitten puutteesta. Mutta niitä elvytti sama päät-täväisyyden henki ja stoalainen rohkeus, minkä tapaa kaik-kialla Venäjän työväenluokan keskuudessa. Ne tietävät, että heillä on pitkä ja kova tie käveltävänä, mutta siitä huoli-matta ne luottavat lopulta pääsevänsä päämaaliinsa — talou-delliseen vapauteen. Niitten on suunnitelma ja ne tulevat ajamaan ja taistelemaan sen läpi voittoon saakka lainkaan välittämättä niistä uhrauksista, mitä tämä taistelu tulee vaatimaan.

XXV

BOLSHEVIKINEN VARIETEENÄYTÄNTÖ

Yksi Venäjän vallankumouksen silmäänpistävimpiä piir-teitä on se erinomainen voima, mitä teatterit osottavat. Vaikkakin teollisuus yleensä toimii vitkaisesti ja riutuu, niin teatterillinen ammatti kukoistaa enemmän kuin milloinkaan ennemmin. Minne ikinä käännytkin, niin siellä on ooppe-roita, baletteja, näytäntöjä, konsertteja jne. Ja niitten laatu

on ensiluokkainen, sillä venäläiset ovat luonnostaan taiteilijoita. New York ja Lontoo, huolimatta kaikesta rikkaudesta ja hyvinvoinnistaan, eivät tällä kertaa nauti niin korkean asteisista teatterillisistä esityksistä, kuin mitä joka ilta tarjotaan Moskovan vallankumouksellisille työläisille.

Kommunistit ovat perin juurin selvillä teatterin kasvatuksellisesta arvosta — on merkitsevää, että ne uudessa yhteiskunnallisen järjestelmän luonnoksessa ovat sen asettaneet Kasvatusdepartementin valvonnan alaisuuteen — ja ne eivät menetä ainoatakaan tilaisuutta käyttää sitä vallankumouksellisten katsantokantojen kansanomaistuttamiseen, Äskettäin näin todellisen kommunistisen esityksen kuuluisassa “Terevsatissa”,*) joka on omansa osottamaan mitä lajia on tämänlaatuinen valistustyön haara.

Illan näytelmä oli todellinen varieteenäytäntö, joka käsitti useita luonnoksia. Ensimmäinen oli kolminäytöksinen draamakomedia, joka kuvasi erään kodin voittamista vallankumouksen puolelle. Kappaleen kärki, paitsi sitä, että se tarjosi loistavan huvituksen, tarkoitti osottaa katselijalle ne moninaiset paheet, joitten kanssa uusi yhteiskunta joutuu tekemisiin — sabotage, varkaus, laiskuus jne. — ja painostaa lojaalisien kansalaisten ja teollisuuksissa tehokkaitten työläisten tarvetta. Kappaleen “sankari” oli nuori kommunisti ja “roisto” muuan typerä, kapitalistimielinen työläinen, joka samalla oli perheen päämies. Siinä oli kyllä koomikkoja, työläisiä, kyläläisiä jne.

Ensimmäisessä näytöksessä “roisto”, toimiva pässinpää, käytti tilaisuutta hyväkseen ilmaistakseen mielipiteensä Neuvostohallituksesta ja yleensä uudesta yhteiskuntajärjestyksestä. Hän toi esille jokaisen väitteen kommunismia vastaan mitä saattaa tavata kiertämässä kansan keskuudessa ja senkin vielä erikoisella voimalla. Nämä hyökkäykset ärsyttivät hänen huonekuntansa kommunististen jäsenten taholta, joitten joukossa oli hänen lankonsa, “sankari”, nuori

*) “Terevsat”, on lyhennys venäjänkielisestä “Vallankumouksellisen Satiirin Teatteri” nimityksestä. Monta samallaista sanaa on vallankumous tuottanut. Tavallisesti ne merkitsevät uusia laitoksia, kuten “Komintern” (Kommunistinen Internationale), “Profintern” (Punainen Ammattiunionien Internationale), “Sovnarcom” (Kansankomissaarien Neuvosto) j.n.e.

kommunisti, esiin huolellisia ja tyhjentäviä vastauksia. Tämä kumosi hänen väitteensä toisen toisensa jälkeen haahmotellen puheissaan hallituksen menetelmien ja yleensä kommunismin todellisen tarkoituksen. Tämän hän teki niin taitavasti, että "roisto", katsojien suureksi riemuksi tuli henkisesti täydelleen lyödyksi.

Toinen näytös tapahtui konepajassa. Siellä oli useita työläisiä työssä, "sankari" ja "roisto" niitten joukossa. Viimeksi mainittu kulutti aikaansa laiskotellen ympäri pajaa ja tuhrustaen toisten miesten aikaa pohtien niitten kanssa soviettien syntejä. Lopulta hänet tavattiin varastamassa juuri valmistettuja peltisiä astioita. Tämä aiheutti hänelle läksytyksen pääririksestä, minkä käsittää työläisten tasavalalta varastaminen.

Huippukohta tuli kolmannessa näytöksessä. "Roiston" vaimo, väsyneenä hänen epäyhteiskunnalliseen käytökseensä, päätti jättää hänet. Hän keräsi vaatteensa kokoon ja ottaen pikkulapsen valmistautui lähtemään. "Roisto" voimakkaasti pani vastaan väittäen omistavansa hänet, kuten entisinäkin aikoina. Mutta kaikki mitä hän tästä hyötyi, oli kommunistiselta langoltaan uuden esitelmän kuulemisen naisen oikeuksista työläisten hallituksen aikana. Lopulta, lyötynä joka suhteessa, "roisto" antautuu ja selittää siitä lähtien tekevänsä osansa uuden yhteiskunnan rakentamiseksi. Työläisyleisö oli ihastuksissaan ja koko ajan istui huvitetun tarkkaavaisesti seuraten tämän pikkukappaleen esitystä. Kuvatuissa luonteissa ja kappaleen juonessa ne näkivät omaa elämänsä esitettynä. Ei saattanut olla epäilystäkään siitä, etteivätkö tarkotetut läksyt syöpyneet heidän mieliinsä.

Seuraava numero ohjelmassa oli humoristinen kohtaوس bolshevikinaisen ja pakoilijamiehen välillä. Nämä tapasivat toisensa odottamatta puiston penkillä. Kun nainen nuhteli miestä siksi, että tämä ei ollut työssä, lateli mies vastaukseksi kaikellaisia tyypillisiä idealistisia väitteitä siitä, mitenkä hän aikoi tulla toimeen niin vähällä vaivalla kuin mahdollista ja monia muita samansuuntaisia lörpötyksiä. Silloinkos vastasanasota alkoi. Pistopuheita ja letkauksia sekä neuvosto-yhteiskunnan puolesta että vastaan sateli lakkaamatta tässä yhteentörmäyksessä, jossa nainen aina oli paremmalla puolella. Lopulta nämä riitelijät heittivät sivuun henkisen kaksin-

taistelun ja lopettivat esityksen tanssikilpailuun. — Tämä pari sai katselevan joukon taholta erikoista suosiota.

Sitten seurasi merkillinen näytös, jonka nimi oli "Sovietti Postimies". Kirjeitten kantajan, joka oli asetettu korokkeelle, oli määrä lukea yleisölle kirjeet, mitkä hän tapasi kannettavanaan olevan postin joukossa. Todellisudessa muodostui lukeminen kuitenkin sarjaksi sangen sattuvasti valittujen näyttelijätyyppien lausuntoja; näyttelijät ilmaantuivat eräälle näyttämöllä olevalle aukolle. Kunnollinen työläinen, lurjustelija, aristokraatti, Puna Armeijan upseeri, talonpoika, kommunisti, keinottelija, vastavallankumouksellinen, omaisuudettomaksi tehty kapitalisti — kaikki nykyisen Venäjän yhteiskunnan ainekset olivat siellä ilmituoden arvostelunsa, puolustuksensa ja toiveensa uuteen yhteiskuntaan nähden. Kylläpä siinä sai nauraa toisenkin kerran, erittäinkin vanhan hallituksen edustajien voivotuksille. Ja kaikkien näitten naurunpuuskien joukossa tuotiin esille melkoinen määrä läksytyksiä, joita kommunistit halusivat kansanjoukkoja ottamaan varteen ja painamaan mieleensä.

"Sovietti Postimiehen" jälkeen oli erinomaista laulua. Ensiksi esitettiin hurmaava kansanlaulu ja sitten erikoisesti Pariisin Kommuunin kunniaksi tarkotettu "Marseljeesi". Kaikki tämä suoritettiin venäläisille luonteenomaisella taiteellisella tavalla.

Seuraava näytös oli todellinen aarre. Se kuvasi kömpelöä pientä sotilasosastoa, jota entisaikuinen tsaarin armeijan sotilaskurin opettaja harjotti. Näyttämö esitti parakin harjotushallia, jonka yhdelle seinälle oli ripustettu kurjan näköinen kuva Nikolai II:sta. Sotilaat olivat puetut tsaaristisiin univormuihin ja upseeri oli vanhan venäläisen pikkumilitaristisen tyrannin todellinen tyyppi. Raa'asti hän kohteli miehiään koko harjotuksen ajan villisti potkien yhtä heistä, joka oli ylioppilas ja joka uskalsi protesteerata hänen karkeata kohteluaan vastaan. Koko esityksessä ei ollut mitään suoranaista propagandaa. Se oli vain todellinen kuva vanhan hallituskauden ajalta, mikä jätettiin työläisille sinänsä verrattavaksi olosuhteihin, mitkä nyt vallitsevat Punaisessa Armeijassa. Mutta vaikutus oli voimakkaampi kuin minkä mitkään loppumattomat moraalisaarnat olisivat voineet luoda.

Viimeinen esitys ohjelmassa oli pantomiimi, eli äänetön esitys, minkä me amerikalaiset äänestimme koko ohjelman loistonumeroksi. Se oli jonkinlainen historiallinen tanssi, jonka nimi oli "Vaaka" ja joka kuvasi vallankumouksellisen Venäjän taisteluja monia vihollisiaan vastaan. Mitään sanoja ei lausuttu, ellei oteta lukuun 'karakäärien, s. o. vissien henkilötyyppejä esittävien nimien ilmottamista silloin kun ne astuivat näyttämölle.

Esitys alkoi proloogilla, jossa eräs tumma olento, joka kuvasi vanhaa hallitusta ja joka toimi sitten myöhemmin sangen aktiivisesti vastavallankumouksena, joutuu pakosta väistymään Ajan tieltä. Sitten nousi esirippu päänäyttämöllä. Suunnattoman suuri vaaka vei melkoisen osan koko näyttämön pinta-alasta. Toisella puolen vaakaa seisoo mies, Kerenski ja vastakkaisella puolella toinen, Kapitalismi. Näitten kahden välillä riehuu tappelu kummankin koettaessa painaa alas omaa puoltaan vaa'asta. Nuori tyttönen, puetuna kauttaaltaan punaiseen, Venäjä, seurasi taistelua mielenkiinnolla. Mutta Kerenski hävisi ja Venäjä työnsi hänet pois luotaan. Silloin Kerenski heti riensi vaa'an toiselle puolelle ja yhtyi kapitalismiin. Tällöin ilmaantuu näyttämölle näppärä nuori mies, Kommunismi. Tämä voitti heti Venäjän suosion, liittyi yhteen hänen kanssaan samalla puolella vaakaa, jolloin Kapitalismin ja Kerenskin puoleinen vaa'an käsivarsi nousee korkealle ilmaan.

Sitten alkoi ihmeen kaunis tanssi, johon ottivat osaa henkilöt, jotka esittivät Skoropadkia, Petluraa, Denikiniä, Koltshakkia, Wrangelia, Judenitsia ja toisia tunnettuja vastavallankumouksellisia kenraaleja. Ne yhtyivät tanssiin siinä todellisessa järjestyksessä, missä ne asettuivat sotajalalle vallankumousta vastaan. Niitä oli kerrallaan yksi, kaksi, tai kolme yhtäikaa näyttämöllä aivan samalla tavalla kuin ne olivat sisällissodassakin esiintyneet yhdessä. Jokaisessa yksityiskohdassakin noudatettiin historiallista tarkkuutta. Vastavallankumoukselliset tanssijat häärivät Venäjän ympärillä koettaen voittaa hänen suosiotaan. Mutta turhaan. Toinen toisensa jälkeen ne luopuivat toiveistaan ja jäivät tanssista syrjään aivan siinä järjestyksessä kuin ne taistelutantereella oli lyöty. Sitä mukaa ne myöskin asettuivat toiselle puolelle vaakaa Kapitalismin vierelle.

Sitten tulivat esille Englantia, Ranskaa ja Yhdysvaltoja kuvaavat olennot. Setä Samuh tuli esiin heitellen suunnattomia dollareita, joita Denikin ja toiset kahmivat ja kykenivät siten tanssia jatkamaan hetken aikaa kauemmin. Suurvaltojen tanssissa kuvattiin jokainen niitten keskenään pitämä konferenssi ja kaikki muutkin niitten tärkeät, Venäjän kysymyksen yhteydessä tekemät liikkeet. Kun nämä olivat väsyneet ja ottaneet paikkansa Kapitalismin vierellä, ilmaantui Puola esittämään sotaista osaansa kaikkien toisten Venäjän vihollisten kannustamana ja rohkaisemana. Sitten tuli Kronstadtin kapina, joka oli tyypillistytetty merisotilaan olentoon. Ensiksi näytti siltä, että merisotilas joutuu Vastavallankumouksen konnankoukkujen uhriksi (joka kaiken aikaa häärii ja pyörii agenttiensa ympärillä niitä rohkaisemassa) ja antaa liehakoivan Kapitalismin, valkokaartienraalien ja suurvaltojen vetää itsensä heidän puolelleen vaakaa. Lopulta merisotilas kuitenkin ratkaisevasti yhtyi Venäjään ja meni sen puolelle vaakaan. Yhteen aikaan, kun vastustajia oli niin sanomattoman monta, Kommunismi näytti olevan aivan tappion partaalla ja sen puoli vaa'asta alkoi kohota ilmaan. Mutta kasaamalla läjäpäälle kirjoja ja sanomalehtiä vaakakuppiinsa (kansan valistaminen) hänen onnistui painaa puolensa vaa'asta jälleen alas ja Venäjän monet viholliset olivat kärsineet tappion.

Viimeinen esiintyvistä olennoista oli musta mies, Itä. Tästä syntyi suuri taistelu. Kaikki vastavallankumoukselliset ainekset ponnistelivat epätoivoisesti saadakseen hänet puolelleen. Hänen tahtonsa osotti vastustamatonta halua liittyä Venäjään ja hän taisteli kovasti voidakseen tehdä niin, mutta lopulta toiset kuitenkin raahasivat hänet mukanaan. Ja siten päättyi tämä huomattava historiallinen pantomiimi.

Koko esitys kesti täyteen neljä tuntia, eli klo 7:stä 11:een "Leninin aikaa"*) ja työläiskatselijat nauttivat sen jokaisesta minuutista. Teatteri oli vain puoliksi valaistu

*) Venäjällä uskonnon pauloista irtaantuvat selittävät, että siellä on kaksi aikaa, standardi aika, eli "jumalan aika" ja päivänvalon säästäminen, eli "Leninin aika". Ja edelleen nämä lisäävät, että koska näistä kahdesta Lenin on Venäjällä suurempi mies, niin hänen aikansa on se, jota on seurattava. Se on kolme tuntia edellä standardiajasta.

(polttoaineitten puutteen takia) ja työläiset puoliksi nälkiintyneitä (elintarpeitten puutteen takia), mutta siltä paisui näytäntö suuremμοiseksi. Vaikkakin kaikki oli vain "propagandaa", niin joukko nieli sen ahmimalla. Meidän matkasamme olevat venäläiset tuppasivat kuitenkin moitiskelemaan näyttelemistä nimittäen sitä toisenluokkaiseksi. Mitä taasen minuun tulee, niin minä pidin sitä kerrassaan loistavana. Mutta oliko tuo ihme jos minä, joka tulin barbaarisesta ja sivistymättömästä Amerikasta ja olin kasvatettu vain Broadwayn teatteriesitysten roskaa näkemään, hairahduin pitämään venäläisiä toisen luokan näyttelijöitä "tähtinä". Sehän oli aivan luonnollista.

XXVI

PROLETAARISEN HENGEN NÄYTE

Silloin tällöin saa kokemuksia, joita ei milloinkaan elämänsä varrella voi unohtaa. Sellainen oli minun osani eräänä päivänä: Sain olla erään venäläisen suuren joukkomielenosotuksen todistajana. Näytti siltä kuin olisin nähnyt itse vallankumouksen sielun.

Mielenosotus, mikä muodosti osan niistä juhlamenoista, jotka liittyivät päivän tai parin päästä avattavaan Kolmannen Internationalen kongressiin, toimeenpantiin ylihistoriallisella Moskovan Punaisella Torilla. Sopivampaa vallankumouksellista kokoontumispaikkaa ei voi mielessään kuvitella. Punainen Tori. (nimi oli sama tsaarien aikanakin) on laaja, pikiseoksella laskettu tori, joka on noin 150 jaardia leveä ja 300 pitkä. Sen toisella sivustalla on kuuluisa Kremlin muuri, jonka ylitse näkyvät sen sisäpuolella kohoavat rakennukset, mitkä lokakuun vallankumouksen hirvittävien taisteluitten jäljiltä ovat kirjaimellisesti kuulien seulaksi repimät; kun taasen sen juurella lepäävät suuressa yhteisessä haudassa ne sadat työläiset, jotka antoivat henkensä vallan-

kumouksellisissa taisteluissa. Punaisen Torin toisella sivustalla leviää suunnaton holvikäytävä, joka samaten on kuulien repimä. Se oli kerran kiihkeän kapitalistisen toiminnan mehiläispesä, mutta nyt sen monet kaupat ja konttorit ovat lujasti suljetut ja niitten entisten loisasukkaitten maalatut nimikilvet katselevat surunvoittoisesti niille epäystävällistä Moskovaa. Torin toisessa päässä on suuri vallankumouksellinen museo ja toisessa kiitetty Pyhän Basiliuksen kirkko, Venäjän, ellei suorastaan koko maailman kaunein rakennus. Aivan tämän kirkon edustalla on suuri kivinen mestaajan pölkky, millä sadat Ivana Julman ja toisien tsaarien uhrin ovat mestatut. Vain Punaiselle Torille silmäminenkin on jo sinänsä omansa synnyttämään sellaisen tunnelman, mitä koko muu maailma ei pysty luomaan. Mutta kun sen näkee täytettynä aaltoilevalla, vallankumouksellisella proletariaatilla, kuten se tänä päivänä oli, ovat sen luomat tunnelmat selittämättömät.

Päivä alkoi Punaisen Armeijan Moskovan linnoitusjoukueen katsastuksella. Kello 10 aikaan eri joukot alkoivat kokoontua ja asettua järjestykseen Punaiselle Torille. Kaikki sotajoukon eri aselajit olivat edustettuina: jalkaväki, ratsuväki, keihäsmiehet, tykkiväki, signaaliosastot, upseerikoulut jne. Korkealla Pyhän Basiliuksen kirkon yläpuolella leijaili suuri makkaranmuotoinen tähystysilmapallo, kun taasen parikymmentä lentokonetta riipi pään päällä olevia raskaita pilviä ja leijaili niitten seassa pudotellen yhtenäen propaganda lentolehtisiä. Täsmälleen ennemmin määrätyllä ajalla, aivan samalla hetkellä, jolloin Kremlin suuri kello löi kaksitoista, alkoi juhlamenon toimitus. Kokoontuneet soittokunnat virittivät "Internationalen" ja Leon Trotski, sota-asiain kansankomissaari tuli Kremlin portista tarkastamaan koolle kutsuttua 20,000 miehistä armeijaosastoa.

Trotski on mies parhaassa ijässään, hyvävartaloisen ja voimakas. Hän tuli jalan seurassaan puolisen tusinaa upseereita, jotka, kuten tavallista, olivat muuten puettuina samalla tavalla kuin rivisotilaatkin, paitsi että heidän hihoissaan olivat pienet, sotilasarvoa osottavat merkit. Trotski itse oli puettuna aivan yksinkertaiseen, ei-sotilaalliseen khakikan-kaiseen pukuun. Tämä seurue käveli katsastuskorokkeelle, missä niihin yhtyi ryhmä eri maista kotoisin olevia kongres-

sin edustajia, jotka silloin kulkivat Punaisen Torin ympäri näitten kanssa joukkoja katsastamassa. Sotilaat seisoivat "huomiossa" (minulle kerrottiin, että aseilla kunnian tekeminen ei ole Punaisessa Armeijassa käytännössä) ja jokainen rykmentti huusi kuorossa tervehdyksen: "Me palvelemme kansaa", kun katsastajat lähestyivät. Tällä välin suuri, yhdistetty soittokunta raiutti innostavia "Internationalen" säveliä. Se oli ikimuistettava näky.

Kun katselin tätä yksinkertaista, mutta siltä mitä vaikuttavinta kuvaa, niin en voinut auttaa sitä, että jouduin tätä vertaamaan niihin prameileviin sotilaallisiin loistonäytännöihin, joita olin nähnyt toisissa Euroopan maissa ja arvailemaan sitä suunnatonta eroa, mikä näitten tarkotusperien välillä on. Tämä oli kuuluisa Punainen Armeija, mikä tyypillistyttää ijänikuisen taistelun vapauden, oikeuden ja inhimillisyyden puolesta, kun taasen ne toiset olivat herrojen tyranniuden, orjuuttamisen ja petomaisen teurastuksen voimavälineitä.

Yksi piirre tässä katsastuksessa oli merkityksessään miltei mieltä liikuttava. Tämä oli se osa, mitä Trotskin tarkastuksessa seuraavat edustajat esittivät. Aivan kuten imperiaalistiset upseerit tutkivat toistensa armeijoita ja sotilaallisia metoodeja, tutkivat nämä edustajat, heidän omissa maissaan tulevaisuudessa luotavien Punaisten Armeijoiden upseerit, venäläisten veljiensä armeijaa. Vertauskuvallisesti ne esittivät maailman vallankumouksen yleismaailmallista proletaariarmeijaa.

Olin erikoisesti kiintynyt panemaan merkille sotilaitten ulkoasua. Ne näyttivät hyvin ruokituilta, erinomaisesti harjoitetuilta ja perinpohjin varustetuilta. Enimmäkseen ne olivat puetut pelkästään khakikankaiseen vaatetukseen, vaikkakin yhdellä rykmentillä oli punaiset housut ja toisella mustat. Useilla toisilla joukko-osastoilla oli pienet joko punaiset, tai mustat vaatteesta valmistetut nyörit rinnan yli sujutettuina. Säännöllinen univormu käsitti jonkinlaisen vaatekypärän, venäläisen puseron, raskastekoisen nahkavyön, tavalliset sotilashousut ja pitkävartiset nahkasaappaat. En aivan varmuudella saanut tietooni mitä kiväärejä sotilailla oli, mutta minulle kerrottiin, että ne enimmäkseen olivat ranskalaisia, kenraali Wrangelilta vallattuja. Paitsi sitä, että

Punaisen Armeijan sotilaat näyttivät erittäin näppäriltä, niillä oli hyvin asianmukainen asu, mitä huomattavasti vielä lisäsi se, että ne aina kantoivat kiväärejäan pistimet päässä. Mies, joka oli matkassani, oli amerikalainen, joka entisinä aikoina oli useita vuosia kuulunut Yhdysvaltain vakinaiseen sotaväkeen. Häneen vaikutti erikoisesti näitten joukkojen moraali, minkä hän selitti olevan huomattavan korkean.

Ja mitä upseereihin tulee, niin ne olivat ainoita laatuaan. Silmänpistävää niihin nähden oli, että kaikki tavallinen sotilaallinen pöyhistyly ja öyhkäily oli poissa; ne olivat hiljaisia, inhimillisiä ja tarmokkaita. Ne olivat aivan tsaarin aikuisien upseerien vastakohtia. Ne pukeutuivat siinä määrin tavallisten sotilaitten tapaan, että niitä tuskin saattoi tavallisista rivimiehistä erottaa. Useimmat Punaisen Armeijan upseereista olivat hyvin nuoria, vaikkakin kokeneita sotaveteraaneja. Siellä ja täällä saattoi nähdä jonkun entisen tsaarilaisen upseerin, joista joillakin on korkea arvoaste. Ne saattoi erottaa miltei yhdellä silmäyksellä. Vaikkakin uusi yhteiskuntajärjestelmä aivan ilmeisesti ne oli perin juurin muuntanut, niin sittenkin oli niitten olennessa jotakin jätettä vanhasta imperialistisesta opetuksesta, mitä työväenluokan upseereilla ei ollut. Seurasin mielenkiinnolla kahta heistä, jotka seisoivat aivan lähellä sitä paikkaa missä istuin. Toisella niistä oli sapeli, mikä ilmeisesti oli peruja vanhasta armeijasta, sillä siinä olivat vielä vanhat keisarilliset merkit jälellä. Toinen upseereista tämän havaitessaan osotti tsaarin sapelintuppeen ja molemmat ratkesivat leveään hymyyn. Noissa hymyilyissä oli erikoinen merkitys ja olisimpa ollut valmis panemaan melko paljon likoomaan saadakseni tietää mitä ne merkitsivät. Pidin tarkoin silmällä tällaisia tsaarin upseereita mikäli niitä saatoin toisista erottaa. Ne näyttivät melko hyvin sopeutuvan tähän asioitten uuteen järjestykseen, mutta minä otaksuin, että ne eivät tulleet "Internationalea" soitettaessa "huomio" asentoon yhtä nopeasti ja vapaasti kuin nuoremmat upseerit, jotka miltei kaikki olivat kommunisteja.

Tarkastuksen jälkeen Trotski piti sotajoukoille puheen kosketellen Venäjän tarpeita ja mahdollisuuksia. Hänellä on erinomainen raikuva ääni. Epäilempä, tokko koko laajalla Punaisella Torilla oli ainoatakaan henkilöä, joka ei olisi

ollut hänen äänensä ulottuvilla. Äskettäin luin eräästä New York Timesin numerosta, että Trotski sairastaa kuolettavaa syöpätautia ja eräästä toisesta numerosta, että hän on kuolemaisillaan kurkussa olevan tuberkuloosin takia. Mutta minun mielestäni hän oli terveimmältä näyttävä sairas mitä pitkään aikaan olen nähnyt. Saattaa itsensä kuulluksi tässä suunnattoman laajassa ulkoilmakokouksessa, oli fyysillisesti todellinen saavutus. Monien toisten maitten edustajat puhuivat myöskin. Trotskiin näytti tilaisuus vaikuttavan erittäin voimakkaasti ja usein hän johti eläköönhuutoja.

Puheitten pidon jälkeen seurasi suuri paraati. Riveihin oli järjestynyt täyteen 60,000 ihmistä, ja paraatiin ottivat osaa sekä sotajoukot, merisotilaat, että siviiliväki yhdessä. Toisissa maissa aseistetut sotajoukot perin harvoin, tuskinpa ollenkaan alentuvat marssimaan siviiliväen kanssa. Tämä johtuu siitä, että ne tykkänään ovat erossa kansan elämästä. Mutta niin ei ole asianlaita Venäjällä, sillä siellä on Punainen Armeija yhtä suuressa määrässä työväenluokan laitos kuin ammattiunionit tai osuustoiminnalliset järjestöt. Ja se on siitä ylpeä ja samaten työväenluokka siitä. Tässä kaleidoskooppisessa, kauniisti sopusuhtaisessa mielenosotuskulkuessa se sulautui koululapsien, yliopiston oppilaitten, siviilikaartien, ammattiunionien, tehdasryhmien jne. järjestöjen massaan erinomaisen miellyttävällä tavalla. Koko paraati oli mitä kaunein todellisen proletaarisen hengen näyte.

Paraatin huomattavin piirre ja ulkomaalaisten mieltä eniten kiinnittävät, olivat Moskovan eri osien Kommunistipuolueen ryhmät. Kommunistipuolueella on Venäjällä suunnaton tenhovoima. Yleensä sitä pidetään vallankumouksen ruumiillistumana, liikkeellepanevana voimana, joka vallankumouksen on vienyt kaikkien uskomattomien vaikeuksien läpi. Paraatissa esiintyivät tämän ihmeteltävän järjestön jäsenet, järjestön, jota olen eräässä edellä käyneessä luvussa selostanut. Ja kommunistit olivat kylliksi yksinkertaisia ja epäromanttisia ulkoasultaan. Ne olivat vain tavallisia työläismiehiä ja -naisia, palava vallankumouksellinen tuli sydämessä ja hyvä kivääri olalla. Niitten on todistettu viimeistä miestä ja naista myöten olevan vallankumouksellisia ja ihanteellisia ja sellaisina vallankumouksen iskujoukkoa. Ainoalakaan kapitalistisella maalla ei ole käytettävänään aseellisia

voimia, jotka mies miestä vastaan menestyksellisesti voisivat näitä kohdata taistelussa. Oli merkille pantavaa, että kommunisteille annettiin kunniapaikka paraatissa, sillä ne tulivat esille yksinpä ennen Punaista Armeijaakin. Venäjällä ovat kommunistit ensimmäisiä sodassa, samaten kuin kaikkialla muuallakin. Niitten niskoilla lepää koko vallankumouksen taakka. Katselin niitten ohi marssimista — näitä tuhansia, aseistettuja, vailla univormuja olevia, yksinkertaisesti puettuja työläisiä — suuremmalla mielenkiinnolla kuin mitä milloinkaan ennemmin olen minkäänlaisille ihmisolennoille elämässäni suonut. Heissä katselin itse Venäjän vallankumousta.
